Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Reuerendi patris domini pascasii Ratperti abbatis Corbiensis ... Co[m]mentaria in Lamentationibus Jeremie prophete

Radbert <Corbie, Abt, Heiliger>

[Basileae], 1502

VD16 B 3792

[In lamentationibus Ieremie prophete libri quinque]

urn:nbn:de:bsz:31-309410

Visual Library

Incipit in lamentationib⁹ Jeremie prophete diſertiſſimi viri reuerēdiqꝫ patris dn̄i Paſcaſij Ratperti abbatis Corbienſis Liber pm⁹.

Sicut in diuinis litteris diuerſa leguntur cātica: ita ꝛ ſpū ſācto reſerāte. lamētationes diuerſe. Et ſic ꝓprie appellat liber ſalomonis cantica cāticoꝝ: ita ꝛ appellari queunt threni Jeremie lamentatōes lamentationū. Sicut eīm omnino ꝓcellunt illa i quib⁹ ſponſus ac ſponſa dulcib⁹ fruunt amplexibus: ita ꝛ lamentationes iſte vincunt oīa ſcripturarū lamenta. in qb⁹ abceſſus ſponſi a ſponſa magnis cū fletib⁹ vehementius deploratur: ex quo ſola ciuitas ſedere ac domina gentium quaſi vidua amariſſime ſatis plangitur. In illis qppe canticis diuerſe introducunt ad gaudia nuptiarū pſone: in iſtis vero diuerſe plangunt. Illa ſiquidē decent in patria: iſta vo in hac nr̄a pegrinatione. De his quippe canticis dicit ꝙ deceant in ſyon illa celeſti. vt dauid pſalmigraph⁹ canit: Te decet inqt ymn⁹ deus in ſyon. ꝛ tibi reddet votū in hierl̄m. De iſtis vo idē ꝓphā. Btūs cui⁹ eſt auxiliū abs te. aſcenſiones inquit in corde ſuo diſpoſuit: in valle lachrymaruꝫ. in loco quē poſuit. Uallis nāqꝫ lachrymarū: preſentis vite cōuerſatio recte deſignat. Locus vero: xp̄i eccl̄ia in q̄ vnuſqſqꝫ poſitus. ꝓ celeſtis patrie deſiderio deplorans. aſcenſiones in corde ſibi diſponit: vt ad illa felicitatis gaudia qn̄qꝫ deuotus veniat. Alias vo nō niſi corde aſcendit. vbi fidelis qlibet dum varios euocationis ſue gradus meditando diſponit: varijs itrorſus corde gemitib⁹ afficit. Hinc ſane cōſtat. ꝙ multa ſunt genera fletuū: multe et differentie lachrymarū. Aliter eīm deflet ille qui ꝓpria. aliter q̄ aliena plangit detrimēta: aliter ꝓ timore celeſtis patrie. aliter vo ꝓ īmanitate ſceleruꝫ ꝛ terrore gehenne: aliter vo ꝑ dolore cordis. aliter pre amore pie ac ſancte ꝯuerſationis. Que nimirū lachrymarū genera ſcp̄tura diuina lati⁹ explanat: cū in diuerſis ſcp̄turarū locis ſingulo ꝝ varios demōſtrat affectus. ꝛ lamēta replicat. Int quos dauid. fuerunt inqt mihi lachryme mee panes die ac nocte: dum dicit mihi cottidie vbi eſt deus tuus. Et alibi. Laboraui in gemitu meo. Natare faciaꝫ tota nocte lectū meū: lachrymis meis ſtratum meū rigabo. Caligauit ꝑ amaritudine oculus meus: quia cōſumpt⁹ ſum ab vniuerſis hoſtib⁹ meis. Quibus itaqꝫ verbis ptꝫ. ꝙ multis ſancti mouent affectibus: eo ꝙ ꝛ ipſi volumen illud int⁹ totū qd̄ ezechieli oſtenſum ē. in ſe ſenſu mētis traiecerit. in q̄ erāt ſcripte lamētatōes. ꝛ carmē ꝛ ve. Lamētationes videlicet. qꝛ in eiſdem lr̄is cōſcripta eſt pnīa petōꝝ. atqꝫ ploratus oīm ſāctoꝝ: vt pſalmiſta canit. Qui ſemināt ī lachrymis: vere ī gaudio metēt. Quare vera ſpe certi prio-

mo ſanctificabant ꝛ flebāt mittentes ſe
deinaſua. Propterea ꝛ carmen in eo
rem libro ſeqtur: ex quo iuſtoꝝ gau/
dia nunciant. Nec tñ ne tacet: eo ꝙ
illic multis in locis expſſa dāpnatio ge
proboꝝ cōprobat. Sed lamentis in
hac valle lachrymarū afficimur: vt in
futuro ad eterne vite gaudia ꝛ canti/
ca leticie ptingere valeam⁹. De quibꝫ
pfecto lamētis in eiſdē dictis legitur
Scindite corda vr̃a: ꝛ nō veſtimenta
vr̃a. Miſeri eſtote ꝛ lugete: quia bea/
ti q̄ lugent nūc. Riſus veſter in luctū
conuertat: ꝛ gaudiū in merorē. Et vt
de pmiſſione gaudij ſequētis hilare/
ſcas: habes in eiuſdē voluminis cōge
rie. Beati q̄ habitāt in domo tua do/
mine. in ſecula ſecl'oꝝ laudabūt te. Et
ſicut p quendā ſapientē Auguſtin⁹ de
celeſti hierl'm p̄dicat. Lapide pcioſo ꝛ
mūdo oēs platee eius ſternent: ꝛ per
om̄es vicos eius all'a cantabit. Hos
nobis carmē celeſtis patrie ciues nū/
ciare venerāt: cū cōcorditer clamabāt
Gloria in excelſis deo: ꝛ in terra pax
hoībꝫ bone voluntatis. Sed huiuſce
modi cantica: celeſtis patrie ſūt gau/
dia. Lamentatōes vo ſpūſſancti: aut
ex merore: aut ex deſiderio eterne vite
cordis infuſio. Legim⁹ tñ lamētatio/
nes ſup ſaul ionathan. Legim⁹ ꝛ ſup
abſalon. Que pfecto lamēta: doloris
ac meroris ſunt plena. Fleuit qꝫ ꝛ eze
chias fletu magno: fleuit ꝛ petrus a/
mariſſime. Sꝫ iſte merito vt diximꝰ
lamētationes lamētationū vocantur
quia generales ſunt: et ſic p̄tendit ad
ſpē: vt rurſus ſpēs ad gen⁹ referat.
Sicqꝫ terrene illi⁹ hierl'm. et populi
excidia deploratur: vt p̄ſentis eccl'ie
dāna deflere nō p̄termittāt. Sicqꝫ ge
neraliter populi noui ac veteris coꝝ
lugent q̄ a fide corruere et captiuātur
vt vnt⁹ aie que templū fuit ſpūſſancti
detrimēta plangere n̄ deſiſtāt. Sicqꝫ
ad p̄ſentē captiuitatē ſub qua idē eam
dem pphetiā condidit oculū intēdūt:
vt et extremā que facta eſt ſub tito et
veſpaſiano penit⁹ nō omittāt. Quid
plura: Omniū preſentis vite cauſas
ac ruinas cernens ppheta: gemendo
mouetur ad ſingula. vt ſinguli addi/
ſcant ppria ſic deflere. quomodo ipe
deplorat cōmunia et aliena cuiuſqꝫ
delicta. Ideoqꝫ q̄druplici trenos to/
tius lamenti. vt eſtimo contexuit al/
phabeto: quia tam nos q̄ꝫ ꝛ hic mun/
dus quattuor conſtat cōditus elemē
tis: igne videlicet et aqua. aere: ꝛ ter/
ra: vt qui quattuor extitim⁹ exiſtētijs
ſub quatuor recte plangamur littera
rum alphabetis. Qz autem propheta
nō ſolum p̄ſentia. verū p̄terita ꝛ futu
ra lugeat: liber paralipomenon vbi le
gitur inſinuat. quod mortuus eſt io/
ſias rex ꝛ ſepultus in mauſoleo patrū
ſuoꝝ. vniuerſuſqꝫ iuda et hieruſalem
luxerint eū. ieremias inquit maxime
Quibus profecto verbis oſtenditur
ꝙ non ſolum p̄ſentia et futura. verū
etiam ad p̄terita lamentatio hec ſup
extenditur: vt ſub quadrato celi car/
dine p̄ſentis ſeculi delicta. quadrato
lugeat alphabeto: et ad lamenta om/
nia inuitet. Propterea ꝛ nos nō mi/
nus ſuper eiuſdem ciuitatis ruinam
quam ꝛ ſuper eccleſie damna: ſuperqꝫ
animarū diſcrimina. decreuim⁹ eaſdē
tripliciter exponere lamentationes:
et put oportuerit ad eadem tria tem
pora ſenſus dirigere. Neqꝫ ſilēdū pu/
tauimus. quod ppheta ſanctus ſicut
diuine legis interpres Jeronimus te
ſtatur: threnos tanti lamenti lege me
tri crediderit. Ex quo etiā apud lati/
nos per ſingula ſententiarū p̄ncipia

Singule hebreoꝝ littere ꝑnotantur. A
quibꝫ in ſua propria lingua vt fertur
vnuſquiſqꝫ verſus incipitur. Neqꝫ igi
tur eſt credendū. qḋ tot littere vacent
a myſterio: cū nec vnus apex iote pre
termittendus ſit in lege. Unde quid
ſingule littere interꝑtentur: intelligen
tia ſingulis ſententijs eſt reddenda.
Nam aleph doctrina interpretatur.
Doctrina ꝟo illa eſt vera: qua deus
cognoſcitur: et proprie vniuſcuiuſqꝫ
ſtatus. vel defectus nō ignorat. Non
eñ doctrine quilibet recte inſiſtit: q
ſemetipſum penitus nō agnoſcit. De
qua ſane eſaias ꝓpheta. glorificate in
quit deum i doctrinis. Ille ergo deū
digne glorificat in doctrina: qui ꝛ eū
laudare de ſuis ñ ceſſat. Neqꝫ ea que
de ſe ipſe admiſit. aut ꝓ primus: defle
re nō ignorat. Quā bene ꝓpheta do
ctrinam perceperat: qui merens ſpi
ritu repletus aiebat dicens.

ALEPH Ca. i.

Quomodo ſedet ſola ciuitas plena populo. facta eſt quaſi vidua domina gentiū: princeps prouinciarum: facta eſt ſub tributo.

Non qḋ hic menia ciuitatis hieruſa
lem lugeat: ſed per eam tropice popu
lus in captiuitatē ductꝰ amare plan
gitur. Iuxta illud Eſaie prophete: q
omnibꝫ deuindemiata bonis filia ſy
on relicta ſit ab hoſtibus ſola. ſicut tu
gurium in cucumerario: et ſicut ciui
tas que vaſtatur. Fitqꝫ morꝫ vehemēs
exclamatio ꝓphete: plena fletibus. ple
na doloribꝫ. plena omni admiratio
ne. ꝛ ſtupore merentis. In qua paten
ter inſinuat ſubuerſionē miſere ciui
tatis. ꝛ ruinā ſceleſti populi. non ſolū
ſub caldeis accidiſſe: verum ſub tito
ꝛ veſpaſiano plenius omnia comple
ta fore. Hactenus nec ſolū niſi ꝑ ex
aggerationē doloris ſedere iure dicit
vbi de pauperioribꝫ terre cultores in
numeri relinquunt. qbus ꝛ godoli
as preeſſe iubet. Nec tamen ciuitas
diruit: ſed integra eius vaſtatio vſqꝫ
ad illud differt. xp̄o duci ꝑempto: qñ
nec lapis ſuꝑ lapidem ſm dn̄i ſenten
tiam. Neqꝫ populus in ea relinquitur
Interea etiā poſt reuerſionē tante ca
ptiuitatis: rurſus paulatim creuit vir
ga furoris dei. qꝛ nō eſt ad deum poſt
monita ꝛ correptiōes ꝓphetarū con
uerſa ꝑfida gens iudea: ſꝫ beneficijs
dei ſemꝑ ingrata. ſupplicia ſibi atroci
ora cōtraxit. De qua ſane gente moy
ſes. ſcio inqt contentionē tuam ꝛ cer
uicem tuam duriſſimā: ſemꝑ conten
tioſe contra dn̄m egiſtis. Necnon et
ſtephanus. dura inqt ceruice ꝛ incir
cumciſi cordibus: vos ſemꝑ ſpūiſan
cto reſtitiſtis: ſicꝫ ꝛ pr̄es vr̄i. Propterea
freqnt flagellis attriti. ab hoſtibꝫ op
preſſi: pene malis omibꝰ affecti. nec
ſic ex toto corde crediderunt: ſed exa
cerbauerunt deum excelſum ꝛ teſti
monia eius non cuſtodierunt. Et iō
captiuatis iam decem tribubꝫ in aſſi
rios: due que remanſerant ſequentes
domū dauid: ꝛ ſpecietenus deum co
lentes: paulatim creſcente eoꝝ mali
cia: prius in chaldea durius captiuā
tur. Hinc quoqꝫ quaſi ſola ſedere ci
uitas plangit ꝛ vidua facta ſb tribu
to. que fuerat prius domina gentiuꝫ
earū ſcꝫ quas ſubuerterat. Nam vi

dua ſedere mirat̃. nõ ſolum q꞉ captiuatis regibus: ⁊ ſacerdotio deſtructo deſolata ẽ funditus: verũ q꞉ ꝓphanato templo et omniũ vaſoꝝ gloria exploſa. mox dei auxilio deſtituta euacuet̃ ⁊ ſola inter hoſtes plena ignominia relinquit̃. ¶ Cetũ ſpiritalit̃ lachrymoſius quotiens eccleſia culpis exigentibus ſponſo xp̃o viduatur: a ꝓpheta vel ſanctis viris plangitur: quomodo ſedet ſola ciuitas. Sola quippe ſedere iure queritur. cum dei ⁊ omniũ ſanctoꝝ deſolata angeloꝝ auxilio: intus foriſ ab hoſtib' vaſtatur. Alioquin niſi ſola eſſet. plangẽda nõ eſſet: quia non poſſunt lugere filij ſponſi. quãdiu cum illis eſt ſponſus: immo gaudio gaudent amici. propter vocem ſponſi. Cum vero matrẽ ſcʒ eccleſiã a ſponſo viduatã ſenſerint: recte non ſolum filios. verũetiã amicos oẽs flere conuenit. De quoꝝ nimirũ collegio ieremias ꝓpheta dei extiterat: qui pre omnibus ⁊ pro omnib' tã imaniter deflebat. Flebat aũt nõ ſaxa ⁊ edificia ſed ruinã hominũ. Que recte ciuitas bene ſedere dicit̃: qđ plorantis eſt habitus. Unde iob in ſterquilinio ſediſſe ꝓhibetur vt affectũ exprimeret dolentis. Nam ⁊ ipſe dolens interpretatur. Sic ⁊ dauid de hac ipſe captiuitate: ſuper flumina inquit babylonis ſedimus ⁊ fleuimus. Ac ſi patenter dicat Quia ĩ throno regni. imo in ſummo celi ceruice ſtare noluim': iure ſup flumina tẽptationũ flentes ac lugentes ſupra modũ dolem'. Iuxta illud eſaie ꝓphete. Deſcende ſede in puluere filia babilon: ſede in terrã. nõ eſt ſoliũ filie chaldeoꝝ. Ita et hieruſalem noſtra. quotiẽs in ꝯfuſionẽ peccatoꝝ venerit nõ eſt ei ſoliũ. neq꞉ thronus. neq꞉ vlla dignitas celſitudinis: ſed in terre puluere ſedere iure ꝓhibet̃. Propterea ꝓpheta plangit non tm̃ quia ſedet puluereis et terrenis operib' ſordidata: imo q꞉ ſola ſedet. Porro ſola: q꞉ quaſi vidua. Uidua vero eo q pro feditate turpitudinis ſue. a ſponſo ſit derelicta. Sed notandũ q quaſi vidua. ⁊ nõ vere vidua dr̃: qm̃ ⁊ ſi a ſponſo deſpicitur. ſponſalitatis tñ ei' iura manẽt vt ſi redierit. ꝑ ora q꞉ dilectionis opa impleuerit: ſponſum ſaltim per pnĩaꝫ imortalitatẽq꞉ recipiat. Qua deniq꞉ veſte reinduta: nullius ſub tributo iacet debiti: ſicut paulus apl's inſinuat dicẽs. Nihil inquit aliud debeatis: niſi vt inuicem diligatis. ¶ Tropologice aũt aia ſola. ſedere digne plangit̃. quaſi vidua exuta virtutũ bonis. q ſe dño ſubiugauerit chaldeoꝝ. ſpõſumq꞉ cõtẽpſerit pubertatis ſue. Chaldei nãq꞉ captiuãtes interptant̃. Captiua ergo aia ducit̃: cũ a ſolio celeſtis patrie virtus ſubacta. ſub ptãte demonũ redigitur. Cui mox ꝑ ꝓphetã dr̃. Intra in tenebras filia chaldeoꝝ. Ac ſi patent̃ dicat. Quia in luce ſtare noluiſti virtutũ. filia facta dei munere adoptõis: intra mutato noĩe in tenebras perpetue cecitatis. Quã ꝓpha animã cõſpiciens ſponſi auxilijs culpis exigentibus deſtitutã: gemit et clamat. Quõ ſedet ſola ciuitas. Aia videlicet q̃ndã virtutib' ⁊ ſuffragijs ſctõꝝ quaſi ciuitas plena ꝓpl'o deſolata. Que ꝑus pollebat diuinis opib' int̃ frequẽtias ſodaliũ: nũc inter hoſtes aduerſarioꝝ ſordet ſqualida: cui nulla ẽ ſocietas ſanctoꝝ. nulla cõicatio ſacroꝝ dei: nulla cũ ſponſo cui ſe deuinxerat amore dilectionis ꝑticipatio: ſʒ redacta ſub tributo vitioꝝ cottidie oĩb' exoluẽdo debitis fit alligatior. Un̄ vn' electoꝝ merẽs plangebat dicẽs. Multis me

inqt pater meus creditoribꝫ reliquit
obnoxiū: qbꝫ exoluēdo cottidie labo-
ro. ſed vni eoꝝ hactenꝰ ſatiſfacere nō
queo: caſtrimargie deplorans incita-
mēta. Conſtat igiť qḋ multa ſunt de-
lictoꝝ tributa qbꝫ anima obnoxia ni
ſi rurſus dei auxilio liberata: p̄ſtinaꝫ
nō valet recipere libertatē. Hinc mi-
ſericors dñs lꝫ malis nr̄is ad iracun
diā pmotꝰ: fornicantē aīam hortatur
dicens. Plange q̄ſi ṽgo accincta ſac
co ſup virū pubertatis tue. Sup viꝝ
pubertatis ſue anima q̄ſi ṽgo plan-
giť qñ pleniſſime charitatis amore p
fuſa ſiñ conubij federa cōſiderans cō
funditť. Iā ſacco accincta cilicino ſua
facta deflere iubeť: q̄tinꝰ penitendo
ne a dño iudiceť inť edos ſcꝫ peccato
res prius corripiať. Deinde ſup virū
pubertatis ſue: vt dilectiōis opa pfi-
ciat adhortať. Vñ ſeqť vox plangētis

BETH.

Plorans plorauit i
nocte et lacrime eius in
maxillis eius.

Que nā ſit q̄ plorat: Beth lr̄a ex p̄n-
cipio ṽſus īſinuat. q̄ domꝰ interp̄tari
oſtenditť. Beth q̄ppe domꝰ interp̄tať
Scilꝫ illa cū q̄ iacob ingreſſus in egy
ptū: ⁊ poſtea dñi ſuffragante clemen
tia mira: exigentibꝫ culpis rurſus ad
captiuitatē in babilonē reducitť: ⁊ iō
amariſſime plorare ꝓhibeť. Plorat
aūt in nocte: q: in die nulla dabatur
eis requies: ſaltim vt ſuis cōſolaren-
tur lacrimis: ⁊ oculos ſero abluerent
quos ad idola prius male leuauerāt
⁊ qḋ grauiꝰ eſt ex oībꝫ amicis ſibi peſ
ſime blandientibꝫ: ꝓpheta teſte: nullꝰ
eā cōſolabať. imo facti planguntť ini-
mici. Lacrime inqt eiꝰ in maxillis eiꝰ
vt maiori inducerentť cōfuſiōe inť ho
ſtes ⁊ ſuis ſaturarentť opprobrijs. Pa-
tet igiť ſenſus q̄ ꝓpter ydolatriā ꝑl's
in captiuitatē ductꝰ babiloniē: plenuſ
ſcelerū ſuorꝫ ignominia. dure ſatis
ab hoſtibꝫ tractabať. Sed durior ac-
cidit eā captiuitas. q̄ ſub tito ⁊ veſpa-
ſiano teſte ioſepho facta legiť: ita vt i
p̄ſentiarū nihil durius cōtingere po-
tuiſſe iure credať. Ex q̄ pfecto liquet:
q: dei cos patientia diu ſuſtinuit ad
pniam: et ira quā ſibi thezaurizauere
furoris dei vehemēť adcreuit. ¶ Sed
iuxta allegoriā xp̄i eccl'ia. ſ. illa celeſtꝫ
hierl'm q̄ de celo deſcēdiſſe a dño mo
nilibꝫ adornata ſuiſ legiť: plorās plo
rat in nocte inť aduerſa videlicꝫ huiꝰ
vite: q: licet p̄ſcita ⁊ p̄deſtinata ſit ad
gloriā ſupne cōtēplatōis. tñ adhuc in
ter caligines verſať ignorātie ⁊ diſcri
mina nr̄e cecitatis. vnde ſignanť ait.
Quia pfecto nō ſolū p malť q̄ foris to
lerat gemēs dolor: verū p his erūnis
infirmitatū ſuaꝝ. ⁊ maculis qbꝫ inťꝰ
afficiť flendo gemit. Plorat ḡ ea nō
minꝰ q̄ ſentit interiꝰ: q̄ꝫ q̄ ⁊ tolerat exte
riꝰ. Sꝫ p̄ꝰ cōpūgiť i cubilibꝫ ſecretoꝝ
ſuoꝝ cordiū: tūc demū exteriꝰ lachry-
mis iteriuſue bñ rebaptizať. De fon-
te q̄ppe inťꝰ naſciť gemitꝰ ⁊ lachryma
q̄ foris pduciť. Ideo ſcḋm ſcp̄turarū
ſctāꝝ idioma recte xp̄i eccl'ia plorās
plorare dr̄: ſicut ⁊ gaudio gaudere. et
vita viuere: q: pfecto ſicuti maiꝰ aliq̄d
eſt ſignificantiꝰ vita viuere ⁊ gaudio
gaudere q̄ꝫ ſimpliciter gaudere ⁊ viue
re: ita maiꝰ eſt. plorans plorauit di-
cere: vt vbertatē in ſinu ⁊ pfecte cōpū-
ctionis interiꝰ ⁊ affluentiā demōſtret
lacrimarū exteriꝰ. quatinꝰ nō minus
exterior q̄ꝫ ⁊ interior hō ad integrum
reformatꝰ abluať. Hinc eſt qḋ ſequiť

Lacrime ei⁹ in maxillis ei⁹. Per maxillas nanqȝ rectores eccl'iarū ſignificant: q̄ ſciunt ſua ⁊ aliena delicta curare ac plangere: nō detegere. De quibus bene in canticis canticoꝝ cōlaudat. Gene tue ſicut fragmē mali punici abſqȝ eo qđ intrinſec⁹ latet. Ergo in maxillis nō mō pulcritudo eccleſie oñdit. verū qđ p eas intra corp⁹ oia traijcim⁹. coꝝ deſignat officiū p̄dicatoꝝ p quos ipſa cottidie fidei in xp̄o renata aggregat. Uñ dum plus ceteris in xp̄i corpore laborant: plus gemunt ⁊ plorāt. Pl⁹ itaqȝ gaudent cū nutriūt ⁊ generāt ad fidē electos: pl⁹ dolēt ⁊ lugēt eos q̄s ſciūt in nocte verſari delictoꝝ vel errore cecitatis. Idcirco ⁊ in nocte plorare dicunt. Plorat aūt in nocte: q: in meſticia poſita. tenebras delictoꝝ ſuoꝝ nō ignorat. Et lacrimas in maxillis portat: vt pulcritudo ipſi⁹ cottidie renouet. Ipſi q̄dē ſunt maxille eccl'ie q̄ ⁊ cortex mali punici. q: nō ſolū traiciunt nos in corp⁹ xp̄i ſed ⁊ tegunt. cū rubore pulcritudinis xp̄i ſanguine decoratos. ⁊ celant omīa infra ipſi⁹ viſcera q̄ intrinſecus latent. Dicunt ḡ gene eccl'ie fore etiā ⁊ ſicut turtur: vt eos deſignet q̄ ſolitariā ⁊ caſtam diligunt vitā. Dicunt et ſicut areole aromatū que cōſite ſunt a pigmentarijs: etiā vt ⁊ eos inſinuet Theoricā ſectant vitā ⁊ oratiōib⁹ die nocteqȝ deſeruiant. In q̄b⁹ vere ē pulcritudo eccl'iaꝝ ⁊ virtutū odoꝝ q̄s impetus fluminis int⁹ letificat. ⁊ vbertas lacrimaꝝ inebriat. Quia nimiꝝ coꝝ lacrime oīm ſunt lamenta etiam coꝝ q̄ practicā gerūt vitā: dū hi maxime gemunt p oīb⁹ ⁊ deflent: q̄ ſunt ac ſi areole virtutū cōſite a pigmentarijs. apoſtol' videlicet ⁊ apoſtolic' viris. Prodeſt nanqȝ marthe laboranti quicq̄d maria ſecus pedes dñi deplorat. ⁊ id̄ bene xp̄i eccleſiaꝝ lacrime in maxillis defluere p̄bant: quaten⁹ omniū charitatis vota vnū holocauſtum fiant. Plorat ḡ ſponſa longe ab ſponſi ſui remota cōplexib⁹ in hac valle lacrimarū q̄ſi in nocte ignorantie: Tamen ſubarrata dote dilectionis: ⁊ inebriata vino cōpunctiōis plorat. primū i paſtorib⁹ ⁊ rectorib⁹ ſuis nō ſolum p illius patrie celeſtis deſiderio verū ⁊ ppter quoꝝdā ſuoꝝ reprobam vitā. Plorat ⁊ in his maxime q̄ ſe huic mortificarūt ſeclo. Plorat autem in v̄ginib⁹: plorat in viduis: plorat in omnib⁹ q̄ ſe in p̄ſentiarū pegrinos egenteſqȝ recognoſcunt: q: beati q̄ lugent qm̄ ipſi cōſolabunt. Marie tamen ſponſam tūc lugere conuenit qñ (vt p̄pheta gemit) nemo eſt q̄ cōſolet eam ex omnib⁹ charis eius. Profecto q: ſponſo peccatis exigentib⁹ exacerbato. mox non modo angeloꝝ auxilio atqȝ omniū ſanctoꝝ deſtituit: verūetiam ſpūſſcti cōſolatiōe frequēter deſolat: ita vt amici q̄ gaudēt ad vocem ſponſi ⁊ auſcultant offenſo illo magis luctū adhibeant: nōnunq̄ꝫ lamenta q̄ꝫ vllius cōſolationis fomēta. Unde ſequit

Omnes amici eius ſpreuerunt eam et facti ſunt inimici.

Quia nimirū offenſo deo nemo ſanctorū qui ab eius diſcrepet equitate: donec per penitentiā xp̄o p̄picio: rurſus reconcilietur ad veniam. ¶ Ceterum iuxta tropologiaꝫ. Anima bene plorans plorat in nocte: que ſe intelligit cecitatem delictoꝝ ſuorum vndiqȝ obfuſcari. Quā ſane peccati noctē

Idem ꝓpheta longe ſuperius ſatis exe
crat ꝛ deplorat. De qua Job ille do,
lens: Sit nox (inqt) illa ſolitaria nec
laude digna. Quando hic nanqꝫ no/
cte animaꝫ inuoluit merito plorans
plorare ꝓhibet. ꝛ hoc nō ſuo arbitrio
ſed dñi gratia. Propterea in ꝑſona
dei prius ꝓpheta voce plangentis cla
mat. Quomodo ſedet ſola ciuitas et
cetera que ſequunt. Alioqn niſi domi
nus eam pri⁹ videns ſolam ſedere mi
ſericordia mot⁹ planxiſſet: ipa ſe mi/
nime plorans defleret. Sic nāqꝫ qꝫ
reſpexit dominꝰ petrum: ipſe recorda
tur verbi iheſu mox fleuit amariſſi/
me. Quod ſi bene perpendis: ita in
oibꝫ ſcripturarū ſcāꝝ inuenies locis
eos perfectē poſt culpā rediſſe ad pe/
nitentiā lamenta: quos prius dei pre
uenit ꝛ diuina reſpexit clementia. la/
chryme inquit eius in maxillis eius.
Maxille nāqꝫ anime intima eſt eius
cōſcientia, quia ſicut vultus in maxil,
lis format: ita vniuſcuiuſqꝫ qualitas
in conſcientia monſtrat. Ideo lachry
me in maxillis iure eſſe ꝓhibentur: vt
nunqꝫ cōſcientia peccatrix a fonte la,
chrymaruꝫ arida inueniat. Sed ſm
dauid coram ſe ſemp peccata ſua pro
ponens: ea que admiſit punire fleti,
bus non obmittat. Sin alias nemo
eſt qui cōſolet ex omnibus charis ei⁹
Conſolatore amiſſo ſcꝫ ſpirituſancto
effugato: preſertim cum omnes ami,
ci chariſſimi videlꝫ praue delectatio,
nis ſue affectus facti ſunt ei inimici.
quando in die allocutiōis nouiſſime
ſm aplm inſurgent. miſeraꝫ accuſan
tes inuicem cōſcientiam cogitatiōes
aut defendentes: tunc itaqꝫ non ſolū
chariſſimi affectus prauitatis: q nūc
quaſi amici vident ꝑmulcendo infeli
cem ſpernent accuſantes animā, veꝝ
etiam ipſi demones perſuaſores peſ
ſimi. q nunc decipiendo blandiuntur
incautos atrociores: tunc econtra cū
omnibus que geſſimus inſtabūt ini
mici. Quapropter quando conſolan
tem anima ſpiritū amittit diuinū: in
ſtanter imploret eundem: vt ſm mul
titudinem doloris ſui conſolator idē
q ꝛ paraclitus animā deſolatam rur
ſus letificet quandoqꝫ vt ad ſui ſpon
ſi oſcula hoſtibus deuictis reconcili/
ata perueniat: ſequit

GIMEL

Imel littera que plenitudo
interptat. Plenitudo nāqꝫ
delictoꝝ migrare fecit miſerā iudeaꝫ
in captiuitatem: quia cumulādo ſibi
atrociora delicta. dei ꝓuocauit iram.
Alioquin ſcius niſi completa eſſet ma
licia: ad tanti dedecoris ignominiaꝫ
gens illa prius dilecta deo nō perue,
niſſe. Nam iuſtus iudex deuſ abrahe
amico ſuo terrā chananeoruꝫ in here
ditatem cum ꝓmitteret necdū ſe dare
poſſe denegat. quia (inquit) necdum
completa ſunt peccata amorreorum
quāto magis gentē glorioſam ſibiqꝫ
valde dilectā nō niſi ob plenitudineꝫ
et enormitatem ſceleruꝫ ſuoꝝ inimi,
cis traderet. Idcirco in hac ſententia
trāſmigrationis iuda. iure gimel id ē
plenitudo ꝑponit vt ſit ſenſus. quia ꝑ
plenitudine pctōꝝ captiuata eſt inter
hoſtes. Et nō ſolū emin⁹ int chaldeoſ
in babiloniā: verū ad exaggerationē
crudeliſſime captiuitatꝭ etiā inde lon
gius ꝓpter afflictioneꝫ. ꝛ multā ſerui
tutē trāſmigraſſe int exteras paſſim
gētes. Nec inueniſſe requiē amariſſi/
me deplorat: qd ſeruoꝝ eſt infideliū.
cū nimia ꝑmunt ſeruitute paſſim fu,

ga inire Nec immerito q₂ libertatē ami
ſerāt leuiſſimū ſpnentes iugū dilectio
nis dei ⁊ repromiſſionis de xp̄o ſi ni/
mia cōterant̄ afflictōe ⁊ p̄mant̄ ſerui
tute: vt q̄ veluti cā non cōtremuerunt
abel xp̄m videlicet frēm ꝑimere: vagi
ac ꝓfugi huc illucq₃ habitēt int̄ gētes
Nec vllā inuenientes requiē: ſed ſecū
ſemꝑ portātes confuſionis ſue igno/
miniā ꝑerrantes. Unde ſequitur.

Omnes perſecutores eius dep̄henderūt eam inter anguſtias.

Scilicet a quoꝝ captiuitate crudelit̄
oppreſſi per fugā euaſerāt: hi eos rur/
ſus ꝑſequētes inter anguſtias multi/
plicit̄ afflictos. nullā habētes requiē
in diſꝑſionē gentiū minaciter depre/
henderint. ¶ Quibus nr̄a hierl'm fre
quenter iuxta anagogen ꝑpeſſa ma/
lis amariſſime quoq₃ plangit̄. q̄ð mi/
grauerit libertate obmiſſa xp̄i in ſer/
uiturē gentiū ⁊ afflictionē nimiam vi
ciorum intra quas ꝓfecto nullā inue
nit quietē. ſed inter anguſtias a per/
ſecutoribus afflictionis inique depre
henſa affligitur. Quod et ſi ad litte/
ras ſuꝑ hanc noſtram que recte con/
feſſio appellatur: talia volueris inter
pretari. habes de plurimis vnō offen
ſo dn̄o q̄ttidie peccam⁹ lacrimabilit̄
plangas eccleſijs: q̄ cui pie exigentib₉
iugo premunt̄ paganoꝝ ⁊ nimia va/
ſtant̄ afflictiōe: ſub crudeliſſima eoꝝ
ſeruitute opp̄ſſi Quā ſi noſtri diuino
ꝑmoti timore ꝑtimeſcerent ad p̄ſens
nequaq̄₃ hanc xp̄i eccl'iā diuti⁹ ita cō
ſcinderent ⁊ dilaniarent: neq₃ offenſā
dei manib₉ ſuꝑ ſe (vt ita dicā) attrahe
rent. In tantum vndiq₃ inimici ſi in/
grueri nt vt nō niſi inter ciuilia bella:
⁊ diſcordiaꝝ flammas. inter depopu/
lationes patrie: ⁊ direptiōes eccl'iaꝝ
dei. inter ſeditiōes ⁊ fraudes. int̄ ſcā/
dala ⁊ rapinas. inter opp̄ſſiones pau
perū ⁊ cedes noſmet inuicē ꝑſequen/
tes ſine reſpectu dei: q̄₃ ignauit̄ int̄ in
ſidias ⁊ flagitia dep̄hendent. ⁊ iō cū
ꝓpheta poſſum⁹ exclamare gementeſ
q̄ nec nullā etiā inter miniſtros al/
taris intus foriſue habem⁹ requiem
immo migram⁹ a malo in pei⁹. iam
diu pc̄tōꝝ opp̄ſſi mole ⁊ a ꝑſecutori/
bus vbiq₃ inuiſis inter anguſtias de/
prehendimur. S₃ ⁊ anima mortalit̄
vicioꝝ afflicta ſeruitute nr̄a. in q̄ ſola
xp̄i cōfeſſio voce ſonat male tranſmi/
grat: dū de vicijs q̄ttidie ad alia ca
ptiuat̄. Et q̄b⁹ apl's ingemiſcens cla
mat. Uideo inq̄t in mēbris meis ali
am legē repugnantē legi mentꝭ mee
⁊ captiuantē me in lege peccati. Que
nimirū emigratio iam de lege venit
peccati: vt nulla ſit alia euadendi via
niſi quā ipſe demonſtrat. Infelix in⁊
q̄t ego hō: q̄s me liberabit de corpore
mortis. Tū fideliter continuo infert.
Gratia inq̄t dei ꝑ ieſum xp̄m. S₃ mi
ſera q̄ ab hoſtib₉ ⁊ ꝑſecutorib₉ ſuis in
ter anguſtias pregnantiū more in ex
tremis maleſeſſa deprehendit̄ Unde
dn̄s. Ue inq̄t pregnantib₉ ⁊ nutrienti/
bus in illa die. Sequit̄

Uie ſyon lugent eo q̄ non ſint qui veniant ad ſolēnitatē. Omneſ porte eius deſtructe. ſacerdotes eius gementes: virgines ei⁹ ſqualide et ipā opp̄ſſa amaritudīe.

Jam itaqꝫ pmiſſo genere: tranſit ad
ſingularū ſpecies pſonarū: q̄tin⁹ dū
ꝛ gen⁹ p ſpecies diuidit: ꝛ ſpecies re
integrant in genere: luctus amplius
multiplicet: creſcatqꝫ dolor. Et qꝛ pla
cuit ꝓphete threnos lege metri cōpo
nere: ſecularꝭ eloquentiā diſcipline fi
guris interdū ornat ita vt mor p me
taphorā ꝓprietatē hoꝝ ſermonū red
dat. Hinc quoqꝫ vie inq̄t ſyon lugēt:
nō ꝙ viaꝝ quibꝫ nō eſt ſenſus: queat
eſſe luctus: ſꝫ qꝛ poterant luctū excita
re tranſeuntibꝫ: lugubresqꝫ videri: eo
ꝙ nō ſint q̄ veniant ad ſolennitatē ei⁹
Et nec mirū dꝫ videri ſi vie ſyon luge
re dicant: cū ꝛ moyſes dans legē te
ſtes aduocet celū ꝛ terrā. Attende ce
lum ꝛ audi terra v̄ba oris mei. Ac de
inde eſaias poſt p̄uaricationē eiuſdē
legis: eoſdē rurſus reducat in teſtimo
niū: vt cuncta elementa cognoſcant:
iuſte deū in vltione mandatoꝝ ſuoꝝ
ad iracundiā cōcitatū. Sicqꝫ vie ſy
ōn lugere plangunt: quatinus iuſte
dei offenſa cōrigiſſe eodem in populo
intelligatur ꝛ tabularū quadrata in
tromittitur ſpecies ſcḋm anagogen qḋ
Deleth littera ſonare dicitur.

DELETH

d Eleth nāqꝫ tabularū interp̄
tatur. Quarū deniqꝫ officio
eccleſie domus cōnexa qua
drato conſurgit culmine. Huic quoti
ens nr̄a ſyon itus foriſue ſuis exigen
tibus culpis repletur amaritudine fu
roris dei: merito lugent vie: porte de
ſtructe iacēt. ſacerdotes gemunt. vir
gines ſqualide deplorantur vt totius
tabulatura domus quaternario deſi
gnata numero cōcuſſa videatur. De
quibus plane longe ſuperius ꝓpheta
dicit. State in viꝭs ꝛ videte ꝛ interro
gate vias dn̄i: ꝛ vt aliꝭ codices habēt
de viꝭs dn̄i que ſit via bona et ambu
late in ea. Ne forte oberrantes in via.
idcirco nō ſolum ſtare iubet verū ꝛ vi
dere: dein de interrogare vias ſempi
ternas. idem patriarchas ꝛ ꝓphetas q̄
ſit via bona: ſicqꝫ ambulare i ea. Nec
igitur imerito vias dixerim eos iure
appellari. p quos ad vnā veramqꝫ per
uenitur viam: vt ſicut lux ſunt ſancti
p̄dicatores. dictis aliꝭſqꝫ a xp̄o nomi
nibus ſublimati: ita ſint vie ſuperne
ſyon. ac porte interpretati. Unde ꝛ a
quodā poetarum prima credendi via
abrahā appellat. Que ſane vie quo
ties deficiūt ꝛ nō ſunt. qui veniant ad
ſolēnia celeſtis patrie lugent ꝛ gemūt
p̄ſertim quia porte deſtructe videtur:
ita vt nec ipſi qui officio dicunt p̄eſſe
introeant nec alios introire pmittāt.
Ululat ergo propheta ꝙ vie ſyon lu
geant: vlulat ꝛ porte ꝙ deſtructe iacēt
Quarum vnū erit officium perueniē
di ad vite gaudia: ſit vnus ploratus
ꝛ luctus diram ad penitentiā. Dein
de ſacerdotes gemētes dicuntur: vir
gines eius ſqualide: quatinus ſqua
lor reſpondeat ad deſtructurā porta
rum. gemitus ad luctum viarum: ſi
cuti et virginitas recte ſacerdotio co
pulatur. eo ꝙ ſint regale ſacerdotium
omnes: ſacerdotiuꝫ quoqꝫ nō minus
caſtitati aptatur. q̄ꝫ ꝛ virginitati deco
ris. Quibus conſtupratis gradibus
digne nō tam eorum plangitur vitā:
q̄ꝫ ꝛ ſequentiū reprobatio in filiꝭs de
ploratur. Unde oēs repleti amaritu
dine generaliter cōqueritur: iuxta qḋ
dictum eſt. Quia ſi patitur vnū mem
brum: compatiūtur omnia membra
Preterea quia ſi ſint qui veniant cor
poreis greſſibus ad eccleſie limina.

pauci admodũ in cõfrequentatione
vſqȝ ad cornu altaris dei. qui eius fe/
ſtiua cõcelebrent gaudia: dũ porte de
ſtructe ſunt: ⁊ vie ſpinarũ ſordibus re
plete vacant. Sacerdotes pro culpis
gemũt: viciorum feditate virginitas
ſqualet. ¶ Eiſdemqȝ malis moraliter
anima repleta luget. ingemiſcũt olim
habite vtutes: q2 nõ ſunt qui veniãt
ad ſolẽnitatẽ eius: ſponſo ſibi ablato.
Sponſus autẽ anime mox offendit:
cũ anima de arce ſuperne intentionis
ad exteriores poſt lapſum actiones
ſe deiecerit. Unde volens more ſolito
effectus prioris vite recipere vt ad in/
terna gaudia celebranda occurrant:
ſentiet q nõ ſint qui veniant ad eius
votiue ſolennitatis gaudia. Solen/
nitas ergo ipſius eſt intima celeſtis
vite fruitio. Ad quã per contẽplatio/
nem prius ingreſſa digne non modo
ſyon: verũ paradiſus anima vocabit
Cuius nimirũ vie lugent effectus vi/
delicet quia nõ ſunt ingruentibꝫ ma/
lis qui veniant ad ſolennia diuine cõ
tẽplationis. eo q ⁊ porte dnqȝ ſcȝ ſen
ſuum deſtructe iacẽt. Nam ſicut ſunt
porte mortis: ita ⁊ iuſticie. De quibꝰ
ſane portis. aperite mihi pſalmꝰ (in/
quit) portas iuſticie ⁊ igreſſus i eas
deinde ꝯfitebor dño. hec porta domi/
ni. iuſti intrabũt per eã: aperite por/
tas. ⁊ ingrediatur gens iuſta. Quas
dum angeli aperiunt. nõ ille iudeorũ
abiectꝰ intrat populus: ſed gens tur/
meqȝ virtutũ. Quas nullus ingredi
tur niſi qui de portis mortis viciorũ
ſcȝ eleuatur vt adnunciet omnes lau
des chriſti in portis diuine contẽpla/
tionis. Sȝ quia mors ad nos intro/
iuit per feneſtras noſtras. ſqualor vir
ginitas anime: ⁊ regale noſtrũ gemit
ſacerdotiũ: dum replemur pro virtu/
tibus intus amaritudine delictorũ.
Et ideo primũ egrediamur de portis
mortis. que ꝑualere nequeunt aduer
ſus apoſtolũ: deinde portas ꝑ quas
mors itroijt. ſenſus (videlicet noſtros)
rurſus edificemus: interrogãtes que
ſit via bona de vijs dñi. quia ſunt vie
que videntur hominibꝫ bone. quarum
nouiſſima demergũt in profundum
iferni. Idcirco ⁊ ſi multe ſũt vie. mul/
teqȝ ianue: vna ſemꝑ in capite teneat
per quã ſolũmodo iuſti ingrediũtur
ad vitam ⁊ pergũt per eam.

HEE

Acti ſunt hoſtes eiꝰ in capite: inimici eiꝰ lo/cupletati ſunt quia dñs loquutus eſt ſuper eam ꝓpter multitudinem iniquitatum eius. paruuli eius ducti ſunt in capti/uitatem ante faciem tribulantis.

Querẽdũ qñ vel vbi dñs locutus ſit
ſuꝑ eã. aut qd locutꝰ ſit: ne forte ideo
talia eis cõtigiſſe aliqs dicat. q2 dñs
locutꝰ eſt. Ex multis ſcripturaꝝ in lo
cis ita ſimplr dictũ reperies quaſi dei
ſentẽtia pſcribere aliquẽ videat ad id
qꝺ infert: ſed nõ ita intelligendũ. alio/
quin deus iniuſtꝰ videret. Nã de hac
ſnia legimus in deutronomio. qꝺ ꝑce
perat moyſes ſtare ruben. ceteraſqȝ
tribꝫ ſuꝑ montẽ hebal ad maledicen/
dum: ſi dei noluerint audire et cuſto/
dire mãdata. ſicuti e regione alioſ ad
bñdicendũ ſi obedierint nec declina/

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

uerint ab eius p̄ceptis. Inter que ni/
mirū maledicta ſi nolueriſ audire vo
cē dñi dei (inquit) tui vt cuſtodias et
facias oia mādata eius. tradet te do
minus corruentē ante hoſtes tuos ꝛ
diſpgaris p oia regna terre: oppꝛima
riſqꝫ violentia nec habeas q̄ te libe/
ret. Filij tui ꝛ filie tradent̄ alteri ꝑplo
videntibꝯ oculis tuis ꝛ deficiētibꝯ ad
conſpectū coꝝ tota die: nec ſit fortitu/
do in manu tua. fructus terre tue ꝛ la
boꝛes tuos comedat ꝑplus quē igno
ras. ſiſqꝫ ſemp calumniā ſuſtinens. ꝛ
oppꝛ̄ſſus cūctis diebus: filios genera
bis ac filias ꝛ nō frueris qm̄ ducent̄
in captiuitatē. Aduena q̄ tecū verſat̄
in terra aſcendet ſuper te. eritqꝫ ſubli
mioꝛ. tu autē deſcēdes ꝛ eris inferioꝛ
Ipſe erit in caput: tu eris in caudam
Hoc totū quare dixerim? Quatinuſ
ex hoc intelligeres q̄d dñs. vel quare
locutus fuerit ſup iniquitatē hierl'm
vt non p̄ſcriberet eam ad culpā: ſed vt
monendo reuocaret. Qḋ quia noluit
obedire: hec oia iuſto dei iudicio acci
diſſe: que ꝓpheta lachꝛymabiliter de/
ploꝛat: ꝛ nihil ex omnibꝯ ꝓphetie ver/
bis q̄ moyſes minatus eſt in aliquo
defuiſſe. Propt̄ea Hee (vt reoꝛ) huic
capitulo p̄ponit̄ ¶ Hee ſiquidē iſta
interp̄tatur. Et eſt ſenſus (quia relati
uum vel demōſtratiuū eſt) q̄ iſta ſunt
iudicia adimpleta. q̄ moyſes olim ſi
peccauiſſent dño: cominabat̄. ¶ Vñ
quotiēs nr̄e hierl'm p̄nti videlicet ec/
cleſie talia ꝯtigerint. delictoꝝ iudicia
valde ingemiſcēdū: q꞉ fiūt hoſtes eiꝯ
in capite. ſcꝫ aut heretici. aut pagani.
ſicut multis iā cernimus eccleſijs: cer
te aut mali ꝛ peſſimi chꝛiſtiani: qui n̄
minus ꝛ ipſi hoſtes iure ſunt appella
ti. Et locupletant̄ inimici facūdia di/
ſputandi: cū ſit multa intelligentie pe

nuria in viris q̄ꝫ ſepe eccleſiaſticis: in
tantū vt d̄ his qḋ ꝓpheta minat̄ iure
dictū accipiat̄. Mittā i eis n̄ famē pa
nis neqꝫ ſitim aq̄: ſꝫ audiēdi verbi dei
Qḋ cū tollit̄ q꞉ gladiꝯ ſp̄ūſſcti ē: ſecte
hoſtes: heretici videlicet et p̄ſuaſoꝛes
eccleſiaꝝ dei: fiūt in capite: et de ſcp̄tu/
rarū ſanctaꝝ dogmatibꝯ locupletant̄
ꝓpter multitudinē iniq̄tatū nr̄aꝝ. De
inde canes muti: q꞉ nō valuimꝯ latra
re. oꝛthodoxā videlicet fidē defendere
aut plebibꝯ debitā eruditionis doctri
nam impendere: paruuli ducunt̄ ca/
ptiui ante faciem tribulantis. Ergo
q꞉ paruuli ſunt in doctrina: nō habē/
tes rectoꝛes ac defenſoꝛes eccl'iarum
q̄ ſollicitudinē ꝛ curā gerāt ꝑ his pa/
ſtoꝛalē: ducunt̄ aut ab inuiſibilibꝯ ca/
ptiui. aut certe a viſibilibꝯ nō minꝯ in
erroꝛem. quā ꝛ ad flagitia vicioꝝ an
te faciem tribulantis: ita vt inlecti ha
beāt a quibꝯ ducant̄ vinculis delicto
rum ſuoꝝ cōſtricti. ante faciem tribu
lātis: ꝛ ſi inuiti ne poſſint redire. aut
d̄ ſb iugo ſe excutere vicioꝝ. ¶ Infelix
nimiū ꝛ valde lugēda iuxta moꝛtalē
intelligentiā: ꝯ nr̄e captiuitas: qm̄
etiā ꝛ ei hoſtes ſunt i capite. libertate
xp̄i amiſſa: ꝛ inimici maligni videlicꝫ
ſp̄ūs de nr̄is locupletati viribꝯ foꝛtio
res. Vñ pie monet̄ ſi ſp̄ūs (inq̄t ſcri/
ptura) poteſtatē habēs aſcenderit ſu/
per te: locū tuū ne dimiſeris. Alioq̄n
ſi nō ſuadentes miſera infelixqꝫ aīa
pꝛius audiſſet hoſtes: nequaqꝫ in ca/
pite eſſent. Deinde paulatim vſu vici
oꝛū excreſcente. de nr̄is iam mal' acti
bus cōtra nos ipſi aduerſarij locuple
tioꝛes foꝛtioꝛeſqꝫ fiunt: ita vt niſi au/
xilio dei effugere valeamꝯ. Sed quo/
mō effugere poſſimꝯ cū pius dñs irri
tatꝯ malis iam ꝓpter penā peccati et
iniquitatū nr̄arū vindictā iſta locutꝯ

ſit. Qui ſemel loquit᷑ iuxta iob ⁊ idip
ſuꝫ nõ repetit. Verũtñ nõ adeo deſpe
randũ neqꝫ a cõluctatione ceſſandũ:
qꝛ nõ niſi paruuli aut imbecilles. cer-
te aut negligentes itatenꝰ captiuant᷑.
Que nimirũ captiuitas valde horrẽ-
da. cũ ⁊ traheris multis inretitꝰ la-
queis ne ab his deflecti aut ceſſare q̃-
as ante faciem tribulantis q̃ male ce
piſti. Vides nãqꝫ ꝓducens inter duꝫ
⁊ ſentis a q̃bus minaris. nec tñ relu-
ctari ꝓuales nec reſiſtere donec miſe-
rante deo diſrupant᷑ vincula rurſus:
⁊ ſoluat᷑ captiuitas. Intelligit ꝑfecto
que dico: quicunqꝫ infirmatꝰ talibꝰ
ſe inretiuit vinculis. cũ volens ſe nec
poſſit expedire. cõtra quem deſeuit iã
pena peccati ⁊ hoſtes de ſuis locuple
tiores facti viribꝫ. oppugnãt tñ in ca
pite. vt aliqñ etiã ipſam boni intentõ
nem polluant: deinde tanto eam ple-
nius poſſidẽt: quãto ⁊ ꝑnicius domi
nantes tenẽt. Nec nõ ⁊ longior vſus
atqꝫ carnis oblectamenta ſepe ꝑpedi
unt ⁊ inliciũt animã renitentẽ: iuxta
qđ ꝑ Salomonẽ in ꝓuerbijs dicitur.
Qui ſeruũ ſuũ a puericia nutrit in de
licijs: poſtea ſentiet eum cõtumacem
carnẽ volens carnaleſqꝫ affectus oſtẽ
dere. a quibꝫ vix aut nũq̃ꝫ niſi gratia
dei liberamur: ⁊ tãto difficiliꝰ ac duri
us quãto ⁊ praue menti quaſi ſuperi
ores in capite fortioreſqꝫ dñant᷑.

VAV

**Egreſſus eſt a filia ſy
on omnis decor eiꝰ. Fa
cti ſunt principes eius
velut arietes non habẽ
tes paſcua.**

Vbi vau preponit᷑ qđ interp̃tatur: et:
vt ſit ſenſus ꝙ iſta ſuperiꝰ premiſſa
⁊ ea que nunc dicuntur: de reciproca
tione veniunt vindicte. Ideoqꝫ ꝑ eã
litteram quaſi ſub vna copulatiua cõ
iunctõe: due iudicioꝝ dei adnectunt᷑
ſententie. Obſeſſa q̃ppe hierl'm exteri
us omnẽ decorẽ pulcritudinis ſue: at
qꝫ iocũditatis ꝑdiderat: intrinſecus
rebꝰ expoliatis: temploqꝫ ac ſacerdo
tio deſtructo. ipſaqꝫ fame ac peſtilen-
tia laborans: nulliꝰ ope ſuſtentabat᷑:
eo ꝙ principes eius ⁊ rectores diſſo-
lutis viribꝫ: vt moyſes ex ꝑſagio in ſu-
is maledictis ꝓmiſerat: pauido cor-
de: nõ defenſionẽ ciuiũ ſed fugaꝫ nõ
habẽtes: paſcua xp̃i ante vltimã hanc
captiuitatẽ quẽ ꝑmerãt inerti corpo
re meditabant᷑. ¶ Myſtice autẽ egre
ditur oĩs decor a nr̃a ſyon. ſcꝫ eccleſia
xp̃i: que vere nõ mõ filia. imo ⁊ ſpon-
ſa vocatur. De qua ſane in canticis.
Ecce tu pulcra es amica mea: ecce tu
pulcra oculi tui columbarũ. Et pau-
lo poſt. Tota pulcra es amica mea: ⁊
macula nõ ẽ in te. Egreditur aũt oĩs
decor ab ea: qñ hereticoꝝ rabie deꝓ-
uata fides intus corrũpitur. De qua
recte fide in pſalmo canit᷑. Cõfeſſionẽ
⁊ decorẽ induiſti amictꝰ lumine. Sꝫ
tũc oĩs egreſſus decor ab ea iure plan
gitur: qñ arietes eiꝰ paſtores videlicꝫ
⁊ rectores nõ inueniẽtes paſcua vite
in ſacris voluminibꝫ vadũt abſqꝫ for
titudine cibi diuini. quocũqꝫ eos er-
ror ipulerit ante faciẽ cõſequentis: vt
qui minare gregẽ ſibi cõmiſſum ante
ſe ad paſcua ſancte vite pretermittũt:
nec ipſi ea inueniẽtes. iã minime effe-
cti. digne impelluntur ad errores: et
vadũt abſqꝫ robore virtutum ante fa
ciem eoꝝ captiuati. quoꝝ finis eſt in
teritus. quia terrena ſapiũt. Omnis

nāq3 decoꝛ ī vniuerſo eſt oꝛdine eccle/
ſiaſtico: maxime tamē in ſacerdotib9
xpi z miniſtris ſacri altaris. nec nō et
in virginib9 que ſupra iā ſqualide me
moranť. A qb9 tñ omīs regreſſa pul
critudo vel decoꝛ iure plangiť: qñ nō
minus rectoꝛes ouiū z miniſtri earū
q3 z virginitas fide q̄ ꝑ dilectionem
odať intus foriſue expolianť: nullam
gerētes curā ꝓ cultu pietatꝫ nullā q3
ſollicitudinē ſanctaꝝ ꝟtutū. ex medi
tatione diuine legis: ſ3 luxu volupta/
tū ſuaꝝ ꝑ varia ſcelerū ſuoꝝ deſide/
ria. iuxta ſuggeſtionē cogentis hoſtꝫ
abducunť. Cuius ꝑiculi malū eoꝝ ma
xime reſpicitur q in loco regiminis con
ſtituti: poti9 ſecularia deſideria q3 mā
datoꝝ veſtigia ſectantes: nō ſolū ſe q3
z alios ſuis exemplis z negligētia ꝑe
merunt. A quib9 ratōnale iudicijs pe/
rijt: veſtimentoꝝ glia prauis actib9
obfuſcať. Sic z anima malis infecta
moꝛib9. decoꝛē ſuū reliquit: qñ ꝑ incu
riam cogitationū ſuoꝝ: virtutū ꝑdi/
dit oꝛnamentu3: nec ei ſubueniūt ꝓn
cipes ſui: rationales ſc3 animi ſui mo
tus: vel ſctāꝝ ſcripturaꝝ doctrine tra
ctatus in qbus reſiſtere debuit perſe
quentib9 ſe inimicis ac minantib9: ve
rū magis defectio virtutū: roboꝛe ſu/
is adſtricta delictoꝝ nexib9: ꝓpelliť i
foueā eterne confuſionis.

ZAJ

Et recoꝛdata eſt
ierl'm dierū afflictionis
ſue z ꝓuaricationis om
niū deſiderabiliū ſuoꝛū
que habuerat a diebus
antiquis: cū caderet po
pul9 ei9 ī manu hoſtili.

Nō ad cōſolationē ſ3 ad doloꝛē magꝫ
z luctū recoꝛdata ē hierl'm: cū cade/
ret ppl's eius in manu hoſtili omniū
ꝺſiderabiliū ſuoꝝ q̄ habuerat. Quia
hec eſt ꝑfecta vltio: vt nō minus do/
leas ꝓ bonis q̄ habueras ab hoſtib9
direptis: quā pro malis que toleras
ab eiſdē ſine vlla cōſolatiōe tibi inla/
tis. Et hec eſt Kaf q̄ in ꝓncipio notať
Kaf q̄ littera hec ſonare ꝺr: vt ſit titu
lus dilectiōis q2 hec ſit diuina pecca/
toꝝ ꝑfecta vltio. longe diu a legis la/
toꝛe iudeis repromiſſa: cū caderet in
manib9 hoſtiū: q2 null9 futur9 eēt eis
auxiliatoꝛ Jmmo

Uiderunt ea3 inquit
hoſtes ei9: z deriſerunt
ſabbata eius.

Quod z nos vſq3 hodie facim9 vidētes
ociosa z ſupuacua ſabbata iudeoꝝ de
ridem9: qm eū in quo requieſcere z vera
requie debuerant. ꝑimentes amiſerūt.
Et hec eſt vt dixim9 ꝑfecta delictoꝛū
recompenſatio. primū in manib9 ho/
ſtiū cadere: deinde recoꝛdari nō ſolū
dierū afflictiōis iugiter ſ3 z ꝓuaricati
onis. nec nō omniū deſiderabiliū bo
noꝛū rerū vſus inhiare: vt de afflicti/
one nouus cottidie naſcať doloꝛ. De
ꝓuaricatione ꝟo meroꝛ cōfeſſionis z
de habitꝫ bonis ſꝑ innouať ardoꝛ in/
remediabilis cōcupiſcentiarū. Doꝛ/
ro z de officio ſue religiōis obꝓbri/
um z deriſio inť affligentes ſe vt in/
ferreť dire crudelitatis. Quid putas
inter tot anguſtias. q̄d recoꝛdari po/
terat gens illa dieru3 quando egreſſa
eſt de egipto cum ſignis z mirabilib9
quando eis deus dux erat: z comes
itineris: quando columna ignis pre/

cedebat i nocte: ꝛ columna nubis in
die: qn̄ fluebat eis mãna de celo ꝛ ca-
ſtra eis erat angeloꝛuꝫ exercitus. vel
multa talia ꝛ huiuſmodi facta: huic
populo que legunt̄. Quid putas om
niū earum deſiderabiliū: cum recoꝛ-
darent̄: quantis poterant doloꝛibus
pꝛegrauari. ¶ Iuxta ſpiritalem ꝟo in
telligentiam hierl'm noſtra cum ſepe
intueatur: ꝙ cadat populus eius in
manu hoſtiliū inimicoꝛum ꝛ recoꝛda
tur dierū pꝛeuaricatōnis noſtre. atqꝫ
afflictōnū quibꝫ impugnamur ab ho
ſtibus: q̇d videt̄ quantus immineat
luctus ac gemitus. Cuꝫ ḡ alius per
ſuperbiam: alius ꝑ auariciam: alius
ꝑ luxuriam coꝛruit in flagitia: necnō
ꝛ ꝑ mundi oblectamenta carniſqꝫ de
ſideria: cum multos cottidie cadere
conſpiciat in manu hoſtiū inimicoꝛū
quid eſtimat ſponſa xp̄i inter tot mi-
ſeriarū noſtrarū ſcelera ꝛ damna. q̄n
ta in ſuis electis ꝓ nobis adhibeat la
menta. Quantaſqꝫ lacrimas. Dein-
de cum recoꝛdat̄ charitate ꝑfuſa om-
nium deſiderabiliū que nobis in ce-
leſtibus ſunt: data omniū ſanctoꝛum
conſoꝛtia: vnde ꝛ nos ꝓlabimur ꝛ ip
ſa peregrinat̄: pꝛeſertim cum ꝛ ſolen-
nitates noſtre atqꝫ ſabbata feſtiuita-
tum nō minus violant̄ a nobis q̄ꝫ et
ab hoſtibus derident̄. Necnō vbi vel
qui ſit deus noſter frequenter querit̄
Unde vnus ſanctoꝝ. Fuerunt (inq̇t)
mihi lacrime mee panes die ac nocte
dum dicit̄ mihi cottidie vbi eſt deus
tuus. ¶ Scđm moralem ꝟo intelli-
gentiam anima tunc licet ſero recoꝛ-
datur omnium deſiderabiliū ſuoꝛuꝫ
cum conſpicit vndiqꝫ ab immundis
ſpiritibꝰ artari: ꝛ in manu hoſtili om
nes affectus coꝛdis coꝛruere: vel q̇c-

quid in ea ſtare ſecurius videbat̄: om
nia ſibi pꝛo vaſtitate demonū in rui-
nam venire vltionis diuine. Tunc
quippe pꝛeuaricationis facta omnia
occurrunt, tunc afflictionis peſſime
que ꝑ multa oberrauerat facinoꝛa re
coꝛdatio: non ad ſuffragium conſola
tionis: ſed ad augmentum pene oc-
currit. iuxta illud q̇ꝺ (ſcriptura teſte)
impij ſunt in inferno dicturi: Errauí
mus ergo a via veritatis: ꝛ iuſticie lu
men nobis non luxit. Sol non eſt oꝛ
tus nobis: laſſati ſumus in via iniq̇-
tatis ꝛ perditionis. Ambulauimus
vias difficiles: viam autem domini
ignoꝛauimus. Quid nobis pꝛofuit
ſuperbia: aut quid diuitiarū opulen-
tia contulit nobis? Tranſierunt om-
nia illa tanq̄ꝫ vmbꝛa moꝛtis: in mali
gnitate noſtra conſumpti ſumꝰ. Nec
dubiū quin derident ipſi maligni ſpi
ritus ocium: quod negligentes inuti
liter ducunt. per pꝛeſentis vite ſpacia
Idcirco ſequit̄. Viderūt eam hoſtes
ꝛ deriſerunt ſabbata eius. Hoſtes ei
videntes ſabbata anime tunc inridēt
cum maligni ſpiritus ipſa vocatiōis
noſtre ocia: ad cogitatōnes illicitas
pertrahunt. Quod valde monachis
p̄cauendū: vel his qui ſeculi actibꝰ va-
care vident̄: ne foꝛte vanis occupent̄
ſtudijs: ꝛ eoꝛum ſabbata non ſolū ab
interno repꝛobant̄ iudice: verum de
rideant̄ ab hoſtibus. Nam vnaque-
qꝫ ania quo remota ab externis acti
onibus ſeruire deo creditur: eo ma-
gis eoꝛum tiranni di cogitando illi-
cita famulat̄. Quod ſi de vanis cogi
tationibus noſtra ſabbata derident̄
pertimeſcendū valde: quid de his agē
dum qui ſub ipſo vite ocio etiam va-
ria flagitia committunt. Unde ſi va-

care volumus ſoli deo vacemus. Ju
xta illō. Vacate ⁊ videte quoniā ſua/
uis eſt dominus: beatus vir qui ſpe/
rat in eo.

CHETH

P Eccatū peccа/
uit hieruſalem:
propterea inſtabilis fa/
cta eſt. Omnes qui glo
rificabant eam: ſpreue/
runt illam.

Cauſam vindicte in principio ex/
preſſit huius ſententie: q2 ob magni/
tudinem ſcelerꝝ hierl'm illa que in ſer
uitutem genuit filios tranſmigratio
nis: promeruit excidium. Sed que/
rendum qđ peccauerit peccatū tam
nefandum: vt pro omnibus hoc vnū
imputet̄ ei. ad damnationis cumu/
lum. Hinc puto qđ ⁊ dominꝰ in euā/
gelio de iudeis. Si non veniſſem: in/
quit: ⁊ locutus fuiſſem eis: peccatum
non haberent. Quid eſt qđ dicit pec/
catū nō haberent. Nunqd ſine pctō
erant: anteꝗ̄ chriſtꝰ ad eos veniſſet?
Quis hoc vel ſtultiſſimꝰ dixerit? Sꝫ
eſt magnū quoddā peccatū qđ pecca
uit hierl'm. Et quia qđ chriſtus venit
⁊ locutus eſt eis iudei habuere: ⁊ nō
de omni peccato dictum accipiendū.
Eſt aūt aliquod peccatū quo tenent̄
omnia peccata: qđ vnuſqſꝗ non ha/
beat: dimittunt̄ ei cūcta peccata. hoc
eſt plene peccatum incredulitatꝭ: quo
gens illa ſemꝑ fuit detenta idola co/
lendo. q2 in xp̄m credere noluere. qui
propterea venit vt crederent in eum.
Qđ plene peccatum ſi nō veniſſet vti
ꝗ non haberent. Aduentus ꝗppe eiꝰ
quantū credentibꝰ ſalutaris: tantum
nō credentibꝰ exitiabilis factus. Un/
de dominꝰ videns ciuitatē illam fle/
uit ſuꝑ eam: q2 ſi cognouiſſes inquit
⁊ tu: vt ſubaudiat̄: fleres. Deinde cau
ſam ſui fletus denunciat. Non relin/
quent in te lapidem ſuꝑ lapidem. eo
ꝙ nō cognoueris tempꝰ viſitationis
tue. Qđ quia non cognouit hierl'm li
cet ſemꝑ idolatra extiterit ⁊ incredu/
la. idcirco inſtabilis facta eſt ⁊ nō eſt
in ea lapis ſuꝑ lapidem derelictus. et
omnis qui glorificabant eam ſpreue
runt illam: q2 videre ignomiam eiꝰ.
iuxta illud Eſaie. Popule meus qui
te beatificant: ipſi decipiunt te: ⁊ viaꝫ
greſſuum tuorꝝ diſſipant: ſiue contur
bant: volens ſcribas ⁊ phariſeos oſtē
dere. Quos idem ꝓpheta exactores
appellarat. nō magiſtros: necnon et
ſupra inluſores: q̄ propter munera q̄
excecant etiaꝫ ſapientes non ſolū pec
catores in populo nō corripiebāt. ve/
rū ꝓ diuitijs atꝫ ſuis cōmodis: ma
gnis efferebant laudibꝰ. Et hinc e cō
trario plebs delinquens: beatos vo/
cabat eos: ⁊ columnas domꝰ dei. ac
cetera q̄ ſolent adulatores ꝓferre.

Ipſa inquit gemens et conuerſa retrorſum.

¶ Formam exprimit eorum qui capti
uant̄. Qđ dum eunt ante faciem ſub/
ſequentis. frequent̄ retro reſpiciūt do
lentes ad ſolum patrie: dulciora ea q̄
retro ſunt cogitātes ac gementes ſu/
ſpirant. ¶ Ceterū iuxta anagogen ꝗ̄
tiens nr̄a hierl'm aliqua deprauat̄ he
reſi in ſuis mēbris. q2 peccauit pctm̄
inſtabil' ꝑuagat̄. ⁊ nulla ſoliditate fi/
dei vbi vel vbi figit̄: eo qđ quia vide/
batur fundata ſuper ſoliditatem pe/
tre que xp̄s eſt in eo noluit ꝑmanere.

Quos q̄ glorificabant plebis affatu
cum viderint ignominiā eoꝝ detectā
ꝛ cōculcatā ab orthodoxis veriſq; ca
tholicis ſpernunt ꝛ teſtant̄ eos cū ab
horruerint ꝙ cū verſi ſunt retrorſum
Sꝫ q꞉ Heth huic ſaphico ꝑponit̄ qđ
vita interp̄tat̄: querendū qū recte in
principio vita ꝑtitulat̄: vbi nō aliud
q̄ꝫ exitiū ꝛ peccati pena denunciat̄: ni-
ſi qđ finis huꝰ lamenti quid innue-
rit deſignat: cū a ꝑncipio huꝰ operis
non alius q̄ꝫ ꝓpheta gerit ꝛ loquitur.
¶ Nunc aūt quantū ad tropologiā
attinet. anime vita ē poſt lapſum cri-
minis: poſt vincula: poſt captiuitatē
nō ſemꝑ in babylonē: id eſt in cōfuſio-
nem viciorū intenderet: ꝛ in exteras te
nebras ire. immo retrorſum ad lucē
reſpicere ꝛ ad patriā de qua longe ca
ptiua ducit̄ gemens iugit̄ ſuſpirare.
Nam de peccato ꝑ fidei inſtabilitatē
cōtigit: ꝙ infelix fit inſtabilis ꝛ ꝑ di-
uerſa rapit̄. Alioq̄n ſi ſupra petrā vir
tutū fixos haberet greſſus: nequaq̄ꝫ
eum vis ventoꝝ vel temptationū flu
mina deteſtatōne fidei ſue depelleret.
Sed nōnunq̄ꝫ euenit vt anima ple-
na ſordibꝫ atq; deſpecta ꝓ ſue cōfuſio
nis ignominia: reſpiciens retrorſum
ad ea que amiſerat vel ſero ingemi-
ſcat. Et hec eſt vita de tenebris ad lu-
cem reſpicere: de confuſione peccato-
rum: id eſt de babilone ad illam cele-
ſtem hieruſalem licet retrorſum inge
miſcere: ꝛ de vicijs ad virtutes greſſū
deflectere. Non enim ſemꝑ malū eſt
retro redire vocemq; poſt tergū mo-
nentis audire: ſc̄m qđ Eſaias fatetur
dicens. Et erunt (inquit) oculi tui vi-
dentes preceptorem tuū: ꝛ aures tue
audientes verbum poſt tergum mo
nentis: quia ꝓfecto ſi nos ei terga de
dimus: pius ac clemens dominꝰ nō
dedignat̄ reuocare nos de poſt tergū
noſtris exaſperatus malis: vt ad eū
quaſi retrorſum faciem cōuertamus
ꝛ vnde cecidimus redeamus. Hinc
ſane angelus in apocalipſi iohannis
Memento vnde cecideris: ꝛ age pe-
nitentiā: prioraq; (inquit) opera tua
fac. Et hoc eſt retrorſum anime inge-
miſcere: ad deū ꝑ cottidiana lamen-
ta redire: plenaq; charitatis opa ad-
implere. Nam ꝛ maria cum de domi-
ni dubitaret reſurrectionis regreſſu:
proſpiciēs in monumētū licet ad an-
gelos in albis ſedētes intenderet. do
nec retrorſum reſpiceret: ieſum quem
q̄rebat minime inuenit. Hinc euāge
liſta: cōuerſa eſt (inq̄t) retrorſum ꝛ vi
dit ieſum ſtantem. Retro ergo ſtabat
ſaltim eam vt poſt tergum moneret:
quia illa verſa erat. Conuerſa v̄o re-
trorſum gemens: mox vidit quē que
rebat: quē cum iudeis prius mortuū
credebat. Sic quippe hierl'm illa que
peccatum peccaſſe impietatis plan-
gitur. quia multi ex ea chriſtum reco-
gnoſcentes: ꝛ credentes: retrorſū ad
eum ingemiſcens: mox cū in lege quē
mortuū eſtimabat inuenit. Qui vero
ad exteras ire vltronei tenebras de-
creuerunt: vſq; hodie huc illucq; iſta
biles acſi eam portant ignominie ſue
ſignum: ꝛ ſemꝑ captiui ad babilonē
ſcꝫ ad confuſionem trahunt̄. Unde
velim agas tandem anima expergi-
ſcere. Noli queſo licet in ꝓfundo ma-
lorum dimerſa contempnere: retror-
ſum ad ea que omiſeras virtutū ope
ra ſuſpirans: memento vnde cecide-
ras. Et ſi queris vnde: ſane de celo
vbi noſtra conuerſatio eſſe legit̄. Un
de Paulus. Noſtra inquit conuerſa
tio in celis eſt. Memento quo nomē
tuum quando ad baptiſmi gratiam

intraſti dederas:ꝛ in libꝛo vite dilige
tius cōſcribendū tranſmiſeras. Mi ſi
cecidiſſe te recognoſcis. nomenqꝫ de
letū tuis ingruētibꝫ malis exiſtimas
ſi nihil aliud q̄ꝫ tenebras mortēqꝫ ha
ctenus intendis:retroꝛſuꝫ reſpice cō
uerſus ꝛ audi vocē te poſt tergū mo
nentis gemens. Fateoꝛ ꝙ mox vitaꝫ
tibi ieſum ſcꝫ aſtantē inuenies. Quē
ſequi ſi nō deſieris fide: aſcendentem
ad patrem:eandē vitā illuc vnde coꝛ
rueras repoſitam inuenies.

Teth.

ſ. Sordes eius in pedibus eiꝰ:nec recoꝛdata eſt finis ſui. Depoſita eſt vehementer:nō hn̄s ꝯſolatoꝛem

Seruat luctū ꝙ inſtabilis facta ē hie
ruſalē nimis:ꝛ ideo moꝛe ſemꝑ vian
tium ſoꝛdes eius ploꝛat habere in
pedibꝰ nō ꝙ ad litterā ſolūmō eā lu
geat tantꝰ ꝓpheta:eo ꝙ ſoꝛdidos geſ
ſerit pedes. qꝺ friuolū ſatis videri ꝑt
ſed quia ſm̄ interioꝛē hoiēꝫ pollutos
habeat pedes. Unde ſoꝛdes inq̄t eiꝰ
in pedibꝰ eius. Habuit autē et ſyna
goga pedes ſuos. eos videlicet q̄ eaꝫ
efferre debuerāt per viā que xp̄us eſt:
ad omnia ꝟtutū incitamēta. In qui
bus profecto quia ſoꝛdes eius erant
ſcelera ſcꝫ ꝛ delicta. nō eſt recoꝛdata fi
nis ſui. Idcirco depoſita eſt vehemen
ter: de ſolio regni ad ignominiā tan
te captiuitatis Dupliciť nanqꝫ illam
plangit aut tripliciter: vł qꝛ tanta cō
tra deū gens illa cōmiſit piacula. vel
qꝛ ꝓ his in pn̄iaꝝ ſine fructu pnīc:
tam nefanda ꝑtulit diſcrimīa. Deide

qꝺ ꝯuiꝰ eſt poſt flagella qꝛ noluit ad
deū redire:atrocioꝛa ſibi adtraxit ſup
plicia. Hic quoqꝫ nō eſt inq̄t recoꝛda
ta finis ſui. Finis aūt legis ad iuſtici
am xp̄s. Et inde eſt qꝺ ſuſtinuit quia
noluit recoꝛdari vel recipere: q̄ finis
eſt nō minus eiuſdē nō legis ad gra
tiam: q̄ꝫ ꝛ totiꝰ cōſummatiōis ſeculi
ad ꝑfectionē. Pro quo tantis ꝑpeſſa
malis:vix tandē ꝓpꝛia ſua voce vehe
menter exclamat dicens.

Uide dn̄e afflictionē meam:quoniā iratꝰ eſt inimicus meus

A principio nanqꝫ huius fletus vſqꝫ
ad hunc locū lamentationes ſunt ꝓ
phete ac verba:ab hinc aūt iam ipſa
ſua incipit deflere delicta: vel retribu
tionis ſue ſupplicia:ꝛ ideo reoꝛ ꝙ iu
re Theth littera ꝑponiť. Theth q̄ppe
bonū interpretať. Bonū inq̄t ꝓpheta
ꝙ humiliaſti me. Ergo humiliata
hierl'm in omnibꝫ vehementer: iā nō
ꝓphetam ſuſtinet ploꝛantē:ſed ipa cū
ingenti luctu exclamat dicens. Uide
dn̄e afflictionē meaꝫ:ac deinde moꝛe
iudaico vult iudicē deuꝫ excitare: ad
zelū ꝛ odiū hoſtiū: qm̄ erectus eſt in
quit inimicus meus: ac ſi dicat cōtra
te in ſuꝑbiam:eo ꝙ nō tuo factū iudi
cio in me iudicet:ſed ſuis deputat viri
bus:ſuaqꝫ laudat numina. Id circo
vide ꝑmū afflictionem meā crudeleꝫ
ꝛ non facinoꝛa mea pro quibus iſta
patioꝛ. Deinde ꝙ erectus eſt ꝯtra te
inimicus meus. ¶ Myſtice aūt nr̄a
hierl'm ſoꝛdes geſtat in pedibus:qꝛ
in hꝰ vite ſolitudine nemo ſine ſqua
loꝛe incedit vicioꝝ:ſaltim in pedibꝰ q̄
bus terram ꝑmamꝰ. Unde ꝛ dn̄s vt
formam humilitatis ſuis traderet di

ſcipulis pedes coꝝ lauit: ⁊ ad inuicē
nos lauare iubet: vt intelligamus di
ſciplinā humilitatis in hac puluerea
vita: q nemo ſine ſordibus ambulat
Propterea ⁊ alibi apl'us excutere iu/
bet: q2 quāuis ſpecioſi dicanť pedes
iuxta apl'm euāgelizantiū bona, euā/
gelizantiū pacem. apl'os volēs intel/
ligi: vel apl'icos viros. quoꝝ (vt dixi)
dn̄s idcirco pedes lauit vt pulcri eēnt
⁊ mundi ad p̄dicandū. vt in toto ter/
rarum auro mundi ſac p̄cioſi diſcurre
rent: breuiq3 doctrina xp̄i mundū im
plerent. De q̄bus plane p̄dicatorib⁹
xp̄s ad ſponſam in canticis. Quā pul
chri ſunt inquit greſſus tui in calcia/
mentis tuis filia principis: q̄ pulchri
q̄dem p̄ceptoꝝ dei via currētes: alijs
eccleſie membris ducatū preſtando
cōlaudanť: nō ſui nuditate arbitrij ſ3
munitione atq3 ꝓtectione diuine re/
parationis. Ex quo ⁊ greſſus cōlau/
danť pulchri in calciamētis: ⁊ calcia/
ti pedes in p̄paratōne euāgelij pacis
eſſe iubentur. Alioq̄n gemebundi ele
cti plangunt: nō immerito in p̄ſentia/
rū ſacerdotū reprobā vitā ⁊ dicť: q
ſordes ſponſi xp̄i in pedibus ei⁹: nec
ſunt recordati finis ſui quaſi omnino
eorū culpa toti⁹ eccl'ie ruina nō eſſet.
Habet eīn ⁊ ipſi pulchritudinē ſuam
ſed nō illā que a dn̄o laudať. Unde q̄
tiens venit ſponſus pulſans ad oſtiū
eccl'ie: multis eā tribulatiōib⁹ ſtimu
latā inuenit: aut ſecurā eā3 nimijs af/
fluentem delicijs: carniſq3 occupata3
opibus: p que hoſtis ad eam ingreſ/
ſus clauſit oſtiū cordis: ne ſponſo pa
teat intrandi loc⁹ ꝯtradicit. Aperi mi
hi ſoror mea amica mea: colūba mea
immaculata mea: q2 caput meū ple/
nū eſt rore: vel cetera q̄ ſequunť. Qui
bus ꝑfecto quā ſepe mali ſacerdotes
blandicijs deliniti: nequaq̄3 intelli/
gunt ſororem xp̄i ⁊ amicā: nequaquā
ſatagunt eam excitare: vt ſedulo cor/
de ſponſi ſui aduentum ingemiſcat:
ſimplex vt columba: immaculataq3
maneat: immo ſi nō verbis de talib⁹
⁊ p talibus ope ipſa loquiť. Expolia
ui me tunica mea: quomō reinduar
eam. Laui pedes meos quomodo in
quinabo illos? Qm̄ omnino peſſi/
ma conſuetudo vix aut nunq̄3 tolliť.
Unde doctores expoliati tunica cha/
ritatis que ſola cooperit peccatorum
ſordes: torpent ac ſi puellarū delica/
ta aliqua lotis pedib⁹ que expoliata
de lectulo quiet3 nolit adſurgere: pra
uaq3 cōſuetudinis ſue oblectamenta
reuocare. Sicq3 tales nolunt dilectō
nis dei ⁊ primi: tunicā expoliati rein/
duere: nolunt pedes quos ſemel de
via anguſta ſubtraxerant: p malā de/
liciaꝝ ꝯſuetudinē ⁊ deſidie: quos aq̄
lotos cum magna cōtritione cordis
rurſus ad p̄paratonē euangelij diri/
gere. Quib⁹ quaſi exoſa eſt iam om̄
nis vtilitas: ⁊ cōtentus ſeculi: om̄ia/
q3 ſanctoꝝ exempla ⁊ rigor atq3 pau
pertas xp̄i diſciplina eſt. Qui l3 molli
ter requieſcant: delicioſi: accurati cu/
te: tamen ſordes vicioꝝ geſtant in pe
dibus: Und ſanctoꝝ chorus plorās
Sordes inq̄t ei⁹ in pedibus ei⁹. Nec
recordata eſt finis ſui: q2 omnino ta/
les finis ſui ſi recordarenť iudicioꝝ
nunq̄3 hinc exorbitarent a via q̄uis
anguſta dicať. Hinc quoq3 depoſita
eſt inquit vehementer: nō habens cō
ſolatorem: quia ⁊ ſi videnť inſtare ſu
is exornati deliciarū infulis: depoſiti
ſunt iam in cōſpectu diuine maieſta/
tis: nō habentes ſpm̄ ſanctū conſola/
torem: qui alios cōſolari debuerant:
⁊ ab omnibus releuare anguſtijs.

¶ Tropologice vo anima ſordes ſu/
is habet in pedibus: que viciorū pol/
luta ſordibus: thronū celeſtis vite ꝑ/
diderit: ⁊ candorē priſtine cōuerſatio
nis. De qua bene Eſaia. Cōſurge cō/
ſurge inquit hierl'm: excutere de pul/
uere: ſurge ⁊ ſede. Neqꝫ em̄ fieri pōt:
vt aīa que foris expoſuerit vias ſu/
as tranſeuntibꝰ: terreniſqꝫ ſe ſociaue/
rit actibus: ne ſordes habeat in pedi
bus. Unde q̇dam ſanctoꝝ. Humili/
ata eſt ait in puluere aīa noſtra: con
glutinatus eſt in terra venter noſter.
A quibus deniqꝫ ſordibꝰ cottidie la/
uandi ſunt pedes. ne forte obliuiſca/
mur finis noſtri ⁊ deponamur ad ig
nominiā culpariꝫ abſqꝫ vllo intrinſe/
cus cōſolatore. Dicat ergo anima. di
cat ⁊ eccleſia talibꝰ ſorditata vł depo
ſita pulucreis actibꝰ. vide dn̄e affli/
ctionem meā qua me indeſinenter af
fligit inimicus: ⁊ cōſidera nō peccatū
q̇dem vt puniaꝛ: ſꝫ afflictionem qua
affligor vt liberer: qm̄ erectus eſt ini/
micus meus qui nō tuis aſſcribit iu/
dicijs ꝙ ꝑualeat: ſed ꝙ liberare neq̄/
as inſultat: Ex quo propheta Dauid.
Multi dicūt (inquit) anime mee: nō
eſt ſalus illi in deo eius. Idcirco cum
ingenti gemitu anima nūc implorat:
unde dn̄e. ⁊ cetera que ſequunt̄.

IOTH

m Anū ſuam miſit
hoſtis ad omnia
deſiderabilia eius quia
vidit gentes ingreſſas
ſanctuariū tuū. de qui/
bus p̄ceperas ne intra/
rent in ecleſiam tuam

Ubi Ioth quantū intelligo recte pre
ponitur: quatinus ſcire liceat: ꝙ prin
cipium ruine hieruſalē eorumqꝫ ani/
marū fuit: quia dominus vidit gen/
tes ingreſſas ſanctuariū ſuum. ſpiri/
tus videlicet immundos carnaleſqꝫ
effectus de quibus mandarat prius
ne intrarent in eccl'iam ſuam: ⁊ ideo
quia primū ingreſſe ſunt in animabꝰ
eorum gentes immūdarū cogitatio/
num. miſit hoſtis manū ſuam auda/
cter ⁊ potenter ad omnia deſiderabi/
lia eius. ſcilicet ad ſancta ſanctorū in
quibus nō licebat niſi ſolis ſacerdoti
bus introire: in anno cum ſanguine.
Miſit quidem manū ⁊ abſtulit om/
nia vaſa decoris ⁊ ꝓfanauit ſanctua/
rium dei. Sancta ſanctorūqꝫ ꝓſtitu
it. deiecit ac polluit. Quia prius dn̄s
ob immanitatē ſcelerūꝫ repulit ea. in
quibus habitauerat inter homines:
⁊ tradidit in captiuitatē virtutes coꝝ
⁊ pulchritudinē eorum in manus ini
mici. Cōcluſit quidem in gladio po/
pulū ſuum: ⁊ hereditatem ſuam ſpre/
uit. ¶ Scd̄m anagogen vo ⁊ ſi pau/
ca premiſcuimus habet ſponſa chri/
ſti hierl'm: que eſt mater noſtra: ſua
deſiderabilia ex quibus non licet ede/
re: qui ex aduerſo ſunt. Ad que nimi/
rū hoſtis interdū manū mittit: quia
prius gentes ingrediunt̄ ſanctuariū
dei carnis amplectētes ꝑpuciū: ⁊ nō
habentes circūciſionē xpi: mali vicꝫ
miniſtri altaris ſeu heretici q̇ magis
etiā ad offenſam ꝓuocant oculos di/
uine maieſtatꝭ. Pro quoꝝ erratibꝰ ⁊
delictis miſit hoſtis manū ſuam ad
omnia deſiderabilia eius. fidē indiui
due trinitatꝭ cōtaminās. baptiſma re
ſcindens: corpus ⁊ ſanguinē dn̄i indi
gne contrectans: doctrinā ſuā cōrum

pens:om̄ia queq͡ȝ vaſoꝝ precioſa ſcȝ
oues xp̄i quaſi lupꝰ deuaſtans: ꝛ hoc
eſt principiū tanti piaculi:q͡ȝ indigni
eccl'iam dei ingrediunꝭ. Qđ ſane ma
lum illos in capite reſpicit: q̄ talia cū
poſſent ꝓhibere ne fierent: negligūt
¶ Sed ꝛ anima tropolice plangiꝭ a
ꝓpheta. ſanctiſq͡ȝ viris quā ingreſſi q̄
bus non eraꝭ licitū eam attingere: cō
taminant ſcȝ ꝑuerſe cogitatiōes ꝛ vo
luptates praue. Quibus ingreſſis ex
terminant ſignū circūciſionis noſtre
qđ eſt ſignū fidei: ꝛ polluiꝭ incircūci-
ſe mentis ꝓputio ſanctuariū tante ꝓ
feſſionis. Tunc itaq͡ȝ ꝓfanato iā tem
plo cordis intus: mittit manū ſuā de
mū audacter hoſtis ad om̄ia eiꝰ deſi
derabilia: ꝛ aufert om̄ia virtutum or
namenta. Nōnunq͡ȝ vo primū ener-
uat fidem dei: que iudicia aufert. the-
ſauros totius maieſtatis dei euacu-
at: vicioꝝ incitamēta mouet: exacuit
virus. Deinde dum mens deliberat
pulſantibꝫ vtrum aperiat quandoq͡ȝ
ſpem immutat: ꝛ ipſe ꝓ ſpe omniū re-
rum inuiſibiliū q̄ nō videnꝭ ꝛ credun
tur future: penitentie ſpem repromit
tit ſibi carnalis delectatō iam infecta
Sicq͡ȝ quaſi ſecurior anima ꝓmum
charitate dei ac ꝓximi. ſuiq͡ȝ expoliaꝭ
tū omnis fidei armatura tolliꝭ: ꝛ pro
ſterniꝭ fortitudo: ꝛ ex integro hoſtis
ad omnia deinde manū mittere non
formidat. Tunc itaq͡ȝ pudicicia corrū
piꝭ: violaꝭ caſtitas: gule cōcupiſcenti-
am archimagirus ille ꝑnceps coco-
rum exaggerat: vt om̄es anime mu-
ros deſtruat ꝛ inflammet: prudentie
oculos effodit: iuſticie veſtem cōſcin-
dit: pacem ꝛ cōcordiā tollit: ferit man
ſuetudinē: modeſtiā elidit: benignita
tem exaſperat: ad vltimū aufert gau
dium ſancti ſpiritus: ꝛ ſic quaſi deuin

demiatam omnibꝫ bonis miſerā ani
mam ſine cōſolatore: ac nudā in ſuo
ſanguine derelinq̄t. Vn̄ ſequiꝭ

CAPH

O Mnis populus
eiꝰ gemens que-
rens panem dederūt ꝑ-
cioſa queq͡ȝ pro cibo ad
refocillandā animam

Vide q̄d ꝓfuerit qꝫ ꝓpheta ſe nō plā
gentem hierl'm planxerit. Naȝ ſupra
in quibuſdā ſuis ſe planxiſſe q̄ſi nobi
lioribꝫ membris lugēs ꝓpha ꝯqueriꝭ
Nunc vo iam gemens recepto vitali
ſpū om̄is ꝑplꝰs ꝯhibeꝭ. Ad hoc q̄ppe
gallina fouet oua ſua. ſuoq͡ȝ calore q̄
ſi coanimanꝭ: vt formanꝭ om̄ia intro
ſus ad vitam. Sicq͡ȝ ſpiritales viri
eos coanimare ac fouere vel plangē-
re cōſueuere: q̄ neſciūt cur plangant:
ceterū quanta mala paſſa ſit gens iu
deoꝝ in fame. peſtilentia ꝛ clade: diui
ni exponunt libri: ꝛ ioſephi non tacet
hiſtoria: quibus omnis populus ob-
preſſus malis gemit: quantaq͡ȝ dede-
rint precioſa pro cibo ad refocilandā
animam nullus eſt qui enumeraret
nō qꝫ anima iſtis alatur cibis: ſed ani
mā pro p̄nti vita poſuit ſicut ꝛ i aliis
quibuſq͡ȝ inueniꝭ locis ¶ Spiritaliꝭ au
tem recte oīs ꝑplꝰs lugere diciꝭ: quādo
famē verbi dei patitur. ꝛ querens pa-
nem q̄ de celo deſcendit a doctoribꝫ:
nec inuenitur. Pro quo ſane male vi
dentes dolent ꝛ gemūt: quia dederūt
queq͡ȝ ꝑcioſa pro cibo. ſcȝ celeſtia ami
ſerunt ꝓ terenis: ſempiterna ꝓ cadu-
cis. Ad refocillandā animā ꝛ nō ſatiꝰ
andā: quia cūcta in ꝑſentiarū miſerā

deſiderijs innumeris, ⁊ ſuccendā ani
mā refocillare quidē queunt. ſatiare
vero nunq̄. Hinc ergo oīs ppl's gemens
dicitur ⁊ querens panē: quia praua ho-
minū multitudo affligitur, ⁊ quaſi
excruciatur: dū non ad votū p̄ſentis vi
tare delitijs ac iocūditate affluēs ad
impletur. ¶ Tropolice vero aīa queq̄
p̄cioſa pro cibo dat: qñ virtutes men
tis in appetitu trāſitorie delectatōnis
inclinat: ⁊ refocillare animā nititur
dū ꝑuerſis ſuis deſiderijs ſatiſfacere
conatur. Unde oīs populus gemenſ
⁊ querēs panem plangitur: quia licet
p̄cioſa queq̄ virtutū ꝓ cibo dederint
oēs cōcupiſcētiarū affectus nō ſatian
tur viſu vel guſtu ceteriſq̄ ſenſibus, ⁊
ideo ſi que redierint virtutes intror-
ſus ad animā. vel ipſa dei recreata ſpi
ritu: vna cū omni electoꝝ multitudie
iure plangendo clamare dicitur.

**Uide domine ⁊ cōſide-
ra quia facta ſum vilis.**

Ac ſi dicatur. Facta ergo ſum vilis:
quia man⁹ dñi tetigit me. Hoc q̄ppe
Caph hebreū ſonare dicitur. Man⁹
igitur domini cum aut ad puniendā
peccata. aut ad reuelanda ſupplicia
certe aut ad inſtruendā miſeram ani
mam, negligentēq̄ eccleſiā attigerit
bene mox ad ſe rediens voce ſua dicit
Uide dñe (vt ſupra diximus) nō meoꝝ
delictoꝝ ſcelera ſed mala et ſupplicia
quibꝫ patior: ⁊ conſidera tui iuris fa-
bricā: quia facta ſum vilis. Uilis q̄p-
pe plebs dei efficitur: quādo prauoꝝ
numero creſcente infra eccleſiam non
ſumma ⁊ celeſtia: ſed abiecta queq̄ ⁊
terrena ſectantur. Anima vero que pri
us multis deprauata oblectamentis
male gloriabatur elata faſtu viciorum
cū eam manus dñi tetigerit: mox vi-
lem ſe factam recognoſcit. que fuerat
prius ad imaginē condita ſui creato
ris. Alioquin niſi manus dñi eā tan-
geret: ad tantā humilitatē gemitum
coram ſui cōditore. nunq̄ redire. Id-
circo nō abſurde Caph que man⁹ in-
terpretatur licet tacite p̄notatur. Et
vt intelligas que dixerim vocem cla-
moris audi que ſequitur.

LAMECH

**O Uos oēs q̄ tranſi-
tis ꝑ viā attendi-
te ⁊ videte ſi ē do
lor ſicut dolor me⁹ quo
niam vindemiauit me
dominus vt locutus eſt
in die furoris ſui.**

Cui lamech ante ponitur. Lamech
nāq̄ diſciplina vel cordis ſonat: ⁊ vi-
dendum ſi nō diſciplina ſit ꝓphetalis
talis tantuſq̄ peccatoꝝ vel flagitioꝝ
dolor cordiſq̄ cōuerſio. Nam primū
poſt lamenta retrorſum ſupra conuer
ſa legitur. Deinde paulatim iam voce
ſua clamās quaſi ad ſenſum redierit
ſemel ⁊ ſecundo. Uide dñe (inquit) af
flictionem meā. ⁊ cetera que ſequuntur.
Niſi q̄ in vno coꝝ metro ludens mo-
re poetico: ita q̄ꝛ erectus eſt inimicus
meus in fine concludit. in altero vero
quoniam vilis facta ſum terminatur
Nūc quoq̄ quaſi receptis virib⁹. de
arce mentis neſcio qua ſubuecta ſyon
culminis altitudine vidēs. O vos (in
quit) omnes q̄ tranſitis per viā. Et ſi
ad litterā ꝓpriū eſſe dolentiū cogno-
ſcitur. Tanto laborem ſuum ceteris

plurioꝛē cenſere: quāto paſſionē alio/
rum minus ſtuduerint itelligere. Vñ
ꝙ maius doloꝛē ſuum: unde ꝛ alioꝛuꝫ
minus ſuo coequari conſentiūt. Ta
men ſi que reliquie ſalue facte ſunt: co
ram dño vna cū populo non immeri
to talia ꝑclamarit: qñ ꝛ ſanctificatio
deſerta omnis efficitur. deſtruuntur
altaria thimiamatis ſcꝫ ꝛ holocauſto
rum templū ad ſolū vſqꝫ diruit: pſal/
teriū eoꝝ humiliat. ymnus conticuit
ꝛ exultatio tota diſſoluit. lumē cande
labri extinguitur. ꝛ archa teſtamenti
diripitur: ſancta oia contaminantur
ꝛ vaſa queqꝫ ꝑcioſiſſima transferūtur
ad exteros: nomen quoqꝫ dei qđ gra/
uiſſimū eſt ſuper eos qđ nominatuꝫ
erat ꝓfanatur. necnō ꝛ libri cōcreman
tur. ad ignominiā ſacre legis. ſacerdo
tes vero ac leuite captiuant: virgines
inique cōſtuprantur. ꝛ mulieres me/
chia patiuntur. Deinde iuſti cum im
pijs ꝛ ſceleratis rapiuntur ad excidiū
paruuli alliduntur. iuuenes ſeruitu/
te coronantur: ꝛ fortes inualidi fiūt.
ꝛ qđ omniū ſignoꝛuꝫ maius eſt: ſyon
ipſa quia de gloꝛia ſua repulſa eſt. tra
ditur in manibꝫ impioꝝ: qui eā ſemꝑ
ꝛ deū odere. Pro quibꝫ ꝛ huiuſcemo
di talibꝫ videant quibus mens eſt ad
videndū ſi potuerint: tunc choꝛus il/
le ſanctaqꝫ ciuitas eiulare. quādo nō
minus celeſtia populus. quā et terre/
na ſimul amittebat: pſpera ꝛ delicia/
rum oblectamēta. Quoniā vindemia
uerat eam dñs iuſto iudicio ſuo om/
nibus bonis in die ire ſue vt locutus
eſt in legis ſue maledictis: ꝛ ꝓphetaꝝ
eloquijs. Ceteruꝫ noſtra ſyon cuiꝰ iā
ſm̄ apoſtolū in celeſtibꝫ eſt ꝯuerſatio
videamus quomodo ab excelſo celi
vertice in terris poſita ſua mēbra cō/
ſpiciat: ꝛ ſingula que diximus de illa
terrena cuncta in nobis expleta. nihil
cottidie explenda videat. Unde voci/
ferat ad eos qui tranſeunt per viam
flens ꝛ eiulans. O vos omnes (inqr)
qui tranſitis per viam. Et qui ſunt q
tranſeunt per viaꝫ. vel que eſt via per
quā trāſeunt: niſi ꝑfecto ſancti de qui/
bus dauid canit dicens. Euntes ibāt
ꝛ flebāt mittētes ſemina ſua. Euntes
ergo electi quātuis videant multis oc/
cupari negocijs agende vite ſemper
eunt: dum quicqđ agunt ob amoꝛē
celeſtis vite in ſpe cū fide agunt. Dein
de per viam que chꝛiſtus eſt. eius ſe/
quentes veſtigia: neqꝫ a dextris. neqꝫ
a ſiniſtris declinantes. feſtini vadūt.
Ad paſchales nāqꝫ vocati dapes. pa/
ſchalia celebrantes vota: agimur vt
iuſſum eſt ex lege feſtiuātes cōmedūt
Quos cum inſpicit eccleſia via regia
gradientes ad patriā: ipſa pꝛegnans
quia nutrit filios et generat. multis
ꝑpedita paruuloꝛū curis dolens cla/
mat dicens. O vos omnes. nō vt eos
retardet a via: ſꝫ vt eos inuitet ad cha
ritatis dona. Attendite (inquit) men/
te ꝛ videte. in intuitu dilectionis: ſi eſt
doloꝛ: ſicut doloꝛ meus: quia ſm̄ ſen
tentiā redemptoꝛiſ noſtri ex euāgelio
Mulier cum parit triſticiā habet. Et
hec ſponſa xp̄i virgo quia parit et ge/
nerat: nutrit ꝛ lactat: omniū noſtruꝫ
mater in triſticia contriſtatur ꝛ in hu
militate luget. quoniam videt ꝙ pene
omnes in perditionē vadunt. ꝛ exter
miniū vite: In alijs quidē vſqꝫ moꝛ/
tem periclitatur: ab alijs vero pariēs
ꝑſequitur. alios teneros lactat. alios
exaſperatos vix ad vias vite reuocat
alios ire nolentes ꝛ pigros expectat
alios ꝑcipites vt cū ſuis cant. caſtigat
ne forte tales hoſtis extra caſtra inue
niat: nimirū quia omnes iſti trāſeun

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

tes. per viam cũ ſponſa xp̄i in caſtris
militant. De qua ſane in canticis que
eſt (inquit) iſta que aſcendit per deſer/
tum ſicut aurora cõſurgens. pulchra
vt luna, electa vt ſol. terribilis vt ca/
ſtrorum acies. Ad quos itaqꝫ tranſe/
untes vel aſcendẽtes, fit vox ab excel/
ſioribus mẽbris. O vos oẽs qui tran
ſitis per viam, attendite ⁊ videte ſi eſt
dolor ſicut dolor meus: quia ſũt alia
que ꝓ his omnibus ingemiſco. alia q̄
ab his que intus foriſue ſunt tolero:
alia vero que quia differor ex deſide/
rio ſuſtineo. Pro quibꝰ ⁊ aliis huiuſ/
cemodi diſpendiis vos imploro: qui/
bus cor eſt attendite licet ad brauiū
ſuperne vocationis vos deuotio in/
defeſſa rapiat. Videte queſo dolorem
meũ: quia iuxta exemplar quod mihi
oſtenſum eſt volui filios quos genui
ꝓducere. ⁊ cõpaginari: ſꝫ oberrantes
vel ſpernentes aut elanguẽtes, pauci
ſunt, q̄ expediunt iter. Pro q̄bus in/
diuerſa rapior. infirmor cũ infirman
tibus: ⁊ vror cum ſcandalizantibꝰ. fio
iudeis tanq̄ȝ iudeus. ⁊ omnibꝰ oĩa
ſum facta, nec tamẽ queo ad meliora
vniuerſos ꝓuehere. Idcirco lugeo in
deſinenter etiã eos, q̄ peccauere ⁊ nõ
egere penitentiã. Diſtentor ſollicitudi
ne multa omniũ eccleſiarũ dei: ⁊ gau
deo cum gaudentibꝰ: fleo etiã ⁊ cum
flentibus. Propterea obſecro atten/
dite ſi eſt dolor ſicut dolor meus: ma
xime ꝓ talibus quia imoror. Extendi
te oculum ad illud extremi iudicii tẽ/
pus: ⁊ videte quoniã in die furoris
ſui meſſuit me dñs. vel vindemiauit
vt locutꝰ eſt: ꝙ redderet vnicuiqꝫ iux/
ta opera ſua. Et ideo palearũ multi/
tudinem ſimul ⁊ ſtipulam cũ omni lo
lio: vel quicq̄d degenerauit a vero ſe/
mine tradidit igni inextinguibili. Nec
tibi videatur lector abſurdũ q̄d prete
ritum ſuper futurũ interp̄tati ſumus
ex cõſuetudine ꝓphetarũ: quia ea que
futura ſunt apud deū iam ſic ſunt vt
futura ſunt. ⁊ ideo in ſcripturis diui/
nis quã ſepe p̄terita ꝓ futuris accipi/
tur. Anima vero mortaliter videns
ſe ꝑgrauari viciis: nec tamẽ a deo ce/
cata vel depoſita. ne videat alios feſti
nantes cũ ingenti deſiderio tendere
ad ſupernã patriã virtutũ greſſibus.
Et non dico tendere vel trãſire: verũ
etiã euolare cũ ſumma celeritate: po/
ſterioraqꝫ dorſi earũ in pallore auri.
Quas cum viderit bene per viam vir
tutum gradientes incedere. imo euo/
lare. anima quelibet vt diximus deli/
ctorũ oppreſſa malis: quid putas lan/
guens dicatur. Ex ſi oculi ſunt vt vide
at. ⁊ cor vt itelligat: nõne mox gemẽs
licet malis deprauata moribꝰ cum in
genti merore iure clamat dicens. O
vos omnes q̄ tranſitis per viam. at/
tendite ⁊ videte q̄bus iaceo ſauciata
vulneribus. quibus cruenta malis.
quibꝰ adſtricta vinculis: q̄buſqꝫ one/
rata flagitiorũ ponderibꝰ vel quibus
debilitata ⁊ infecta cottidie paſſioni/
bus: q̄m iuſto ſuo iudicio culpis in/
gruẽtibus meis vindemiauit me do/
minus vt locutus eſt. q̄n iam ꝓ pena
peccati nõ ſolũ amiſi bona virtutum
omnia. quibꝰ me decorauerat ſpõſus
verum retrorſum et inferni de ſummo
celi vertice periui ꝓfundũ. Tradidit
me quidẽ in die furoris ſui. meis exa/
cerbatus malis in reprobũ ſenſum:
vt facerẽ ea que nõ cõueniũt. Et ideo
tantis inuoluta criminibꝰ: vos om̄s
qui p̄ſentẽ cõtẽpſiſtis vitã. nec fixiſtis
in ea greſſus. nec quaſi viã eam aſpi/
citis qui vobis viã que xp̄s ẽ elegiſtis:
queſo q̄ tranſitis ꝑ viã cõſiderate ſi ẽ

doloꝛ ſicut doloꝛ meꝰ. Que celeſtia ⁊
ſempiťna inlecta malꝰ amiſi: ⁊ tã dira
ſupplicia in die ire thezaurizaui. Et ſi
adhuc aliquid in vtero mentis. quaſi
pregnãs habere videoꝛ virtutũ ⁊ enu
trire cupio affectus. mox audio ſpõn
ſum clamantẽ. Ue ꝑgnantibꝫ ⁊ nutri
entibus: eo ꝙ iſtcdũ meis ꝑgrauata
ſeribus: nõ dico euolaret: verũ nec in/
cedere valeo vobiſcũ. Unde ſequit̃.

MEM

D E excelſo miſit
ignez in oſſibus
meiſ ⁊ exaudiuit me Ex
pandit rete. pedibꝰ me/
is. cõuertit me retroꝛſũ
Poſuit me deſolatã. to
ta die meroꝛe confectã.

Ergo de celo miſiſſe ignem in oſſibus
hieruſalẽ ſupernã vindictaz inſinuat
Et ille forte ignis conſtat miſſus de
quo in Job legimus. ꝙ tactas oues
ignis dei q̃ de celo deſcẽdit. pueroſq̃
cõſumpſit: aereas inſinuans poteſta
tes. quibus cruciandi eos vſq̃ hodie
poteſtas datur. Et bene ĩ oſſibꝫ ignis
miſſus dicit̃: vt oĩa iudeoꝛuz q̃cunq̃
foꝛtia eſſe videant̃. interius exteriuſq̃
poſſeſſa flagellis erudirentur qui pia
dei monita prius noluerant audire.
Sicq̃ addiſcerẽt eũ omnimodo de/
inceps ſubici deberẽt Uñ (inq̃t) ⁊ eru
diuit me. Expandit autez rete pedibꝫ
eoꝝ quia eos poſt voluptates ⁊ deſi/
deria cordis eoꝝ ꝓſpere vſq̃ ad finez
vite ire nõ ꝑmiſit: ſed cõuertit eos re/
troꝛſum vt doloꝛes ⁊ duriſſimas ſen/
tirent anguſtias tribulationis ꝓ ſuis
peſſimis adinuentionibꝫ. Et aũt po/
ſita ponitur deſolata: tota die meroꝛe
cõfecta. ipſe viſus ꝓbat. ꝙ tota die ſcꝫ
vſq̃ ad finẽ ſeculi ſemꝑ in deſolatiõe
iudei erũt: meroꝛe anguſtiarũ ꝯfecti.
¶ Scðm allegoriã xo ex ipſis illi q̃
credidere. vel noſtra hieruſalẽ que ſi/
mul vna facta eſt de gentibꝫ. merito
de excelſo (inquit) miſit ignez in oſſibꝫ
meis: vt omnia ṽtutũ foꝛtia roboꝛa/
rentur intrinſecus in eccleſia. ⁊ erudi/
retur diuinitus ne vltra idolis deſer/
uiret. ⁊ va〈r〉ijs oblectaret̃ ſeculi blandi
mentis. Et hoc eſt ꝙ Mem littera ſo
nare deſignatur. Mem nãq̃ ex ipſis
interꝑtatur. Ex ipſis ergo donis que
per ignẽ ſancti ſpũs ſunt miſſa xp̃i ec/
cleſie in oſſibus. gratulabũda gemit
ꝙ erudierit eã ad doctrinã caſti amo
ris. ⁊ ex ipſis confundit̃ ⁊ erubeſcit er
roꝛibus. ⁊ vicijs quibꝫ male deſeruie/
rat prius. Expandit (inquit) rete pedi
bus meis ⁊ conuertit me retroꝛſum.
Nimirum rete ſancte ꝑdicationis ex
pandit coꝛam pedibꝫ electoꝛũ dei. ne
irent poſt vanitates erroꝝ ⁊ cõcupi/
ſcentias vite: ſicq̃ cõuertit eos vt irẽt
poſt ſe retroꝛſum. Qð ſane rete aplis
cõmiſit expandere: vel apoſtolicis vi/
ris: nõ ſolum vt eã que ploꝛat retrahe
rent ad viã veritatis: verum vt irreti
rent ⁊ acciperẽt. ⁊ cõuerterent̃ retroꝛ/
ſum. Hinc vnus electoꝝ ab omni via
mala (inquit) pꝛohibuit pedes meos.
Sed quomõ poſuerit eam deſolatã
tantis ditatã muneribꝫ: niſi ꝙ in ꝑſen
tiarum q̃ſi deſolata videtur eccleſia.
q̃ non ꝑſentia bona r〈e〉q̃rit ſed eterna
Poſita nãq̃ eſt. deſolata ex his om/
nibus q̃ prius ſectabat̃: tota die me/
roꝛe confecta doloꝛis ⁊ amoꝛis. Ex q̃
ſupꝛa etiã ad eos q̃ ꝑtranſeunt. imen
ſas lachꝛymarũ ſuarũ emittit voces.

O vos omnes ⁊ cetera q̄ ſequuntur.
Porro anima peccatis obnoxia: dū
ꝓ ſuis iniquitatibꝫ a dn̄o nōnūq̄ȝ cor/
ripitur: ad ſe introrſus rediens dū ſa/
lubri dolore compungit᷑: quaſi de ex/
celſo in ſuis oſſibus ac ſi medullaruȝ
cogitationibꝫ ignem veniſſe non du/
bitat᷑. Pro quo diuinitus adtacta ca
ſtigat᷑: ⁊ eruditus diſciplinis diuinis
Et q̄ꝛ ſentit retia doctrinā dei coram
pedibus expanſa: vadit retrorſuȝ ab
ſtinendo ſe ab inlicitis. Luxum volu/
ptatum ſuarum priſtinū: ⁊ concupi/
ſcentias in lachrimas ꝯuertit. Et tan
to fortius conſtringendo ſemetipſaȝ
plangit: merore luctus confecta. no/
lens illam p̄ſentis vite noxiā recipe/
re conſolationē: quanto ſceleſti⁹ ꝑ va
ria deſideria ſe diutius cōſiderat ob/
erraſſe.

NVN

V Igilauit iugum
iniquitatū mea/
rū in manu eius: conuo
lute ſunt ⁊ impoſite col
lo meo.

Vigilare igit᷑ iugum iniquitatū ſua/
rū deplorat in manu dn̄i: q̄ꝛ temp⁹ de
late vindicte tandē in eam aduenit.
Ergo q̄ſi dormire iugum iniq̄tatꝫ eo
rum fuit: in torpore nequicie ſecure i/
puneq̄ȝ quieſcere. Sȝ vigilauit in ma
nu domini: iuxta q̄ꝺ idem ꝓpheta do
mino interroganti reſpondit dicens.
Quid tu vides ieremia? Et ille. Ego
inquit video virgam vigilanteȝ. Cui
dn̄s. bene inq̄t vidiſti, q̄ꝛ vigilabo et
ego ſuꝑ verbo meo vt faciā illō. Quia
nimirū licet nobis torpentibꝫ latean
tur: vigilant ſemꝑ in manu dn̄i dum
nos ad vindictam iuſte retributiōis
accuſant. Unde dn̄s Cayn neganti.
Quid feciſti? Ecce vox inquit ſangui
nis fratris tui Abel clamat ad me de
terra. Et cōuolute ſunt inquit iniqui
tates meȝ tanti ponderis quo premor
⁊ impoſite collo meo. Quā bene inq̄ȝ
ꝓ torque aurea: funiculo iniquitatis
hierl̄m collo ſuo circundat᷑: ⁊ q̄ſi iu/
go premit᷑: vt vigor virtutis deficiat
Quia cumulū pctōꝝ queȝ diuturno
tempore varijs tranſgreſſionibꝫ coa
ceruauit: opprimere ſe ad ſuffocādū
⁊ conſtringere ingemiſcit. Unde ſcri
ptum eſt: funibꝫ peccatorū ſuoꝝ vnuſ
quiſq̄ȝ conſtringit᷑. Et ideo infirma/
ta eſt virtus iudeoꝝ: deditq̄ȝ eos do/
minus in manu de qua donec pleni/
tudo gentiū introeat nō poterint ſur/
gere. Et hoc Nun littera denunciat.
q̄ꝺ ſempiternū interpretat᷑. Sempi/
ternū eni̅ iugū eoꝝ eſt ⁊ infirmitas p̄
uaricationis. atq̄ȝ captiuitas ꝑpetue
damnationis: qui ſine fine ſi poſſent
peccare decreuerūt. Porro iuxta mi
ſticos allegoriarū ſenſus gemit eccle
ſia: quotiens temptationibꝫ dat᷑ inu/
meris: q̄ꝺ vigilauit iugum iniq̄tatū
eius in manu dn̄i. ⁊ ideo hoſtibꝫ tam
viſibilibꝫ q̄ȝ ⁊ inuiſibilibꝫ affligenda
intus foriſue ſubducit᷑. Amiſſiſq̄ȝ mo
nilibꝫ: q̄ ab ſponſo accepat ꝓ ornamē
tis: gemit ſuꝑ iniquitates ſuas. Unō
conuolute ſunt: inq̄t: ⁊ impoſite collo
meo. Eſaias q̄deȝ iā olim q̄ꝺ dixerit
dn̄s. Eo inq̄t q̄ꝛ eleuate ſunt filie ſy/
on. ⁊ ambulauere extento collo ⁊ nu
tibus oculoꝝ ibant: ⁊ plaudebāt am
bulātes: ⁊ pedibꝫ ſuis compoſito gra
du incedebant: q̄ꝛ auferenda eēnt om
nia eaꝝ ornamēta. Int᷑ q̄ nimiꝝ tor/
ques ⁊ monilia deſcribit ſmo ꝓpheti

eus. Que omnia ad virtutes ſunt referenda. Torques quoqꝫ q̄ ad pect⁹ vſqꝫ pendentes intelligentiā ac principale mentis in corpe demonſtrant Et monilia q̄ vno ſermone om̄ia ſignificant ornamenta. Quib⁹ q̄ amiſſis eccleſiaſtici viri: qꝛ muliebri affectu ambulant extento collo ꝛ nutib⁹ loquunt̄ oculoꝝ: plaudētqꝫ tam manib⁹ q̄ꝫ pedib⁹: ꝛ compoſito incedūt gradu ſeculi ſectantes gl'iā: ꝛ alia q̄ꝫ plurima q̄ ſupra p̄miſerat: nec dubium qn iugum iniquitatū eoꝝ vigilat in manu dn̄i: a quo iure p̄munt̄ ꝛ trahunt̄ q̄ ſetantis expoliarunt virtutū ornamentis. Unde conuolute iniquitates in funiculo indiſſolubili: plangunt̄ ab eccl'iaꝙ impoſite ſint collo ei⁹ ſuis ſcꝫ mēbris forte ad ſuffocādū ſicuti iudam laqueo ſe ſuſpendiſſe legimus: vel ad ſupplicia ꝑtrahenduꝫ. Unde plorans infirmata eſt; inquit: virtus mea.

Dedit me domin⁹ in manu de qua non potero ſurgere

Propterea ꝙ extrema vltio omnib⁹ impijs ꝛ peccatoribus in fine calamitatis ſit futura. nec aliquando cruciatib⁹ ſit ceſſandū: eo ꝙ in exteriorib⁹ tenebris impioꝝ vermis non morief̄ ꝛ ignis nō extinguet̄. Ubi qui ſemel ingredit̄ iam vlteri⁹ egredi non ꝑmittit: ſicut domin⁹ inſinuat Et nō exies inde inquit: donec nouiſſimū reddas quadrantē: id eſt donec minima queqꝫ ꝑſoluas delicta. Nam ſupior ſentētia ſicut ex Dem: id eſt ex iſtis q̄ dominus de celo miſit cōuertit eam ad penitentiā retrorſum: ita ex iugo iniq̄tatū qd vigilauit in manu dn̄i: lꝫ ab oculis ei⁹ ablata eſſent iudicia; quia theſaurizauit ſibi irā in die ire. Nun qd ſempiternuꝫ ſonat impegit: vt ſit ſenſus: ꝙ iuſto dei iudicio q̄ corde impenitenti aggregat irā; ſuppliciū ſempiternū: de q̄ manu nō poterit ſurgere incurrit. Nō ꝙ eccl'ia p̄ſcita ꝛ p̄deſtinata bis credenda ſit ſupplicijs: ſꝫ quia queccunqꝫ in membris ſuis acciderint: ſibi deputat. Idcirco hec taꝫ dira ſibi accidiſſe plangit et plorat.

¶ Tropologic⁹ autē patet ſenſus ꝙ iugū iniquitatis vigilat in manu dn̄i anime q̄ ſe vicijs ꝛ ſcelerib⁹ ſubdiderit: niſi ea cottidie penitendo corā ſuis oculis poſuerit. Hinc dauid quoqꝫ: ꝛ pctm̄ meū corā me eſt ſemꝑ. Uoluit q̄deꝫ ipſe e regione vigilare: vt ea fletib⁹ ablueret. Idcirco corā ſe ſemꝑ ea ſtatuerat: ꝛ ne vigilaret iugū iniq̄tatū ei⁹ qd ipſe ſibi collo impoſuerat in manu dn̄i; flens ac gemēs aiebat. Auerte faciem tuā a peccatis meis: ꝛ omnes iniquitates meas dele. Ac ſi diceret. Nolo tua in manu vigilent: ſꝫ obliuioni eas tradas; mihiqꝫ ſꝑ coram aſſiſtant, vt impuniant̄ fletib⁹ ꝛ ꝑuigilē reddant. Sꝫ qꝛ miſera interdū anima; male ſecura iacet; iugū qd ſibi cōtexuit iniq̄tatū ꝓpter impenitudineꝫ cordis obliuioni ſibi tradidit. Uigilat v̄o in manu dn̄i: qꝛ nullū peccatū inultū abicit. Un̄ ꝛ ꝯuolutas in collo eius mox iuſt⁹ iudex iniq̄tates reſtituit: q̄ eas obliuioni ꝑpoſuerit. vt ferat ipſe que ſibi theſaurizauit. Deinde ad vltimū tradit̄ in manu de q̄ quiſqꝫ ſemel ingreſſus minime poterit ſurgere; qꝛ duꝫ potuit ſempiterna ſupplicia: q̄ p̄ns elementū denunciat noluit ꝑuidere.

SAMECH

Bſtulit om̄es ma

gnificos meos dn̄s de medio mei vocauit ad⸗uerſum me temp⁹ vt cō tereret electos meos

Nec dubiū qn̄ hec plenı⁹ in illa extre
ma captiuitate iudeis accidiſſe: qm̄
null⁹ ꝓphaꝝ int̄ eos remāſiſſe credit̄
non ſacerdos q̄ hoſtias offerret: non
ſcriba doct⁹: in lege cui⁹ doctrina eru
diret̄ ſicuti Daniel deplorat dicens
Dn̄e inquit nō eſt in tp̄e hoc ꝓinceps:
nec ꝓpheta vel dux: neq̄ holocauſtū:
neq̄ ſacrificiū: neq̄ incenſū: neq̄ lo⸗
cus ṗmiciaꝝ corā te: vt poſſum⁹ inue
nire miſc̄dīam. Sꝫ hec meli⁹ (vt dixi)
ad illā referunt̄ extremā: qꝛ in hac q̄
ſub chaldeis accidit Danielem fuiſſe
nulli dubiū inter eas: necnō ꝛ Ezechi
el ibidē ꝓphetare exorſus eſt. ceteriq̄
ꝓphetarū cū eo. Idcirco in extremis
ſub Tito ꝛ Veſpaſiano oīs magni⸗
fici: qđ Samech inſinuat: ablati ſūt
de iuda. Samech quippe adiutoriū
ſonat. Tunc ḡ oēm adiutoriū ab eis
receſſit: qm̄ nō ſolū oēs magnifici ca⸗
ptiui ducti ſunt iuxta Eſaiā. Auferā
inq̄t ab ierl'm validū ꝛ fortē. oēm ro⸗
bur panis ꝛ oēm robur aque: ṗncipē
ꝛ q̄nquagenariū ac prudentē myſtici
eloquij: ꝛ eos oēs quos longū enu⸗
merare duxim⁹. Verū poſt paſſionē
xp̄i oīs gr̄a ꝛ donatiōes ſublate ſt̄ ab
eis: qm̄ etiā ipſos angelos clamaſſe
legim⁹ in portis ierl'm: tranſeam⁹ ex
his ſedib⁹. ¶ Ceteꝝ miſtice nr̄a irl'm
quotienſcunq̄ tribulatiōib⁹ premit̄:
ꝛ anguſtijs q̄tiens ꝑſecutionib⁹ agi⸗
tat̄: vel etiā hereticoꝝ impugnat̄ ho⸗
ſtib⁹. Nec dubiū q̄n plangit dicens.
Abſtulit dn̄s de medio mei oēs mag
nificos meos. In tantū vt legat̄ qđ ſe
pe in toto orbe fraꝝ paucis remanſe
rint epoꝝ: magnifici vel ſacerdotum
qui doctrina ſana recte catholicā de⸗
fenderent fidem. Ex autem gemit qꝛ
vocauerit aduerſus eam temp⁹ vt cō
tereret electos eius: q̄bus nulla erat
fidei defenſio vel doctrinarū. Non q̄
tempus ad aliud contrahat̄, ſed cul⸗
pis exigentib⁹ ſuis: cauſa vindicte dei
accidiſſe: quotiēs accidit lugens plā⸗
git ꝛ gemit. ¶ Nam ſcd̄m tropologiā
anima ſuos magnificos plangit ab⸗
latos: quando ſenſus optimos virtu
tum in ſe ſentit captiuos. Pro quib⁹
contra eam dn̄s vocauit tempus vin⸗
dicte: cum ſuum diuinū aufert adiu⸗
toriū. Hoc ſane Samech ſonare di⸗
ximus. Quo ablato: mox eam inimi⸗
cus vicijs captiuā a ſtatu recte fidei:
ꝛ bone conuerſationis in confuſionē
erroris ducit. Sanctorum predicato
rum doctrinam ꝛ exempla a conſpe⸗
ctu cordis eius per obliuionem aufe
rens. electos mentis conatus contere⸗
rit: quatinus eam ſpoliatam virtuti⸗
bus: facilius interea aliena poſſideat
ne per recordationem ſuam dogma⸗
tis ꝛ meliorationem vite ad ſtatum
priſtine cōuerſationis redeat.

AIN

t **Orcular calca⸗uit dn̄s virgini fi lie iuda: idcirco ego plo rans ꝛ oculus meus de ducens aquam**

Torcular itaq̄ iuxta ſcripture ſan
cte conſuetudinem interdum pro vl⸗
tione atq̄ ſupplicijs pctoꝝ: interdū

in congregatione nouarū frugū. pro
penis ponit̄ atq̃ tormentis: vt eſt in
pſentiarū. qđ hieremias plangēs euer/
ſionē ierl'm ait. Torcular calcauit do/
minus filie iuda. ideo ego ploro. Qđ
Eſaiam cū dñs quaſi celos aſcendēs
ab angel' interrogaret̄. quare rubrū
eſt indumentū tuū: ⁊ veſtimenta tua
ſicut calcātiū in torculari: reſpondiſ/
ſe fert̄. Torcular calcaui ſolus: ⁊ de
gentib; nō eſt vir mecū. Hoc nanq̃
torcular in quo ⁊ malis ſupplicia ⁊ bo
nis pmia calcant̄: ſolus ipſe calcauit
dñs: q̄ nullū habuit adiutorē. Neq̃
eñ angelus: aut archangel'. throni
vel dominationes: aut vllus celeſtiū
poteſtatū corp' humanū aſſumpſit.
⁊ p nobis paſſus eſt ⁊ cōculcauit ad/
uerſarias fortitudines atq̃ cōtriuit:
niſi ille qui loquit̄ in pſalmo. Saluū
me fac dñe q̃m defecit ſanct'. Et hoc
itaq̃ torcular calcauit dñs virgini fi/
lie iuda in die paſſionis ſue: vt et cre/
dentibus pmia: nō credentib; vo et
pſequentib; ac crucifigentib; vltio p/
petue captiuitatis ⁊ ſupplicia eterne
damnationis manerent. Calcauit ergo
hoc torcular: q: cuncta aduerſantia i
ſua redegit ptāte. Sz vidēs ꝓpħa du
riciam cordis iudeoꝝ: plorās gemit:
ꝙ calcauerit ei ſaluator virgini filie
iuda torcular aduerſarie oppreſſiōis
ſue ad liberandū. Ipſa vo ecōtrario
de remedio tormenta ſibi tam extre/
me captiuitatis q̄ ⁊ ppetue damnati
onis ingeſſit. Et ideo inq̄t ex pſona ip
ſius ſinagoge ego plorans ⁊ ocul' me
us deducēs lachrimas. q: fact' ē a me
longe conſolator: cōuertens animaz
meā. Quā longe aūt a iudeis factus
ſit conſolator cōuertens animā eorū
nosipſi pbamus: qui duriciaz cordis
eorū ſepe adgredimur: q: quanto p/
pe eſt domin' omnibus inuocantib;
eum in veritate. tanto elongat̄ ab his
q̄ ficte querunt eum ⁊ nolunt recipere
veritatem: oppido q: xp̄s veritas eſt.
Et hoc totū eſt qđ ꝓpheta plangens.
ſeruans metaforā. Quia vinea quaz
ex egypto plantauerat dominus. ipa
vo diu ſterilis ⁊ infructuoſa pmanēs
dicit̄: qđ expectaui vt faceret vuas ⁊ fe
cit labruſcas. Unde dñs torcular qđ
indidit calcauit: ⁊ q̄ſi peſſimis acinis
captiuitatē peſſime inuectionis ppa/
rauit. ¶ Allegorice aūt torcular calca
uit dominus virgini filie iuda: q̄n ec/
cleſie p paſſionē ſuā om̄es aereas po
teſtates ſubiecit. Ipſa nanq̃ eſt virgo
filia Iuda: ex q̄ orta eſt eccleſia: q: de
ſyon exibit lex ⁊ vbum dñi de hierl'm
cui calcauit dñs torcular ſol' peſſime
oppſſionis iugum vt eſſet libera. Sz
q: xp̄o calcante illud multis ſub eo re
deunt in amurcā. idcirco plangens p
pheta. Ocul' inq̄t me' deducit aquā
¶ Propterea etiā Ain hebreū antepo
nit̄: qđ fons vel oculus interpretatur
Qui nimirū fons q̄n plum crucis pſ/
ſit: de xp̄i latere manauit. Ex quo te/
ſte euangeliſta mox ſanguis ⁊ aqua
exiuit. De quo ſane fonte ſponſa xp̄i
non ſolum renaſcit̄: verū ⁊ dotatur.
Ipſe nāq̃ nobis eſt fons vite in mor
te ſua reſeratus: de quo fluunt om̄es
theſauri ſapientie dei atq̃ ſciētie. Et
quia Ain etiam oculus interpretari
dicit̄. Nec immerito de fonte inebria
tus deducens aquam lachrimarum
plangitur.

Quia factus eſt inq̄t a me longe conſolator conuertens aīam meā.

¶ Quotiens ergo eccleſia tribulatio

nibus afficitur. quotiens auxilio de/
ſolatur: diuino ad lachrymas quaſi
ad cõſueta recurrit arma. Et notãdũ
quotiẽs nõ cõuertit doctore monẽte
exterius: quia longe eſt ab ea paracli
tus ſpũs qui eã inſtruat ⁊ erudiat in/
trinſecus. Idcirco et filij eius q̃ſepe
fiunt perditi. Propterea quiſquis do
ctoris officiũ vult explere. quotiẽs ec/
cleſiam ſibi cõmiſſam minus viderit
cõuertentẽ: de fonte hauriat amoris.
vnde lachrymas ꝑducat: donec cõſo
lantẽ cõuertentẽq̃ aduocet paraclitũ
ſpiritũ. Alioquin q̃ diu offenſo deo
erigitur inimicus. et extollitur: filij q̃
necdũ ſunt ablactati. neq̃ poſſunt in
virũ perfectũ trãſire. ꝑdunt ⁊ allidun
tur: quouſq̃ a dei refoueant ⁊ conſo/
lentur ſpũ. ¶ Tropologice vo anime
virtutibꝫ infecunde: et bonis operibꝫ
vacue. nec fidei fructũ gignenti. domi
nus torcular calcat: quãdo eã pro ſte/
rilitate ſua ⁊ ocioſitate iĩmica. penas
condigne vindicte luere cogit. Hinc
quoq̃ ſm ſupioris interminabile la/
menti luctũ. oculus q̃ diſtricte dedu/
cit aquã: cũ ſentit ſe amiſſo cõſolatore
corde impenitenti ad ea ruere indeſi/
nenter: quo fletus oculorum ⁊ ſtridor
dentiũ pronunciatur. Ex quo fletus in/
gens anime dolentis deſcribit: vt ſci/
at ꝙ poſt vanã leticiã huiꝰ mundi. oĩs
cõſolatio pſentis vite: illi eſt auferen/
da. fructus vteri ſui malorꝫ ſcꝫ operũ
diſſipatur: ⁊ ſolus inter tormenta va/
ria illius dominabitur.

PHE

e Xpandit ſyon ma
nus ſuas non eſt q̃
cõſoletur eam. Manda
uit dñs aduerſuꝫ iacob.
in circuitu eius hoſtes
eius. facta eſt hieruſalẽ
quaſi polluta mẽſtruis
inter eos.

Q autẽ expandiſſe manus ſuas ſyõ
plangitur: dolores quaſi parturientis
inſinuat. Unde ⁊ alibi. Sicut expan/
dit natans ad natandũ manus ſuas
ſic ⁊ ſyon inter anguſtias. Et eſaias.
Anguſtia inquit poſſedit me ſicut an
guſtia parturientis. Que nimirũ an
guſtia cordis eſt. ⁊ in manibus excla
matio oris. Ideoq̃ Phe in principio
verſus ſcribitur. Phe nãq̃ oris inter
pretatur. Quia nimirũ dũ ſyon ma/
nus ſuas expandit inter anguſtias: ſi
gnum eſt oris. non valens voce ſuos
ꝑnunciare gemitus: quia ſine conſo/
lante. multo dolore pmitur. Propte/
rea ⁊ ꝓpheta alius recedite a me inq̃t
amare flebo. Nolite incumbere vt cõ
ſolemini me ſuper vaſtitate vel cõtri/
tione filie populi mei. Qđ dicit quia
mandauit dñs aduerſum iacob: oſtẽ
dit ꝙ ipſe dñs adduxerit ſuper eam
nõ minus: poſtea romanos. q̃ ⁊ ꝑus
chaldeos. Ex quo patet ſenſus: quod
nunq̃ nõ dico aduerſus eam verum
neq̃ gentem illam aduerſus aliam
cõſurgere: niſi precipiente deo iuſto.
veroq̃ ſuo iudicio. Et facta eſt hieru
ſalem quaſi polluta menſtruis inter
eos: quia execrabilis eſt mulier eo tẽ/
pore quo menſtrua patitur: ita et illi
execrabiles erant iudei. ⁊ ſunt vſq̃ ho
die tam nobis q̃ ⁊ hoſtibus ſuis. Ce
terum noſtra hieruſalem quotiẽs he/
reticorum vallatur exercitu: noueri/
mus quia dominus aduerſum iacob

mandauit ſcʒ aduerſum eccl'iam. que
debuit vicia ſupplantare et doctrinā
ꝑuerſi dogmatis. ne circūdaretur ob
ſidione hereticoꝝ. quia conſolatorem
amiſit ſpiritūſctū. ⁊ doctorē ſine quo
nullus ad verā eruditur fidē. nullus
releuatur a vicijs. nullus poteſt̄ con
ſolari int̄ hoſtes: ⁊ ideo expandit ma
nus ſuas quaſi ad ꝑces inter dolores
⁊ preſſuras. Hec eſt ei vlla vox oris di
gna, qua poſſit hoſtes reuicere: ſuaqʒ
defendere dogmata. Unde fit q̄ʒſepe
quaſi polluta ꝓpter feditates carna/
lium operū. ſanguinolentaqʒ inlece/
bris vite deſideriorꝝ inter hoſtes: a q̄/
bus intus foriſqʒ impugnat̄. Et ideo
dn̄s de talibꝫ. Ue pregnātibꝫ ⁊ nutri/
entibus in illa die. ¶ Porro moralit̄
anima credentibꝫ que quondam erat
ſpeculum deo. ⁊ ſupplantatrix viciorꝝ
cum pro malis actibus ſuis traditur
ſpiritalibꝫ nequitijs: fruſtra querit cō
ſolatorem extrinſecus. que ſpiritales
perdidit conſolationem interius. Et
ideo q̄ʒ condigne mādauit dn̄s aduer
ſus iacob quondā ſupplantantē vicia
Nunc vero ſolo nomine aduerſus ani/
mam eodeʒ decoratā vocabulo. quia
noluit ſubeſſe deo. eiuſqʒ obedire mā/
datis. vt in circuitu eius vndiqʒ ho/
ſtes eius eam obſidiāt: ne poſſit effu/
gere. Unde q̄ʒſepe videns ſe vallata:
expādit manus ſuas inter anguſtias
cogitationū. Nec eſt vox oris. nec vl/
la excuſatio ſermonis: niſi quia facta
eſt quaſi polluta menſtruis inter ho/
ſtes. ſcilicet cruentis operibus macu
lata. Quibꝫ profecto menſtruis quo/
modo anima careat: p̄ſertim cū pro/
pheta dicat. ꝙ omnes iuſticie noſtre
coram eo quaſi pannus menſtruate.
Sequitur.

SADE

i Uſtus eſt dn̄s q̄ꝛ
os eius ad iracū/
diā prouocauit Audite
vniuerſi ppl'i. et videte
dolorē meū. virgines ⁊
iuuenes mei: abierūt in
captiuitatem.

In principio verſus ſade littera expo
nitur: que iuſticie interp̄tatur. ⁊ ideo
quia iuſticie dn̄i recte creduntur. bene
ꝙ iuſtus eſt dn̄s p̄dicatur. quia inq̄t
os eius ad iracundiā ꝓuocaui. Oris
quidē iudiciū priori verſu ex Phe lit/
tere iuſti ꝓtuli. Et ideo Sade ſcʒ iuſti
cias eius. quia iuſtus eſt dn̄s cōfiteri
nō diſtuli: quia os eius ad iracundiā
ꝓuocaui. Supra etiā eos qui trāſeūt
per viā ſcʒ quaſi pauciores. Nunc vero
ad cōſiderandū hieru'm vel ꝓpheta do
lorē ſuā indifferent̄ cū obſecratōe vni
uerſos inuitat: q̄tinus quos vna con
ditio ligat nature: vna fiat vaſtitatis
eiꝰ cōpaſſio. Nō ſupra virgines ſquali/
das luget. ⁊ ꝑuulos ductos eē capti/
uos: nunc vero robuſtiores quoſqʒ iu
uenes ⁊ virgines captiuatas plorat.
Idcirco quātū adcreuit malū: tantū
⁊ dolorē gemitus multiplicat. Unde
nō q̄bꝫ licet dīē via regia gradientibꝫ
verū oēs ad lamētū inuitat. Audite
inq̄t obſecro vniuerſi populi. ⁊ videte
dolorē meū: qm̄ non abſqʒ magno in
tuitu ⁊ cōſideratione diſcerni poteſt.
¶ Myſtice aūt eſt eccl'ia ſupra quam
recte oris iudiciū ꝓtulit: quia os dn̄i
in ſcripturis ſanctis ad iracundiā ꝓ/
uocauit. Quo nimirꝝ iudicio cōrecta

didicit dñō cōfiteri. Juſtus eſt inquit
dñs: quia os eius ad iracundiā ꝓuo
caui. Producit̄ nāqȝ querela tanti di
ſcriminis ad agnitionē ſentētie iuſti
iudicis: vt addiſcant cuncti ſi nihil ſit
ſine cauſa ſup terrā. ꝙ ſponſa xpi pre/
cioſo redēpta ſanguine: nō ſine dei ꝓ/
uidentia tantis tundit̄ tēptationum
fluctibus. ⁊ impugnat̄ ab hoſtibus.
Item cōfitetur quia os dñi ad iracū/
diam ꝓuocaui: nō ꝙ mēbra hois deū
docet habere: ſed ſicut affect⁹ huma/
ni tropice adſcribunt̄ ei. ita et mēbra.
Quia illud incircūſcriptū lumē ⁊ im/
menſa dei maieſtas. liniamenta cor/
poris nō nouit habere: ſed ꝑ os vbū
de ore patris ꝓgenitū ſe ad iracūdiā
ꝓuocaſſe confitet̄. acſi dicatur. Meis
prauis actib⁹ iuſtū ꝓuocaui iudicem
atqȝ compuli naturā clementē. durā
contra me ferre ſententiā: idcirco au/
dite. obſecro vniuerſi populi. ⁊ vide/
te dolorē meū. Oēs ad videndū dolo/
rem ſuū inuitat: quia calamitatē ſuā
multiplicē. ⁊ ineſtimabilem ꝓpenſat:
vt aliorū cōpaſſione anxietatē ſuam
quodāmō alleuiet. De quo ſane ſenſu
iam ſupra dixiſſe ſufficiat: niſi ꝙ iuue/
nes abijſſe in captiuitatē hic ampli⁹
deplorat. Deniqȝ iuuenes q̄s de fon/
te baptiſmi mater eccleſia edidit. ⁊ vir
gines quas imortali ſponſo xpo fide
cōſecrauit: quotiens aut heretica pra
uitate corrumpunt̄. aut viciorū vſib⁹
cōſtuprant̄. nō loco ſed mente in babi
lonem id ē in cōfuſionē peccati capti
uant̄: qm̄ qui meretrici cōiungit̄ vnū
corpus efficitur: ⁊ inde eſt ꝙ tantus
luctus ⁊ dolor adhibet̄. vt vix ab vni/
uerſis etiā videri vel intelligi credat̄.
Ceterum anima que iam ex oris iudi
cio ſupplicijs caſtigatur: iure ꝯfitetur
ꝙ iuſtus eſt dñs in his que patitur:
quia ipſa prius prauis inlecta deſide/
rijs. os dñi vt dignaȝ peccati ꝓ pena
ſententiā contra eā proferre ad iracū/
diam ꝓuocauit. Nō em̄ aliter poteſt
quia iuſtus eſt in omnibus vijs atqȝ
operib⁹ ſuis. Qua ergo ſententia cō/
feſſionis ſue anima opprobrio ꝓfuſa.
nō audet oculos ante iuſtū iudicem.
quem ad iracundiā ꝓuocauit erigere
ſed ad vniuerſos ſui cōſortes clama/
re non ceſſat. vt eius dolorē audiant.
eiuſqȝ luctū videant. Deniqȝ quia ta/
lis eſt nature noſtre affectus. vt dolo
ris noſtri vel gaudij alios queramus
q̄ſepe cōparticipes: quatinus eorū ſo
latione ſuffulti. pond⁹ triſticie vel gau
dij ſplendorē. leuius iocūdiuſqȝ fera
mus. Unde ille in euangelio. qui ouē
ꝑditā requiſiuit. vł mulier q̄ dragmā
adinuenit: cōuocāt amicas ⁊ vicinos
volentes habere cōparticipes gaudij
ſui ⁊ conſortes leticie. Quanto magis
anima debet cōuocare oēs que ſuos
nō audet oculos erigere. pudore con/
fuſionis ſue oppreſſa. ad deū quē ma/
lis ſuis ad iracundiā ꝯduxerat: vt ad
clementē iudiceȝ interceſſores ꝑ com
paſſionem doloris ⁊ amoris exiſtant
Ex autē iuuenes ⁊ virgines captiuan
tur: oſtendit ſe magis inde dolere dū
viderit robuſtiores cordis eius affe/
ctus vel virgineas cogitationes i cō/
fuſionē ire miſere captiuitatis. Spem
vteri ſui ab hoſtibus violari. profecto
quia quando quiſqȝ viderit ſobolem
deperire ſuā certus eſt ſpem future ge
nerationis ſue amiſiſſe.

COPH

v Ocaui amicos me
os ⁊ ipſi deceperūt

me. Sacerdotes mei et
ſenes mei in vrbe con/
ſumpti ſunt quia queſie
runt cibum ſibi vt refo/
cillarent animam ſuam
Primũ ergo Coph querendũ quid
interp̃tatur: coph quidẽ vocatio dici
tur. Unde cõtinuo quaſi alludẽs ad
litterã. vocaui inquit amicos meos ⁊
ipſi decepere me: egyptios volens ſi/
gnificare. quoꝝ ſemper iudei vſi ſunt
amicicijs. Sed in tẽpore prime capti
uitatis aut vltime ſub romanis ipſi
decepere illos: quãdo vocantes eos
in quibꝫ. teſte Eſaia maxime confide
bant. nullum p̃buere auxiliũ. Hoc et
rapſacen in eodẽ ꝓphete libro clamaſ/
ſe legimus. ꝙ multa in eis fiduciam
habuerint. Sed quomodo eis dece/
perint vocati. Eſaias ꝓdit. Quia in/
quit erit terra iude egypto in die va/
ſtitatis eorũ in formidine et pauore
omnis qui illius fuerit recordatꝰ pa/
uebit a facie cõſilij domini exercituũ
qꝺ ipſe cogitauit ſup eam. Ex quo iu/
re decepti dicunt: quia magis ſpera/
rent in eis derelicto dei auxilio. Ex q̇/
bus nõ dico ꝙ eis auxilio fuerint veꝝ
exinde magis offenſo deo. etiam eis
formido atq; pauor pro recordatõne
eorũm adcreuerit. Q autem ſacerdo
tes ⁊ ſenes in vrbe cõſumpti plangun
tur: nulli dubiũ quin ſub babiloniis ⁊
ſb romanis id accidiſſe. ¶ Iuxta ana
gogen vo vocat ſepe amicos eiꝰ: eos
videlicet q̇s in fide ſocios habere pu/
tat. Ipſi vo decipiunt eam corrupti
fide intus: quia latent: certe aut foriſ
dum ex nobis exierunt. econtra quia
pugnãt. Hec nõ ⁊ mali chriſtiani q̇li/
bet ſublimiores. p̃fecture in faſtibus
cõſtituti. quoꝝ ſepe vtitur eccl'ia ami
cicijs. interdũ eam decipiunt q̇buſli/
bet prauitatis ſue ingenijs. vel illece
broſe. vite exemplis: non ꝙ amici ſint
hij: ſed iuxta antifraſin eo ꝙ ſint qua
ſi ſocij menſe: ſcelerati fide. et operi/
bus. eccleſie deceptores. Et qꝺ peius
eſt tunc tales contra nos crudelius ſe
uiunt. cum ſacerdotes et ſenes quos
greci gerontas vocãt. in nobis fame
verbi dei cõſumpti laborant. Preſer/
tim quia ſectantes carnalis vite lu/
cra: magis querũt cibum quo miſerã
refocillent vitam. vti iam ſupra expo
ſuimꝰ. quã epulas illas celeſtes de fer
culo ſalomonis. Vex prandio qꝺ pa/
ratum ĩ euãgelio p̃dicatur. ſapiẽtieq;
cõuiuio. Ad qꝺ omniũ vocatio Coph
littera deſignatur: que vt diximꝰ voca
tio interpretatur. vocat autẽ ⁊ anima
moraliter amicos ſuos. dulces videli
cet ſuaueſq; carnis ſue affectus; ſed
ipſi quoꝝ dum fruit amicicijs mox
eam decipiũt. Et quia regale ſacerdo
tium eſſe debuit: voluptatibꝫ ⁊ deſide
rijs infecta. quaſi pro cibo ad refocil/
landas carnis ſue cõcupiſcentias la/
borat. Quibꝫ conſumpta: dignitateꝫ
ſacerdotij. ⁊ maturitatẽ conſilij. ꝑ in/
digentiã ſapientie: ⁊ inopiã virtutum
perdit. A egyptijs vane quidẽ auxilia
bitur: quia mundus tranſit ⁊ omnis
cõcupiſcentia eius. Eſt autẽ baculus
harundineus atq; cõfractus: idcirco
potius ſuper ſe innitentes lacerat. ac
manus p̃ferat: nec vnq̃; ſuis amato/
ribus p̃fectã pſperitatẽ ꝯferre poteſt.

RES

v Vide dñe quomo/
do tribuloꝛ venter

meus conturbatus eſt. Submerſum eſt coꝛ meum in memetipſa.

Nunc hieruſalē pudoꝛe cōfundiť nec
audet oculos leuare ad deū. Nūc ſpe
venie ſubleuať: ⁊ de miſcđia pſumit.
Idcirco vide dn̄e inquit qm̄ tribuloꝛ
ꝗtinus pium iudicē cruciatus flectat
ad clementiā. ⁊ pudoꝛ adueniā Nam
ventrē ꝙ dolet foꝛmā exprimit mulie
ris in vtero periclitātis: quia repleta
ſum inquit amaritudine. Ex quo niſi
ex parte ſe tactā inſinuat. ſed repletaꝫ
omni amaritudine doloꝛis et mero/
ris. coꝛ eiuſqꝫ ſubuerſum eſt pondere
tribulationis deflet. eo ꝙ foꝛis deſe/
uiat gladius perſecutoꝛis. intus vero
moꝛs ſimilis ꝓ amaritudine tribula
tionis. ¶ Et vt ad anagogen veniať.
Res lr̄a q̄d innuat videam⁹. Siqui/
dem Res capitis interp̄tatur. Cōtur
batio autē ventris. vel ſubuerſio coꝛ/
dis: mētis eſt gemitus. Mens vͦo cu
iuſlibet anime caput eſt: ac ꝑ hoc iure
conturbatio capitis. ⁊ ſubuerſio diciť
ipſa. dū repletur amaritudine multiſ
vulnerata. Nec dubiū quin doloꝛem.
tribulationēqꝫ ſuā. cotidie clemētiſſi
mo exponat iudici: ⁊ inſinuet. Sꝫ ha
bet eccleſia venerem: de quo in ſponſi
laudib9 ab ipſa declamať in canticis
Uenter inq̄t eius eburneus diſtinct⁹
ſaphiris. Nemo igiť ventrē eſcarū om
niū receptulū ignoꝛat: vbi totius coꝛ
poꝛis victus ⁊ ſubſtantia cōgeſta de/
coquiť. Per quē illi recte intelliguntꝰ
qui licet alios nō ſtudeant ſuo ſermo/
ne docere: cibū tn̄ aiarū. panē videlicꝫ
q̄ de celo deſcendit. vna cū ſpū ſancto
intus cōdere ac ruminare moꝛe mun
doꝝ animaliū. nō obmittūt. Quē ſa

ne cibū primū ſuſcipiunt ꝑ fidē: dein/
de cōcoquunt igne charitatis. ꝑ bonā
cōuerſationem vite: ⁊ meditationem
Quoꝝ vox ꝑ eſaiā ꝓphetā clamat di/
cens. A timoꝛe tuo cōcepimus dn̄e:
⁊ peperimus ſpm̄ ſalutis. Nūc totiēs
quidē ventrē eccleſia gemit conturba
tum: quotiēs varijs alliditur tēptatio/
nibus. intantū etiā vt ipſi foꝛis intuſ/
ue toꝛmētis ꝑgrauenť: ac deinde coꝛ
meū ait ſubuerſum ē. quia omnino il/
lud qđ ſponſus iuſſerat in cāticis. nō
impleť. Pone me inq̄t vt ſignaculū
ſup coꝛ tuū. Qđ ſi poneret: hoſtes eā
nō adirent. vt ſubuerterēt. Et ideo qꝫ
noluit retinere dulcedinē tanti amo/
ris vt eſſet foꝛtis quaſi moꝛs eius dile
ctio: repleť ꝗſepe oim̄ amaritudie in/
tus foꝛiſue tribulatōnis. quatinus fe/
riatur exterius gladio ꝑſecutoꝛe. inte
rius vͦo felle amarioꝛi. Doctrina aūt
hereticoꝝ certe ꝓ improbitate moꝝū
moꝛti ſimilata eſt vicioꝝ. ¶ Poꝛro
moꝛaliter oia varijs vexata doloꝛib9.
ventrē valde turbatū ꝓ mente gemit
quia in ſacro eloquio ſolet ventris no
mine. vel vteri. mēs deſignari. Et hic
eſt qđ ꝑ ſalomonē diciť. Lucerna dn̄i
ſpiraculū hoīs: que inueſtigat oia ſe/
creta ventris. Ergo lux dei om̄ia ven
tris ſecreta inueſtigare diciť: quia oc
culta mētis penetrat. vt facta q̄ ipſaꝫ
latebāt animā. ante eius flenda ocu/
los reducat. Et ideo vt dixi quia mēs
caput anime deſignať. bene capitis ē
iſte gemitus. q̄ ꝑ Res litterā oſtendiť
Ex quo oia cōturbata ⁊ ſubuerſa inſi
nuat dicens. Uide dn̄e. Hinc quoqꝫ
ipſe Jeremias longe ſupra ventrē me
um ventrē meū doleo: ⁊ vt oſtenderet
quod dixiſſꝫ: adiungit. ſenſus coꝛdis
mei cōturbati ſunt. Uteri naqꝫ nomie
recte mens accipiť: quia ſicut ꝑles in

vtero. ſic cogitationes in mente gene/
rantur: ꝛ ſicut in ventre cibi. ꝛ in men
te cõtinent. fidelis eñ aĩa tẽptationi
bus varijs fatigata merito ſe intus
foriſue morte ſimili attritã deplorat:
quia foris pſecutionibꝰ. ꝛ intus angu
ſtijs lacerari nõ ignorat. Sepe enim
foris flagellis atterimur: intꝰ vo car
nalibus fatigamur ſuggeſtionibus.
Hinc eſt qꝺ ait.

Foris interficit gladiꝰ. ꝛ domi mors ſimilis eſt

Foris quidez gladius interficit cum
nos exterius feriens vindicta cõficit:
ſed domi mors ſimilis eſt. quia ꝛ fla
gella quidẽ ſuſtinet ꝛ tñ intus ꝯſcien/
tia a tẽptationũ ſordibꝰ mũda nõ eſt.
Unde qꝫ bene capitis vox eſt. i. mẽtis
plangentis. ac dolentis. Uide dñe af
flictionẽ meã ꝛc̃. Unde ſequitur.

SIN

a Audierunt quia in
gemiſco ego. ꝛ nõ
eſt q̃ conſolet me: Oẽs
inimici mei audierunt
malũ meũ: Letati ſunt
quoniã tu feciſti:

Nulli dubiũ ꝙ oĩs inimici iudeorũ
Eſaia letati ſunt teſte in coꝝ vaſtatio
ne: maxime qꝺ videbãt eos dei auxi/
lio ꝛ conſolatione deſtitutos. de quo
ꝑus primũ gloriabant. Quia ꝑfecto
hierl'm ſic ſita erat inter hoſtes: quaſi
nauis inter medios maris fluctus A
qbus q̃ſepe ꝓpellebant: tñ nunq̃ niſi
cum deũ offenderent: ledi poterant.
Qꝺ ꝛ ipſa recognoſcens edocta diui
nis inſtitutis. non ſuis adtribuit ini/
micis. neqꝫ illorũ deputat viribꝰ: ſed
dei iudicio ꝙ ꝓſternitur. Unde letati
ſunt inqt: quoniã tu feciſti. acſi dicat.
Licet illi letentur quaſi ex euentu: ta/
men decreuiſti iuſto quod patior pro
reatu. Sequitur.

Adduxiſti diẽ ꝯſolatio/ nis: et fiẽt ſimiles mei

Uidit ergo hierl'm diẽ conſolationis
ſue futurã. imo ꝓpheta: ꝛ quem quaſi
ꝑteritũ repromittit. venturã ſub ciro
nõ dubitauit. Interea ꝛ ꝙ exorat ma/
gis ſpiritu ꝓphetie vt deterreat adnũ/
ciatqꝫ deſtructis ꝛ captiuatis ceteris
vndiqꝫ regnis. nouiſſima ſcilꝫ ꝙ ipſa
babilon ꝛ regnuz eius deſtruendum
eſſet. Hinc eſt qꝺ ſeqtur. fient ſimiles
mei. Hoc loqtur coꝝ qui ſibi ſem/
per animos iudicũ cõciliari ſatagunt
ꝛ ꝯtra hoſtes infligere. ¶ Spiritalr̃
vo eccleſie plorans mala pſentiarũ.
que ſibi ſuiſqꝫ inferunt: gemit quaſi ꝑ
Sin: litterã que dentiũ interpratur.
Dentiũ itaqꝫ fletus eſt coꝝ. de qbus
legit in canticis. Dentes tui ſicut gre
ges detonſarum. que aſcendere de la
uacro: oẽs gemellis fetibꝰ: ꝛ ſterilis nõ
eſt inter eos. Quos nimirum dentes
eos eſſe opinor. q̃ nõ lacte doctrine in/
digent. ſed iã infantie trãſcenderunt
etatẽ. Qui nõ ſolũ ſoliduz ſibi cibum
querũt mandere: verũ et virtutũ oſſa
fortia q̃libet mẽbris eccleſie diuidere
ac ruminare. Unde vni eorũ dñs cuz
vniuerſa repentia de celo ſubmitteret
macta inqt ꝛ manduca. Tales igitur
diſcretiſſimi doctrinaꝝ acumine ſciũt
mactare vicia: ꝛ aĩas credentiũ in xpi
corpus mandẽdo traicere. Sꝫ quia
dentiũ incurrimꝰ mẽtionẽ: nouerimꝰ
coꝝ diuerſa eſſe mãdendi officia. alij

quidē diuidūt. alij cōminuūt ⁊ rumi/
nant; alij voces formant. ⁊ cū lingua
ſonos diſcernūt. Sicqȝ ſancti alij ſūt
vt greges detonſaruȝ: q̇ a ſua expolia
ti vetuſtate. fetibꝯ ſuis lac doctrinaꝝ
⁊ indumēta virtutū miniſtrāt. alij vt
de iude dentibꝯ ꝓphetizaꝣ. ꝙ lacte can
didiores eēnt: pulchritudinē decoris
ex officio ad ſummā ſubtilitatē verbi
miniſtrāt. De q̇bus tātundē dentibꝯ
dicit apl's ad Hebreos. Perfectorū
eſt cibus ſolidus: q̇ pro poſſibilitate
ſumentiū exercitatos habent ſenſus.
ad diſcernēdū boni ⁊ mali. Qui pro/
fecto dentes. quia ꝓ omnibꝯ curam ⁊
ſollicitudinē gerunt. Audiere inquit
quia ingemiſco ego ⁊ nō eſt q̇ cōſoleꝣ
me. Audiere ſcȝ inimici: quos mox le/
tatos īſinuat. Audierūt inquā ꝙ ſpō/
ſa lugeat a ſponſo deſtituta. lȝ ꝓmiſe
rit ꝙ cū ea ſemꝑ ſit affuturus vſqȝ ad
conſummationē ſeculi. quia etſi adeſt
ſemꝑ p̄ſens q̇ nuſq̄ȝ. ⁊ nunq̄ȝ abeſt per
maieſtatē: q̄ȝ frequēter tamē multis
ex cauſis dimittit ſponſam tēptari. ſi/
ne cōſolatione vt videꝣ ſui auxilij. Ex
quo ait. Uidere quia ingemiſco ego.
Acſi diceret. videre quia nunq̄ȝ ſuſpi/
cati ſunt qȯ ſemꝑ optauerūt; ⁊ videre
non ſolū ꝙ ingemiſco. verūetiā mala
ingentia q̇ ſuſtineo: et inde letati ſunt
quo audierūt malū meū quo patior.
quo lugeo. quo ſine cōſolatione etiā ⁊
in mēbris meis peiora cōmitto. Qui
nō ſunt eccleſie inimici manifeſtū eſt.
ꝙ oīs nequitie ſpiritales in celeſtibꝯ
⁊ aerei ſpūs ⁊ poteſtas tenebrarū ha
rum. qui ei aduerſanꝣ: necnō ⁊ hereti
ci ⁊ falſi chriſtiani. a q̇bus intꝰ foriſue
impugnaꝣ: tamen nouit ſponſa xp̄i lȝ
illi ſeuiāt. ꝙ nō niſi dei dominanꝣ ꝑ/
miſſu. Et hinc eſt qȯ dicit quoniā tu
feciſti. Sicut ipſe dicit ꝑ ꝓphetā alibi
Ego dn̄s creans malū: ⁊ faciēs pacē
Facit ergo pacē: ⁊ creat malū: quādo
ſuo iuſto iudicio permittit illud fieri.
Adduxit ait diē cōſolationis et fient
ſimiles mei. Hec magis eccleſie con/
gruunt: quia nulla cōſolatio reſtat iu/
deorū captiuitatꝭ extreme. Un̄ paulꝰ
apoſtolus. Iuſtū eſt inq̇t apud deuȝ
retribuere tribulationē. his q̇ vos tri
bulant: ⁊ vobis q̇ tribulamini requiē
nobiſcum in reuelationē dn̄i hieſu xp̄i
de celo. cū angelis virtutis eius in flā
ma ignis dantis vindictā his qui nō
nouerūt deū: ⁊ qui nō obediūt euāge/
lio dn̄i noſtri ieſu chriſti. Et hec eſt cō/
ſolationis dies. quā oīs electi dei in
ſpe habent probatā: quoniā patiēter
omnia in preſentiarū ſuſtinent. Per et
oppreſſoribꝯ ſupplicia. ⁊ ſanctis p̄mia
ſit daturus qui reddet vnicuiqȝ iuxta
opera ſua. ¶ Scd̄m tropologiam ꝑo
plorat anima ꝙ audierint inimici. qȝ
ingemiſcit offenſo deo. et exaggerat
mala que tollerat: p̄ſertim quia anxi/
atim anime ⁊ doloribus afflicte: hoc
videtur ſepe augmentū ſui meroris:
ꝙ ille in quem ſpem habuerat. conſo/
lationis ſue differt opem ferre. ⁊ auxi
lij ſolatium. Hinc ⁊ maximū ei mero
rem indidit. ꝙ eam inimici derideāt.
ſcilicet hoſtes inuiſibiles qui ṗus in/
tus male blandiebāt: ⁊ non ſolum hi
verū ⁊ propria cōſcientia grauius ac
cuſando inſultat. ipſaqȝ vicia que du/
dum dulcia videbantur atrociora ſe
oſtendunt ⁊ amara. Quod ſi ad noti/
ciam eorum etiam qui cōſortes ſunt
tanti mali. aliquādo noſtra peruene/
rint facinora: diſcernuntur vtrum ne
inimici ſint. an amici dū derident q̇
cōpati debuerant ⁊ lugere. De quibꝯ
dauid. Qui cuſtodiebāt inq̇t animā
meā: cōſiliū fecere in vnū dicētes. De

us dereliquit eū.pſeqmini ꝛ cōpꝛehen
dite eū:quia nō eſt q̄ eripiat. Sed q̄ʒ/
uis ita ſeuiāt aduerſarij: habʒ anima
dentes ſuos de carne xp̄i ꝛ de oſſibuſ
eius in animo elimatos. quoꝛuʒ vox
ad deū vt ingemiſcat ꝛ lugeat. Cogi/
tatus videlicet ſpe. fortes q̄ ſciunt/ꝯ
uidere inter pſpera ꝛ aduerſa:qui ſci/
unt cōſolantem ſpm̄ requirere. nec de
dei miſericoꝛdia vnq̄ʒ deſperare. Vñ
inq̄t. adduxiſti diē cōſolationis:quia
ſcit fortis aīa. ꝛ penitentibꝫ poſt an/
guſtias veniā pmereri. ꝛ inſultantibꝫ
ſupplicia retributionis a iuſto iudice
interrogari. Hincq̄ʒ ſequitur.

TAU

i Ingrediatur omne
malū eoꝛū coꝛā te:
ꝛ deuindemia eos ſicut
vindemiaſti me ꝓpt om
nes iniquitates meas.

Hij verſiculi habent tau. ꝛ hec ſunt ſi
gna q̄bus plurima in litteris paſſim
diuinis ſignificant:q̄ non minus hic
q̄ʒ ꝛ alibi habent. Siquidē tau ſigna
interp̄tatur. Plurali numero q̄ʒ ad h̄
ſignū illud p̄monſtrat. ex quo cuncta
ſecretoꝝ dei q̄ ſignata ſunt reſerātur.
De quo ſane ſigno ezechieli prophe/
te angelus. imo ipſe dn̄s. tranſi inq̄t
ꝑ mediā hieruſalē. ꝛ ſigna tau in fron
tibus viroꝛum gementiū ꝛ dolentiū.
Per qḋ nimirū ſignum nulli dubium
crux dn̄i. ꝛ eius recte paſſio deſignat:
ſicuti ꝛ ex ipſius caractere cognoſcit.
In qua partiʒ de ſe eſt crucis. niſi qḋ
ſupra extremū p̄minet. Unde iam ꝛ
ex myſterio in frontibꝫ viroꝝ gemen/
tium ꝛ dolentiū ſignari cōmendatur

Et ne parū tibi videat. ſcias eam eſſe
nouiſſimā. hebꝛeoꝝ litteraʒ. ſicuti et
ω grecoꝝ. De qua dominus. ego ſū
inquit: alpha ꝛ o. initiū et finis. Et ſi
ipſe xp̄s ω dicit finis videlicet: quid
putas minus ꝑ tau crucē ſignificari
poſſe. qua iubent oim̄ gemētiū ac do
lentiū frontes cōſignari ꝛ conſecrari.
ne ledant ab his in quoꝝ manibꝫ va
ſa interfectionis ꝑ mediā hieruſalem
ad puniēdas animas deferunt. Nā
omnes littere ſigna ſunt verboꝝ. ver/
ba voꝫ ꝛ dictiones rurſus ſigna ſunt
rerū ꝛ operū geſtoꝝ: ex q̄bus ꝛ in q̄bꝫ
oīa. nō dico p̄ſentia. verū etiā ꝛ futura
p̄ſignant. Sed quā tau ſigna interp̄
tari diximꝰ: que ſint ipſa ſigna vel cu/
ius ſint ſigna videamꝰ. Omne enim
ſignū alicuiꝰ eſt: quia omnino aliud ē
qḋ ſignat. ſꝫ aliud ē qḋ ſignat. Idcir/
co que ſint ſigna q̄ huiꝰ littere deſignā
tur caractere. vel ea cuiꝰ ſint ſigna: nō
abſurde querit. Diximꝰ iam ſupra ꝙ
tau ſignū eſt. Immo iuxta interpꝛeta
tionē eius: ſigna ſunt crucis. Et vt ve
rius loquar. pene ipſa crux eſt: vnde ꝛ
ſignari quomō p̄miſſum ē in frontibꝫ
gementiū ꝛ dolentiuʒ iuſſa eſt. Sed
tunc ſignū erat future crucis: nūc vo
iā ipſa crux eſt vel in ea potius res eſt
nr̄e redēptionis. Sed quia tau finis
eſt hebꝛeoꝛuʒ elementoꝝ: ipſa vo ele/
mēta totidē ſunt. quot ꝛ libri veteris
teſtamenti. quoꝝ ipſa ſunt ſigna. Vñ
nō incōuenienter reoꝛ. ꝙ ſicut omni/
um elementoꝝ finis ē: ita totidem li/
broꝝ veteris teſtamenti finis ē crux.
paſſio videlicet ieſu xp̄i. q̄ finis eſt to/
tius legis ad iuſticiā. Propterea oia
illa libroꝝ diuine auctoꝛitatis ſigna
dn̄ice narrationis. ꝛ redēptionis nr̄e
ſunt ſacramēta. Et ideo iure Tau ſi/
gna interp̄tat: vt ꝑ eadem hoc vnum

adnunciet. ex quo vt dixi omnia reſe
rant̄ ſigna: ⁊ pateſiant vniuerſa. Nec
nō ⁊ lamentationis nr̄e a p̄ncipio in
quibꝫ multa ꝯcurrerūt ſigna iudicio
rū dei dignꝰ eſt finis vt gementibꝫ in
p̄ſentiaꝝ ⁊ dolentibꝫ quoꝝ in fronti/
bus crux ſignata ꝓmicat merces la/
boꝝ recompenſet̄ a dn̄o ⁊ his q̄ eos
tribulare nec ſigna tanti op̄is volue/
re agnoſcere digna retributionis cō/
ſequant̄ vltio. Et hinc eſt qđ dr̄. Non
optantis affectu ſꝫ ꝓphetātis ſpiritu.
Ingrediat̄ omne malū coꝝ coraꝫ te.
⁊ vindemia eos ſicut vindemiaſti me
ꝓpter om̄s iniquitates meas. ¶ Quā
tū ad litterā expectat. ſic factū eſt ⁊ in
ceteris regnis iudeoꝝ inimicis. Le/
ge ꝓphetas ⁊ omnia cōpleta reperies
Sed ad nr̄am hierl'm hec om̄ia me/
lius congruunt que orat indeficient̄
etiā de ſub ara dei ſicut legit̄. Quare
dn̄e nō defendis ⁊ vindicas ſanguinē
nr̄m: ⁊ cetera q̄ ſequunt̄. ita ⁊ hic cho/
rus fideliū vt rememoraret̄: in cōſpe/
ctu dei pſecutoꝝ. crudelitas ⁊ vltiōis
vindicta iuſtū dei iudiciū eos iam tā
qꝫ adp̄hendat humiliter ⁊ ꝑdat. q̄ ſup
biendo crudeli nō timuerūt pſecutio
ne xp̄i eccleſiam vexare affligere vl' pu
nire. Unde inquiunt egrediat̄ omne
malū coꝝ. corā te: qꝛ ꝑfecto qn̄ talia ⁊
tanta coꝝ incaluit malicia quaſi deꝰ
neſcire ⁊ nō videre putabat: que nul/
la latent. Ingrediat̄ aūt malū omne
coꝝ corā te ex his imponder ut puni
ant̄ ſine fine. q̄ finem ſuis prauis ope
ribꝫ noluerūt imponere. Uindemia
eos q̄ me vindemiatere. Uindemia/
re eīn vnūquēqꝫ eſt. operū ſuorum fru
ctum recolligere. Et ſeruat metaforā
ex vinea quā ex egypto adduxerat vl'
ex ea quā in euangelio ipſe plantarat.
Uindemiat ḡ hoſtes ſuos dn̄s q̄ ſan
ctos eiꝰ in hoc ſeculo vindemiare q̄s
ad ꝓbatiōꝫ coꝝ opp̄mere ipſe ꝑmiſe/
rat: qn̄ in futuro iudicio ꝑpetuā vlti/
me vnuſq̄ſqꝫ recipiet ꝓut geſſit. Sed
alit̄ vindemiati ſunt ſcti quodāmō in
hoc ſeculo: ⁊ alit̄ ipi in futuro. Quia
ſancti tp̄alia amiſerūt ⁊ contempſere
bona: impij vo ⁊ amatores ſcli ſem/
piterna. Et hec eſt equa recōpenſatō
qꝛ ſicut hi deuindemiati ſunt ab om̄i
bus hꝰ vite gaudijs vt ipi ex cōfeſſio/
ne vere humiliati cōfitent̄ ꝓpter iniq̄
tates ſuas: ita ⁊ illi a futuris ꝓpt̄ im/
pietates ſuas ⁊ mala ſuo' priuantur.
Deinde ſicut ſcti coꝝ iuſto dei iudicō
ꝑtulere pſſuras. ita ⁊ illi erratibꝫ ſuis
penas ſempiternas. Un̄ ne ꝯtingant
talia plorans ac gemens dicit eccl'ia.

Multi em̄ gemitꝰ mei ⁊ merens cor meum

Siquidē qꝛ multi exceſſus: multi et
gemitus. Et qꝛ multꝰ dolor: multus
⁊ cordis meror: ſi quō tandē queat di
cere dn̄o miſerantes ſcḋm multitudinē
doloꝝ meoꝝ in corde meo cōſolatio/
nes tue letificauere animā meā. Sed
hic multitudo dolorū. lꝫ in ſpū ſpe in/
tus interdū cōſolet̄: Alibi vo cōſola
tionis erit remuneratō. Et iō donec
veniāt q̄ futura ſunt plenꝰ edocte de
om̄ibꝫ dicit eccl'ia ſeu anima ſctā mul
ti gemitus mei ⁊ cor meum merens.
¶ Que nimirū anima etiā moraliter
expanſa corā dn̄o rogat dicēs. Ingre
diat̄ om̄e malū coꝝ corā te qđ malū
qꝛ mihi frequent̄ ingerunt ⁊ oſtendūt
intus foriſue frequent̄ ⁊ infligunt. in
grediat̄ corā te vt reuinceas ⁊ eneruies
qꝛ meis nequeo viribꝫ euadere. Naꝫ
vbicūqꝫ me verto nō niſi coꝝ mala vi
deo. Et qđ grauiꝰ eſt etiā in memet il
la fabricata ſupra dorſū reperio. Id/

citco ſigmentū agnoſcis. Jngrediat̃
corā te malū eoꝝ: vt exuar ⁊ tu vincaſ
cū vincaris talia nō curare. Deinde
mia eos ab omnibꝫ fraudibꝫ ſuis: ne
fructū de me capiant: ſicut ⁊ me vin/
demiaſti qū ⁊ tua mihi dona furore
cōmot⁹ ſubtraxiſti: ⁊ in pnūciarū gau/
diū pfecte vite ꝓpter oīes iniqtates
meas abſtuliſti: vt ⁊ mihi de merore
rurſus gaudia ⁊ illis de ſua inreuoca
bili crudelitate ſupplicia excreſcant.
Et hec ſunt ſigna ꝓpt̃ q̄ oia ſignoꝝ fa
cta ſunt miracula. Unū dauid in pſal/
mo. Dediſti metuentibꝫ te ſignificati
ones vt fugiant a facie arcus. Quas
q̄ noluerint p̄cauere deueniant ad ea
q̄ cōſonant̃ ſcp̄ture ſancte p̄monſtrāt
Hinc quoqꝫ ⁊ ſapia ad extremū ocu
lū intendens. innoua ſigna inqt. imu
ta mirabilia. glorifica manū ⁊ brachi
um dextrū. excita furorē ⁊ effunde irā
extolle aduerſariū: ⁊ afflige inimicū
feſtina temp⁹ ⁊ memēto finis. Ergo
rogati innouare ſigna q̄ cottidie fiūt
vt cōuertat̃ iuſticia in iudiciū nec ſem
per affligant̃ ſcti ſꝫ vnuſq̄ſqꝫ recipiat
ꝓut geſſit. Acſi dicat. Quia vſqꝫ ad p̄
ſens facta ſunt: vt effugerent: nūc im/
muta mirabilia iuxta qḋ ſignificata
ſunt vt ꝑueniant. ⁊ iō in fine vſqꝫ hui⁹
lamēti p Thau litterā ſigna p̄monu/
it: ⁊ verſibꝫ lachrimabilit̃ q̄ futura ſꝫ
ꝓphetando cūcta ꝯpleuit. Propterea
⁊ nos finito alphabeto p̄mo ꝓut po
tuim⁹ finē libri dem⁹: ⁊ oro ſuppliciter
oīm votis cūctoꝝqꝫ lament̃ abluar i
viſceribꝫ ieſu xp̄i: q: mihimet nō ſuffi
cio quatin⁹ q̄ cū oībꝫ ⁊ p̄ oībꝫ im
manit̃ delīq: etiā in oībꝫ clementer
⁊ cū oībꝫ ad veniā merear exaudiri

**Finit in lamentatiōi
nibꝫ Paſcaſij Ratberti monachorū
omniū peripſima votoꝝ liber p̄mus
fletibꝫ explicand⁹: Seni Adelmāno
operep̄cio conſecratus.**

Pter nos ex par
i te vt dictū: virorū ē chariſſi
me in dandis accipiendiſqꝫ
muneribꝫ: p̄cipue ea eſtimanda ſunt
officia ſi liquido cōſtiterit nihil a me
aliud qḋ tibi cōgruenti⁹ afferrē iuxta
qḋ potui explicitū nec a te vnqꝫ quod
chari⁹ beniuolentia coplecteret̃ acce/
ptū: pfecto cōſeneſcentibꝫ nobis hoc
longe tuū ſemp conſtat fuiſſe officiū
orationibꝫ incūbere. inſiſtere lamen/
tis: ⁊ vel noſtra vl' aliena facinora de
flere. Hinc eſt ꝙ explicito in lamenta
tionibꝫ p̄mo litterarū alphabeto ad
ſecundū manū porrigim⁹ vt habeas
ampli⁹ qḋ defleas charitate cōpun/
ctus ſi nō eſt i me ex quo gaudeaſ ma
lis amaricatus.

**Jncipit in lamenta/
tionibus Paſcaſij Ratberti mona/
chorū omniū Peripſima votorū Li/
ber ſecundus Fletib⁹ explicand⁹ Se
ni Adelmanno operep̄cio conſecrat⁹**

Eddidi er
go in prioribus
ſingulis ſaphi/
ci metri clauſu/
lis trenoꝝ ver/
r ſuum ſingulas
cū interp̄tatio/
nibꝫ ſuis litteras. forte non vt idē ꝓ/
pheta pfecti⁹ intellexit cur ſic eas in
diderit: ſed iuxta ingenioli mei ſenſuꝫ
ſaltim lector ex hoc vt agnoſceret ꝙ ni
hil in eiſdem litteris vacat a myſte/
rio. Et ſi vellent capaciores qui quie/

tam diligenter diuina ꝑſcrutari elo,
quia. Nec dubiū quin altiora ⁊ ꝓfun
diora inueniſſent ⁊ etiā in ſermone ꝗꝫ
vllius ſecularis diſcipline eloquenti/
am: nō ꝙ ſancti viri eam ſtuduerint
ſectari: ſed ipſa q̄ſi ancillula videt̃: ſa/
pientie deſeruire. Vn̄ ꝓphete qꝛ vigin
tiduo elementa ſunt ꝑ que ſcribi t̃ he/
braice omne qđ loquunt̃ ⁊ coꝝ vicijs
vox humana cōpꝛehendit̃: placuit to
tidem ꝑncipia verſuū eiſdem exoriri
litteris: vt ⁊ verſibꝫ poetica deſerui/
ret diſciplina ⁊ nobis ex ipſis diuina
aperirent̃ ſacramenta. Sed qꝛ longū
eſt ꝑ ſingulas ſcđi hꝯ libri clauſulas.
ſingulas interp̄tationes earundē in/
terſerere litterarū ſenſuſqꝫ ex his ex,
ponere: decreuimus eaꝝ cōnexiones
moꝛe doctoꝝ in pꝛincipio adnotare.
relinquentes lectoꝛis arbitrio quō et
ipſe ſuo ingenio ſingulas intelligen,
tias ſuis reddat ſenſibꝫ. ¶ Eſt em̄ ꝑ,
ma cōnexio quattuoꝛ litteraꝝ Aleph:
Beth: Gimel: Deleth. vt ſit ſenſus.
doctrina. domus. plenitudo. tabula/
rum. Ex ſi eaꝝ due iungant̃ extreme
erit doctrine tabularū in quibꝫ lex di
gito dei ſcripta eſt plenitudo domus
quatinus ex doctrina libroꝝ aut ta/
bularum: plenitudo domus dei re,
pleat̃. Sin aūt plenitudo rurſus ta/
bularū vinxeris: erit ſenſus: ꝙ de ple
nitudine ſcripturarū doctrina domꝯ
repleatur. Et quia omnis domus ſa
lomonis intrinſecus tabulata legit̃.
ſi tabularū ſuꝑ eos volueris interp̄/
tari: quoꝝ iuncturis ⁊ latitudine cla/
ritatis inter quelibet. tota domꝯ emi
nentioꝛa veſtit̃ ⁊ compaginat̃: opoꝛ/
tebit intelligi ꝙ doctrina coꝛum ple/
nitudo ſit totius domus. Quarū ita
qꝫ doctrinaruꝫ intelligentia de fonte
naſcitur timoꝛis di: vt ꝑueniatur ad
ſapientie culmen. Sicut ꝓpheta. a ti
moꝛe tuo inquit concepimus dn̄e: et
peperimus ſpm̄ ſalutis. ¶ Scđa con
nexio eſt: He: Vau: Zai: Theth. que
interpꝛetant̃ iſta ⁊ hec vita. Ubi ſi ea
rum iungas extremitates. duaſqꝫ cō
nectas medias: erit intelligentia ꝙ ⁊
hec que p̄miſimꝯ in iſta vita ſit̃ neceſ,
ſaria: ⁊ ſcientia ſcripturarū iſta ſit vi/
ta ꝑ quā xp̄us agnoſcit: ⁊ ſempiterna
credentibus pꝛeparat̃. In cuiꝯ nimi/
rū tabularū libris: nō alia ezechieli ꝗꝫ
carmen ⁊ lamentatiōes ac ve: ſcripta
monſtrant̃. Et ideo vt eſtimo talia p̄
ſignant̃ qualia ſectari opoꝛteat ne ve
illud vltimū aliquis incurrat: ⁊ iſta ſi
tim p̄ſentiarū vita coꝝ q̄ de infantia
in virū ablactant̃ ꝑfectū. ¶ Tercia cō
nexio ē: Theth: Joth. qđ ſonat bonū
ꝑncipiū. Et h̄ vere bonū ꝑncipiū iure
credit̃: in q̄ cū doctrina a timoꝛe di cō
cipimꝯ lamētationū inſtituta donec
ad ſpm̄ ſalutꝭ pleniſſime veniat̃. Quia
ſic̄ ſupꝛa oſtēſū ē in hac valle lacrima
rū ꝯgruūt. Et h̄ bonū ꝑncipiū ē thꝛe/
nos ⁊ lamētatiōes ſectari: eo ꝙ euan
gelio teſte: beati q̄ lugēt ipi ꝯſolabūt̃.
Demū vt ad illa celeſtꝭ vite cantica ꝑ
ungat̃. alioqn niſi h̄ bonū ꝑncipiū h̄
incipiat̃: ad ea minime ꝑuenit̃: etem̄
qꝛ ex pte cognoſcimꝯ ⁊ ex pte ꝓpheta/
mus. Nūc q̄dem ꝑ ſpeculū videmꝯ in
enigmate. tūc ꝟo facie ad faciē. qn̄ de
us abſterget omnē lachꝛimā ab ocul'
electoꝝ: ⁊ luctꝯ ceſſabit. ¶ Poꝛro q̄r,
ta cōnexio que ⁊ media de ſeptē eſt ha
bet Caph. Lamech. qđ eſt manꝯ coꝛ/
dis vel diſcipline. Manus q̄dem ad
hoc vt extendant̃ ad opera ꝑfecte cha
ritatis. Coꝛdis ꝟo luctꝯ vl' meditatio
⁊ diſciplineītelligētia vt ea oīa mun
da ſint nobis coꝛam dn̄o referunt̃.
¶ Qđ ſatis nobis quinta litterarū ex

planat ꝑ ſotha vbi legiꝶ Dem. Nun
Samech. qđ eſt ex ipſis ſempiternuꝫ
adiutoriū. Et puto ꝙ tria hec nulla
explanatione indigeant. Nimiruꝫ qꝛ
tam ex duabꝫ medijs ſupplenꝶ ſuꝑio/
ra: qꝫ etiā ⁊ inferiora tria ex ipſis re/
munerantꝶ. ¶ Unde ſexta ꝯnexio hoc
habet Ain. Phe. Sade. fons ſcꝫ ſiue
oculꝰ ⁊ oris iuſticie, qm̄ ex cordis ge/
mitu fons manat pietatis: ⁊ oculꝰ in
tus a deo inluminaꝶ: quo deū inno/
uiſſimis videre valeamꝰ. Siquidem
⁊ ex manu oris que loquiꝶ celo recū/
dunꝶ. Uti bene q̇dam de aliquo epy
tafiū condens. Hic vir inquit deſpi/
ciens mundū ⁊ terrena triumphans
diuitias condidit celo ore et manu.
Quas recte diuitias ꝑfecte vite iuſti
cias congruit intelligere ſpūſancto at
teſtāte q̇ ait. Diſꝑſit dedit paupibꝫ iu
ſticia eiꝰ manet in ſcl'm ſcl'i. ¶ Sequi
tur aūt extrema connexio q̇ eſt ſepti/
ma: in q̄ ſunt Coph. Res: Syn. Tau
Et interpretanꝶ: vocatio: capitis: den
tium: ſigna. vt ꝑdētes articulata vox
intelligaꝶ. eo ꝙ hec elementoꝝ voca/
bula que p̄miſſa ſunt ⁊ lamenta tanti
opis ſigna ſunt oim vocū ſctāꝝ ſcri/
pturaꝝ ⁊ vocatio ſummi capitis nr̄i
hieſu xp̄i ꝑ quē veniꝶ ad patrem ⁊ ad
regnū ſempiternū. Nec dubiū q̇n ſcti
patres immo ſpūſanctꝰ i ſeptenario
numero iſto miſticos indidere intel/
lectꝰ. Unde ⁊ medios eoꝝ ad vtroſ/
qꝫ ternarios litterarū ordines reſpon
dit. Et ſi volueris animaduerte elemē/
toꝝ iuncture ſenſibꝫ ſuaꝝ econtra cō/
nexionū ꝯſonant. iam quid ipſe textꝰ
lamentationis auferat videamus.

ALEPH

q Uomō obtexit caligine i furore ſuo dominus filiaꝫ ſyon. Proiecit de celo in terraꝫ inclitam iſrahel.

In his tribꝰ ſaphici metri alphabetis
vnū principiū eſt dilectiōis, vnaqꝫ ex/
clamatio. plena doloribꝫ plena omni
admiratiōe ⁊ ſtupore. Idcirco velim
nō tranſitoria lector talia ꝑpendas.
ſed affectū tanti luctus diligentiori in
tuitu cōſideres ⁊ intelligas: q̄nta cha
ritate: quanto amore ſcti afficiebanꝶ
quantaqꝫ dilectionis flamma: intus
mouebanꝶ ad omniꝯ ita ad omnium
cauſas ſuas eſſe facerent: ⁊ cū ingenti
ſollicitudine ſingula ꝓcurarēt. Qua
propter Jeremias qꝛ hierl'm q̇ accide
rint: cōſiderare non ſufficit nō ſolū ſe
mel ⁊ ſcđo verū ⁊ tercio idipſuꝫ excla
mationis vbū ꝑ p̄ncipia repetit la/
mētationē. Quomō ſedet vel quō ob
texit dn̄s aut quō obſcuratū eſt aurū
optimū: tam improuiſe atqꝫ inſepara
te quā ex om̄ibꝫ gentibꝫ ſibi elegerat.
vt eſſet ei in deū ⁊ ipſa illi in populuꝫ.
Quō inquit obtexit dn̄s caligine in
furore ſuo filiaꝫ ſyon? De q̄ ꝓfecto caligine
queſtio eſſet niſi accidiſſet i fu/
rore ſuo: qꝛ omnino alia eſt caligo ad
quā acceſſit moyſes in monte in qua
erat deus ⁊ alia que ſub pedibꝫ inibi
viſa eſt ⁊ in pſalmo ſub pedibꝫ predi/
catur. alia vo qua in furore dei ierl'm
obtexiꝶ: qꝛ nimiruꝫ hanc tenebroſus
turbo poſſidet: q̄ ⁊ q̄ꝫſepe furor dei re
cte interpretaꝶ. In illa vo eſſe deꝰ dr̄.
ſicuti ⁊ ei q̄ ſub pedibꝫ eſt p̄ce p̄dicaꝶ
Un̄ ꝯſiderās oia q̄ deꝰ huic pplo fece
rat q̄ꝫ magna: q̄ꝫ innumera: q̄ꝫ horribi
lia vl' inſcrutabilia: ⁊ cernens q̄ acci/
derant. cū ingenti gemitu exclamare

nō ſufficit:ꝙ de tanta adoptione vt fi
lia vocaret̃ dei:de tam immenſa gl'ia
de ſummo celi vertice ⁊ magna felici
tate ad tā maximā miſeriā i die furo/
ris dn̄i ⁊ vindicte deuenerit. In die ſi
quidē furoris:⁊ nō in die dn̄i. Quia
lꝫ ipē furor dn̄i cēt:tn̄ hec dies vindi/
cte dies furorꝭ fuit. Habuit q̇dem fi/
lia ſyon diē dn̄i. Et qꝛ in die ſalutꝭ ſue
noluit obſeruare diem dn̄i quā Abra
ham pater eiꝰ viderat ⁊ gauiſus eſt.
Idcirco impegit in diem furoris dei
¶ Iuxta anagogen ꝟo nō minꝰ inge
miſcendū:quotiens mater nr̄a caligi
ne obtexit̃ pctōꝝ:errois aut ignorā/
tie:q̄ tantꝭ muneribꝫ a deo ditata cre/
dit̃:⁊ laudibꝫ p̄dicat̃. Sꝫ qđ peiꝰ eſt
habebat illa tunc q̄uis offenſo deo q̄
eā indefeſſis gemitibꝫ lamentarent̃.
Noſtra ꝟo neſcio ſi,vl' raros habeat
q̄ ea intelligant aut recogitent q̄bꝫ pa
timur ⁊ afficimur malis. Profectam
nanqꝫ de celo inclitā iſrl' cōſpicimus
qn̄ terrena ſectari eaꝫ ⁊ carnalia vide
mus. Preſertim(ſcḋm apl'm)nr̄a cōuer
ſatio cū in celis eſſe deberet:nos ecō/
trario nūc tp̄is nō niſi caducis et mū
danis incūbimus negocijs ⁊ turpia
meditamur:q̇d aliđ putas niſi qꝛ do
minus abiecit noſtris interuenienti/
bus malis ⁊ ꝓiecit nos in terra.

Nec eſt recordatꝰ ſca belli pedum ſuorum in die furoris ſui

Quia et ſi illa ſyon pulcerrima dei le
git̃ habitatio angelico miniſterio et
ducatu ac dei ꝓtectione ſuffulta et in
deſerto multis miraculis ac diuinis
ſolatijs diutiſſime ꝑ moyſen ⁊ aaron
ceteriſqꝫ ſc̄tis patribꝫ educata vt vo/
cabulo ſcabelli pedū dn̄i ꝓpt̃ ſtatū di/
uini cultꝰ merito potiret̃. Tn̄ nr̄a ſy/
on gl'oſior ab vtroqꝫ teſtamēto p̄di/
cat̃:ita vt videret ⁊ ꝓuideret eā moy
ſes qn̄ aſcendit in montē:aaron.ſ.na
dab ⁊ abiud vna cū ſeptuagita ꝺ ſeni
oribꝫ. Et viderūt deū iſrl' inq̇t.⁊ ſb̄ pe
dibꝫ eiꝰ q̄ſi opꝰ lapidis ſaphirini:⁊ q̄
ſi celū cū ſerenū eſt. In q̄bꝫ ꝑfecto ver
bis pater ſenſus ꝙ eccl'iam in ſpū ꝓui
derit dei ſub pedibꝫ ad futurā. Pro/
pterea q̄ſi celū cū ſerenū eſt:ait.qꝛ ce/
li enarrant gl'iam dei. Quā renitere
volens dn̄s baptiſmi ſacramentis.i
ſpecie ſaphirini lapidis eā ſibi ſub pe
dibꝫ in enigmate demōſtrauit. Et iō
ꝓpheta in ſpū recor ꝙ nō minꝰ illiꝰ po
puli ruinā qꝫ ⁊ nr̄e ſyon diſcrimina di
uinitꝰ ꝓuidens flebat nobis cū a deo
delecta multotiens in die furoris do
mini vt nō recordaret̃ ſcabelli peduꝫ
ſuoꝝ. Qđ ſepe cōtigit ꝓpt̃ pctā ppl'i et
nūc accidiſſe iure plangit̃.cui ꝓeſſe de
buerat xp̄s.⁊ deambulare ꝙ ei nunc
tempis peſſime dn̄at̃ inimicꝰ. Nec re
cordat̃ ſolij ſui aut ſcabelli pedū ſuo/
rū in die furoris ſui:qn̄ dei impugnā
tur iura i nobis ⁊ dn̄ant̃ mala. ¶ Ce
terū anima peccatrix moralit̃ q̄ quō/
da lumen ſcientie ⁊ ſpeculū diuine cō/
templatōis habuit. Cuiꝰ ⁊ nomē ſcri
ptū in celo fuit nō minꝰ lugenda cre/
dit̃:qn̄ in terra ꝓſtituit̃ ⁊ ꝓfanat̃.qn̄
vicijs polluit̃ ⁊ inq̇nat̃.qn̄ pedes dn̄i
veſtigia videlicet pceptorū:eiꝰ de cor/
de explosis greſſibꝰ abolent̃ dei cum
eſſet templū habitans deꝰ in ea et de
ambulans:ecōtrario nūc ꝓpt̃ cecitatē
cordis ⁊ neq̇tiā praue actiōis. de cul/
mine ꝟtutū q̄ſi de ſūmo celi ꝟtice i fe
ditatē flagitioꝝ ꝓlapſa in die furorꝭ
dn̄i ab hoſtibꝫ cōculcat̃:diripit̃:⁊ di/
laceratr̃. Nec ē dn̄s recordatꝰ eiꝰ qꝛ no
luit ſtare in luce ꝟtutuꝫ. Propt̃ qđ et

tradidit eam in die furoris ſui. De q̄
ſane die pſens ꝓpheta loquit̃. Male
dicta inqt dies i q̄ nat⁹ ſū: dies i q̄ pe
perit me mr̄ mea. ꝛ n̄ ſit inqt bn̄dicta
Que nimirū dies: vt ſupra iā dixi fu
roris dn̄i iure appellat̃. Ad quā anie
q̄ deciderit tollens ſe de membris xp̄i
peccādo faciensq̧ ſe membrū meretri
cis id ē diabolicū q̄ meretricat̃. Non
recordat̃ in die ire: q: non ſtetit in die
quā fecit dn̄s. Idcirco ſpreta ꝛ dereli
cta a deo. cōculcata ab hoſtib⁹ nō mi
nus a ꝓpheta q̧ ꝛ ab om̄ib⁹ xp̄i mem
bris digne plangit q̄ ſe de tanti hono
ris culmine ad tantā deuoluerit inri
ſionem ꝛ inſanie: ꝛ ad tantā ſe ruinā
deiecerit. Unde ſequitur.

BETH

P Recipitauit do
min⁹ nec pepcit
oīa ſpecioſa iacob. De
ſtruxit in furore ſuo mu
nitiōes: virgines iuda
deiecit ī terrā polluit re
gnum ꝛ p̄ncipes eius

Hec oīa iudeis accidiſſe manifeſtū
eſt. Sz q: id dn̄m feciſſe plangit̃: nō
ſic accipiēdū q̄ſi eo īpellente iſr̄l'm pec
cauerit: ſz q: iuſto veroq̧ iudicio pri
mū peccare hic aut alibi p innumera
deinde ꝓpt̃ penā pc̄ti p̄cipitare. vl' cete
ra q̄ ſequunt̃ pmiſit. Propt̃ pc̄tā em̄
iudeoꝝ ad ſilitudinē gentiū ceterarū
q̄ circa eos erāt z inritat⁹ dn̄s tradidit
ppl'm ſuū in man⁹ gentiū ꝛ dn̄ati ſūt
eoꝝ q̄ oderūt eos. Nec pepcit oīa ſpe
cioſa iacob q̄ hēbat ī ornamētis famo
ſiſſimi tēpli: ꝛ cultu cerimoniaꝝ q̄ ſe

glioſiores ceteris gentib⁹ credebant.
Que nimiꝝ dn̄s p̄cipitauit ꝛ deſtru
xit i furore ſuo vt intelligeres dn̄m n̄
ea ſz ipſos reqſiſſe ſibi i cultū ꝛ gl'iaz
ꝛ laudē nois ſui. Illi vo ecōtrario il
la pferentes in q̄b⁹ gl'iabant̃ ſe in pu
dicijs ꝛ ſcelerib⁹ tradiderūt: ſz plen⁹
in hac vltima q̄ ſub romanis accidit
hec oīa cōplent̃: q̄ſi ſi in teſteis vaſis
vniuerſa illa q̄ in lege legunt̃: ad um
brata ferrent̃ in regno: in ppl'o in du
cib⁹ ꝛ miniſtris: in tēplo: ꝛ vaſis om̄i
bus: in ſabbatis ꝛ ſolennitatib⁹ in ve
ſtib⁹: ꝛ ſacrificijs: in cultu religiōis: ꝛ
in oīb⁹ q̄ de his adumbrata p̄dicant̃.
Nempe q: nihil aliud fuerūt iſta oīa
niſi q̄ſi q̄dā magn⁹ ꝓpheta vl' ꝓphetia
Ueniēte vo xp̄o cū ꝯpleta eēnt ſingl'a
de eo q̄ i eiſdē vaſis tegebant̃ p̄cipita
ta ſt̃ oīa illa ꝛ cōfracta. deſtructa ꝛ de
iecta: polluta ꝛ ꝓfanata: vt cūcti in or
be terraꝝ viderēt miſtica ꝛ ineffabilia
ſacramenta q̄ tegebant̃ luce clari⁹ re
ſerata. Ecio inqt polluit regnū ꝛ p̄n
cipes ei⁹: qn̄ cūcta ſpecioſa eoꝝ deſpe
xit: nec pepcit ꝑempto xp̄o: ꝛ ſine ipſo
de q̄ erat oīs iſta ꝓphetia oīa ꝓſtitu
ta ꝛ coinquinata iudicauit: intantum
vt de oīb⁹ nec remaneret teſta: i q̄ por
tet̃ ignis de incendio. Et hec ē lamen
tatio ꝓphete tam immanis ꝛ intolera
bilis. ¶ Myſtice aūt ad eccl'iam pec
cante ppl'o hec iure referunt̃: q: (ſm
apl'm) ſi naturalib⁹ de⁹ nō pepcit ra
mis: q̄nto mag̃ nobis q̄ cū eſſemus
oleaſter inſerti ſum⁹ in bonā oliuam
Et ſi eoꝝ deſpexit officia: q̄nto mag̃
ꝛ nr̄a polluunt̃. cū polluta fuerit mēs
ꝛ ꝯſcia. Ergo q̧ ſpecioſa ſit eccleſia ꝛ
ꝛ pulcra. ſepe in cantic̃ cōlaudat̃ Sz
ꝛ in pſalmis. Aſtitit inqt regina in ve
ſtitu deaurato circundata varietate.
Un̄ ꝯſtat q̧ ſpecioſa valde eſt ꝛ ſug

nis. Pulchra q̄dem vt luna: electa vt ſol. Sꝫ q̄ſepe excreſcentib⁹ culpis aut ꝑ ptes aut in toto deijcit dn̄s ſpecioſa eius ad cōtumeliā ꝛ ignominiā in manib⁹ hoſtiū. Specioſa quidē quia candet ſicut liliū inter ſpinas: qn̄ pulchritudinē eius ſimul exorte ſpine ſuffocant. Deicere aūt dei eſt iuſto ſuo iudicio ꝑmittere vnūquēqꝫ ire poſt cōcupiſcentias ſuas: ꝛ deſtruere auxilium gratie ſue ac miſc̄die nō preſtare. Pro q̄bus ſi eſſent nobis lacrime iugiter cōſpicim⁹: vnde flere deberem⁹ ſed qd̄ grau⁹ eſt iam talia rarus q̄ recogitet. Deſtruunt̄ itaqꝫ munitiones eius qn̄ ꝑuigiles ꝛ cuſtodes eccl'iarū q̄ eaꝫ munire ꝛ circūdare ſuo auxilio ꝛ doctrina cū om̄i cura ꝛ ſollicitudie deberent. oblectamentis h⁹ vite ꝛ voluptatib⁹ adpriuant̄. Quos q2 nō ſe intelligunt deſtructos ꝛ diſſipatos ſuis prauis actib⁹ gemit ꝛ deplorat chorus ſanctorū: quia in illis ꝛ pulchritudo deperit: ꝛ fortitudo gregis infirmat̄. Eſt nanqꝫ eccl'ia xp̄i quaſi ierl'm edificat̄ vt ciuitas: ꝛ ſicut turris Dauid cuꝫ ꝓpugnaculis ſuis. Mille clipei dependent in ea, omnis armatura fortiū. Sed cum muri eius paſtores videlicet ac cuſtodes animaꝝ ſuis deſtruunt̄ actib⁹ facile hoſtis omnia introrſus ſpecioſa ciuitatis deijcit ꝛ diripit: fitqꝫ q̄ſi ciuitas que vaſtatur. Unde ſequitur

Deiecit eā in terram

Ergo eccl'ia deicit̄ in terra: qn̄ terrenis actib⁹ ꝛ vicijs occupat̄ nec eſt qui ſuſtinet eam doctrinā virtibus vl' bonoꝝ operū exemplis. Propterea cuꝫ talia in q̄libet eccl'ia cōtigerint: mor diuina vltio iuſte ſequit̄. Polluit inquit regnū ꝛ ꝑncipes ei⁹. Tunc itaqꝫ eos polluit qn̄ ei⁹ eq̄tas pollutos ondit: q̄ debuerāt ſeipſos ꝛ alios caſtos corā deo atqꝫ immaculatos cuſtodire: ꝛ facti gen⁹ regale: ſacerdotiū ſanctū, iure tunc polluti ꝓnunciant̄ quādo de tanti culminis throno ſeruitiorū inueniunt̄. Un̄ cū ꝓpheta magis lugendū q̄ꝫ aliq̄d in his v̄bis exponendū cenſeo: q2 ſicut alibi legit̄ culpa ſacerdotū ruina ppl'i eſt: vti ꝛ iudeorū fuit. ¶ Tropologice v̄o deiecit dominus ſpecioſa: cuiuſlibet aīe neqꝫ parcet qn̄ ſe mens occupauerat prauis deſiderijs relicto intrinſec⁹ caſto dei amore cui dictū fuerat. Audi filia ꝛ vide ꝛ inclina aurē tuā ꝛc. donec cōcupiſcat rex decorē tuū. Et deſtruit omnes munitiōes ei⁹ in gyro in ira furoris ſui. qn̄ fide infirmat̄. Nec valet tēptationes hoſtiū ſuſtinere q̄ inferuntur q2 intus ꝑmū ꝑdidit ſpeciē ꝛ pulchritudinē caſti amoris. Alioq̄n niſi prius intus anima corrupta eſſet ꝛ fedata vicijs: nequaq̄ꝫ dei deſtitueret̄ exterius virtutū quibus prius ab hoſtib⁹ ne irrumperēt muniebat̄. Et ꝓiecit eā i terrā q2 omnino tūc de throno regni i terra corruit qn̄ intus connubium caſti amoris violauit: ꝛ ſordibus viciorum ſe admiſcuit. Unde valde cum ꝓpheta nobis lugenduꝫ q̄ de celi culmine proijcimur in t̄ra quotiēs terrena ſectamur: ꝛ implicamur vicijs. nequando dicatur nobis. Terra es ꝛ in terram ibis. quia niſi prius anima intus ſpecioſa virtutū perdidiſſet: nequaq̄ꝫ munitiōes ei⁹ exterius dn̄s deſtrui ꝑmitteret. Et ſi i gyro deſtructa eſſet nunq̄ꝫ de celo in terrā cecidiſſet vt totū t̄rena ſaperet. Sꝫ q2 int⁹ pulcritudinē amiſit thron⁹ di eē deſijt. Hinc ē qd̄ et i terrā deijcit̄: ꝛ dn̄s eā polluit. Polluit inq̄t regnū ꝛ ꝑncipes ei⁹. Regnū ꝭ polluere eſt eaꝫ

pollutā iudicare in q̄ de⁹ templū ſibi
ſtatuerat. ſed ipſa a dyabolo vicijs ꝓ
ſtituta. pfanat̄ ⁊ polluit̄: vna cū eiſ/
dem ſuis ſenſibꝫ q̄ eā male carnalit̄
principant̄. Quā dn̄s mox expoliat
honore regni ⁊ principatu eius quez
habuit in pceptione baptiſmatis: et
vnctiōe ſacri chriſmatꝭ. Vnicqꝫ ſeq̄t̄.

GIMEL

C Onfregit in ira
furoris om̄e cor
nu iſrael: auertit retror
ſum dextram ſuam a fa
cie inimici: et ſuccendit
in iacob quaſi ignē flā/
me deuorantis in giro

Non ſolū em̄ vniuerſū regnū iudeoꝝ
dn̄s deſtruxit: qḋ eſt om̄e cornu ꝯfrin
gere ⁊ defenſionez dextere ſue ab eis
auertit, terrāqꝫ eoꝝ in man⁹ hoſtiuz
ad deuaſtādū tradidit ſꝫ ⁊ ierl'm no/
ſtrā que ſponſa iure a dn̄o appellatur
qn̄ receſſerit ab eo ⁊ his q̄ nō ſunt dij
diuerſis ſceleribꝫ ſeruierit: polluit dn̄s
min⁹ ⁊ oē cornu ei⁹ cōfringit qḋ ei ere
xerat in domo dauid pueri ſui: quati
nus nulla ſit ei vis ad reſiſtendū ini/
micis. Verū ⁊ manū ſuā retrorſū cō/
uertit a facie inimici: quā extentā te/
nebunt ad vltionē eoꝝ q̄ eā inſectant̄
niſi pri⁹ ipſa retrorſum a dn̄o receſſiſſet.
Sꝫ q̄ prior retrorſum abijt iu. pe de⁹
ei qn̄qꝫ auxiliū dextere ſue ſubtraxit.
Per dexterā nanqꝫ v̄tus p̄ris id ē in
telligit̄: q̄ ab eccl'ia mox auxiliū g̃re ſue
retrahit: cū ipſa ſe amatoribꝫ adulte/
ris expoſuerit. Nec immerito cū ſponſū
vidēs p⁹ amatores ſuos ſpreuerit ſe
ab ea ſponſus dexterā defenſionis ſb
trahit. Vn̄ mox cū talit̄ auxilio deſo/
lat̄: oē cornu ei⁹ dn̄m ꝯfregiſſe a ꝓpha
plangit̄. Hꝫ nanqꝫ eccl'ia ſua cornua
habēt ⁊ heretici ⁊ falſi ꝓphete ſua. Sꝫ
tūc iure om̄e cornu ei⁹ ꝯfringit̄: q̄ ne/
glecto ſponſi amore q̄ ſibi cornu ſalu
tis exerit. Poſt ſua ꝯcupiaꝝ illecebra
ire n̄ metuit. Hic dei deſtituta manu
p̄uatur bonis: corrupta luxu libidi/
nis. Propterea lugens ꝓpha ſubdit.
Succēdit in iacob q̄ſi ignē flāme de/
uorantis in gyro: q̄ cū dei deſolatur
gr̃a ⁊ ſuis eneruat̄ viribꝫ immergūt
ſe varie cōcupiſcentiarū libidines q̄/
bus ſuccenſa flammis in gyro ne poſ
ſit euadere q̄ſi ab igne int⁹ foriſue de
uorat̄. ¶ Typice aūt ad mores bn̄ re
fert̄: qn̄ q̄dē ⁊ anima ſua cornua habe
re ꝓhibet̄. De q̄bꝫ ſane cornibꝫ. Om/
nia cornua pctōꝝ ꝯfringā: ⁊ exaltabū
tur cornua iuſti. Cornua nanqꝫ aiaꝝ
ſunt fortia q̄libet virtutū quibꝫ nouit
fidelis anima omnia ſibi aduerſan/
tia repcutere: ⁊ q̄ſi fenū aut puluerez
in aerem ventilare vel diſpergere. Ne
mo igitur q̄ ignoret ꝙ cornua nō ſi/
mul cum alitibꝫ naſcunt̄. ineſt tamē
eis cauſa naſcendi. Anima v̄o nō ex
nature inſtinctu virtutibus armatur
ſed dei munere. lꝫ ⁊ ipſa prius habue
rit a nature bono concipiendi gratiā
⁊ nutriendi que cōceperat efficaciam.
Sed quia ⁊ ſe ꝑdidit et libertatez na
ture alia ſunt que confringuntur de
peccati origine naſcētia. alia v̄o que
exaltantur ⁊ creſcunt de virore diui/
ne gratie. Hec quia ſibi inuicem ad/
uerſantur dn̄s confringet omne cor/
nu ab iſrael carnali ne diuti⁹ victa ſe
extollant. Vn̄ ꝓpheta gemit nō quia
franguntur. ſed quia in furore dn̄i vna
cū anima conterent̄. De quo furore

tremens dauid aiebat. Dñe ne in fu/
rore tuo arguas me neqꝫ i ira tua cor
ripias me. Contrabit autē ꝛ auertit
manū ſuā dñs a facie inimici animā
inſequētis. quia ipſa ꝓus ſe hoſtibus
expoſuit ꝛ recipit intus adulterū. Id/
circo qa de ſinu dei egreſſa foris ania
cū dina vt videret filias regionis hu
ius ſeculi vulnerata eſt a diabolo ꝛ in
mēbris eius cōpactū iā in furore ſuo
dñs auertit manū a facie inimici ne
ꝓbeat auxiliū cōtra eū cui male ꝓus
ſe ſubdiderat. Qua de cauſa etiā ꝛ iſrl'
carnalē. iudeos videlicet abire permi
ſit in exterminiū. qm̄ ꝛ ipſi ꝓus lepro
ſi erāt. nō qualicūqꝫ lepra ſed ꝑpetua
Ex manu moyſi ſignabat̄ cū extende
ret ꝛ lepꝛoſa fiebat. Cū vo reuocabat
eā in ſinum munda erat. Hinc qꝫ da
uid ad deū. Ut qd auertis inquit ma
num tuā ꝛ dexterā tuā de medio ſinu
tuo in finē. Quia man⁹ moyſi extēſa
deſignabat iudeos exiſſe a deo. ꝛ extē/
ſos eſſe ad prauata opera. Idcirco ꝛ
manus moyſi mūdi fiebāt. Et hinc ē
qd dauid cernēs inreuocabilē eoꝝ ca/
ptiuitatē quaſi offenſo deo loqtur. vt
qd auertis manū tuā. ꝛ dexterā tuam
de medio ſinu tuo vſqꝫ in finem. Acſi
patenter dicat. Quādiu tu auerteris
manū tuā nec remittis eā in ſinu. ipſi
extenſi inter gentes imundi ꝛ lepꝛoſi
erūt. Hec idcirco dixerim anima que
de ſinu dei ſe ꝓiecerit ad ſecularia de/
ſideria ɔtaminata erit. Neqꝫ em̄ dñs
alios fouet ꝛ defendet. niſi qs ſub alis
aut i ſinu geſtat ꝛ nutrit. Reliqs vo
q ſe inde ꝓiecerint. audi qd ſeqtur. Et
ſuccēdit in iacob qſi ignē flāme deuo/
rantis in gyro. Quia ꝑfecto miſeram
animā ſemel de ſinu dei excreſcentibꝫ
culpis egreſſam in furore ſuo dñs cā
libere poſſidere imūdis ſpiritibꝫ per/
mittet. niſi forte miſereat̄ eiuſ rurſus
vt cōuertat̄ ad ſinū. qui eā ſuccendāt
ignē ɔcupiſcētiarū in modū flāme de
uorātes. Et vidēdū ſi n̄ ſeptuplū acſi
fornax illa babilonis ſuccendat̄ vt cō
cremet qſcūqꝫ repererit de chaldeis.

HETH

t Etendit arcū ſuū quaſi inimic⁹. fir/
mauit dexterā ſuā qua/
ſi hoſtis. ꝛ occidit oē
qd pulchꝛū erat viſu ta/
bernaculo filie ſyon. ef/
fudit quaſi ignem indi/
gnationem ſuam.

Tunc hec oia feciſſe conſtat dñm. qn̄
dimicātes hoſtes ɔtra hierl'm chalde
os ſcꝫ ſiue romanos explere permiſit
ſua iudicia nec refellit. Ipſi nanqꝫ qſi
arcus i manu dei ꝑati longe fuerant
ꝛ extēſi ad vltionē. Sꝫ qꝛ ſyon voluit
redire ad eū. neqꝫ eū ſuſcipe. in cuius
manu diſtenſi ſeruabant̄ vſqꝫ ad ple/
nitudinē tpis vt de plenitudine. ꝛ cō/
pleta mēſura delictoꝝ plenitudo vin/
dicte ꝓcederet Et qꝛ noluerūt eē ami
ci. iure fact⁹ ē eis inimic⁹. qꝛ iuxta vo/
cem pſalmi. Cū ſcō ſcūs eris ꝛ cum
viro inocēte innocēs. necnō ꝛ cū ꝑuer
ſo ꝑuertit̄. Sic ꝛ cū inimicis iure ini/
micus plāgit̄. firmauit aūt manū ſuā
qſi hoſtis: qꝛ et ipſi aduerſarij extite/
rāt diuine legis. vt vel ſic addiſcerent.
ꝙ nō in ſuo gladio poſſiderint trā. et
brachiū n̄ ſaluauerit deī. ſꝫ dextera dei
ꝛ brachiū ei⁹ ꝛ iluminatio vult⁹ ipſi⁹.
Ex qꝛ noluerunt aiaduertere. occidit
oē pulchꝛū viſu i tabernaculo filie:

ſyon qñ vniuerſa exterminari ꝑmiſit
ꝛ demoliri. Nec diſtillare fecit ſ; effu
dit q̄ſi ignē indignationē ſuā. Qđ me
lius de captiuitate q̄ ſub romanis ac
cidit intelligitur. qñ tota effuſa indi/
gnatio dei cernitur. ¶ Allegorice vo
cōtra eccleſiā q̄ſepe dñs tetēdit arcū
ſuū q̄ſi inimicus. cū ipſa ſibi inimicat
nec vult ſponſi monita obaudire vt
ad eū redeat ꝑ humilē ſatiſfactionem
idcirco cōtra eā arcū extendere quaſi
inimic⁹ digne plangitur. Per arcum
nāq; iudiciū intelligit. quo vnuſq̄ſq;
in pſentiarū aut ꝑcutitur vt corrigat.
aut quia diu tendit in extremis pctā
cū cōſummata fuerint graui⁹ ad pu/
niendū relaxatur. in vno eodēq; arcu
iudicioꝝ dei ſagitte ad iacula prepa/
rantur. Siq̄dē alie ſunt fulgurātes ꝛ
q̄ſi ſagitte mittunt electa de pharetra
dñi ad veterē hominē puniēdū et vi/
cia feriēda. alie ſunt q̄ mittūtur ad af
fligendos quoſq; certe aut ad coro/
nam. aut ad correptionē. aut ad penā
ſupplicij. Sed de illis gemit eccleſia
ꝛ plangit q̄s dñs quaſi inimicus aut
ꝑ hereticos aut ꝑ ipſum diabolū. aut
ꝑ mēbra ei⁹ ad vulnerādos quoſq; in
eccleſia intendit. De q̄b; in pſalmo.
Ecce pctōres intenderūt arcū. para/
uere ſagittas ſuas in pharetra vt ſa/
gittent in obſcuro rectoſ corde. Nam
hm̄ōi ſagitte de arcu dei ſcilicet diuino
ſuo iudicio veniūt. ex q̄b; vn⁹ electoꝝ
Sagitte dñi inquit in me ſunt. Et da
uid. Qm̄ ſagitte tue infixe ſunt mihi.
Pro q̄b; itaq; ſagittis arcus q; ten/
ditur a dño vt durius feriatur. Delin
quentes amare plangitur immo non
quia ꝑcutimur vt corrigamur. ſed q;
arcus in furore extendit vt amplius
quiſq; peccans corde indurat⁹ demū
quo grauius ob immanitatē ſcelerū

feriat. Hinc quoq; ꝛ in pſalmis. De
diſti metuentib; te inquit ſignificatio
nem. vt fugiant a facie arcus. q; om/
nino quanto magis ex dei patientia
iudicij tēpus extendit. tanto retribu/
tionis vindicta durior accumulatur.
Firmat ergo dexterā ſuā quaſi hoſtis
cōtra eccleſiā delinquentē cū eā inceſ/
ſanter vindictis proſternit ꝛ duris ex
cruciat penis donec aut ipſa correcta
redeat ad eū poſt verbera. aut indura
ta in his q̄ pereunt tradat ad ſuppli/
cia poſt culpas. Porro interdū quo/
uſq; iratus manū obfirmat quaſi ho
ſtis occidit in tabernaculo eius omne
qđ viſu pulchrum eſt quia oia p̄cioſa
eius mēbra diripere permittit ꝛ truci
dare q̄ vtinā talia fieri ne videremus
Vñ nobis magis flere vnacū ꝓpheta
cōgruit. qm̄ effuſa eſt q̄ſi ignis ad de/
uorandū indignatio dñi cui peccaui/
mus. Et quia iſta ex peccatis impegi
mus atrociora ſunt ꝛ irremediabilia
iam ex cauſa peccati q̄ cottidie admit
timus. nec tñ ſic aut ſentim⁹ aut ad ꝑ
cutiētē nos deū redire conamur. S;
effuſa cōtentio ſup p̄ncipes nos oēs
errare fecit inuio ꝛ nō in via. An non
putas q̄ hec in ſpū ꝓphete cernerent
q̄ cuncta in eo videbāt q̄ loquebant.
In quo ſunt ea q̄ necdū ſunt vt futu/
ra ſunt que noſtris accidiſſe tēporib;
deploram⁹. Nequaq; igitur dixerim
videntes eos appellatoſ aliunde. niſi
quia plurima longe poſt p̄uidebāt in
ſpū. Vñ ꝯtinuo q̄ſi de nob dixeret Et
effudit inquit quaſi ignē indignatio/
nem ſuā. Effudit ergo indignationē
ſuā quaſi ignē ita vt videas oia con/
flagrari diſcordiarū incendijs ꝛ con/
cupiſcentiarū flammis cremari. ꝛ ne/
quaq; opus ſit ea deflere olim que cō/
gerant. cū ꝛ ipſi nūc ſceleſtiora cōmit

tim⁹ in eccleſijs ꝛ grauiora peccam⁹
¶ Siquidem moraliter cõtra delin-
quentẽ animã dñs arcum ſuuʒ quaſi
inimicus extendit. cũ eam peccantem
conſpicit. nec emollit ad penitentiam
ſed manus eius adhuc extenta poſt
innumeroſiora ire permittit crimina
nec auertit. intantũ vt quicquid viſu
pulchrum in ea naturaliter intus in
moribus quaſi in tabernaculo vide-
batur. Dñs perimere dicat. quãdo ſe
diſtate viciorꝫ eam conſtuprare ꝑmit
tit ꝛ omniũ morum boneſtꝰ interius
violari. Tunc demũ quaſi iam ꝓ pe
na peccati malis eiuſ exacerbat⁹ (ſm
apoſtolũ) quãdoqꝫ tradit eã in paſſio
nes ignominie ꝛ effundit flammã li-
bidinis vt eat miſera iã captiua poſt
incendia deſiderij ſui faciens que nõ
cõueniunt etiã illam que ſunt contra
naturam. Hincqꝫ ſequitur.

HEE

f Actus eſt domi-
nus velut inimi-
cus. precipitauit iſrael.
precipitauit omnia me-
nia eiuſ. Diſſipauit mu
nitiones eius. ꝛ reple-
uit in filia iuda humilia
tum ꝛ humiliatam.

Nec omnia ad litteraʒ manifeſta ẽ de
iudeis relatio; vt fonteʒ lachrymarũ
cõmoueãt verba. ꝛ ad lamẽta ſenſus
inclinẽt. ꝙ dñs q̃ eis olim ductor fue-
rat ꝛ cuſtos q̃ cũ eis gradiebatur ꝛ lo-
quebat̃ de ſingulis quaſi amicus ad
amicũ clemens ꝛ pius. Nũc econtra-
rio dum vindictaʒ rependit. fit eis q̃ſi
inimicus ſuo agente iudicio. Quãtũ
vo ad litterã expectat iã ſupra eadem
planxerat vbi ait. Nec pepercit om̃ia
ſpecioſa iacob; deſtruxit in furore ſuo
munitiones virgines iuda. niſi quod
hic addidit i furore ſuo. Sed tantun
dem eſt cũ ait. quia fact⁹ eſt ei inimic⁹
ꝛ menia ꝓpter ſpecioſa ciuitatis me-
tro adluſit non vt alia eſſent q̃ deflet
ſed vt retexendo ſe ad lachrymas am
plius ꝓuocaret. ¶ Qua de cauſa in h
eodẽ tp̃e quiſqꝫ intraſti ad ea q̃ plan-
guntur magis magiſqꝫ charitate de-
uotus lachrymas debes requirere ꝛ
ad ſingula q̃d defleas vna cũ ꝓpheta
retexere q̃ꝫ qd̃ faſtidias inuenire. Ne
forte quia dñs deus exercituũ nos vo
catur ꝑ eſaiã in die illa ad fletũ et ad
planctũ ꝛ caluiciũ ꝛ ad cingulũ ſacci.
econtrario nos ad gaudiũ ꝛ leticiam
vanã erigamur comedere ſeu bibere
quaſi cras morituri vt deinceps nihil
expiamur boni mali ve ſed q̃ſi lanugo
impſentiarũ ſim⁹ auferẽdi. Vñ ꝛ ſalo
mon. Melius ẽ inq̃t ire ad domũ lu-
ctus q̃ꝫ ad domũ cõuiuij. ¶ Proptea
ꝛ nos quia intrauimus ad hui⁹ ope-
ris inſtituta eccleſie. flentes videam⁹
ſpiritaliter q̃d acciderit. Quia quoti-
ens ſponſa et amica que vocatur ſeu
ſponſa atqꝫ immaculata ſe auerterit
ab amplexibꝫ caſti amoris inimicici-
as cõtra ei⁹ agendo ꝑcepta ſibi cõtra-
hit. fitqꝫ ſponſus ei quaſi inimic⁹. Et
mira diſpenſatione tẽperat ſententiaꝫ
ſeueritatis. dum quaſi et non ex toto
inimic⁹ dicitur. quia etſi videatur eã
deſerere in manibus hoſtium ꝛ affli-
gere aliquotiens intantũ vt penitus
deſtituta credatur. Non de crudelita
te inimiciciarum forte venit ſi ſe de-
mum conuerterit. ſed de prouidentia

pietatis.ſaltim malis perpeſſa vt ad
eum flagellata redeat. Sȝ notandũ
ꝙ ꝑmũ ꝑcipitat iſrael qñ mũdiciam
cordis aufert ne diuina poſſit videre
tñ demũ ꝑcipitauit inqt ⁊ oia menia
ei⁹. Habet igit̃ hierl'm nr̃a ſua menia
q̃ ad pulchritudinẽ ⁊ decorẽ ꝑtineant
nr̃e religionis. Habet ⁊ munitões q̃/
bus muniat̃ ciuitas ne irrũpatur ab
hoſtib⁹. Habet q̃dẽ honeſta.hȝ ⁊ ibo
neſta. Sed que inhoneſta ſunt inquit
apl's nr̃a. habũdantiori circũdamus
honeſtate.qꝛ ſunt i eccleſia ſimplicio/
res.⁊ ſctã cõuerſatõe viri. ſunt ⁊ ruſti/
ca vilitate contecti.tñ vtriqȝ valde ne/
ceſſarij. Qui oẽs ⁊ ſi videant̃ in mu/
ris eccleſie honeſtiori vita coedificari
nec valẽt fide vel doctrina eã munire
Vñ frequent̃ dñs ex creſcẽtib⁹ malis
ꝑcipitare aliq̃s ꝑmittit q̃ videbantur
ornamẽtũ eccleſie eſſe aut in hereſim:
aut in aliq̃ vite flagitia. Sed ⁊ muni
tiones ei⁹ qȝ ſepe diſſipat.cũ eos q̃ de/
fenſores eẽ deberẽt errare ſinit.⁊ pra/
uis ſuis actibus diſſipari. Deinde re/
plet ex vtroqȝ ſexu.i.m'tiplicat.humi/
liatum.⁊ humiliata.qñ fraude demo
nũ in eccl'ia plurimos cõſtuprari deli
ctoꝝ opib⁹ ꝑmittit.¶ Porro moral'r
aĩa habet ſua ꝟtutũ menia. Quia ſi/
cut ſunt in vrbib⁹ ꝓ ornamento deco/
ris nõnulla q̃ menia vocant̃ ⁊ muni/
tiones in defenſione q̃b⁹ ciuitas tuea
tur.ita ſunt dona alia q̃ nos muniũt.
alia q̃ ornãt animã ſimul ⁊ eccleſiam
vtputa ꝓphetie dona, genera linguaꝝ
interꝑtatio ſermonũ.curationũ gene
ra. Que nimirũ quaſi quedaȝ menia
mẽtis ſunt. Que etſi quiſqȝ nõ habe/
at ſtare ꝑ fidẽ ⁊ iuſticiã põt. q̃uis or/
natus altitudine donoꝝ et virtutib⁹
ſine q̃bus ſaluari valet minime eſſe
videat̃. Nam fides ⁊ ſpes atqȝ chari

tas nõ noſtra menia. ſed munitões
ſũt. Que ſi habere negligim⁹. hoſtiũ
inſidijs patem⁹. De iudea ꝟo quia ꝓ
phetiã atqȝ doctrinam vel miraculoꝝ
ſigna abſtulit dñs.menia ei⁹ ꝑcipita
uit. quia fidem.ſpem. atqȝ charitatẽ
ꝓpter ei⁹ duriciã auferri ꝑmiſit.muni
tiones eius diſſipare ſtuduit. Ubi ni
mirũ rectus ordo ſeruatur. quia cum
peccatrix aĩa relinquit̃.ꝑus ab ea vir/
tutũ dona que ad manifeſtationẽ ſpi
ritus data ſũt. ⁊ poſtmodũ fidei ſpei
atqȝ charitatis fundamẽta deſtruun
tur. Que cuncta dñs a ꝑfidis ablata
iudeis gentilitati tribuit ⁊ ex his que
infidelib⁹ abſtulit.mẽtes fidelium or
nauit. Quib⁹ cũ rurſus aĩa expoliat̃.
fit ei dñs vna cũ eiſdẽ iudeis inimic⁹
Et q̃ prius dicebat ero inimic⁹ inimi
cis tuis ⁊ affligẽtes te affligã.ipſe de
mũ eidẽ inimicat̃ aĩe ⁊ affligere ꝑmit
tit. Vñ ⁊ repletur in ea humiliatus ⁊
humiliata cogitationes videlicet im/
mũde atqȝ nefandi ſēſus. vt ex vtroqȝ
intus foriſue cõtumelijs augeat̃. do/
nec cõfuſione induta forte reuertatur
⁊ conuertat̃ ad penitẽtiã. Sequitur.

VAV

(e)T diſſipauit quaſi
ortum tentorium
ſuum. demolitus eſt ta/
bernaculum ſuũ. Obli/
uioni tradidit dominus
in ſyon feſtiuitatẽ ⁊ ſab
batum. ⁊ obprobrio in
indignatiõe furoris ſui
⁊ regem ⁊ ſacerdotem.

Ubi primū notanda eſt ſtructura ver
borum quāto ſplendore in hebreo re
niteat q̄ tranſlata in noſtra principia
verſuū tā diffuſam ſermonū elegātiā
habet. Nam poſtq̄ꝫ luxit quō obtexit
dn̄s caligine filiā ſyon ſic deinceps ꝑ
ſingula concinentia gradatim verba
defleuit vt poſſit ad oīa quō que non
minus interrogantis ē particula. q̄ꝫ ꝛ
dolentis ꝛ admirātis coaptari. vt di/
catur quō ꝓiecit. quō precipitauit. de/
ſtruxit. deiecit. polluit. ꝛ cetera que di
cunt̄. Sic itaq̄ꝫ plangit ſimul ꝯdolet.
oīa vt nunq̄ꝫ videat̄ ſtupor ꝛ admira/
tio vel gemitus inutari. dū ad ſingu
la ſe diſtendat. Hinc q̄ppe quaſi dicat̄
Quō diſſipauit quaſi hortū tentoriū
ſuū. vel quō demolitus eſt tabernacu
lum ſuū ſeu cetera hmōi q̄ plangunt̄.
Que nimirū oīa ꝓpter peccata cōtige
runt. iſraelitarū ꝙ dn̄s diſſipauit ten
toriū ſuū quaſi hortū. ꝛ tabernaculū
demolitus ē. qui ea hoſtibꝫ demoliri
ꝑmiſit. Sed in tentorij noīe et taber
naculi q̄uis vnū videat̄ ſentire. quia
tabernacula inde cindent̄ dicta q̄ cor
tine funibꝫ diſtentet. tabulis inſ̄tan/
tibus appenderent̄ q̄ tentoria ſuſtinēt
tn̄ in tentorio tabernaculū qd̄ moyſeſ
erexit in deſerto poſſumꝰ accipere ꝛ in
tabernaculo templū qd̄ ſalomon de/
mum edificauit. Que vtraq̄ꝫ ꝓpter ſce
lera iudeoꝝ dn̄s in manibꝫ inimico/
rum diſſipanda ꝛ demolienda tradi/
dit. Primū quidē repulit tabernacu/
lum ſylo. tabernaculū ſuū vbi habi/
tauit in hominibꝫ. Deinde ſicut ipſe ꝑ
ꝓphetam ait. Faciā domui huic vide/
licet tēplo ſalomonis in quo inuocatū
eſt nomē meū. ꝛ in quo vos habetis
fiduciā ſicut feci ſylo. ꝛ ꝓiciam vos ſi
cut proieci vniuerſos fratres veſtros
ſemen effraim. ¶ Ceterū iuxta anago
gen valde plangendū ꝙ multos in ec
cleſia ſic diſſipari conſpicimꝰ ꝛ demo
liri quaſi ortū. Sed de quo dicatur
orto videamꝰ. ad cuiꝰ ſimilitudinem
dn̄s tentoriū ſuū ſcꝫ ſynagogā iudeo
rum reprobā. vel eccleſiā oberrantē a
xp̄o. que ꝑ tabernaculū iure accipitur
diſſipare vl̄ demoliri dicat̄. Eſt nāq̄ꝫ
ꝛ ipſa ortus de qua dicit̄ in canticis.
Ortus cōcluſus eſt ſoror mea. ortus
concluſus. fons ſignatus. In quo ni/
mirū orto. puteus aquarū viuentiū
emanat. ꝛ fons ortoꝝ vbi aſpirat au/
ſter. remouet̄ aquilo. fluūtq̄ꝫ aroma/
ta illis. in q̄ ſponſus fructū pomoꝝ ꝛ
fauū cū melle comedit. Nunquid ad
huiꝰ ſimilitudinē ſynagoga vel eccl'ie
reproba diſſipant̄ mēbra. cuiꝰ emiſſi/
ones. nihil aliud ſunt q̄ꝫ paradiſus.
Nequaq̄ꝫ hoc dixerim. ſed eſt alius or
tus deliciaꝝ. quaſi paradiſus dei. De
quo moyſes ī geneſi. ꝙ leuauerit loth
oculos ſuos ꝛ viderit omnē circa re/
gionē iordanis q̄ vniuerſa inrigabā/
tur anteq̄ꝫ ſubuerteret deus ſodomā
ſicut paradiſus dn̄i. ꝛ ſicut egyptus vt
eſſet quaſi ortus deliciarū ꝛ volupta
tis. Ad q̄s itaq̄ꝫ delicias iudei ſuſpi/
rantes gemebant. ſuꝑ ollas carnium
allia et cepas. peponeſq̄ꝫ ac cucume/
ras egyptioꝝ deſiderātes. que oīa
in animo ſunt eoꝝ qui terrena ſapiūt
Ad cuiꝰ orti ſimilitudinē diſſipat do/
minus nō minꝰ de eccleſia laſciuiētes
ꝛ ad ſodomica egiptioꝝ que deſide/
ria praua reflectentes quā ꝛ de ſyna/
goga oberrātes. Demolitur ergo do/
minꝰ tabernaculū ſuū. qn̄ in eccleſia
degentes ſceleribꝫ ꝛ flagitijs ꝑmittit
exterminari ꝛ vicijs intus omnia con
cremari. Alioquin ſpiritu ſancto teſte
niſi q̄ ingreditur ſine macula ꝛ opera
tur iuſticiā. poteſt conuerſari in taber

naculo dei.neqꝫ abſqꝫ his q̄ ſequunt
in eo coedificari. Quibꝫ ꝑtermiſſis p̄
ceptis etiā obliuioni tradit dn̄s qui
nunq̄ꝫ obliuionē patit feſtiuitates et
ſabbata nr̄e quietis. Non ꝙ ſolēnita/
tes ei nō placeāt nr̄e religionis.ſed ꝙ
dei ꝓus tabernaculū vl' tēplū ſpūſſan
cti in nobis violat.nō eſt in quo reli/
qua deo vt placeāt offerunt. Vn̄ ob/
liuioni ea tradere cenſetur.quia non
nobis profecto ad iuſticiā ſine bonis
iuſtiſqꝫ opibꝫ imputant. Immo rex ꝛ
ſacerdos opprobrio tradunt.qui ſan/
ctam dei eccleſiā nutrire iuxta eſaiaꝫ
debuerāt.ex quo ꝛ erūt inquit reges
nutricij tui. Sed quia templū ſancti/
ſpūs praui violant operibus oppro/
briū ſunt magis hi in eccleſia q̄ꝫ decꝰ
De q̄bus dauid. Et nūc reges intelli
gite:erudimini q̄ iudicatis terrā.ſer/
uite dn̄o in timore.vel cetera q̄ ſequū
tur. Unde inſinuat quia genꝰ regale
ꝛ ſacerdotiū ſanctū ſumꝰ.ſi pias ꝛ ſa/
lutares deo hoſtias offerre volumꝰ.
Tabernaculū ſancti ſpūs i quo digne
offerant etem ne demoliat vicijs dili
gentius neceſſe ē obſeruemꝰ. ¶ Mo
raliter autē aia habet tentorium ꝛ ta
bernaculū in quo ſepe ſpūſſanctꝰ cum
ea confabulat. Qd̄ mox diſſipat qua/
ſi ortus ſi ſe reſoluerit in luxū ꝛ varia
oblectamēta praue delectatōis. Diſſi
pantur quidē tentoriū ꝛ tabernaculū
vt ortus non ille deliciarū dei.ſed q̄ſi
ortus ſup quē ſargon dux aſſirioꝝ p̄/
eſſe legit. Sargon q̄ppe p̄nceps orto
rum interp̄tat voluptatibꝫ et luxurie
dedictis. Deniqꝫ ꝛ achab rex iſrl' vi/
neā naboth.vertere vult in ortū. Ex il
le iuxta leges tropologie intelligens
mori maluit q̄ꝫ ꝯſentire vt hereditas
paterna.tantaqꝫ virtutuꝫ poſſeſſio in
delicias impij regis verteretur. Sed
quia miſera ꝛ infelix aia tentoriū ſuū
carnē videlicet q̄ oſſibꝫ ꝛ neruis ꝯpa
ginatur.delicijs ꝛ luxu diſſipari exte/
rius cōſentit.et tabernaculū ſeipſam
videlicet interiꝰ voluptatibꝫ demoliri
ꝙ aliud q̄ꝫ vineā ꝛ hereditatē ſummi
patris in ortū cōcupiſcentiarū neq̄ſſi
mo regi trāſmutare ꝑmittit. Et ideo
demū oīs feſtiuitates eiꝰ ꝛ ſabbata
dn̄s obliuioni tradit.quia tēplū in q̄
offerri deberēt vota ꝛ ſolennia celebra
ri.his demolitus eſt deliciarū illece/
bris ꝛ deſtructū carnis tentoriū volu
ptatū oblectamētis. Cuiꝰ rex ꝛ ſacer/
dos dant in opprobriū eo ꝙ his omiſ/
ſis officijs infelix aīa regibꝫ ſe ſubdi/
derit impijſſimis. Uni coꝝ q̄ azotos
deuaſtat generationi ac libidini ſerui
entes.quia azotus generatōis libidi
nis interp̄tat. Alteri vo q̄ florētes vi
neas xp̄i. in ortū cōcupiſcētiarū vult
ſibi cōmutari. Et hinc eſt qd̄ ſequit.

HAI

r Epulit dn̄s altare
ſuū maledixit ſan/
ctificationi ſue tradidit
in manꝰ inimici muros
turriū eius vocē dedere
in domo domini ſicut i
die ſolenni.

Altare ſuū repuliſſe.ꝛ ſanctificationi
ſue dn̄s maledixiſſe dicit.quia oīa ſa
crificia legis.et altare cum vniuerſis
vtenſilibꝫ in quo victime offerebant.
ſpreuit.atqꝫ ſimul cum vrbe ꝛ populo
in manibꝫ hoſtiū vna cum ꝓpugnacu
lis diripienda tradidit. Hinc quoqꝫ
ingreſſum tēplū vniuerſe terre ſanctꝰ

vocē dederūt in domo dñi vbi quon-
dam laudes ſolennes dieb9 p diuer-
ſa ſacerdotes canebāt organa. ritu in
uiolabili ꝛ deuz anguſtius retinebat
gloria. Qđ ꝛ eſaias deplorat dicens.
Reſpice ait ecce populus tuus omes
nos ꝛ ciuitas ſancti tui facta eſt deſer
ta ſyon: deſerta facta ē hierl'm. Deſo-
lata dom9 ſanctificatōis nře et glorie
noſtre vbi laudauere te patres noſtri
facta ē in exuſtione ignis ꝛ oīa deſide
rabilia nřa verſa ſunt in ruinis: ¶ Al-
legoricus aūt ſenſus congruꝫ re ſatis
nō videt̃ ꝙ repulerit dñs altare ſuum
de eccleſia in qua xp̄s altare creditur
eſſe. hoſtia ꝛ ſacrificiū pontifer ꝛ ſacer
dos. Non em̄ aliud altare recte dicit̃
eccleſie fore ꝗꝫ hoc vnū in ꝗ vota ꝛ ſa-
crificia offerunt̃ fideliū. licet ꝛ altaria
legant̃ plurima. De qb9 in pſalmis.
Altaria tua dñe virtutū: rex meus et
deus me9. Sed ſic ſunt ſancti altaria
quēadmodū ꝛ lux. ſeu cetera ꝗ de ipſiſ
predicant̃. Idcirco hoc vnū altare ſub
quo ſanctoꝝ anime requieſcunt vt alta
ria ex eo iure noīent̃. Nequaꝗꝫ fas ē
dicere ꝙ eū repulerit. niſi forte in paſ
ſione qn̄ pro iudeis orat dicens. Pa-
ter tranſfer calicē iſtum a me et dein-
ceps. Qđ ſi nō pōt inquit tranſire niſi
bibā illū fiat voluntas tua. Et hoc ſit
repellere nō eū pro eis audire imo p
eos qbus rogat mortez paſſionis ſu-
ſcipere. Unde quaſi repulſus a iudeiſ
paterno iudicio trāſlatus eſt ad gen
tes. De quo ſane dauid. Tu vo inqt
repuliſti ꝛ deſpexiſti diſtuliſti chriſtū
tuū. Diſtuliſti autē ne vltra iudeis a-
miſſo ſacrificio altare eſſet ſup quo ſu
as offerrēt hoſtias. quia ꝑfecto ſicut
oīa illa de ſacrificijs figurā gerebant
xp̄i ita ꝛ altare de impolitis lapidib9
quos ferrū nō attigerat edificatū cor
pus ꝑfigurabat dñicū. nullo huma-
no ope cōtaminatū. Sed quia trāſla
tus eſt xp̄s ad eccleſiā in eo fideles de
uoti ſua offerūt vota. Pro qbus ꝛ cō
paſſa vna cū apoſtolis plangit eccl'ia
nō ꝙ ad ſe depulſum ꝛ trāſlatū doleat
Sꝫ qꝛ e9 p morte ꝯtriſtat̃ cū apl'is vt
vna cū eiſdē de reſurrectōe gaudeat.
Uñ bñ moſ inoleuiſſe credit̃. ab eiſdē
apl'is cōtradit̃. eo die quo paſſus ē ꝙ
nulla myſtica in orbe terrarū corpo-
ris ꝛ ſanguinis xp̄i offertur hoſtia tri
bus reor ob cauſis. Uel quia ipſe in
veritate imolat̃ cui9 hec ceteris dieb9
myſtica ſunt ſacramēta. vel quia ipſe
pontifex xp̄s ꝗ ea recte offert eo die p-
emptus p ſeipm deſcendit ad inferos
vel quia tēplo ſoluto ꝛ altari in mor-
tem depulſo nō eſt ex myſterio in quo
alio altari corporis ꝛ ſanguinis offe-
rātur victime. Sequit̃. Et maledixit
inquit ſanctificationi ſue. Preſertim
quia cū pctm̄ ñ haberet p nobis (ſm
apl'm) pctm̄ fact9 eſt. De quo moyſes
in lege. Maledict9 inqt oīs ꝗ pendet
in ligno. Hoc ē ergo melediriſſe ſan-
ctificationi ſue in quo noſtra ſanctifi-
catio manet. pro nobis in ligno cruci
fixum fuiſſe. Sicqꝫ accidiſſe ꝙ flet. qꝛ
tradidit muros turriū eius in man9
inimici. quando apoſtolos qui muri
recte credunt̃ turriū eius. ceteroꝝ ſcꝫ
ſanctoꝝ tradidit. in temptationē ini-
mici qui eos expetierat ſicut triticum
ad cribrandū. Et niſi pro eis oraſſet
paſtor bon9. a fide laſſati in ei9 victi
remanerent manu. Qđ autez manu
ſequit̃. Quia vocē dederunt in domo
dñi ſicut in die ſolenni. Nullus igno-
rat legentiū euangeliū quāta cōfuſio
tūc fuerit in domo dñi qnta in atrijs
ꝛ in plateis quantaqꝫ in tota ciuitate
illa. preſertim cum eſſet dies ſolennis.

Sed nō de illa meditabant̄ q̄ voces
dabāt vbiq; altiſonas ⁊ confuſas cla/
more plenas. Hinc quoq; eſaias de
ſinagoga. Expectaui ait vt faceret iu
diciumꝫ ecce clamoꝛ. Qui ꝑfecto cla
moꝛ iam tūc in auribꝫ ꝓphetarū reſo/
naſſe creditur. ¶ Tropolice vͦ in aīa
ma repulit dn̄s altare ſuū qn̄ ara coꝛ
dis intus ꝓphanat̄ et ꝓſtituit̄. vt pol/
luta ſit mens ⁊ ꝯſcīa ei⁹. Nō eni̅ alicu
bi a nob acceptū deo ſacrificiū offert̄
De quo dauid. Sacrificiuꝫ deo inq̄t
ſpūs cōtribulatus. Coꝛ cōtritū ⁊ hu/
miliatū deus non ſpnit. Sed cū ara
coꝛdis ab imundis ſpiritibꝫ int⁹ con/
taminat̄. Non incōueniēter vna cum
ipſo ſacrificio qđ repellit̄ etiā ⁊ ſancti/
ficatio ei⁹ maledicat̄ dū maledictōni/
bus ſubiacere ꝓbat̄. Qđ quia nomen
dei in ſe ſanctificari noluit maledictio
nibꝫ inultat̄. ⁊ tradunt̄ muri turrium
eius in man⁹ inimici. Turres vͦ aīe
ſunt fides ſpes vel cetere. Quibꝫ pro/
fecto turribꝫ aīa erecta ad celū vſq; ad
tingit. Sed quia iſte turres ſuos ha
bent muros qbꝫ muniant̄ ceteꝛoꝝ ſcꝫ
virtutū opa. Muri turriū ei⁹ cū dan/
tur in man⁹ inimici qn̄ intus foriſue
aīa ſuis actibꝫ diſſipat̄. Et dant voceꝫ
hoſtes in domo dn̄i ſicut in die ſolen/
ni. qn̄ vniuerſa vicioꝝ poꝛtenta intuſ
ꝑſtrepunt. eo ꝙ violato tēplo ſpūſſan
cti nō alij quā imundi ſpūs in eo ha/
bitant. quo nulla niſi ſpūſſancti oꝛga/
na vͦtutūq; armonia reſonare debue
rat. Hinc eſt qđ ſequitur.

HETH

C Ogitauit dn̄s diſ/
ſipare murum filie
ſyon, tetendit funiculū
ſuū ⁊ non auertit manū
ſuā a ꝑditione. Luxitq;
antemurale ⁊ mur⁹ pa/
riter diſſipatus eſt.

Nimis ergo ꝓfunde cogitatōnes dei
ſunt. ⁊ ideo inſcrutabiles. In qua de/
niq; ꝓfunditate fuit ꝙ cogitauit dn̄s
murū diſſipare filie ſyon. et ne daret̄
cogitādi moꝛe humano libera facul/
tas. tetendit inq̄t funiculū ſuū. quaſi/
nus ſcḋꝫ menſurā delictoꝝ pena ꝓce/
deret vltionis. Non ꝙ dn̄s cogitandi
habeat affectus. ſed nr̄o loquit̄ vſu.
quia oīa ei ꝑſentia ſunt. et nulla effu/
giunt ei⁹ noticie. Propterea ⁊ ſcḋm ple
nitudinē impietatis eoꝝ. funiculus
extenſus ē ꝑditionis. A qua ſane ꝑdi/
tione dr̄ ꝙ nō auerterit manū ſuā. do/
nec eis ad mēſurā. cuncta rependerit
ita vt in funiculo diſtributōis inimi/
cus ſibi terrā eoꝝ ſoꝛte dimiſerit. Vn̄
⁊ in ꝓphetis alibi ipſa eadēq; manus
quia illi nō cōuertunt̄ adhuc legitur
extēta. Hoc q̄ppe eſt qđ plangit̄ quia
nō auertit manū ſuā a ꝑditione eoꝝ
vt in ſinū eos reuocaret ſue ꝓtectōnis
ne ipſi tota die inter gētes acſi man⁹
moyſi extēta leproſi ⁊ imūdi parerēt.

Luxit inq̄t antemurale ⁊ mur⁹ ꝑiter diſſipat⁹ ē.

Luxiſſe aūt antemurale tropice dicit̄
eo ꝙ vidētes ſe recedentibus angelis
quoꝝ ſeruabat̄ auxilio lugentes fece
rit. ¶ Sed melius ad noſtrā ſyon re/
fertur. quotiēs dn̄s ſup eā funiculuꝫ
mēſure peccatoꝝ nr̄oꝝ ⁊ normam di
ſtrictionis iudicij extendit vt ſcḋm me/
rita delictoꝝ eccleſia affligat̄. Hinc ē
ꝙ frequēter muri eius defenſores vi/
delicet ⁊ rectores diſſipant̄. cū aut per

moꝛtē in maturi⁹ ſubtrahunt: aut vi/
uentes hoſtiū impugnatiōib⁹ deſtru/
unt. Sȝ qꝛ iuſto dei fit iudicio manū
ſuā a ꝑditōe coꝝ qui coꝛruūt nō auer
tere deploꝛat: eo ꝙ vrbs foꝛtitudinis
nr̄e multotiens offenſo deo nō min⁹
ab inuiſibilibus interi⁹ q̄ȝ a viſibili
bus exteri⁹ deuaſtat. Hec eſt inquaȝ
vrbs foꝛtitudis nr̄e in q̄ ſaluatoꝛ iu/
xta Eſaiā ponend⁹ decantat murus ⁊
antemurale. Sȝ nō immerito luxiſſe
plangit: in hac ꝑegrinatione nr̄a dux
lugubꝛes ⁊ lugentes nos inſinuat. eo
ꝙ in nobis moab ſcȝ de patre necduȝ
eſt humilitatus et cōtrit⁹ vſqȝ ad pul
uerē nr̄is ſub pedib⁹ conculcat⁹. Alio
quin niſi moab ſub pedib⁹ eccl'ie con
terat: nequaq̄ȝ i ea recte canticū iſtō
cantat. Vn̄ ⁊ ſancti. Quō inquiūt cā/
tabimus canticū dn̄i in terra aliena.
Aliena nanqȝ terra eſt in q̄ de p̄re dia
bolo moab adhuc necdum deuictus
regnat. Ideo qȝ luxiſſe antemurale il
lius iure plangit: qꝛ totū ad caput re/
fert: quicq̄d in membꝛis lugendū in/
uenit. Vn̄ ⁊ murus diſſipat⁹ plangit
quotiēs ipa diuino auxilio deſolatur
nō ꝙ murus diſſipari queat: ſȝ qꝛ ꝓ/
tectio ei⁹ ex ea culpis ingruentib⁹ au
fert. Nā ⁊ dn̄s qn̄ perituram lugebat ie
ruſalē dicens. ſi cognouiſſes ⁊ tu. q̄d
aliud q̄ȝ antemurale eius flebat. Sȝ
quia indignos ſe fecerint tanti muni
minis tranſpoſitus eſt ad gentes ſal/
uatoꝛ: q̄ſi antemurale qui ſcit compa
ti ⁊ condolere nr̄is infirmitatibus et
factus eſt nobis murus. ¶ Moꝛalit
autē domin⁹ cogitauit diſſipare mu
rū filie ſyon id eſt anime que filia no/
minatur. Ut in pſalmo canitur. Audi
filia ⁊ vide. Sed qꝛ videtur eam dn̄s
de arce contemplationis ſue ad ima
tendere ac refrigerari. Cogitauit diſ
ſipare murū eius: nec tamen libere lȝ
omnia nuda ſint ei ⁊ aperta. donec tē
dat funiculū ſuum: ⁊ videat cui⁹ men
ſure vel pondere puniēda ſint vniuſ
cuiuſqȝ peccata. Primū q̄dem delibe
rat: vt facultas ſit anime redeūdi ad
penitentiā: ⁊ cogitat quatinus ⁊ ipſa
anteq̄ȝ diſſipet murus auxilij ei⁹ de
ſe recogitet. Extenditur funicul⁹ ſuꝑ
eam iam quanta ſint eius delicta vel
qualia ſi quomodo vt itelligat. Sin
autē: nouerit ꝙ non auertit manū vl/
tionis ſue dn̄s a ꝑditione. Et hoc eſt
qd̄ ſequitur. Luxit antemurale: ⁊ diſ
ſipatus eſt murus ei⁹. Hoc igitur co
gitauerat dn̄s necdum libere ſed ſcru
tans ⁊ ꝓtractans ac deliberans vt ei
cōuertendi daretur libertas. Illa vo
qꝛ noluit: nec ipſe auertit manū a ꝑdi
tione. Sed in fine excreſcētib⁹ malis
diſſipatur murus vndiqȝ ⁊ illa diripi
tur ab hoſtib⁹. Videant q̄ temere de
ſingulis iudicare nō metuūt neqȝ vo/
lunt cauſas ꝑpendere cū ipſe dn̄s ꝑ ſe
nō abſqȝ menſura ⁊ deliberatione dȝ
inferre iudiciū. Cui⁹ examen non po
teſt humana fragilitas adp̄hendere.
In cuius ꝑfecto arbitrio ⁊ magnitu
do penarū eſt ⁊ menſura. Ex autē lu
gere dicitur: antemurale diſſipatur.
anime murus fides eſt: nō illa que ꝑ
dilectōnem opatur. Sȝ qꝛ demones
credunt ⁊ contremiſcunt. Per quam
itaqȝ fidem anteq̄ȝ murus eius diſſi/
paretur virtutū ſcȝ ceterarum cōſtru
ctio: erat ei xp̄us murus ⁊ antemura
le ꝑ eandem fidem in anima colloca
tus. Sed quia noluit infelix cuſtodē
⁊ defenſorem xp̄m habere: diſſipan/
tur virtutum opera ⁊ luget antemu/
rale fides videlicet qua credit futurū
dei iudicium ⁊ contremiſcit. Nec ta/
men adeo ſe valet hoſtibus iam expo

ſita expedire vel defenderet: nõ ꝙ ei lo
cus nõ pateat penitentie dū viuitur.
ſed quia impius in ꝓfundum malo/
rum cum venerit contemnit. Q̃d cer/
nens ꝓpheta plorat amariſſime pro/
fecto q᷑ videt animã virtutibꝫ deſti/
tutã quã priuſq̃ peccaret fluminis
impetus letificabat quaſi ciuitatẽ dei
De qua ꝓpheta cecinerat. ꝙ ſaluator
ponetur in ea murus ⁊ antemurale:
habitans ꝑ fidẽ in cordibus noſtris.
Nunc ꝟo ab hoſtibus obſeſſa ꝓ can/
tico leticie ſolum in ea antemurale lu
get ꝙ deſtinata ſit ad inferos vbi eſt
inexpiabilis luctus ⁊ ſtridor dentiū
ſine fine habendus. Sequitur

TETH

D Efixe ſunt in ter
ra porte eius per
didit et contriuit vecteſ
eius et regẽ eius ⁊ p̃n/
cipes eius in gentibus
Non eſt lex: ⁊ prophe/
te eius nõ inuenerũt vi
ſionem a domino

Iuxta hiſtoriã ꝑ portas defixas i ter
ra ⁊ vectes ꝑditos ⁊ cõtritos docto/
res ſinagoge vel defenſores vult oſtẽ
dere. Qui dũ mentẽ in terrenis fixerũt
rebus diſſipati ſunt ⁊ cõtriti. Regem
ei⁹ ⁊ principes ei⁹ in gentibꝫ. Idipm
repetere videt᷑ vt ꝑ portas reges intel
ligant᷑: ⁊ ꝑ vectes principes. Qui ſi/
mul oĩs ꝯfracti ⁊ ꝑditi ſunt in gen/
tibꝫ atq̃ q̃ſi in terra defixi: nec valen/
tes redire ad eũ quẽ ex lege repromiſ/
ſum ſuſcipere noluerũt. Ex aũt dicit.
nõ eſt lex: vl᷑ ideo dicit: q᷑ cõcremata
eſt a chaldeis. q᷑ illis in nulla ẽ: eo ꝙ
in oĩbꝫ omiſſo xp̃o violata eſt ⁊ de/
ſtructa intantũ vt iam ei⁹ apud iude
os nulla fit obſeruatio. Sꝫ ⁊ ꝓphete
nulla deinceps reperiũt viſionẽ a do
mino. q᷑ ipm verũ legiſlatorẽ ⁊ dñm
ꝓphetarꝫ: de quo lex ⁊ ꝓphete vſq̃ ad
iohannẽ cecinerũt p̃ſentialit᷑ ad ſe ve/
nientem recipe cõtempſerũt. ¶ Spiri
talit᷑ aũt ꝓpheta gemit ⁊ ſuꝑ eccliam:
immo ipa i ſuis gemere ꝓbat᷑: ꝙ por
te ei⁹ defixe ſint doctores videlicet et
magiſtri in q̃bꝫ clauis ꝟit᷑ ſcientie in
terra dũ carnalibꝫ ⁊ terrenis occupã
tur opibꝫ. De q̃bꝫ ſcdm ſupra plante/
rat ꝙ deſtructe eſſent. Nũc ꝟo aliq̃d
magꝭ dolet q᷑ defixe ſunt in t̃ra. Q̃d
eñi infixũ eſt nõ facile mouet᷑ Et hinc
eſt q̃d Dauid in pſalmis orat. Eripe
me inq̃t de luto vt nõ infigar. Quo/
niã q̃d infixũ eſt vt dixi nõ facile reſol
uit᷑: vel neſcio ſi remoueri queat niſi
ab eo cui cedũt oĩa: tañq̃ demerga
tur ⁊ vrgeat ſuꝑ eũ puteus abyſſi os
ſuum. Porro vectes ꝑditi ⁊ cõtriti ſi/
unt qñ hi q̃ diuine legis ianuas cre/
dentibꝫ aperire vl᷑ nõ credentibꝫ obſe
rare debuerãt vl᷑ in circulos intromit
ti ad diua myſteria ꝓferenda hereti/
coꝝ cõterunt᷑ viribꝫ vel ſuis ꝑditiꝭ de
prauant᷑ moribꝫ. Quibꝫ defixis ⁊ cõ/
tritis in limo terreni deſiderij: etiam
ipi reges de q̃bꝫ iã ſupra dixi ⁊ p̃nci/
pes in vicijs carnalis vite q̃ſi in gen/
tibꝫ captiuant᷑. Ex aũt dicit: q᷑ nõ eſt
lex: nõ iõ ꝙ nõ ſit ſpirital᷑ ſꝫ q᷑ excreſcẽ
tibꝫ malis apud improbos nõ impu/
tat᷑ aliq̃d eẽ. dũ cogitant ſe ſine legis
vindicta peccare. Tales q̃ppe docto/
res eccliarũ acſi ꝓphete iudeoꝝ viſio
nẽ nõ merent᷑ diuine inſpiratiõis vt
recte doceant de futuriꝭ q̃ ſe in p̃ſentis

rũ vanis ⁊ prauis implicant̃ errori/
bus. ¶ Scđm tropologiã ꝟo anima
ĩure plangit̃ cuiꝰ ſenſus ſunt defixi in
terra ſcꝫ in limo pcti ⁊ nulla ꝟtutũ eſt
ſubſtantia euadendi Que qꝛ noluit ꝑ
anguſtã itrare ianuã. portas ſuas ſen
ſus videlꝫ in terrenis ꝯſtitit oblectam̃
tis: ⁊ ꝑdidit ac cõtriuit vectes ⁊ ſeras
ꝟtutũ ne vllꝰ adiçã immundoꝝ ſpiri
tuũ ꝓhibeat̃ ingreſſus. Quibꝫ ita cõ
fractis iã deinceps om̃is quo regeba
tur mandatoꝝ dei principatꝰ capti/
uat̃ vicijs: intantũ vt nõ ſit celer nec
viſio a deo inueniat̃ vt corde audiat
q̃d ei deꝰ loquat̃ intꝰ. Sꝫ effrenis va
dit poſt vana ſue mentis et ſui ſectat̃
cordis deſideria Et hinc eſt qđ ſequẽ
tibꝫ verbis plangit̃.

JOTH

S Ederũt in terra
cõticuerũt ſenes
filie ſyon ꝯſpſerũt cine/
re capita ſua virgines
ierl'm. Accincti ſunt cili
cijs. abiecerũt ĩ terra ca
pita ſua virgines iuda

Patet ſenſus ꝙ more patrio tantis
oppſſi tribulatiõibꝫ iudei freq̃nter ta
li ſe ꝯtinẽtie habitu plãgebãt. Hi ma
xime nõ ſine cã aut plãgũt aut plãgũt̃
in q̃bꝫ plima ꝟtꝰ eẽt honeſtatis ⁊ au
ctoritas religiõis ſi ſuarẽt nota ꝓpri/
etatis ſenſu. ¶ Myſtico aũt ſenes ec
cleſiaꝝ dei tũc merito tacẽt: q̃n ſedẽt i
terra. Vñ neſcio vl' ſi ſenes vocari de/
beãt: aut qꝛ in t̃ra ſedẽt: aut qꝛ tacent
niſi forte tales intelligant̃ q̃lis ille ſe/
natoꝝ dei chorꝰ: cũ q̃bꝫ venturꝰ ẽ ad
iudiciũ: q̃ ſciũt coꝝ i ſe formã aſſume
re ꝓ q̃bꝫ lugẽt: ⁊ ipi tñ a ſolio arbitrij
nõ deſcendere q̃zuis videant̃ vnacũ
petõribꝫ q̃ſi in terr̃ poſiti nr̃e vite ma
culas deflere. Sꝫ vtinã in nobꝫ tales
eẽnt: nequaq̃ȝ q̃ dixerim ꝙ lugẽdi eẽnt
Magiꝭ ꝟo eos luget q̃s pſbros gre/
ci vocãt ⁊ nullo ſenectutꝭ ope decorãt̃
ſꝫ q̃ſi fatui torpentes in t̃ra ſedẽt duꝫ
terrenis ⁊ carnalibꝫ occupant̃ opibꝫ.
Tales itaq̃ȝ plãgit q̃les i daniele ſuꝑ
ſuſannã inſaniſſe legimꝰ. De q̃bꝫ dic̃
Inueterati dieꝝ maloꝝ nũc venerũt
pctã q̃ opabamini ¶ Ceteꝝ filie ſyon
q̃ ꝯſperſerũt cinere capita ſua ⁊ ꝟgi/
nes ierl'm necnõ ⁊ ꝟgines iuda vniꝰ
ſignificatiõis eẽ videant̃: q̃zuis diuer
ſa introducant̃ nõia. Quia renatoꝝ̃
aie illiꝰ celeſtꝭ ierl'm ſũt filie. Sꝫ habent
drias ſuas aut ex cõfeſſiõe vere fidei.
aut ex viſiõe pacꝭ. aut ex ſpeculatõe di
uine cõtẽplatiõis. Quas bñ in canti/
cis languẽs aia p̄ amore ſpõſi lꝫ per/
cuſſa ab hoſtibꝫ ⁊ cuſtodibꝫ hꝰ ſeculi
vulnerata: necnon ⁊ expoliata pallio
iuſticie ardẽt̃ adiurat di. Adiuro vos
inq̃t filie ierl'm ſi inueneritis dilectuꝫ
meũ vt nũcietis ei qꝛ amore langueo
Has ĝ adiutrices ⁊ adnunciatrices
q̃s iplorat nõ puto ꝙ cinere ꝯſperſas
aut cilicio indutas credat: q̃s ñ dubi
tat cũ ſpõſo poſſe cõfabulari. Alioq̃n
niſi excelſiores ierl'm filias eas ĩtelli/
geret: ſupnaſq̃ȝ ꝟtutes ⁊ ſctõꝝ ſblimi
um aias: nunq̃ȝ tã lacrimabi'r eas ꝑ
ſe adiuraſſet vt dignrent̃ vnacũ itercel
ſionibꝫ lamẽtatõꝫ ſui languorꝭ amo
rẽq̃ȝ ſpõſi auribꝫ intimare q̃tinꝰ idẽ er
rantẽ reuocet int̃ greges ſodaliũ cõſo/
let̃ meſtã: ꝑcuſſam releuet a plaga et
ſanet vulneratã ſuo vulnere necnõ ex
poliatã veſtiat ſalutꝭ idumẽto. Nouit
ĝ talꝭ ꝙ plurimũ valeat apđ dilectum
ſponſum ſctõꝝ interceſſio animaruꝫ.

Idcirco ardenti animo adiurat eos. nec dubiū q̄n licet p ſe adhuc dubitā-ter dicat qđ p eū a q̄ nihil eis aliquid charius eſſe exiſtimat. Sȝ nunq̄d ta-les eſſe creduntᷣ filie q̄s ꝓpheta luget? Uel nunq̄d aſpergunt capita ſua ci-nere ꝛ cilicio veſtiuntᷣ que feſtinant ve-nire vel pueniſſe ſe gaudent ad ample-xus ꝛ oſcula ſui ſponſi. Nequaq̄ȝ recte aliquis hoc dixerit. Sed iſte ſunt fi-lie ſyon nomine tantū ꝛ regeneratio-nis ſacramento q̄ ceciderunt de thro-no regni aut in hereſim aut ad pul-uereas vite actiones. Quibꝫ opilatū eſt os: nec audent oculos ſurſum le-uare ad deū. ſed capita ſua mentes vi-delicet puluereis aſpergunt opib⁹ et ſacco veſtiunt cilicino peccatoꝝ con-texto ſetꝭ caprarū q̄ȝ pilis Et qꝛ ſemel deiecerūt capita in terraȝ. mentes ſcȝ intra terrena cōuoluentes oblectamē-ta: nolunt ſe erigere neq̄ȝ excutere de puluere: ſi quomō rurſus induantᷣ a ſponſo ſuis ornamentoꝝ veſtibꝫ. De quib⁹ ĝ collegio ꝛ numero fortaſſis illa que ſic adiurat lȝ male vulnerata ꝛ nuda iam euaſerat, querens dilectū ſuum amore languida. Nec tn̄ p ſe ac-cedere p̄ſumit: ad eū quaſi impudica ideo ſupplex ante ſe interceſſores ꝛ le-gatos adiuratos ardentᷣ dirigit ꝛ ex-optat. Sed miſere interdū anime lȝ filie dicantᷣ ſyon. ierl'm ꝛ iuda ſic ſe ha-ctenus delictoꝝ circundant vicijs: et mentē terrenis obuoluunt indumen-tis q̄ſi nunq̄ȝ velint adſurgere. Pro q̄bus ſane nō dico ieremias fratrum amator: verū ꝛ omnis ſanctorū cho-rus iure plorat noſtraq̄ȝ immaniſſi-ma plangit excidia. qꝛ ꝛ ſi redire vel-lent amiſſo ſponſo poſt percuſſiones multiplices ꝛ vulnera poſt nuditatē ꝛ maculas forſitan: ꝛ ſi non mox di-lectum: ſaltim filias hierl'm ſanctoꝝ ſcȝ inueniſſent animas que illa ſuis p̄-cibus ꝛ meritis ſuis deniq̄ȝ monitis ꝛ exemplis ad dulcia ſponſi oſcula re-ueherent. ſi ſe de puluere excuterent: mentēq̄ȝ a terrenis erigerent. Unde adhuc ꝛ filie vocantᷣ iuda ꝛ ierl'm qua-tinus audito noīe vere fidei cōfeſſio-nē recipiant ꝛ adiuſſionē pacis quan-doq̄ȝ p bonam voluntatem intendāt donec rurſus p adoptionem cōtem-platione̦ diuine inſpectionis clemen-ter recipiāt. ¶ Moraliter aūt anima cum ſpūs cōſilia amiſerit quaſi de ſe-nectute grauitatis ꝛ dignitate matu-re vite in terrenis reſidens infatuatᷣ. quia nullo ſapientie ſale cōditᷣ: dum terrena inhiat: carniſq̄ȝ ſectatᷣ illece-bras. Et hoc eſt ſenes ſedere in terra omnes cōſilij cogitatus ꝛ prudentie actus in voluptatibꝫ huius vite ꝛ lu-cris ſeculi verſari. Quibus cum aīa occupatᷣ curis: cōticeſcunt apud deuȝ omnes animi conatus. Un̄ ꝛ dauid gemens. Quoniā tacui (inq̄t) inuete-rauerūt omnia oſſa mea dum clamā-rem tota die. Ergo ea que intus qua-ſi inueteraſcunt duȝ veteris hominis lucra ſectantᷣ q̄d aliđ q̄ȝ curioſi ſenes de ſpecula celeſtis vite prolapſi in ter-ra conticeſcūt a bonis ꝛ ſi videantur tota die in p̄ſentiarū videlicet nego-cia vite hui⁹ clamare ac querere. Un-de ꝛ filie ſyon cogitationes ſcȝ anime mentem quā polluere talibus nō p-timeſcunt actibꝫ. q̄d aliud q̄ȝ puluere aſpergunt caput. Deinde vicioꝝ ſe-tis circumamicta: ꝛ caprarū pilis glo-riaȝ quā in celeſtibus habere poterat mente iacens de t̄ra deuoluit. donec in puluerem reuertatᷣ caro vnde ſum-pta eſt ꝛ finis eius interitus fiat ſem-piternus.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

CAPH

DEfecerūt oculi mei pre lachrymis. conturbati ſunt viſcera mea effuſum ē in terra iecur meū ſup contritionē filie populi mei. cū deficeret paruulus ꝛ lactens in plateis opidi.

Nec dubiū quin videns ꝓpheta cōtritionē populi nulliqꝫ ſexui vel etati hoſtes in nece parcere ingēti dolore turbatus fletu maximo deplorat. ita vt oculi pre lachrymis deficerēt ꝛ oīs iocunditas delectamēti vertat̄ in anxietatē cordis. Quid eīm magis dolēdū qꝫ ꝙ natio antiqua ſemē patriarcharum atqꝫ amicorū dei diuinis legibꝫ erudita ꝛ ꝓphetarū oraculis ſepiꝰ confortata in tantā apoſtaſiā venerit. vt ſui oblita ꝑ imanitatē ſcelerꝝ traderet̄ in manꝰ hoſtiū. ¶ Ergo ſpiritaliter quō defecerūt oculi ꝓphete. pre lachrymis nequaqꝫ reor ſimplr̄ accipiēdum. Sꝫ ſicut dauid canit. Defecerūt oculi mei in eloquiū tuū dicētes. qn̄ cōſolaberis me. Laudabilis quidē et felix defectus nō veniēs ex infirmitate carnis. ſed ex fortitudine deſiderij. qꝛ omnino mens ſctōꝝ cū ad ea ardētius intendit q̄ nō vident̄ ꝛ ſempit̄na ſunt deficit ab intuitu eaꝝ exteriꝰ que p̄ſentis vite ꝛ vana ſunt. Siqͥdē alij ſunt iſti oculi carnei. alij q̄ aperti ſunt qn̄ adā vite arboris guſtauit pomū. alij q̄ laudant̄ in ſponſa de qͥbꝫ dr̄ in canticis. Oculi tui colūbaꝝ. Sed cū iſti q̄ colūbarū laudant̄ diuinitꝰ inluſtrati purius atqꝫ ardentius celeſtia cōtēplant̄ myſteria oēs reliqui deficiunt. qꝛ tanto minus concupiſcibilia exterius intendūt. quāto iſti ardētiuſ diuina introrſus penetrāt ꝛ itelligūt. Vñ ꝛ videntes ꝓphete ſunt vocati. eo ꝙ illa q̄ manēt. in ſpū ꝑſpicatius conſpicerēt. Nequaqꝫ eos ocioſe defeciſſe ingemuit. ſed ꝑ lachrymis ſicuti ꝛ dauid in eloquiū tuū addidit. Felix qͥdē defectio q̄ nō detrimētū ſed augmētū capit. dū ad ea creſcit oculus in q̄ intendit. Ergo ꝓphete oculi cū deficiūt pre lachrymis. nō minꝰ ea cernūt que diligūt. qꝫ que dolent ꝛ plangūt. Vñ ꝛ ardētius tāto ad ea ſe dirigit̄ q̄ manent. quāto vident clarius amariora eſſe ꝛ dira ꝑ qͥbꝫ dolēt. Alioqn ſanctis ſemp dulces ſunt lachryme et ad oīa in p̄ſentiarū cōgruentes. ꝓpter qꝺ dauid. Fuerūt inquit mihi panes die ac nocte in ꝓſperis videlicet ꝛ in aduerſ. qꝛ ſicut panis ad oīa q̄ in vſibꝫ vite veniunt videt̄ cōgruere. ita lachryme in doloribꝫ ꝛ anguſtijs. in p̄ſſuris ꝛ tribulationibꝫ i deſiderio ꝛ feruore amoris etiā in gaudio ꝛ cōpunctione diuine recordatōnis. Fateor ꝙ nullus humor corporis. tanto ſale cōditur neqꝫ eo magis aīa q̄libet afflictōe mota cōſolatur. Et hinc ē ꝙ eccl̄ia vna cū ieremia ad lachrymas q̄ſi ad cōſueta doloris ſui medicamēta recurrit. ſeqꝫ totam ꝑ ſuiſ male ꝑpeſſis mēbris. in lachrymas tranſfundit. ita vt iure cū ꝓpheta dicat. Defecerūt oculi mei ꝑ lachrymis ꝛ oīa viſcera mea cōturbata ſunt. De qͥbus nimirū viſceribꝫ iā ſupra planxerat qn̄ ventrē ſuū turbatū dolebat. Quia quippe hoc ſunt viſcera qꝺ et venter. eo ꝙ intra ipſum ſunt quaſi receptacula colluuionis. Per q̄ vt iam dictū ē. multitudo fideliū que

diuinis cottidie infra vterū eccleſie re
pletur alimētis accipit. Sed cōmota
pſſura tēptatōis aut ꝑ crudelitate do
ctrine aut moꝝ prauitate mox cōtur/
bant ꝛ velut mare feruēt. Pro qbꝫ ex/
celſiores aīe indeſinēter. curā ꝛ ſollici
tudinē gerūt. Uñ ꝛ eccl'ia q̄ſi parturi/
ens Cōturbata ſūt inqt viſcera mea.
ꝛ effuſum ē in terra iecur meū. Nā ꝑ
iecur extiſtimo illi recte intelligunt. q̄
locupletes in eccleſia curis ꝛ volupta
tibus deſeruiūt ſicut ꝛ phiſici philoſo
fantur q̄ in iecore voluptas ꝛ cōcupi
ſcentia ſedē habeāt. Uñ tales admo/
net apl's reuocare ne ſperēt in incerto
diuitiarū. ſed q̄ habent inqt ſic ſint q̄ſi
nō habētes. ꝛ q̄ vtunt hoc mūdo tāq̄
nō vtentes ſint ꝛ q̄ poſſidēt tanq̄ nō
poſſidēt. Alioqn cū ſe hi effundūt. per
varia mūdi deſideria ꝛ relaxant frena
cōcupiſcētiarū. qd aliud q̄ iecur eccle
ſie in terra effūdit. Nā (q̄ ſicut docet
apl's) hñt (vt ita dicā) ꝯcupiſcētias hu
ius vite ꝛ voluptates eas videlicꝫ res
in qbꝫ cōcupiſcētia nutrit vix ſeīe ſua
relaxatōe in terra ea valent amplecte
re. quātomagis cū oīa cōcupiſcētiaꝝ
habene laxant. Uñ gemēs eccl'ia pro
talibꝫ effuſum ē ait iecur meū in terra
Et notādū q̄ nō epar ſine felle habet
ita ꝛ diuitie neſcio ſi nūq̄ ſine amari,
tudine poſſideant. Dicit autē ꝛ q̄ ad
ſe calore ſuo ſuccū ciboꝝ trahat ver/
tatq̄ i ſanguinē. Quē ſane ad vſum
paſcēdi nutriēdiq̄ ſingul' mēbris pre
bet. Et h̄ forte ē qđ apl's docet. vt qui
hñt ſic ſint q̄ſi nō habētes vt i ſangui
nē redēptōis ſue ea vertāt. ꝛ ſingul' ec
cleſie mēbris quaſi ex habūdātia ſan
guinis paſtum ꝛ alimentum ꝑbeant.
Hinc quoq̄ ſequitur.

Sup ꝯtritionē filie po/puli mei. cum deficeret paruulus et lactens in plateis oppidi.

Acſi diceret. Effuſum eſt iecur meū in
terra ſup contritionē filie populi mei.
Quia eccl'ia xpi q̄ filia ſctōꝝ iure vo/
catur. tūc cōterit ꝛ adficit, tēptationi/
bus: qñ iecur ipſi' diuites videlicet ꝛ
potentes in terrenis ſe effundūt deſi/
derijs. ꝛ ſola q̄ p̄ſentis vite ſunt inhi
ant. Tūc itaq̄ puulus ꝛ lactēs i pla/
teis oppidi deficiūt. qñ tales oīmi feli/
citate ſeculi habundare vident. Sin
alias niſi paruuli ꝛ lactētes eſſent in
fide ꝛ doctrina xpi, ꝑ talibꝫ nūq̄ i pla
teis deficerēt. Hinc ꝛ dauid. Mei au
tem inqt pene moti ſunt pedes pene
effuſi ſunt greſſus mei. q: zelaui ſuper
iniq̄s pacē pctōꝝ vidēs. Qñ quidem
mouent pedes cum fide puuli ꝛ indo
ctrina necdū idnaei zelauit coꝝ felici
tatē q̄ terrenis incumbūt lucris, relin
quētes viā anguſtā q̄ ducit ad vitam
exeūt i plateis ꝛ effundūt ſe vt peant.
¶ Porro tropologice bñ aīa plorās
defecerūt inqt p̄ lachrymis oculi mei
qñ amore languida videt viſcera ſua
interi' cōturbari. nec valet ꝯceptōnes
mētis ſue ad ea q̄ ocul' intēdit dirige
re. viſcera q̄ppe ei' ſunt ꝯceptōes cogi/
tationū. Quas itaq̄ cōceptōes videt
interi' cōturbari oculos recte intētio/
nis. ꝛ deficit p̄ lachrymis nec valet li/
bere cōtueri ea q̄ cupit; dolore p̄ſſus
amaritudinis. q: effuſuꝫ ē inqt in tra
iecur meū. idē oīs ei' voluptas ꝛ ꝯcu
piſcētiaꝝ lux'. q̄rū cōluuiōe etiā mea
diuinus ignis extingnit. Et q: ignis
hūani corpis i iecore vt aiūt phi ſedē
hīe credit inde vſq̄ ad cerebꝝ ſubuo/
lat. deide vſq̄ ad oculos ceteroſq̄ ſen

ſus ꝛ ſic ꝑ mēbra diffundit. Unde cū
ꝓna ē mēs ꝛ ↄcupia ci⁹ i malū. ꝛ ignis
ille de iecore in ṫra effuſo ad oculos
vſqꝫ adtollit: q̇d aliud q̄ꝫ defectū re/
cte intētionis iferre credit. Et hinc eſt
qḋ plangit. Defecerūt oculi mei p̄ la/
chꝛymis. qꝛ ex dolore q̄ lachꝛymena/
ſcunt. defect⁹ diuine ↄtēplatōis gene/
ratur. Et notādū q̄ effuſio iecoris ad
terrā nō niſi de ↄtritōne aīe q̄ filia ſan
ctoꝝ eē debuit. eo q̄ cōculcata ē ab ho
ſtib⁹ euenit. Uñ tā exterioꝛ ſenſus vi/
roꝛe gr̄e puulus q̄ꝫ ꝛ mens introꝛſus
lactēs defecta ṽtutib⁹ ꝑ plateas hui⁹
ſeculi male dilapſa. non eſt q̄ ſe vertat
niſi ad lachꝛymas ex q̄bus licet oculi
ġuēt ſaltim fletib⁹ ↄſolat. Uñ ſeqtur

LAMECH

m

Atrib⁹ ſuis dixerīt
Ubi eſt triticū ꝛ vi
nū. cū deficerent q̄ſi vul
nerati in plateis ciuita
tis. Cum exalarēt aīas
ſuas i ſinu matrū ſuaꝝ.

Iudeis q̄ etiam atrociora cōtigerint
nulli dubiū. ¶ Nr̄a ṽo hierl'm amare
ploꝛat. qꝛ numeroſioꝛ ci⁹ ps vulnera/
ta in plateis exalat. cuꝫ relicto angu/
ſto itinere vias arripit latioꝛes. Inter
q̄s illa nimirū coꝛruit. que recoꝛdata
ſui federis i canticis gemebūda ſpō/
ſum q̄rit. Queſiui inq̇t eū ꝛ nō inueni
vocaui ꝛ nō r̄ndit mihi. ac deinde. In
uenerūt me cuſtodes q̄ circueūt ciui/
tatē. Percuſſerūt me. vulnerauerunt
me. tulerūt palliū meū mihi cuſtodes
muroꝝ. Que ꝑfecto ſi ſponſi frueret
int⁹ amplexib⁹ foꝛis vulnerata nō eēt
Sꝫ qꝛ puulus ꝛ lactēs vt vtriqꝫ ſexus

cōꝑhendat. latioꝛes vite vias expetūt
ꝛ longi⁹ plateas hui⁹ ſeculi req̇rūt per
uagando vna cū ꝓdigo ex euangelio
filio vniuerſ expoliant bonis ꝛ fame
ꝑeunt. Et hinc ē qḋ ſctōꝝ choꝛ⁹ luget
Matrib⁹ inquit ſuis dixerīt. vbi ē tri/
ticū ꝛc. Sꝫ miſere matres q̄ filios ſu/
os ad tantā iopiā lōge a p̄re abduxerīt
Et q̄ notādū q̄ puulus ꝛ lactens ipſi
ſunt adoleſcētioꝛ fili⁹ generoſe nobili/
tatis indoles ſꝫ ſua ꝑuagatōne ꝛ con
ſumptōe rerū inopes. Uñ norūt q̄b⁹ i
domo p̄ris vſi ſint cibis. Nō em̄ aiūt
vbi ē oꝛdeū aut ſiliq̄ vel talia hmōi q̄
famelici ġtant accipiūt ſꝫ vbi ē triticū
ꝛ vinū. Norūt igit ꝛ ſi degeneres ſuo
vicio q̄les eos p̄mū p̄r genuerit. Pro
pterea ꝛ ꝓdig⁹ ille fili⁹ cū cuperet ſatura
re de ſiliquis quas poꝛci mādueabāt.
Quāti ait mercēnarij habūdāt pani/
bus i domo p̄ris mei. Sꝫ ꝛ yſaac de
filio ſuo iacob. Frumēto et vino inq̇t
ſtabiliui eū. Quia ꝑfecto duob⁹ iſtis
libertas paſcit. vt pane cōfirmet coꝛ
hois et vino gaudio letet interi⁹. Nō
em̄ alio pane libertas nr̄a viuit niſi q̄
ꝺ grano frumēti qḋ in ṫrā cecidit ꝛ moꝛ
tuū fuit ↄficit. Qui ꝑfecto panis ꝺ ce
lo veniſſe credit. Neqꝫ alio vino niſi
qḋ ꝺ vinea ſoꝛech ꝛ vite q̄ xp̄s ē vinde
miat. Hoc q̇ppe vinū ꝛ hūc panē puu
lus ꝛ lactēs a matrib⁹ req̇rūt. Sꝫ q̄a
i plateis nō inueniunt neqꝫ vulnerati euꝫ
digne accipiunt. exalant aīas in ſinu
matrū ſuarū que illos male aluerant
ꝛ in ſinu oblectatōnis peſſime inlece
rant. Eruditioꝛ em̄ ille filius q̄ ad pa
trem ſuſpexit egēs. q̄ꝫ iſti q̄ a volupta/
tibus carnis q̄ſi a matrib⁹ ea req̇runt
q̄m paterna ſunt iſta. Alioquin ſi cuꝫ
patre eſſent. aut ad patrem domi re/
dirent animas fame non exalarent.
Sed quia caro eos decepit errantes

ſi non in eo ꝙ panem vinūq; requirit
ſaltim quia in carne torpentes abea
iſta perūt. Neſciūt miſeri ꝙ q̄ in car/
ne ſunt deo placere non pñt. Idcirco
in ſimu carnis intereūt. qm̄ hi filij pa
tris ſunt q̄ nō ex voluntate carnis ne,
q; ex volūtate viri ſed ex deo nati ſūt.
¶ Moral'r autē pene idē eſt ſenſus q2
aīa relicto diſtrictōis itinere. cū cepe/
rit ſe dilatare exterius q̄ſi p plateas vo,
luptatis arripit latā z ſpacioſam viā
q̄ ducit ad mortē. Et ideo dñs ex euā
gelio. Eſto inq̄t cōſentiēs aduerſario
tuo dū es cū eo in via. id eſt verbo euā
gelij q̄ aduerſari videtur nr̄is prauis
deſiderijs. ne forte tradat te iudici zc̄.
Alioq̄n paruuli cogitat⁹ nr̄i z lactan
tis aīe ſētentie ſi ad exteriora carnis z
plateas delectatōis ſe p̄iecerint non
habēt a matrib; q̄d repoſcāt. ſ. ab ille/
cebris ſibi male blandientib; qm̄ cuz
eis nec panis ē q̄ cor homis cōfirmet
doctrina videlicet ſpiritalis. nec vinū
qd letificet ſpūſſcti grā intus qua mē/
tes inebriant fideliuz. Et ideo bn̄ dū
require ab his in q̄b; et cum q̄b; iſta
nunq̄ȝ inueniūt exalant aīas q̄ talia
ſunt ſecuti in ſinu gehēne ad mortē q̄
illas genuit dū caro quā q̄ſi matrem
crediderūt in terrā redijt. Vn̄ q̄ȝ bene
p quendā ſapientē dr̄. In die bonoruz
ne imemor ſis maloꝝ. Et beatus hō
q̄ ſemp ē pauid⁹. q2 qui mētis ē dure
corruet in malū. Ex q2 gens illa no/
luit emolliri digne ad penitētiā plan,
gentis affectu ꝓpheta gemebūdus ip
ſam ierl'm q̄relas ſuas ↄuertit dicēs.

MEM

c Cui comparabo te
vel cui aſſimilabo
te. filia hieruſalem. Cui
exequabo te z conſola/
bor te. virgo filia ſyon.

Certū ꝙ ſicut ſub celo nulla fuit anti/
quitus gens tam glorioſa. vt hierl'm
illa p̄ oib; regnis inclita. ita nulla feli,
cior q̄ȝ nr̄a que ē mater oīm noſtruz z
filia celeſtis patrie q̄ ſponſa xp̄i appel,
lata ē z cōiunx. Necnō z aīa in ei⁹ cor/
pore ↄſecrata glorioſiſſima credit cu,
ius in celo municipiū eſſe nō dubita/
tur z hereditas. Quarū iuſtificatio n̄
niſi ex deo credit cū vna ex oib; in ce/
leſtib; futura eccleſia p̄dicat. vt ſit cor
pus vnū cū capite ſuo de carne z oſſi/
bus ei⁹ in fide z charitate cōpaginatū
Et ſicut in celis vna ex oib; eſt ciuitas
glorioſa q̄ ↄligit de q̄ dauid. Glorio/
ſa inq̄t dicta ſunt de te ciuitas dei. ita
z vna eſt illa babylon a xp̄o q̄ degene
rat z fornicat. Vn̄ p breuitate legēnū
ſup harū triū ruinas. contra ceptū ex
planationis ordinē q2 pene vnus eſt
caſus. z vn⁹ adhibēdus ē luctus vt di
catur de oib;. dicat z de ſingulis. Cui
cōparabo te. vel cui aſſimilabo te fi/
lia hierl'm. Cui exequabo te v̄go filia
ſyon. Quia ſicut nulli ē mortaliū glo
ria excelſior earū q̄ puenerunt ad bra/
uiū ſupne vocationis. ita nulli eſt cō/
parāda ignominia tā imaniſſime cō/
fuſionis. Nā z trina repetitio verbo/
rum diuerſa ſub vna ſignificatōe ha/
rum triū videt lugēdo vnā colligere
incōparabilē aīe cecitat qui eſt dei an
ta vocatōis ſue glia ē z dignitat, cul/
mine nō dicā de angeloꝝ ↄſortio. veꝝ
z dei in celeſtibus vt coheredes eſſent
ad tantā ſe ruinā z informitatē dede/
coris ſe p̄iecerunt. vt caſus neſcio; niſi
diabolo cui ſit cōparandus. Vn̄ z in

pſalmis. Ego dixi ait dij eſtis: et filij
excelſi oēs. Vos aūt ſicut hoīes mo/
riemini: ꝛ ſicut vn⁹ de pͥncipibꝫ cade/
tis. Alioqn q̄ dij fuerant: ꝛ filij dī ab
optati: niſi ad hominū carnaliū rediſ
ſent act⁹: ꝛ dyaboli imitatores eēnt
magis q̄ꝫ dei: nunq̄ꝫ aut hoīes more/
rentᷣ: ꝛ quaſi vn⁹ de principibꝫ cōrue/
rent. Nūc aūt qꝛ de tanta glīa ad tam
nefandā ruinaꝫ lapſa eſt gens illa vel
ierl'm que filia dei appellata ſeu q̄libꝫ
anima lugens ꝓpheta vel chorus ele/
ctoꝝ dei de illa que ceciderit ait. Cui
cōparabo te: vl' cui te aſſimilabo? Ac
ſi dicat. Nulli niſi tui es imitatrix: ꝛ
illi te coeq̄ri liceat. Quia digna nul/
la eſt comparatio: vel aſſimilatō: vbi
nulla ſpecies vel formoſitas inueniᷣ.
ſed totū informitas: horror: vaſtitas
ꝛ cōtritio poſſidet: ꝛ ad nō eſſe tendiᷣ
Et qꝺ ad nō eſſe tendiᷣ reuocari ne/
ſcio ſi poſſit ad eſſentiā Et iō cui com
parentᷣ aīa ꝓlapſa vl' eccl'ia ab ſpon
ſo oberrata ſeu gens illa de ſolio glo
rie deiecta nō facile inueniᷣ. Propte/
rea nō eſt ex equo alteri⁹ caſu vel rui/
na vlla earum conſoletur.

Magna eſt inquit ve lut mare contritio tua

Ea aūt cōtritio gentis illi⁹ vl' eccleſie
cōrupte vel anime ꝓlapſe velut mare
magna plangiᷣ. Inde eſt q̄ vna eaꝝ
poſtq̄ꝫ beſtibꝫ ſuis ſubſtrata vel ſub/
iecta fuerit: a feruore cōculcatiōis ac
ſi mare nūq̄ꝫ quieſcit. ſꝫ ſicut illō ma/
gnis vndarū ſuarū fluctibꝫ indeſinē/
ter alliditᷣ. ita ꝛ iſte poſtq̄ꝫ in manibꝫ
inimicoꝝ ꝓuenerint ruinis ꝛ tempta
tionibꝫ fracte cōterentᷣ ꝛ a feruore pec
candi nun quieſcunt donec gehenna
eos excipiat. Hinc qꝫ ſequitur

Quis medebitur tui

Ac ſi dicat Null⁹ donec ad eū redeas
a quo auerteris. Hoc aūt loco quis
aut ꝓ impoſſibilitate poniᷣ: eo q̄ ali
qua eaꝝ irreuocabilis poſt lapſuꝫ ꝓ/
batᷣ: aut ꝓ nimia raritate qꝛ q̄ īr ederi
poſſit cōrupte null⁹ eſt niſi vnus cui
peccauerat. Et hoc difficile eſt vtrum
ipe velit. Quaꝝ nimirū ruine cauſaſ
ꝛ difficultatē curationis: mox aperit
cum ſubiungit.

NUN

p Rophete tui vi/
derunt tibi falſa
ꝛ ſtulta nec aperiebant
iniquitatē tuā vt te ad
penitentiam ꝓuocarēt

Habuit q̄dē irl'm ſuos pſeudo ꝓphe/
tas vt in plimis oſtendiᷣ locis. habet
ꝛ eccl'ia certe aut hereticos: aut ſciſ/
maticos: aut prauos doctores ſuos
q̄ abſqꝫ temperamento liniunt parie/
tem iuxta ezechielē. Qui ſinguli dolo
ſis argumentatiōibꝫ vl' falſis opinio
bus ſimplicia corda a veritate recte fi
dei ꝛ ſtatu bonoꝝ opeꝝ ſubuertunt:
teſte petro apl'o. Fuerūt ait pſeudo ꝓ
phete i ppl'o ſicut ꝛ in vobis erūt ma/
giſtri mēdaces q̄ inducent ſectas ꝑdi
tionis: ꝛ eū q̄ emit eos dn̄m negātes
ſuꝑducentes ſibi ſcelerē ꝑditionem ꝛ
multi ſequentᷣ eoꝝ luxurias Per q̄s
via veritatis blaſphemabiᷣ: ꝛ i auari
cia fictis ꝟbis de vobis negociabunᷣ
Quibꝫ iudiciū iā olim nō ceſſat: ꝛ ꝑdi
tio nō dormitat. Nec dubiū q̄ culpa
ſacerdotū ꝛ eoꝝ q̄ i lege verſanᷣ rui/
na ſit ppl'i: q̄ aut falſa docent abſqꝫ tē
peramento q̄ſi q̄ videant: aut iniq̄ta/

tem ſuã pplo ſeu ſcelera ſollicite vt ad
pniam eũ ꝓuocent nõ adnũciant. In
ſupꝫ pl'es q̃uis recte doceãt ea q̃ bene
docuerint ſuis prauis non dico mini
ma verũ etiã ⁊ maiora exemplis diſ-
ſoluunt. Et omnia aut lucri cauſa fa-
ciunt. aut erroris aut iactantie vl' de-
ſidie. Neqꝫ eñi curã gerunt animarũ
ſed cuncta ſui cauſa faciunt: ſub ypo-
criſi loquentes tantũ vt ea obtineant
q̃ ſectant. Falſi igit ꝓphete hi oẽs ꝓ-
bant: qꝛ viã dei in veritate nõ docent
Unde ſequitur.

Videre tibi aſſumptõ nes falſas ⁊ eiectiones

Nam in Eſaia vbi noſter interpres
onus trãſtulit babylonis vl' tyri aut
damaſci: ſeptuagīta viſio vl' vbũ dixe
rũt Symmachꝰ vo ⁊ theodocion aſſũ
ptio interp̃tari ſunt. Et hoc ẽ ꝙ falſi
ꝓphete qñ vident onus ppli q̃ verbo
ſemp triſticia ſequunt: ⁊ imminentia
delictoꝝ ſupplicia leuigare quaſi ſcri-
pturarũ exemplis ⁊ cõſolationibꝫ ſu-
is cõtendunt ⁊ deiecere ſuo iudicio a
dorſo peccatoꝝ oneraqꝫ fabricata ſũt
Sed vtraſqꝫ falſas vident aſſumpti
ones videlicet ⁊ deiectiones: qꝛ ſepe
ꝓ ſuo libitu ex leuioribꝫ culpis graui
ora onera vel aſſumptiões ꝓnunciãt
⁊ iponunt ꝓpl'or ex grauioribꝫ ⁊ innũe
ris deiectiões falſas vel leuigatiões
quaſi ex diuina auctoritate faciũt pec
cãtibꝫ. Et neſciũt miſereri ſꝫ q̃ ve illis
immineat qꝛ dicũt bonũ malũ vl' ma
lũ bonũ. Et vt aquila interp̃tatꝰ ẽ ma
nifeſtiꝰ. Ve q̃ dicũt bono malꝰ es: et
malo qꝛ bonꝰ. Duabꝫ g̃ iſtꝫ lr̃is ꝓpha
doctores ſimul prauos ⁊ auditores
plangit. iuxta interp̃tationẽ earundẽ
lr̃arũ Ut ſit ſenſus ꝙ ex Mem id eſt
ex iſtis q̃s male docet Nun qđ ẽ ſem-
piternũ eis vtriſqꝫ immineat ſupplici
um. Vel qꝛ iſti praue ꝓ meritis corũ
prauos docẽt. vel qꝛ illi mali maledi
centes malos nõ refugiũt. ¶ Habet
g̃ ⁊ ruina falſos ꝓphetas ſuos exteri
us ꝙ ipſa ſe illis ſubdiderit: ſenſus vi
delicet carnis q̃ ei ſemp preſentia oſtẽ
dunt ⁊ futura negligũt. Habet ⁊ inte
rius prauos ſiq̃dem cogitatꝰ ex pru-
dentia carnis genitos q̃ ⁊ falſa exhi-
bent nr̃is obtutibꝫ ⁊ ſtulta. Vi enim
qꝫ frequenter damna iudicãt: q̃cq̃d
in p̃ſentiaꝝ mens de voluptatibꝫ re-
laxãt. Neqꝫ iniquitatẽ eſſe p̃nunciãt
q̃cq̃d aut adquirit aut inimicis repẽ
dit. Carni cenſent indulgeri longio-
ra nobis ꝓmittũt tempora: ſeuera dei
extenuant iudicia ⁊ plurima que di-
cunt nõ eſſe futura vl' aliter eſſe q̃ʒ di-
cunt ꝓphetant. Hoc q̃dem leuius fo-
ret illud vo grauiꝰ ſuggerũt: ⁊ ſua ſꝫ
leuiora putant fauentqꝫ cõmiſſis. vñ
apl's. Prudentia inq̃t carnis mors ẽ
Quia cogitatꝰ eius vident fugit au
aſſumptiones falſas aut deiectiões
Rarũ ꝙ ſibi ignoſcunt vt alteri cõſu
lant: ⁊ ꝙ vni vt omnibꝫ: ſꝫ ſemp aut
exaggerant aut aſſumunt aut deiiciũt
⁊ immuniũt. Et ex iſtis q̃ dẽ ſibi obe-
dientibꝫ ſempiternũ adquirũt ſuppli
cium: ⁊ exinde ſequitur.

SAMECH

p Lauſerũt ſup te manibus omnes tranſeuntes per viã ſi bilauerunt et mouerũt caput ſuũ ſup filiã ierl'm

A' ĩj q̃dem ſup ſynagogam vl' eccleſiã
aut animã hunc planctum interp̃tan

tes eos q̄ plaudent manib⁹ ſuper eas
inimicos eſſe dixerūt quaſi ex inriſio
ne ꝛ gaudio inſultantes. Sꝫ nos ſan
ctos patris ecōtrario eſſe dicimus: ꝛ
amicos zelo ꝛ charitate nimio dolo/
re affectos q̄ quotiens vnā eaꝝ proie
ctā a deo cognouerint: plaudent ma/
nibus nō inridentis aſtu ſed dolent
ꝛ plangentis affectu. Ex de tanto cul
mine ꝛ gl'ie ſynagoga vel eccleſia aut
anima ꝓlapſa ad tantā ſubito ꝛ im/
prouiſe ꝑuenerit ruinā. Unde ꝛ tran/
ſeuntes hi ꝑ viam dicunt. ¶ Ceterū
hoſtes eccl'ie aut animaꝝ vel ſynago
ge nequaq̄ꝫ dixerim ꝙ tranſeant ꝑ vi
am: qꝛ viam pacis neſciere: ſed ober/
rantes a via: huc illuc tumultuantes
ad ima corruunt. Ex aūt dicit qꝛ ſibi/
lauere ꝛ mouere capita ſua ſuꝑ filiā
ierl'm ſubitū ꝛ improuiſum tam do/
lentis q̄ꝫ ammirantis affectum inſi
nuat eoꝝ q̄ ad diuina ſemꝑ tendētes
gemunt: ꝛ obſtupeſcunt q̄d acciderit
ꝙ de tam ineffabili gl'ia inſuꝑate ad
tantā ꝑuenerit apoſtaſie inſaniē. So/
lent nanq̄ꝫ mot⁹ iſti manuū vel capi/
tis ꝛ ſibilus: diuerſos animi affect⁹
oſtendere ꝛ ideo nō min⁹ merorē cor
dis ꝛ dolorē dicim⁹ ſignificare q̄ꝫ ī/
ſultationis ꝛ gaudij ſeu deriſionis.
Hinc q̄ꝫ ſequitur.

**Heccine eſt vrbs dicē/
tes perfecti decoris et
gaudiū vniuerſe terre**

Nequaq̄ꝫ igit' hoſtes eccl'ie vl' anima
rū ꝑfecti decoris eā putant: aut gau/
diū vniuerſe terre cū floret in opere.
Sed ſoli ſancti ſunt ꝛ amici q̄ eam ꝑ
fecti decoris eſſe credūt vti ꝓphete ſeu
auctores diuinarū ſcripturarū in q̄ꝫ
plurimis locis decantant: ꝛ gaudiū
vniuerſe terre indubitant' aſſeuerant.
Sed quanto glorioſiorē eā ꝛ pulchri
orem cū ſtaret ꝛ gaudebant: tāto ma
gis admirant' ꝛ lugent cū eā cōſtupra
tam ꝛ deiectā in manib⁹ hoſtiū vidēt
Non enī heccine eſt ꝙ aiunt ꝑcunctā
tis aut letantis animo ſed cōfitentis
quaſi hec eſt ꝛ plangentis dicunt: vt
quantū hilareſcunt cuncti gaudētes
de illa qꝛ manet tantū lugeant qꝛ fe/
data ſordib⁹ ꝛ ad ima ruit. Uerū qꝛ
ſanctoꝝ gemitū ſuꝑ eam ꝓpheta ꝛ ip
ſe gemens exhibuit: nūc de inimicoꝝ
gaudio ꝛ inſultatione plorans dicit.

AIN

a **Peruerūt ſuꝑ te
os ſuū oēs ini/
mici tui: ſibilauerunt et
fremuerūt dentibus et
dixerunt deuorauim⁹.**

Ex vtriſq̄ꝫ ergo ꝓpheta afficitur. vel
quia amici gemunt de ſhis tribus ex
quibus vna ciuitas colligit' vl' quia
inimici derident ꝛ inſultant: de eo ꝓ
illis q̄ ceciderit. Aperuerūt ſuꝑ te in/
quit os ſuū oēs inimici tui. Os er/
go inimici in nob tūc aperiūt cū mul
ta ſi' de nob mala q̄ dicant'. Aliī autē
apō iudicē q̄ ī illo fallit' clauſū eēt niſi
ex nob innūera forēt ſcelera ꝛ pctā ho
ſtis q̄ obiceret. Aꝑiebāt ḡ ꝯtra ierl'm
deiectā os ſuū. Aperiūt ꝛ ꝯtra eccl'iā
delinq̄ntē: necnō ꝛ ꝯtra aiā ī ſanguie
pctōꝝ ſuoꝝ ꝯculcatā. Hinc q̄ꝫ dauid
Deus (inq̄t) laudē meā ne tacueris qꝛ
os pctōris ꝛ os doloſi ſuꝑ me apertū ē
Felix nanq̄ꝫ cui ꝛ ſi ſunt culpe que ob
ijciant': ſunt ꝛ laudes ꝓ ea que dican/
tur. Sibilauerūt ait ꝛ fremuerūt den

tibꝫ quaſi leones auidi inquā ad de/
uorādū: qꝛ ſicut charitate cōpuncti at
ꝗ ſtupore ꝑmoti. hi ſupra ſibilaſſe di/
cunt dolentes. ita iſti plaudētes ⁊ in
ridentes qn̄ viderint vnā eaꝝ cōruiſ/
ſe di auxilio ⁊ grā deſtitutā. Un̄ ſeqꝛ

En iſta eſt diēs quaꝫ expectauimus inuenimus: vidimus

Illā eñ diem ſemꝑ hoſtes nr̄i expe/
ctant venire: ꝙ liceat eis nō minꝰ ani
mā vniuſcuiuſꝗ quā ⁊ totā ſimul ec/
cleſiā qſi in gladio vltionis diuine vl'
ꝑditōis deuorare Sꝫ qꝛ hoc minime
ꝓuenire pōt: niſi ꝓ multitudine ipie/
tatū noſtrarū dn̄s iuſto ſuo iudicio
fieri ꝑmiſerit ſicuti ⁊ ierl'm illiꝰ feciſſe
ꝓbat. cōtinuo ꝓpha plangēs ſbiūgit.

PHE

f Ecit dn̄s que cogitauit: compleuit ſermonē ſuum̄ queꝫ preceperat a diebus antiquis, Deſtruxit et nō pepcit et letificauit ſuper te inimicum: exaltauit cornu hoſtiuꝫ tuorum

Sepius ergo ſinagoga iudeoꝝ do/
minū irritans malis ſuis iam dudū
iuſtam ꝓmeruiſſet penam: niſi credi
toris ſui bonitas diu tolerans pie et
patienter ſuſtinuiſſet ad penitentiam
Sed quia cōuerti voluit poſt culpas
nec ceſſare nequitia tandem ſm me/
rita ſua qꝛ vicit ſceleribꝫ dei patiētiā
condignā vltionē recepit: vti olim ad
moyſen dn̄s qn̄ ꝓ pplo ab idolatria
conuerſo rogabat: reſpondit dicens:
Dimittā iuxta vbū tuū. Uerūtamen
in die vltionis viſitabo ⁊ hoc peccātū
eoꝝ. Nō ꝙ in vno eodēꝗ peccato do/
minꝰ iudicare debuerit in die vltōis
qꝛ nō iudicat bis in idipm: ſꝫ qꝛ ipſi
ab hoc idolatrie pctō nūꝗ̄ ꝑfecte ceſ/
ſauere vel penituerūt. Idcirco ⁊ i die
vltionis hoc nō minus ꝗ̄ in futuro ⁊
in eos ꝗ ꝑmanſerint dn̄s viſitare dr̄.
Et hinc eſt qđ nunc ait. Fecit domi/
nus ꝗ cogitauit ⁊ compleuit ſmoneꝫ
ſuum que ꝓceperat a diebus antiqs.
Deſtruxit et nō pepercit qn̄ plagas ꝗ
in lege ac ꝓphetis frequent' cōminan
do ꝓdixerat: tandē ad iracundiā pro/
uocatꝰ ſuꝑ eos idurit. ¶ Et ſi hec ini
mici corporei cōtra ierl'm illā tunc fe/
cerunt ꝗd ſpirituales nequitie ⁊ mini/
ſtri antiq̄ hoſt' facturi ſt' erga eccliaꝫ
qn̄ eam ꝓ ſuis iniqtatibꝫ ſibi a domi
no traditā vndiꝗ penis ⁊ doloribus
circūdabūt Sꝫ ꝗdē nō de illa dico ad
uerſus quā porte inferi n̄ preualebūt,
ſed de his ꝗ cōruūt intus foriſue. De
quibus dicit iohēs. Ex nobis exierūt
ſed nō fuere ex nobis. Exaltauit inqt
cornu hoſtiū ſuoꝝ. Quia cū infirma/
tur ecclia xpi: tunc cornu inimicorꝫ
eiꝰ regnū videlicet vel potentia cōtra
eam ampliꝰ exaltat' ⁊ preualet. Terri
bilia ſunt valde ꝗ plangunt' qn̄ aīa
in poteſtate tradit' hoſtiū. Que lon/
ge in die felicitatis noluit preuidere
futura que imminebant mala. idcir/
co impegit diē quaꝫ ſui ſemꝑ expecta/
bant hoſtes qn̄ dn̄s fecit: compleuit
ſermonē ſuum; iuxta qđ in ſacris lit/
teris ꝓdictū erat. Unde dn̄s in typo
periture ierl'm videns animā hꝰ mun
di mal' circūdari fleuit, dicens. Quia
ſi cognouiſſes ⁊ tu. Equidē in hac die

que ad pacē tibi nunc aūt abſcondita
ſunt ab oculis tuis. Quia veniēt dies
ꝛ circūdabūt te inimici tui vallo: ꝛ cir
cūdabūt te ꝛ coangustabunt te vndi/
ꝙ. Suā ꝗ hic diē habet anima puer
ſa. qua ꝛ tranſitorijs letaꝫ bonis cui
ea que ſunt ad pacē ſunt: qꝛ dū ex rebꝫ
temporalibꝫ gaudet: dū honoribꝫ exꝫ
tolliꝫ: dum in carnis voluptate reſol
uiꝫ: dum nulla venture formidine ter
reꝫ: pacem hꝫ in die ſua ꝗ graue dam/
nationis ſcandalū habebit in die ali
ens cū ꝓ ſuis iniq̄tatibꝫ tradeꝫ aduer
ſarijs ꝗ ſuis eam penis circūdabunt
ꝛ cruciatibꝫ nec iā tunc iuuabit aliq̄d
quicq̄d in p̄teritis de terrena felicita/
te habuit: ſed ibi affligenda vbi iuſti
letabunꝫ. Et cuncta ꝗ mō ei ad pacē
ſunt tūc in amaritudinē tormentorū
vertunꝫ: tuncꝙ rixari ſecum incipiet
cur damnationē quā patiꝫ non expa/
uerit. cur a ꝓſpicientis malis ſequen
tibus oculos mentis clauſit. Vn̄ di
ci. Nūc aūt abſcondita ſūt ab oculis
tuis. Quia mens voluptatibꝫ reſolu/
ta abſcondit ſibi mala ſequentia duꝫ
videre futura refugit ꝗ pturbant pre
ſentē leticiā. Et cū ea p̄uidere negligit
facit dn̄s ſubito ꝗ diu expectans deli
berauit ꝛ cōplet ſmones quos prece/
pit. dū ea veire iubet ꝗ p̄dixit. Deſtru
xit ꝛ nō pepcit. ne ſꝑ peccādi facultas
maneat: ꝛ ꝗ ſibi pcere neglexit: hoſti
bus diripiendā tradidit. Et hoc eſt ex
altare cornu eoꝝ poteſtatē eis tribue
re dn̄andi ſuꝑ eam ꝗ ſe de iugo inimi
coꝝ noluit eruere. Vnde ſequitur.

SADE

C Lamauit cor eo
rū ad dn̄m ſuper
muros filie ſyon.

Clamor hic magis intentōnē cordis
ꝙ exaltatiōꝫ vocis inſinuat. Clamāt
eñ pverſi hoies aut inuiſibiles inimi
ci ſuꝑ muros filie ſyon anie videlꝫ vel
eccl̄ie cū poteſtatē ꝗ dn̄anꝫ eis ſue aſ/
ſcribunt potentie nō iudicio pmiſſio/
nis diuine. Quoꝝ blaſphemia qꝛ con
tra deū clamant: cōdigna nō effugient
tormenta. Nā ſicut murus ꝓtegit et
defendit: ita ꝛ potentia diuina quos
munierit. Sꝫ cū ſuū ſubtraxerit auxi
liū hoſtes ſuꝑ muros eoꝝ ꝗs diripi/
unt clamare dicunꝫ cōtra dn̄m cū to/
tum ſibi adſcribunt ſueꝙ potentie tri
buunt: q̄cq̄d contra eos poſſunt ꝗ pri
us dei muniebanꝫ auxilio q̄ſi eos ne/
quiuerit liberare: preſertim cū non de
imbecillitate virtutis ſed de vltione ꝛ
iudicij eq̄tate venit. ¶ Propterea ꝛ ꝓ
pheta inter cetera plorationis ſue la/
menta etiā iſta deflere non obmittit.
Et notandū ꝙ hec clauſula verſus ma
gis lege metri ad ſuꝑiora ꝙ ad ſeq̄n/
tia reſpicit qꝛ q̄tiens vno nequeūt ver
ſu vel duobꝫ explere ſenſum tranſpo/
nunt neceſſitate poetica: ꝛ in alterius
medio aut p̄ncipio ſenſum cōceptuꝫ
explicant. Et hinc eſt qđ ad ipam ie/
ruſalē mox ſermo vertiꝫ

**Deduc quaſi torren/
tē lachrimas ꝑ diē ꝛ no
ctē: non des requiē tibi
neꝙ taceat pupilla ocu
li tui.**

Multis ꝓpha miſeria ꝝ explet lamē
tis ꝛ enumeratis ꝗ acciderant malꝭ:
vertit ſe ad ipam ꝛ hortaꝫ q̄ſi torren/
tē ad placandū deū ꝓ ſuis erratibus

deducere lachrimas: q2 torrentiũ cur
ſus nõ ſemꝑ vno eodẽq3 impetu fluit
ſed iuxta qð inundatio pluuiarũ ð ce
lo venerit. ita ꝛ lachrime nõ niſi ex di
uina inſpiratiõe ꝛ cõpunctiõe cordis
generant̃: non ꝙ tante eſſe poſſint vt
torrens: ſ3 ꝑ exaggerationẽ dicem̃ vi
deant̃: ſed vt ſemꝑ parata ſit mens et
oculi ad effuſionẽ lachrimarũ. iuxta
gratiã diuine inſpiratõis. Et hec vna
exhortatio eſt omnib9 indeſinent̃ fle
re in ꝓſperis ꝛ in aduerſis nec vllã re
quiẽ adhibere fletib9 nõ ꝙ vllus mor
taliũ ſꝑ ſine ceſſatione id valeat exhi
bere ſ3 vt nemo dũ viuit ſibi parcat vt
torpeat q̃ſi iã ſecuritate accepta. S3
ſine requie abſq3 vlla determinatiõe
ſaltim in mente penitentiã gerat do
nec ad illã requiẽ verã: qñq3 finito lu
ctu ſecurus ꝑueniat. Vñ q3bñ in apo
calypſi dr. Abſterget de9 omnẽ lachri
mã ab ocul' eoꝝ. Ac ſi diceret. Illi dũ
irent euntes ꝛ mittentes ſemina ſua.
flebant abſq3 vlla requie nolentes lu
ctus ſui ſibimet finẽ imponere quouſ
q3 iudex veniat q̃ abſtergeret. Abſter
get aũt de9 oẽm lachrimas ab9 oculis
eoꝝ q̃ ſibimet parcere noluerũt. Erãt
eñ oculi eoꝝ vt in pſalmo canit̃. ſem
per ad dñm ſicut oculi ancille in ma
nib9 domine ſue donec ipſe miſertus
abſtergeret a lachrimis oculos eoꝝ.
Et iõ nõ ceſſandũ a luctu donec quo
uſq3 dñs abſtergat oẽm lachrimã eo
rũ q̃ ad eũ corde ingemiſcunt. Ipſe q̃
dem abſtergat vt miſereat̃ ꝛ nõ te tu
iuſtifices aut torpeas ꝛ requieſcas. Et
iſti ſunt vere iuſticie ꝛ anime q̃ ꝑ Sa
de litterã ſignificant̃. Neq3 taceat pu
pilla oculi tui nõ ꝙ pupilla oculi loq̃
debeat. ſ3 q2 ipa cũ cõpungit̃ ex diuia
inſpiratiõe magis q̃3 loquentis v̾ba
impetrãdi effectum habeat. Hincq3
dauid i pſalmis. Defecerũt oculi mei
in eloquiũ tuũ dicentes qñ ꝯſolaberĩ
me. Ac ſi diceret. Videntes qñ ꝯſola
berĩ me: vt abſtergas oculos a lacri
mis libertate ꝑfecta reddita. Quia i
p̃ſentiarũ nulla eſt a miſerijs releua
tio: eo ꝙ necdũ cõpleti ſunt dies luct9
quouſq3 tu finẽ malis iponas: vt ma
neat ꝑſeuerantib9 futura conſolatio.
Et notandũ ſi nõ alia ſit pupilla inte
rius i eo loco de q̃ dñs loquit̃ i canti
cis. Vulneraſti cor meum ſoror mea
vulneraſti cor meũ i vno oculoꝝ tuo
rũ. Quia ſponſa xp̄i cũ ſit plena ocul
añ ꝛ retro. hab3 tñ vnũ in q̃ ſꝑ clarior
viget obtut9. Cui9 nimirũ pupilla nũ
quã tacẽs ſilet: ſ3 diſtillat ſꝑ vt alibi le
git̃. ad dñm q̃ cũ cõpungit̃ intus. ex
terior tunc lachrimas bñ ꝓducit q̃m
fluminis impet9 letificat ciuitatẽ dei
ꝛ ſanctificat tabernaculum ſuum al
tiſſimus. Alioquin iſta exterior et ſi
videt̃ lachrimas coacte ꝓducere ſolet
eas ſteriles ꝛ q̃ſi mutas generare. vñ
ſꝑ ille eſt ocul9 purgand9. illa ei9 pu
pilla req̃renda: q̃ vt torrens de mon
tib9 ꝛ altiorib9 fluunt loc̃: ita de ſu
nis inebriata ĩbrib9 neſciat ſilere. ne
ſciat requieſcere: neq3 deorſum inten
dere: ſ3 iugit̃ ad deũ indefeſſa clama
re. S3 q2 vt dixi nemo q̃ ſꝑ vno impe
tu queat adfluere. iõ temꝑauit egre
gi9 lachrimaꝝ doctor vt ad eũ ſtillet
flagrans ex deſiderio in p̃ſentiarũ in
cui9 nõ valet in reuerberata acie ſu
ꝑmanere obtut9. Hincq3 ſequit̃

COPH

Conſurge lauda ĩ
nocte ĩ principio
vigiliarũ effũde ſicut a

quã coꝛ tuum ante con- ſpectum domini

Conſurget in nocte q̃ de tribulatõne vl' anguſtia p̃ſentis vite ſpe leuat⁹ toꝛ poꝛẽ negligentiarũ excutit a ſe ꝛ inde feſſus cõtra oĩa ſibi aduerſantia q̃ſi miles accinct⁹ ad p̃liũ pugnat. Dein- de cuncta q̃ acciderint dura ꝛ aſpera ſꝑ deũ laudat. Vñ monet. Cõſurge et lauda ĩ p̃ncipio vigiliaꝝ tuaꝝ. qꝛ ho ſtis callid⁹ q̃tiens flagella ingerit de um moꝛ blaſphemare pſuadet. Q̃ bñ iob intelligẽs qñ mulier ei pſuaſit bñdic deũ ꝛ moꝛere q̃ſi vni de inſipiẽ tib⁹ reſpõdit: ꝛ ſaniora ꝯſilij v̾ba nõ tacuit. Dñs inq̃t dedit: dñs abſtulit ſicut dño placuit ita factũ eſt: ſit no- men dñi bñdictũ. ꝛ hoc ẽ laudare de- um in p̃ncipio vigiliarũ oĩa q̃ agim⁹ aut patimur ad gl'iam ꝛ laudeꝫ noĩs ei⁹ referre. Ne in p̃ncipio toꝛpent' ope ris: ſomno opp̃mamur deceptionis. De q̃ ap̃ls. Om̃ia inq̃t in gl'ia dei fa cite. Et vt explere poſſum⁹ q̃ iubꝫ do ctoꝛ egregi⁹ qꝛ ſt̃ multe vigilie in qui bus de⁹ laudand⁹ eſt. maxime vigili arũ in p̃ncipio p̃cauẽdũ ne forte op⁹ ex initio intentõnis cõdemnet᷑. Et cũ bñ ad laudẽ creatoꝛis op⁹ incipit᷑ re- ſtant relique vigilie q̄b⁹ vſqꝫ ad fineꝫ in gl'iam ipſi⁹ cõſummet᷑. Effunde in quit ſicut aquã coꝛ tuũ. Ille ḡ effun- dit ſicut aquã coꝛ ſuũ añ cõſpectũ do- mini q̃ ex intimo affectu coꝛdis pdu cit lachꝛimas cõpunctiõis. Quia ſa- crificiũ deo ſp̃s ꝯtribulat⁹ coꝛ cõtri- tũ ꝛ humiliatũ de⁹ nõ ſpernit. Sꝫ cũ tantus lacrimarũ imber nõ adfuerit nequaqꝫ moꝛ deſperandũ. Unde da- uid ex pſona penitentis. Quia pſecu- tus eſt inquit inimicus animã meaꝫ humiliauit in terra vitã meã; vl' cete- ra que ſequunt᷑. Et paulo poſt. Expã- di ad te manus meas animã meã ſi- cut terrã ſine aqua tibi. Animã ḡ arẽ- tem ſicut terrã ſine aqua penitent' co ram dño expandit. vt ſuis inriget im bꝛib⁹ qui ſicca de rupe aquas mana- re iuſſit. At v̾o coꝛ altioꝛis gratia pfu ſum ſicut aqua effundit᷑ qñ liquefa- ctũ p̾e amoꝛe dei ꝛ p̃ximi quaſi gla ties ex caloꝛe reſoluitur. Et hinc eſt quod ſubiungit.

Leua ad eũ man⁹ tu- as p animabus paruu- loꝛũ tuoꝛum qui defece rũt in fame ꝛ ſiti in capi te omniũ compitoꝛum

Leuat ḡ p his manus ad deũ q̃ ope- ra miſericoꝛdie p humilib⁹ ꝛ paruu- lis chꝛiſti membꝛis fame ꝛ ſiti vſque quaqꝫ in terrenis laboꝛantibus curã adhibet ex ſincera dilectione proximi. Et hec eſt perfecta charitas: vt coꝛ q̃ſi aqua fundatur ad deum ex amoꝛe ve re dilectionis ꝛ manus leuent᷑ proxi- mo vna cum Moyſe: paruuli eccleſie vel anime exigui cogitatus ne vincan- tur ab hoſtibus. Ex quo illa in canti- cis aqua ſponſus declinauerat atque tranſierat. Liquefacta eſt inquit ani- ma mea: vt locutus eſt: queſiui et nõ inueni illum. Uocaui: ꝛ non reſpon- dit mihi. Non enim coꝛ aut anima li quefacta recte vt aqua reſoluit᷑ a fri- goꝛe infidelitatis: niſi ex caloꝛe diui- ne inſpirationis. Et ideo ſemper orã- dum vt ſurgat aquilo veniat Auſter ꝛ fluant aromata illius. Quia tunc fluunt aromata orationum intus ꝛ cum mens diuino afflatur ſpiritu.

Sꝫ ne ſola dei dilectio ſufficere vide
atur ſine dilectiõe ꝓximi: leuande ſūt
man⁹ vt dixi: ꝛ cura impendenda ē ꝑ
ꝑuulis ꝛ his q̄ fame ꝟbi ꝑiclitanᷓ in
capite omniū cōpetorū. Alioq̄n niſi
inuijs ꝛ i capite cōpetoꝝ ꝑexiſſent: nō
fame vel ſiti laboraſſent. Reuīcandi
ſrᷓ g̃ de triuijs ꝛ platearū exitibꝫ: ex ca
pite oīm cōpetoꝝ ad cōuiuiū ꝛ ꝑ:an-
diū dn̄i: ne fame vſq̄ꝫ ad finē ꝑiclitē
tur inedie. Leuande ſunt man⁹ vt vin
caᷓ amalech: ne ꝑuuli cōteranᷓ. Unō
ꝓpheta ne forte p̄dicat dū alios repro
bus inueniaᷓ poſtq̄ꝫ miſerā ciuitatē
ierl'm vel potius eccliam aut animaꝫ
vniuſcuiuſq̄ꝫ ad penitentie ꝛ oratio-
nis lachrimas ꝓuocarat. mox ad ip-
ſum dn̄m ſi quō cū a vindicta culpaꝝ
reuocet ꝟba ſupplicatiōis ꝯuertit di.

RES

V Ide domine ꝛ cō ſidera. quem vin demiaueris ita

Neſcio ſi vllus nūc in tp̄e queat conſi
derare mentē ꝓphete q̄ ꝓpᷓ multitudi
nē charitatꝫ ad diuerſa rapiᷓ. Nūc g̃
mala gentꝫ ſue dolens replicat nunc
pctā luget: nūc bona q̄ pri⁹ ingemiat
ꝛ oīa deſiderabilia ei⁹ q̄ ꝑdidit fluēs
cōmemorat. Nūc deū offenſuꝫ dolet.
nec tn̄ ꝓ his ad eū p̄ceſ fundere ceſſat
¶ Propterea ꝛ nūc ait: vide dn̄e ꝛ cō
ſidera. Rogat g̃ videre q̄ꝛ cūcta ꝯſpi-
cit: ꝛ eū nll'a latēt. Nō q̄ꝛ ignoret q̄ꝛ vi
det: ſꝫ vt iplorādo eū ad miaꝫ ꝓuocet
Nouit igiᷓ eū clementē a natura: ꝛ iō
ꝯſiderare poſcit mala gentꝫ ſue q̄ to-
lerat. Quē vindemiauerꝫ ita. Ac ſi di
cat. Quia ſiē nll'a ē gens cui tanta cō
tuleris bn̄ficia ſic nll'a iuſtꝫ ex cauſis
cui tanta inrogata ſint ſupplicia: q̄ꝛ ꝑ
vuis fec̄ labruſcas: ꝛ ꝑ fructu ſpinas
Non enī eſt quē vindemiauerit dn̄s
ita: niſi q̄ ei⁹ imitanᷓ exempla. A qui
bus abſtulit oīa legis ꝛ cerimoniarū
q̄ leguntᷓ ornamīta ſuaq̄ꝫ mīſionis ora
cula. Uel q̄d longi⁹ ꝓſequar: cū eum
ꝑimerint q̄ eis cuncta p̄ſtiterat. Ami
ſerunt oīa interi⁹ ꝛ exterius celeſtꝫ vi
te ꝛ terrenarū rerū bona p̄ſentia futu
ra. Qui de tanto amore dei mercati
ſunt offenſam: ꝛ de tanta glīa decoꝛ
ris ignē miniā. Et iō ꝯſiderare rogat
dn̄m nō vt acri⁹ excruciet: ſꝫ vt q̄ꝛ ira-
tus eſt miſericordiam recogitet.

Ergo ne comedēt mulieres fructum ſuum

Ac ſi dicat. Quō iſte faciunt. Qō ꝛ in
Regū volumine eas feciſſe legim⁹ et
ſubito accidiſſe ioſeph⁹ teſtaᷓ.

Paruulos ad menſurā

Et vt alij codices expreſſi⁹ hn̄t. ad pal
me menſuraꝫ. Quid igiᷓ incredibile
qō eoſ ad palme mēſurā comederint
inᷓ q̄s tanta erat vict⁹ penuria vt ad
eas cōpulerit. Si occidiᷓ i ſanctua-
rio dn̄i ſacerdos ꝛ ꝓpheta. ¶ Ubi oñ-
diᷓ quia illud prius polluerūt ſangui
ne prophetarū: quando illos etiaꝫ in
ter templū occidebant ꝛ altare: lapi-
dabant qui ad eos miſſi erant. Id-
circo iuſto dei iudicio de reciprocatio
ne dignā ibidē meſſuerit reat⁹ ſui vin-
dictam: Ex quib⁹ profecto malis nō
minus eccleſie chriſti q̄ꝫ ꝛ anime pa-
uendū. Quia q̄cquid illis accidit ad
litterā nobis quotiens diuinis man
cipati officijs talia cōmittim⁹ eadem
in ſinu remetieᷓ offenſa ꝛ omnis reli-
gio nr̄a ꝓphanaᷓ. Mulieres q̄ꝫ aie vi
delicet delinq̄ntiū ad menſurā palme

filios vteri ſui comedēt. qm̄ quicquid ex ſe viciorum genuerūt ad menſurā operꝫ ſuorꝫ recipiūt ſuiſqꝫ ſaturabunt miſeriarū fructibꝫ. Vn̄ magis lugen- dum cenſeo ꝓ talibꝫ qꝫ explanādū ne forte quia exaltati vſqꝫ ad celos ꝓ re- ligione extollimur. apud equiſſimū iudicē ꝓ innumeris etiā grauioribus culpis atrocius ꝯdēnemur. Seqtur.

SJN

i Acuerunt in terra foris puer et ſenex virgines mee ꝛ iuuenes mei cecidere in gladio.

Omnia mala eorꝫ quaſi ſua plangit ꝓpheta. quia charitate pfuſus nouit de corpore deperire qcqd in mēbris mali acciderit. Sic et fidelis qſqꝫ vt dilectione dei et ꝓximi induat debet ad oia ſe extendere. noſtraqꝫ cōia ma- la quaſi ꝓpria deflere. Intendit vt vi- deat ſiquẽ ex nobis q videmur eccleſie mēbra q̄les vel quāti iaceant in terra foris. ſcilꝫ terrenis occupati negocijs qꝛ nemo militās deo implicat ſe nego- cijs ſecularibꝫ. Foris quidē iacent qui exeūt a nobis. ꝛ nō pmanent in fidei opibꝫ. Sed plures q̄ſi intus ſunt qui etiā cū corrūpunt apud diuinū arbi- trem pditi cōputātur. Vbi puer quia iacet in terra vtute ſenū non roborat ꝛ ſenex puer centū annorꝫ maledictio- nis inultat. Virgines ꝛ iuuenes flo- ride etatꝭ gladio aduerſariorꝫ in ani- mo feriunt. ꝛ qđ eſt grauius interfe- ciſti ait. in die furoris tui. Quia aliud eſt interficere vetus hō nr̄ vt corruat ꝛ reſurgat nouus. aliud in die furoris ſui pcutere ꝛ occidere q̄ videbant ſta- re vt peant nec miſereri. Vn̄ naſcitur fletꝰ irremediabilis. qꝛ plangunt hi q neſciunt: plangantur eorꝫ gladio fu- roris dei iā ſint pempti. Non q̄ eius arbitrio pſcripti ad eternā mortē pue- nerint. ſed quia ſibi eam manibꝫ ꝛ vo- tis ſupͤ ſe adtraxerint. Unde quia non reuocauit in ꝫfeciſſe illos plangitur.

TAU

v Ocaſti ait q̄ſi ad diem ſolennē qui terrerent me de circuitu Et nō fuit in die furoris domini qui effugeret et non relinqueretur.

Deſcribit eīm in figura vltime capti- uitatis ꝛ deflet nō ſolū ꝓpheta verum oīm electorꝫ chorus reprobo rꝫ vltimā oīm pditionē. in quo lamēto Tau lit- tera ptitulatur vt in frontibꝫ gemētiū ac dolentiū cōſignata inueniat. Alio- quin in qbꝫ nō inuēta fuerit nō effugi- unt. ſed ſtatuentur in medio. inimicis vndiqꝫ quaſi ad diē ſolennē cōgrega- tis. De q ſupra hoſtes dixerūt: en iſta eſt dies quā expectabamꝰ inuenimus videmꝰ. Dies ergo ſolennes eorꝫ id- circo dī. nō quo deo illā cōplaceat ſꝫ quia eorꝫ tunc leticia quā ſemꝑ cupie- rant pditio ſcꝫ oīm reprobo rꝫ imple- uimus. Ad cuiꝰ ſolennitatis diē idem exanimis etiā ſathanas de carcere ſol- uetur. Et hoc ē qđ in electorꝫ planctu dī. Vocaſti quaſi ad diē ſolennē q ter- rerent me de circuitu. Quia videbūt eos etiā electi vndiqꝫ adgregatos vi- ſione horribili ꝛ perterriti in die furo- ris dn̄i purgabunt. Nec erit q effugi-

triũ verſuuʒ principia apud hebꝛeos
vt fere ab Aleph incipiũt. Aleph q̄dē
vt ſupꝛa dixi doctrina interpꝛetatur.
Reoꝛ q̄ multa doctrina eget hic ſen/
ſus de quo ſumm⁹ auctoꝛ gloꝛiatur ꝛ
quaſi ſingularis ſit q̄ videat ꝛ intelli/
gat. Ita dicit. Ego vir vidēs ꝑaupta
tem meā. Acſi dicat. Ego meā video
pauptatē cui ſunt oīs theſauri ſapie
ꝛ ſcie q̄ſponte ꝑ aliis ſuſcepi quā ipſi
miſeri nō dico eā intelligere. verū nec
ſuā oīm genere miſeriarū cōuulſam
volunt aīaduertere vel cognoſcere.
¶ Interea ꝛ ſctōꝝ oīm vox iſta eē p̄t
q̄ntū in coꝛpoꝛe xp̄i ſunt vniti. ꝛ q̄ntū
imitati eandē fuerint pauptatē quan
tūcunq̄ꝫ in virū pfectū fide atq̄ꝫ operi
bus collecti. Vn̄ ſeq̄tur. In virga in/
dignationis ei⁹. Aliā quidē eſſe puto
virgā furoꝛis dei. Aliā virgā directio/
nis ꝛ virgā regni ei⁹. Aliam vo indi/
gnationis. Qm̄ alia ē ferrea inreflexi
bilis qua conterunt impii tanq̄ꝫ vaſa
teſtea i ira furoꝛis dei. Alia qua in eq̄/
tate ſcti regunt donec ꝑueniāt ad bra
uium ſupne vocatōis. Alia illa de q̄
ad hierl'm dn̄s. In indignatōne inq̄t
mea ꝑcuſſi te. ꝛ in recōciliatione mea
miſertus ſum tui. Sub hac em̄ vga
ad hoc ꝑcutit deus vt miſereatur ad
hoc vulnerat vt ſanet. De qua ꝛ xp̄us
vulneratus eſt nō q̄ in eo aliqua in/
dignatōnis eſſent. ſed ꝓpter ſcelus po
puli mei inq̄t ꝑcuſſi eū virū doloꝝ et
ſcientē infirmitatē. Hoc eſt qđ dicit.
Ego vir vidēs pauptatē meā in virga
indignatōis eius. Quia ob indigna/
tionem ſcelerū nr̄oꝝ pauptatē paſſio
nis ſuſtinuit vt liuoꝛe ei⁹ omnes ſane
mur. Cui⁹ ſane pauptatis myſteriuʒ.
Neſcio ſanctoꝝ ſit q̄ videat ad plenū
quanta bonitas dei quāta dilectio ſu
per filios ire quātaq̄ꝫ miſcōia in filios

recōciliationis ſe infunderit. Et ideo
quaſi ſolius vox ē eius cū dixit. Ego
vir videns pauptatē meā. Videt em̄
ſuā in ſe mirā ꝛ ineffabilē. Videt mē/
broꝝ ſuoꝝ pauptatē. quā ꝛ ipſi com
plectunt ſpe gaudentes facti imitato
res ipſi⁹ ſcientes qđ patiētia paupeꝝ
nō peribit in fine. Vn̄ recte vna vox ē
capitis ac coꝛpoꝛis. Ego vir videns
pauptatē meā in virga indignatōnis
eius. Quia caſtigat deus omnē filiū
quē recipit ꝛ flagellat ad vtꝫ q̄s eru
dit. Nō̄ plemra ē hoc loco. i. ꝑim/
ptio rerū ſecutarū eo q̄ in ꝑncipio h
ius lamētationis ſic ens dicit quaſi
fuerit. ꝑſumit. cuius vita ſuſtinere de
buerit. Quia oībꝫ mēbꝛis totuʒ eſſe
nō ambigit q̄ pr̄ filiū paſſionis virga
ꝑcuſſerit. Vn̄ nec mirū ſi ꝛ ipſa nem
bꝛa eius eadē ꝑcutiunt virga indigna
tionis ad correctionē ꝑpetue ſanita/
tis. vt ſit oīm vox vna in hac valle la
chrymarū gemit⁹ ꝛ ploꝛatus. Hinc
quoq̄ꝫ ſequitur.

ALEPH Ca. iii.

m **Eminauit ꝛ adduxit in tenebras et non in lucem.**

Quādo voluit eū cōterere in infirmi/
tate iuxta eſaiā ꝓphetā. quia reputat⁹
eſt q̄ſi lepꝛoſus et ꝑcuſſus a deo atq̄ꝫ
humiliatus. Tunc vtiq̄ꝫ quaſi addu/
ctus eſt in tenebras ꝛ nō in lucem, te
nebꝛe eū nō cōpꝛehendere. Ex autem
ait quia me minauit nō ſolū ad eum
reſpicit quē terroꝛibꝫ ſeculi ꝛ paſſioni
bus pr̄ tradidit. verū ꝛ ad omnē eccle
ſiam quā ſibi minis ſubiecit ꝛ terroꝛi/
bus ꝛ adduxit nō in lucē hui⁹ vite pꝛo
ſperitatis. ſed in tenebras anguſtiaꝝ

preſſuraq̃ꝫ afflictiõis. Cuiꝰ itaqꝫ vox
eſt me minauit q̃ multis eã diſciplis
erudit atqꝫ ꝑuehit. Uerũtamen īmp̃,
ſentiarũ in tenebras ⁊ nõ in luce q̄m
magis eam ad luctũ ⁊ meſtitiã q̃ꝫ ad
leticiaꝫ ⁊ gaudiũ vocauit. Hic eſt qd̃
ſequitur.

ALEPH

t Antũ in me ver-
tit ⁊ cõuertit ma
num ſuam tota die:

Que nimirũ vox cōe ad caput ⁊ ad
membra refert᷑: q̄m q̃ volunt pie viue
re in xp̄o oēs ꝑſecutionē patiuntur.
Et idõ totius corporis vox eſt tantuꝫ
in me v̄tit ⁊ ꝯuertit manũ ſuã. Quia
quos diſciplina fidei cõuertit ⁊ libere
abire permiſit ⁊ vnumquẽqꝫ ingredi
vias ſuas. Eccleſiaꝫ quã iudeis aut
de gentibꝫ vocauit multos diſciplina
rũ affligit angoribꝫ ⁊ erudit. Hinc ē
qd̃ ait. Tantũ in me vertit ⁊ conuer-
tit manũ ſuã. Uertit q̃dē ad caſtigan
dum eccl̃iam manũ ſuaꝫ: q̄ flagellat
⁊ corripit omnē filiũ quē recipit: ⁊ cõ-
uertit clementer vt miſereat᷑ eiꝰ quã
paterno affectu coanguſtat mult̄ tri
bulatõnũ ꝑſſuris. Conuertere nanqꝫ
de vtroqꝫ accipit᷑ q̄n manũ ad feriēdũ
extendit vel q̄n ad defenſionē vel re-
munerationē clement᷑ ammittit. Uer
tit eni͂ deus manũ ſuã tota die tantũ
vt ſupra membra eiꝰ q̃ colligunt᷑ in vi
rum ꝑfectũ ⁊ menſurã plenitudinis
xp̄i. vt ea excruciet emēdet ⁊ corrigat
in ꝑſentiarũ dum viuit᷑. Et cõuertit
parcendo: auxiliando: in futuro miſe
reat᷑. ¶ Ceteruꝫ hi nullo dei tangunt᷑
verbere quibꝫ nõ eſt reſpectus morti
coꝝ. In labore hoim nõ ſunt ⁊ cũ ho
minibꝫ nõ flagellabunt᷑. Ideo tenuit
eos ſupbia opti ſunt iniquitate ⁊ im
pietate ſua. ſeu cetera que ſequuntur.
Qd̃ bene de templo ſalomonis dicit᷑
cũ edificaret᷑: nõ eſt auditꝰ in eo malle
us ⁊ ſecuris. Quia oīa ſic parata ſēt
exterius ⁊ cõpaginata ſuis ꝑcuſſioni
bus vt ſingula dolata ſuis bene co-
aptarent᷑ iunctura locis. Et hoc ē di-
cere vertit manũ ſuã oīa limando:
cedendo: ac feriendo. ſic ꝓducere vt
poſſint in ſtructura cõuenire. Et con
uertit ab his ceſſando cũ iuſtificatos
ſuis inſtaurat locis: ⁊ aptat manſiõi-
bus a ſcl̃o ꝑparatis. Quoꝝ itaqꝫ ſan
ctoꝝ ſtructura vna eſt. vna ⁊ cõpago
membroꝝ: vna vox: vnꝰ ploratꝰ. ⁊ idõ
xp̄i ⁊ eccl̃ie ſic coaptat᷑ corpus: vt vnꝰ
ſit integer xp̄s. ¶ Moralit᷑ aũt ſpiritꝰ
q̃ eſt in homine ſolus ſcit q̃ ſunt hoīs
Et idõ quotiens diuino tangit᷑ ſpiritu
Paupꝫtatē ſuã intelligens: mox fleti-
bus affectus gemit dicens.

Ego vir vidēs paupꝫtatem meaꝫ in virga in dignationis eius

Quia cum dei verberatus flagello vt
afficiat᷑ in luctu: ſubito nihil in ſe re-
manſiſſe virtũ cognoſcit. Dum nulla
eſt virtutis operatio de q̃ videat᷑ pre-
ſumere. Nemo igit᷑ ſctõꝝ bñ gl̃iat᷑ ſe
caſtũ cor habere. Ideo humilit᷑ cum
fletibus confitetur. Ego vir videns
paupertatem meã. Quia de ſe in nul
lo preſumit maxime cum virga indi-
gnationis dei intrinſecus ad corre-
ctionem caſtigat᷑. Unde ait. Me mi-
nauit et adduxit in tenebras et non
in lucem. Profecto quia omnis ani-
ma cum recordat᷑ minarũ dei ⁊ terro
res diſcutit iudiciorum eius ſuaqꝫ an

te oculos facta quaſi inerit⁹ hora po
nit ſe nonniſi meroribus infecta in
tenebras verſari videt. Et hoc eſt di-
cere quotiēs intus ſuoꝝ diſcutit pau
pertatem meritoꝝ in virga indigna-
tionis dei me minauit ⁊ adduxit i te
nebras; quia nihil de ſe niſi infirma
ſentit. Et dum ea conſiderat ⁊ reuol
uit ſe adductā vt ſe conſpiceret quaſi
in tenebras ⁊ nō in lucē plangit. Ta-
lis quippe anima cū virga diſcuſſiōis
dei ⁊ omnia minarum eius eloquia
intus ꝯtemplať; ⁊ intendit ſuaqꝫ ma
lefacta vt dauid coram ſe ſemꝑ repli-
cans quid aliud ſe niſi adductā in te
nebras ⁊ no in lucem recte creditur.
Ad hoc quippe ſe adductā i tenebras
vt ſemꝑ pendat Nouit ne dū male de
ſe mens elata ꝓſumit: humilitatem q̄
cuſtos eſt omniū virtutū amittat: et
ſuꝑbiendo incidat in iudiciū diaboli
Et ideo quia beati pauperes ſpiritu
ꝑdicanť: bene ſpūs hominis q̄ nouit
ea que ſunt in homine pauꝑtatē ſuaꝫ
ſemꝑ videns contremiſcit dum ſe ad
huc verſari ſub virga indignationis
dei non ambigit. Quibus profecto
plagis correctionis anima quaſi mi
natā ſe ⁊ adductā vt ad ſe rediret iure
intelligit. Et hec eſt doctrina que per
Aleph intus in anima operať vt ſem
per in ſe verſetur ſe ſuaqꝫ retexens lu-
geat donec inluſtret eam oriens exal
to qui venit inluminare. His qui ſe-
dent in tenebris ⁊ in vmbra mortis.
Hincqꝫ ſequitur.

Tantum me vertit ⁊ conuertit manum ſuaꝫ tota die

Materno quidem affectu deus ali-
quando animam exponit temptatio
nibus ⁊ abicit. Aliquando de ſe plo-
rantem ac dolentem intus in ſinum
retrahit ⁊ lac doctrine in corde ſugge
rit ſuaqꝫ conſolatōnis verba inſpirat
⁊ ſempiterna promittit. Et hoc eſt di-
cere in me vertit ⁊ conuertit manum
ſuam tota die. Dum eam omni temꝑ
pore preſentis vite nunc minis ⁊ ter-
roribus nunc temptationibus ⁊ preſ
ſuris: etiam delictorum afficit ſpinis
nunc vo in ſpiratione diuina ⁊ reme
dijs ad ſe inuitans beneficijs exhor-
tatur innumeris. Quatinus in nul-
lo inſoleſcat: in nullo frangať diſcri-
mine: ſed ſubiecta in omnibus quic-
quid acciderit ad laudem ⁊ gloriam
nominis dei conuerſa referat.

Vetuſtam inquit fecit pellem meam et carnem meam et contriuit oſſa mea

Hec nanqꝫ vox plangentis licet ca-
pitis eſſe videať: eccleſie poteſt ꝯgrue
re. Nō q̄ xp̄s vetuſtate vt iam ſupra
dixi affectus ſit peccati: ſed quia ſunt
infra eius corpus quorū vita actib⁹
inueterata corrumpiť. Pro quib⁹ ge-
mit recte caput noſtrum, gemunt et
omnia eius electionis membra, quia
multos vident infra eccleſiam deli-
ctorum vetuſtate conſumptos. Un-
de dauid plorans quaſi vna de ſacris
pellibus Inueteraui inquit inter om
nes inimicos meos. Habet igiť vir
iſte videns paupertatem ſuam pellē
⁊ carnē vetuſtam, habet ⁊ pelles arie
tum rubricatas ad operiendum ta-
bernaculū ſuum, habet ⁊ iacinctinas
ad decorem ⁊ laudem nominis ſui.
Sed in iſtis pauꝑ que vetuſtate affi-
ciunť, in illis vero diues que ad deco

tem nominis eius ſanguine ꝓprio ru
bricantur: aut celi coloribꝫ comparā/
tur. Porro pelles arietum rubricate.
corpora ſunt ſanctoꝝ martyrio dedi
cata. de quibꝫ canit̄. Afferte domino
filij dei. afferte domino filios arietū.
Hyacinthina vo ſunt eoꝝ quos virgi
nitas ad celi ſpeciem ꝑuexit. qꝛ tales
neqꝫ nubent neqꝫ nubent̄: euangelio
teſte: ſed ſunt ſicut angeli in celo. vn̄
⁊ in tabernaculo ꝑrimiores celo fiūt
Preterea ⁊ eccleſia loquens de ſe in
canticꝭ. Nigra ſū inq̄t ⁊ formoſa filie
ieruſalē ſicut tabernacula cedar ſicut
pellis ſalomonis. Non em̄ de illo ſa/
lemone ſed de xp̄o recte accipiendum
cui⁹ pelles ſunt omnes ſancti: qui ſe
mortificauere crucifigendo cum xp̄o
crucem ſuā ad inſtar pelliū mortuo/
rum. Sub quibꝫ tegunt̄ vt alia toti⁹
corporis membra quatinus poſſint
in ſe xp̄i portare ſimilitudinē paſſio/
nis. In cui⁹ nimirū ꝑſona introducit̄
ſalomon qui pacificus interpretatur
Cui⁹ quicunqꝫ pellis eſſe meruerit ꝓ
cul dubio continebit in receſſibꝫ anīa
vti infra ſancta ſanctoꝝ diuina ſum/
mi regis myſteria. Eſt aūt eccl'ia vt ta
bernacula cedar qui tenebroſus me/
ror interpretat̄ quando eos: q̄ de te/
nebris eoꝝ cōuertunt̄ ſue conſolatio
nis doctrina merentes ſub alis ſuis
ſuſcipit penitentes. Eſt vt ⁊ pelles ſa
lomonis quando intra ſe ortodoxos
continet viros: ⁊ omnia illa que in ta
bernaculo figurant̄. Sed quia vari
us pelliū effectus: in alijs q̄dem pul/
chritudo laudat̄: in alijs ꝓfunditas
myſterioꝝ dī cooperta tegit̄: in alijs
defenſa xp̄i eccleſia. Et munita exteri/
us vt ſathan ait ad dn̄m oſtenditur.
Pellem ꝓ pelle ⁊ vniuerſa que habꝫ
homo dabit pro anima ſua. Quia ꝑ
fecto vniuerſos ſanctos ſuos deū ad
hoc dediſſe conſtat in paſſiōes: ⁊ preſ
ſuras vite: vt ⁊ ipſoꝝ atqꝫ omniū anī
me ſaluarent̄. que erāt eoꝝ doctrina
⁊ exemplis crediture. Ac ſi diceret: qm̄
ſanctum appetebāt virum. Quid iſtū
paſſioni ac temptationibꝫ dare retra
bis cum vniuerſos ſctōs ſuos quaſi
pellē ꝓ pelle qn̄qꝫ datur⁹ es in paſſio
nem ⁊ vniuerſa que habent ꝓ anima
bus eoꝝ. Vn̄ qꝛ tanta gl'ia pelliuꝫ ꝑ/
dicat̄: gemit vir videns paupertatē ſu/
am xp̄s videlicet ⁊ eccleſia: quia nulli
afficiuntur ex membris eius vetuſta/
te peccati: immo generalit̄ in preſen/
tiarum cuncti tinguntur peccati ſor/
dibꝫ. Unde ap̄lus. Si dixerimus q̄a
peccatum non habemus: ipſi nos ſe/
ducimus ⁊ veritas in nobis non eſt
Quid enim q̄ peccato ſe infectum cō
fitetur: niſi vetuſtatem ſauciatum ſe
ingemiſcit. Cunctis igitur liquet pec/
cantibus q̄ omnes vetuſtate infici/
untur: eo q̄ vicia pertineant ad vetu/
ſtatem: virtutes vero ad nouam vi/
tam. Unde ⁊ Paulus dicit. Exuen/
tes vos veterem hominem cum factī
bus ſuis: ⁊ induentes nouum. Atqꝫ
iterum vetus homo noſter ſimul cru
cifixus eſt. Qua nimirū vetuſtate xp̄i
eccleſia confecta. quia necdum in pre
ſentiarum ſine macula ⁊ ruga eē po
teſt. Iure Chriſtus in membris ſuis
plangens dicit. Uetuſtam fecit pelleꝫ
meā ⁊ carnē meā. Per carnem quip/
pe vulgi multitudo. Uel etiam vni/
uerſitas infra Chriſti corpus prop/
ter teneritudinem deſignatur plebis
Unde Dauid propheta gemens. Dū
adpropiant inquit ſuper me nocen/
tes vt edant carnes meas. Alioquin.
Niſi caro eſſent vetuſtate peccati
conſumpti: Eſca inimicorum non

eſſent. Quos plangit ꝓpheta ſuis lamentis: immo chriſtus caput ⁊ omnis eccleſia eius quaſi corpus vetuſtate delictorũ ꝯſumptos. Et adiecit.

Contriuit oĩa oſſa mea

Per oſſa nanqꝫ fortiores quiqꝫ intelligunt. Quia in paſſiõe chriſti etiam ipſi apl'i contriti ſunt: ⁊ pauore mortis fugati. Sꝫ ꝙ ait Hec omnia deũ feciſſe: inſinuat iuſto ꝑmiſiſſe ſuo iudicio ad cõſummandas paſſiões: et in eius corpore veraciter que plangũtur accidiſſe. A principio eni hꝰ alphabeti nulla minutat ꝑſona. ſed alia quidem hoꝝ vt dixi ad caput pertinent. Alia ṽo ad corpus vti preſens verſus. Q̃m in xp̃o neqꝫ interius aut exteriꝰ vlla vetuſtas peccati attigit. Neqꝫ os eius contritũ fuiſſe ꝓbatur ſed hec in membris contigiſſe iure planguntur eo ꝙ exterius ⁊ interius, etiam queqꝫ fortia contrita in eiꝰ corpore: ⁊ vetuſtate delictoꝝ ꝯſumpta videant. Preterea ⁊ Jeremias nõ minus in illa p̄ma captiuitate q̃ꝫ etiã ⁊ in ſc̃da talia ſceleratoꝝ ex cauſa ꝓueniſſe apte plorans: ꝯnumerare videt. ¶ Porro moraliter peccatrix anima merito deflet vetuſtatẽ ſuoꝝ facinoꝝ: ita dicens.

Vetuſtatẽ fecit pellẽ meã ⁊ carnem meam.

Neqꝫ eñ pluralit̃ pelles ſed pellẽ ſingulariter vetuſtate infectã lugens gemit: q̃ primi homines expulſi a paradiſi gaudijs ſunt induti. Merito ſiquidem multorũ vna eſt pellis vetuſtate fuſcata. qꝛ mortalitas ꝓculdubio liuore peccati contracta: per preuaricationem primi hominis: vna oĩs veſtiuit delictorum ⁊ mortis conſperſione. Quia non minus ⁊ caro peccati exterius q̃ꝫ ⁊ illa omĩa que infra cõſcientiam tegunt. Unde pſalmiſta q̃ſi voce humani generis loquens. inter malignos ſpũs deprehenſus. Inueterauit inquit: inter omnes inimicos meos. A feruore etenim mentꝭ inter ſpiritales inimicos vl' inter carnales quoſqꝫ proximos. Aliquo modo viſu viuendi vetereſcimꝰ: atqꝫ aſſumpte nouitatis ſpeciem fuſcamꝰ. idcirco gemens dicit anima: vetuſtam fecit pellem meã ⁊ carnẽ meã. dũ eius conſcientie quaſi exteriꝰ vt pellis inueteratur. Et omnis eiꝰ interiꝰ decor q̃ſi caro corrupta tabo peccati conſumitur. Hinc quoqꝫ dauid ait. Dũ adpropiant ſuper me nocentes vt edant carnes meas. Per quas nimirũ carnes carnales in anima affectꝰ deſignat. Ad quos q̃ſi ad ſuas leges diabolus adpropiat: vt eos in q̃bus ſunt q̃ſi carnẽ edens in ſuo corpore cruciat. Quibus ꝓfecto finitꝭ carnibꝰ: q̃d aliud nos q̃ꝫ ſpũs erimus: vt nihil in nobis qd edat reperiat inimicus. Sꝫ qꝛ mens ⁊ conſcientia nr̃a: intrinſecus huiuſcemodi affectibꝰ cottidie replet. Quid aliud q̃ꝫ pellis mortalitatis nr̃e ⁊ caro deſideriorum carnaliũ vetuſtate corrumpitur. Contriuit inquit omĩa oſſa mea. Per oſſa nanqꝫ v̄tutes aĩe demonſtrant. qꝛ ſicut oſſa firmamentũ ſunt corporis: ita virtutes fortitudo ſunt anime. Quibꝰ confractis aut oblectamentis ſeculi aut terroribus minarum: aut vllis inſidiarũ dolis recte plangit anima merẽs: quia contrita ſunt oſſa eius: ⁊ omne corpus eius interius exterius vetad nihilum vetuſtate conſumptũ. Sequit̃.

Edificauit in giro meo ⁊ circundedit me felle et

labore

Quib᷑ profecto verſib᷑ iuxta hiſtoriā
oſtendit hieremiā nō minus deplora
re populi ſui caſus ⁊ ruinā: qꝫ ⁊ tribu
lationis ſue anguſtias. Sup̱ quos
vertit ⁊ convertit manū ſuā deus to,
ta die. vt experiret̃ verū eum ſequivel
lent. Pro quib᷑ etiā pellis ⁊ caro hie,
remie affecta eſt fame. quaſi vetuſte ſe
nectutis ꝯfecta atqꝫ omnis vigor po,
puli malleo ꝑcuſſoris ꝯminutus: ita
vt nulla in eis remanſerit virtus bel
landi. Sed ⁊ nunc obſidionē plangit
inimicoꝝ dum ait. Edificavit in gy,
ro meo. Qđ ⁊ dominꝰ in evangelio
prius defleverat dicens. Si cogno,
viſſes ⁊ tu. Acſi diceret. Si cognoviſ
ſes mala que imminent Et tu quoqꝫ
fleres: qꝛ circundabunt te inimici tui
vallo: ⁊ coanguſtabunt te ⁊ ad terraꝫ
conſternent te. Et nō relinquent in te
lapidem ſcꝫ omnia defenſiōis muni,
mina interius exteriuſue deicient et
diſperdent. Hinc quoqꝫ eſt quomo,
do ꝓpheta luget. Edificavit in gyro
meo: ⁊ circundedit me felle ⁊ labore.
Qđ eſt dicere: circundedit me ſcꝫ po,
pulū gentis mee tribulatione miſeri,
arū ⁊ labore anguſtiarū. Non minꝰ
in ſecunda obſidione ſcelerate civita,
tis: qꝫ ⁊ in prima ſub q̄ fuit ⁊ ipſe hie
remias a populo. nimia cordis ama
ritudine vexatus: etiā ⁊ ꝓ populo la,
bore tribulatiōis afflictꝰ. ¶ Interea
myſtice xp̄i eccl'ia recte gemit. immo
xp̄s in membris ſuis qꝛ ⁊ ipē in paſſi
one deprehenſus. traditus ſum ⁊ non
egrediebar. Quoniaꝫ coedificaverat
ei pater in gyro obſidionem: quando
cum armis ⁊ fuſtibꝰ eum a iuda tra,
ditum apprehenderent: ⁊ non poſſit
effugere vinctum eum ad preſidem ꝑ
duxere. Quo nimirū vallo circūſeptꝰ
quaſi felle amaritudinis ⁊ labore tri
bulationis effligitur humanitas xp̄i
Et hoc eſt dicere. Edificavit in gyro
meo. qꝛ ex ipſa obſidione armatoruꝫ
eum apprehendentiū traditus eſt ad
paſſionem: vbi cibatus eſt felle ama,
ritudinis ⁊ labore tribulatiōis. Un,
de ⁊ in pſalmis. Dedere inq̄t in eſcaꝫ
meā fel: ⁊ in ſiti mea potavere me ace
to. Per fel quippe omnis amaritudo
paſſionis interius deſignat̃: ⁊ ꝑ labo
rem exterior in carne tribulatio expri
mit̃: vt integra paſſio xp̄i in corpore
⁊ in anima intelligat̃. Quoniā ⁊ pro
nobis intus doluit ⁊ exterius in car,
ne vere paſſus fuit. Quib᷑ profecto
paſſionibus adhuc cottidie in carne
ſua ⁊ in membris ſuis ſcilicet in eccle
ſia patit̃. qꝛ de carne eius ⁊ de oſſibꝰ
eius ipſa format̃: vt cōpleat in ſe ea q̄
deſunt paſſionibus xp̄i. Ex q̄b᷑ pro,
fecto paſſiōib᷑ ⁊ p̄ſſurꝭ plangit dicens

Edificavit in giro meo et circundedit me felle et labore

Qm̄ i p̄ſentiarū omnib᷑ obſeſſa ma,
lis in medio laqueoꝝ ambulat vbi ſe
des eſt ſathane. Hinc eſt ꝙ heretico,
rum qꝫ ſepe vallat̃ exercitu: ⁊ intꝰ fal,
ſorum fratrū affligit̃ ⁊ replet̃ labori,
bus: acſi felle amaritudinis. Quo ni
mirū felle ſymon ille magus ꝑfuſus
omni cōmotus impietate. zelo invi,
die movebat̃ xp̄i ſubvertere diſcipu,
los: ⁊ eccleſiam electorē dei corrumpe
re. Hinc quoqꝫ ꝙ exteroꝝ atqꝫ perſe
cutoꝝ opprimit̃ ſupplicijs hinc ꝙ ob
oblectamentis ſeculi huiꝰ: ⁊ rerum ꝑ
mulcet̃ blandicijs: quatinus his inle
cta ſempiternis fraudet̃ bonis: Hinc

doliſ hoſtiū cottidie inuiſibiliū ꝓpul-
ſatꝛ: ⁊ fraudibꝫ: intantū vt felle videa-
tur repleri meroꝛis: ⁊ laboꝛibꝫ tribu-
lationū. Et ideo videns ſe ſponſa xpi
tantis ꝑpediri laqueis: gemēs dicit.
Edificauit me in giro meo: ⁊ circūde-
dit me felle ⁊ laboꝛibꝫ. Quibꝫ vndiqꝫ in-
tus foꝛiſve concluſa malis. Alibi ait.
Quis dabit mihi pennas ſicut colū-
be volabo ⁊ requieſcam. His igitꝛ ob-
ſeſſa fraudibꝫ ⁊ iniquoꝝ laqueis: in-
terno doloꝛe amaricat animū: foꝛis
ꝟo vt vincat laboꝛibꝫ fatigatꝛ. Sed et
anima quelibet lugens dolet: ꝙ edi-
ficatꝛ in gyro ei⁹: ⁊ cōcluditꝛ felle mali-
tie multiſqꝫ fatigatꝛ laboꝛibꝫ. Maxi-
me qn̄ ſe circumſpicit vndiqꝫ coangu-
ſtatam: ⁊ intus ſuis ſe repleri iniqui-
tatibꝫ. Agunt em̄ indeſinenter mali-
gni ſpūs ſi quō miſeraꝫ animā: ꝑmit-
tente deo prauis inuoluāt delectamē-
tis: ⁊ peſſimis eam repleāt deſiderijs
Quoꝝ nouiſſima fiant ei felle ama-
rioꝛa: omīqꝫ laboꝛe intus foꝛis ve du-
rioꝛa. Quibꝫ nimirū laqueis obſeſſa
iure dolet lugens: eo ꝙ circūuallata
ſit malis in gyro ⁊ intus felle repleta
amaritudinis. Sequitꝛ

BETH

In tenebꝛoſis colloca-uit me: quaſi moꝛtuos ſempiternos

Hic nanqꝫ verſus apte hieremie con-
gruit: qꝛ retruſus in imo carceris: ni-
mia aſperitate excruciatꝛ: ita pene vt
vitā amiſerit q̄ſi vn⁹ eoꝝ q̄ ꝑ reatibꝫ
inter moꝛtuos deputabatꝛ. Verunta-
men qꝛ ꝓphetarū actibꝫ futuroꝛuꝫ de
xpo ꝓphetia texitꝛ. Ex quo paulus ait.
Multifarie ⁊ multis modis olim lo-
cut⁹ ē de⁹ in ꝓphetis. Aſſimilatus in
manu oim ꝓphetarū ex ſua paſſiōe fa-
cti hui⁹ vaticiniū expleuit. vn̄ idē im-
mo dn̄s ꝑ eū. i. tenebꝛoſis collauit me
inq̄t. Qō ſane lamentū magis ad ca-
put q̄ꝫ ad membꝛa ꝑtinere videtꝛ. qꝛ ꝑ
nobis moꝛtu⁹ eſt: ſꝫ nō moꝛtu⁹ ſeculi.
Quia moꝛtui ſeculi mercedē recipiūt
iniquitatis ſue: ⁊ moꝛtē ſibi ducūt ex
pcti ꝓpagine. Xp̄s ꝟo venit in ſilitudī-
nē carnis pcti. adcirco ſilitudinē collo-
catus in tenebꝛis. traxit de moꝛte pec-
catoꝛum. Vn̄ ſignantꝛ ait. Collocauit
me in tenebꝛoſis q̄ſi moꝛtuos ſempi-
ternos. Quaſi q̄dē lꝫ vere moꝛtu⁹ qꝛ
die tercia ſurrexit: ⁊ nō in ſempiternū
repulit eū dn̄s. Collocat⁹ eſt aūt in te-
nebꝛis tanq̄ꝫ in inferno. tāq̄ꝫ in ſepul-
chꝛo: tanq̄ꝫ in paſſiōe q̄ſi moꝛtui ſem-
piterni. Sꝫ fact⁹ eſt ſicut hō ſine adiu-
toꝛio inter moꝛtuos liber. Liber idē
qꝛ ſine pctō fuit. ¶ Propterea cito de
tenebꝛis. lux ad vitā rediit. Expletis
aūt his tribꝫ ꝟſibꝫ. Beth littera que
ſcḋm aliā interꝑtationē cōfuſio interꝑ-
tatꝛ. Vt ſit ſenſus ꝙ omīs q̄ ad vetu-
ſtatē decidit cōfractis viribꝫ: obſidio-
ne vallatꝛ antiq̄ hoſtꝭ. ⁊ felle int⁹ ama-
ritudinis. Quibꝫ ꝑfecto laboꝛibꝫ cir-
cūſcept⁹ q̄ alibi locat⁹ q̄ꝫ in ꝯfuſiōe ſcꝫ
in tenebꝛis verſatꝛ. Ideo qꝛ ꝓpheta ꝑ
ꝯfuſione plangit humani generꝭ: me-
rito ſub hac littera toti⁹ domus rui-
nā ⁊ maculas vetuſtatꝭ plāgit. Beth
quippe etiā ⁊ dom⁹ interꝑtatꝛ. Que ꝑ-
fecto dom⁹ ꝑ ꝯfuſiōe ſua gemēs dic.

Vetuſtā fecit pellē meā

⁊ cetera q̄ ſequuntꝛ. ¶ Poteſt ſiq̄dē re-
ferri ⁊ ad caput hec vetuſtas pellis. ꝑ-
pter indutā moꝛtalitatē carnis. Reli-
qua ꝟo oīa ſub hac littera de capite
videlꝫ de xpo magis dicta intelligūtꝛ

¶ Moraliter vero aīa ſub ↄfuſiōe po
ſita. his verſib9 gradatim ſe ruinoſi9
deprehenſā luget. Primū q̄ vetuſta
te pctī fractis virib9 conrupta iacet.
Deinde q̄ circūuallata fraude inimi
ci vltra exire ad libertatē venundata
ſub delicto nō valet. Et intus infra la
queos aduerſariorū repleta amario/
ribus felle malis: ⁊ circūſepta labori
bus cōcupiſcentiarū fatigata: ⁊ pon/
derib9 ſuorū facinorū depreſſa luget.
Inſup ⁊ amiſſo lumine collocata in
tenebris iam quaſi mortua in ſempi/
ternū. Nec ſe ipſam qualis ſit q̄ȝ miſe
ra q̄ȝ infelix quib9 ve oppreſſa malis
⁊ nudata bonis videre valet. Auferū
tur ei iudicia dei ab huiuſcemodi ani
ma ne vltra reſpicere ſe queat, vt in di
recto iudicior̄ dei videat abyſſū mul
tā: ſed ea ſolūmō que ſunt cecitatis ſp
orbata lumine cōcluſa ſub cōfuſione
ſua ſentiat. Hoc ſemp inimicus gau/
det: ne ſe miſera aīa de tenebris ad lu
cē explere queat. Hinc eſt qd̄ eſt phili
ſtei capto ſampſon oculos eruunt ac
deinde cecū ad molā mittūt. vt ſemp
in circuitu gyrans viam vite priuato
lumine nunq̄ȝ inueniat. Hinc quoq̄ȝ
ſedechia nabuchodonoſor capto pri/
mū ei effodit oculos deinde vinctum
in cauea babylonē ducit. ne vnq̄ȝ iam
vltra infra confuſionē clauſus lumen
videat. Tamē quelibet talib9 infecta
malis anima duȝ adhuc in carne de/
uincta plorat. Nō vere ſȝ quaſi mor/
tuā ſe luget: dū locus ad penitentiaȝ
datur. anteq̄ȝ obſorbeatur pfundo: ⁊ ſup
eam vrgeat pute9 abyſſi os ſuū Quia
vere cū hoc impletū fuerit. Null9 re/
greſſus ad penitētiā erit. Interim vero
cū in pctīs iacet pfundiorib9 q̄ſi mor
tui in ſempiternū cōcluſa dolet: ſed q̄ȝ
ſepe p xp̄i grām miſerāte dō de pfun
do iniq̄tatis ad vitā redit. Sequitur

Gimel lr̄a q̄ retributio vel plenitudo
interp̄tatur. vt ex ipi9 interp̄tatione co/
gnoſcat lector plenitudinē retributio
nis. Que vl' q̄lis ex plenitudine deli/
ctor̄ retributio ſequatur: tres ſequētes
verſiculi inſinuāt cum dicitur.

GIMEL

C Ircūedificauit ad
uerſū me vt n̄ egre
diar. Adgrauauit cope
dē meū: ſȝ ⁊ clamauero
⁊ rogauero excluſit ora
tionē meā. Cōcluſit vi/
as meas lapidib9 q̄dris
ſemitas meas ſubuertit
Qd̄ ſatis pp̄heta p ſe imo ⁊ p pplo plā
gere videtur: q̄ vinct9 in carcere cōpedi/
bus adgrauat9 edificatā aduerſus ci
uitatē ⁊ pplm obſidionē amariſſime
deflebat. eo q̄ ab hac liberari eos nō
poſſe culpis exigentib9 in ſpū puide/
bat. Sȝ ⁊ clama. inq̄t ⁊ roga. excluſit
ora. meā. Vn̄ dn̄s, ne adſumas inq̄t
laudē ⁊ orationē p eis. q̄r pfecto cla/
mor oper̄ eor̄ aſcēderat ↄtra eos. ne
pp̄heta exaudiretur rogās p eis. Et hic
eſt qd̄ ait. Excluſit orationē meā. quā
do p pctīs eor̄ gemens ac dolēs. ne
exaudiri meruit. Sȝ ↄcluſe ſūt oēs co/
rū vie: ⁊ ſi p exaggerationē cū eo loq̄tur
lapidib9 q̄dris ſemiteq̄ȝ ſubuerſe: ne
forte p̄maȝ aut ſcḋm obſidionē poſſint
effugere. Et notandū q̄ ſuas pp̄heta
cōcluſas plangit vias ſemitaſq̄ȝ ſub/
uerſas dū oēs exit9 miſere ciuitatis ho
ſtiū inuaſione ↄſpicit obſtruſos et ad
euaſionē ppl'i inlaq̄atos ¶ Ceter̄ iſtor̄
ſenſus ↄuſū ad caput eq̄ ⁊ ad mēbra

pōt referri cum dicit Circūedificauit
aduerſum me vt nō egrediar. Ac ſi pa
tenter dicat. Excitauit aduerſum me
corda iudeoꝝ ⁊ circūedificauit legio,
nes atq; cohortes ꝯtra me ſeuientes
vt nō egrediar eoꝝ de manib⁹. Quo
uſq; vadam ſicut ſcriptū eſt de me: et
compleant̄ vaticinia ꝓphetarū. Idcir
co excluſit orationē eius cum clama,
ret. Pater ſi poſſibile eſt trāſeat a me
calix iſte: vt omnia complerent̄. Sed
⁊ eccleſia xp̄i multotiens hereticoꝝ
cōcluſa dogmatib⁹ certe aut ꝑſecuto,
rū vallata ſuppliciis: vſa hac voce plo
rans ⁊ lugens totū deo tribuit quic,
quid paſſa eſt ab hoſtibus. Ac ſi ꝓpria
voce dolēs dicat. Circūedificauit ad,
uerſum me vt non egrediar. adgraua
uit compedē meū ob immanitatē tor
mentoꝝ vel multitudinē laqueorum
ſeu ꝓpter condenſitatē praui dogma,
tis. Qđ frequenter cōtigiſſe minime
dubitat̄: ita vt generalis eccleſia q̄ſi
vna nauis in mediis colliſa fluctib⁹
multotiens quaſi ſubuerſa ⁊ p̄graua
ta doleat. Interq; nimirū ꝑicula q̄ſe
pe ad ꝓbationem ſui ſuā orationē a
dn̄o excluſam ingemuit. habens cū
ap̄lo anchoram ſuā ſcȝ ſpem fixā in
celo. Ne forte (qđ abſit) q̄ p̄sciti ſūt: et
p̄deſtinati ſubmergant̄ fluctib⁹. Con
cluſit em̄ vias ei⁹ lapidibus quadris
dum oīa ſanctarū ſcripturarū itine
ra quaſi q̄dratis philoſophoꝝ elo,
quiis obſeruauit. ne recto tramite per
eas greſſib⁹ fidei quantotius ad pa,
triam ꝓperaret: et omnes ſemitas ea
rū ſcilicet ſubtiliſſimas diuinarū reꝝ
intelligentias ſecularib⁹ vel praui do
gmatis ſubuertere ꝑmiſit diſciplinis
¶ Ceterū anima quelibet cui⁹ iam re
tributio ob immanitatē ſcelerū ſuoꝝ
imminet ⁊ plenitudinē delictoꝝ ſub

merſa iacet. Quia Gimel lr̄am vtrū,
q; interpretari diximus. iure in ſere,
uerſa deflet: circūedificauit aduerſum
me vt nō egrediar ſicuti ⁊ ille qui dice
bat Circūdederunt me dolores mor
tis ꝑicula inferni inuenere me. Qui,
bus ꝓfecto p̄grauata compedibus
formidat. Ne nō poſſit euadere a ſup
pliciis: q2 ⁊ ſi eius fuit corruere: miſe,
rantis dei eſt eam de tantis laqueis
liberare. Quid em̄ miſerabilius eſſe
poteſt agime delinquenti: q̄ vt ſic cō,
cluſa teneat̄ carcere peſſime captiui,
tatis: ne vltra egredi queat ad liberta
tem bone actionis. Inſup ⁊ iuncta cō
pedibus delictorū: atrocius adgraua
tur flagitiis: ſaltē ſe ne ꝓmoueat pe
nitentie ad remediū. Compedes em̄
ipſius oīa cōcupiſcibilia ſeculi ⁊ ob
lectamenta carnis. Necnō ⁊ oēs ini
mici doli. quib⁹ cū ꝓfecto pedes con,
ſtringunt̄ fidei: q̄m ꝑ fidem ambula
mus ⁊ nō ꝑ ſpeciem. Nequeūt libere
ad ea q̄ nō vident̄ ⁊ ſempiterna ſunt
intendere. Adgrauant̄ aūt quotienſ,
cunq; iniquitatē ſup iniquitatē adpo
nimus: q2 recte iniquitas ſup talentū
plumbi ſedere dicit̄. Ergo adhuc con
numerat miſeriarū ei⁹ immanitatē
cū dicit tantis pregrauata malis. Et
cum clamauero ⁊ rogauero: excluſit
orationē meā. Nam inter ſupplicia ſo
lūmodo lachrime ⁊ preces ad iudicē
ſolantur reos: tandem vt his promo
ta pietas veniam impendat delictis.
Sed valde in nouiſſimis contriſta,
ri poteſt: quando mens rea ſic ſentit
offenſum iudicem etiam culpis cri,
gentibus: ne poſſit oratio tranſire et
ad fontem pertingere pietatis. Exclu
dit autem ſupplicum preces: quan,
do nos ſic peccare permittit etiam vt
ipſa contra nos inſurgant flagitia: et

concludant oia pietatis itinera offen
ſo iudice, ne poſſit ad eũ ꝑtingere qui
ꝑſens eſt vbiqꝫ ⁊ audit oia. Quia ꝑ,
fecto ſic ſcriptũ ẽ ꝗ claudit aures ſuas
ne audiat legẽ: oro ei⁹ erit execrabilis

Concluſit in q̃ꝛ vias me as lapidibus quadris.

Habent em̃ ſcelera ⁊ pctã quadratu,
ram ſuaꝫ. ſicut quidã poetice ait. Hi
metuunt cupiũt gaudentqꝫ dolentqꝫ
Quibꝰ ꝑfecto q̃dris lapidibꝰ conqua
drantur oia vicia noſtroꝝ ſcelerũm.
Vñ tandeꝫ aliq̃n redeat ad ſe infelix
nimiũ aia vetuſtate infecta confracta
viribꝰ. in gyro ab inimicis obſeſſa. fel
le iniq̃tatis ⁊ miſeriarũ vallata vanis
fatigata laboribꝰ. in tenebris ignoran
tie ⁊ ſub caligine cecitatis locata: con
tra quã innumeri hoſtes neq̃at egre,
di ⁊ vicia deſeuiũt. Redeat iũcta com
pedibꝰ ⁊ ꝑ̃grauata. piũ roget iudiceꝫ
indeſinẽter cũ omni improbitate cla,
moris. Quia et ſine eo ꝙ amica ſit.
ꝓpter improbitatẽ petẽtis ꝑmittit ve
ritas indignatõe remota quotq̃t vite
panes pulſans rogauerit ad ianuã ſe
dare. Quia ꝓpe eſt dñs oibꝰ inuocan
tibus eũ. oibꝰ ꝗ inuocãt eũ in veritate
Alioquin aia. ⁊ ſi his oibꝰ exuta eſſet
malis. quõ vias lapidibꝰ quadris ob
ſeſſas ⁊ ſemitas ad patriã ſubuerſas
trãſire poſſet. Quid ei aliud ẽ in mũ,
do niſi ↄcupiſcẽtia oculoꝝ ⁊ ſupbia vi
te. Et ſi ad ſcripturas ſctãs q̃ſi ad pa
ſcua ſe cõuerterit: in q̃bꝰ recte via inue
nitur eterna: cõtinuo occurrunt lapi,
des hereticoruꝫ: q̃bꝰ obſeſſa fides q̃ſi
muris ne recte inueniat᷑ inuoluitur. ⁊
ſubuerſio ſemitaꝝ eoꝝ laqueis ibidẽ
ꝓ fonte ꝑ̃parat᷑. Vñ dicat fidelis aia
cũ ꝓpha. Quis dabit mihi pennas ſi,
cut colũbe: volabo ⁊ requieſcã. Et cũ
aplo. Infelix ego hõ q̃s me liberabit
de corpore mortis hui⁹. ſcꝫ gr̃a dei vt
ſciam⁹ de his oib⁹ ꝙ non niſi ꝑ gratiã
liberamur. Propterea his exagitata
anguſtijs aia ad deũ indeſinenter de
flectat articulũ. ⁊ ſub deleth lr̃a acrio
ra plorãs ⁊ gemẽs videat ꝗ ſequant᷑.
Deleth nãqꝫ iuxta q̃ndã interꝑ̃tatio,
nẽ, timorẽ ſignificare videt᷑: vt ſupius
tabularũ dixerim. Hinc reſtat vt aia
a timore dei ſalutẽ cõcipiat ſicut ſcp̃tũ
eſt. A timore tuo dñe ↄcepim⁹ ⁊ pepe,
rimus ſpm̃ ſalutꝭ. Et alibi. Cũ timo,
re noſtrã ſalutẽ opamini. Quid ei ter
ribilius dici põt. poſt tã dira pcti ſup
pliciaꝙ vt ſb hac lr̃a de deo dicat᷑.

DELETH

V Rſus inſidians factus ẽ mihi leo in abſconditis. Semitas meas ſubuertit ⁊ cõfregit me, poſuit me d̃ſolatam. Tetẽdit arcũ ſuũ ⁊ poſuit me quaſi ſignuꝫ ad ſagittam.

Quid t̃ribili⁹ dici potuit. q̃ꝫ vt auctor
ſalutꝭ nr̃e dicat᷑. q̃ſi vrſus iſidiãs nob
fact⁹ ⁊ velut leo in abſcõditis. Vrſus
nãqꝫ fera ẽ fraudibꝰ plena. ⁊ nimiã ge
rens ĩ brachijs fortitudinẽ atqꝫ ĩ lum
bis. Sed neq̃q̃ꝫ ꝑ ſe dñs h̃ loco huic
beſtie cõparat᷑. imo ꝑ eas vtraſqꝫ na,
buchodonoſor certe aut tit⁹ vl' veſpa,
ſian⁹ deſignant᷑ ꝗ alibi aper ſingularꝭ
ferus appellãt᷑. In q̃bꝰ ꝑfecto dei ꝑ̃tãs
advltionẽ iniq̃ꝝ ⁊ vindictã fuit. Ac ꝑ
h̃ de⁹ rurſus vel leo fact⁹ plangit᷑ qꝛ cũ
ſit clemens ac pius indulgẽtiarũ dñs.

iuſto ſuo adduxit iudicio contra hie/
ruſalem. qui eã omni inſidiarũ gene/
re obſideret. ⁊ ſue deuaſtaret fortitu/
dinis potentia. Quẽ dñs ſeruũ ſuum
⁊ colonũ vocat; eo ꝙ in vltione p̄uari
catricis ſeruierit hieruſalẽ. ceteraſqȝ
ciuitates ſubuerterit. ⁊ poſuit eã de/
ſolataȝ vaſtitate hoſtili ſicut hiſtoria
ꝓdit ⁊ tanq̃ȝ tuguriũ in cucumerario
vacuaȝ ſine cuſtode reliquit. Poſuit
ergo eã dñs tanq̃ȝ ſignũ ad ſagittam.
ꝓculdubio quia ſic in medio ſuorum
hoſtiũ poſita eſt. vt ex omni parte cir/
cũdaretur q̃bus iã frequẽter quaſi ſa
gittis vulnerata. ſaltẽ ad medicũ re/
diret neceſſitate cõpulſa. Quas ſane
gentes ſuo modificante iudicio dñs
quaſi extenſo arcu cõtra eam ſepe mi/
ſiſſe legit̃. vt vel ſic addiſceret timere
deum expugnare ſe; ne ab inſidijs ho
ſtium ſuoꝝ. q̃ſi ſagittarũ vulneraret̃
iaculis. Illa vͦo relicto deo iure ſe plã
git quaſi ſignũ ad ſagittaȝ poſitã. q̃a
iuſto agitur iudicio. Ac ſi extẽſo arcu
q̃ȝ ſepe ab hoſtibꝫ eſt vulnerata ¶ Cuiꝰ
⁊ idẽ aduerſarius ſemitas ſubuertit ⁊
cõfregit. quas iã ſupra etiaȝ lugere ſe
dicit. Interea vox capitis eſt pariter
⁊ corporis. ꝙ factus ſit is vrſus inſi/
dians ei qui eſt incõmutabilis ⁊ ſem/
piternus deus. Non ꝙ ipſe vt dixi a
ſua imutetur natura bonitatis ⁊ pie/
tatis. ſed ꝓpter efficientias rerũ. eo ꝙ
ipſum cõtra vnicũ filiũ ſuũ. caput no
ſtrum videlicet xp̄m erigere ꝑmiſit q̃
velut vrſus inſidians fraude ⁊ forti/
tudine ſua perimere tẽptauit ac deci/
pere. Non ſolum eũ verum omne cor
pus eius. ſcȝ credentes in eũ ab inicio
ſeculi vſqȝ in fineȝ tẽptabit; ⁊ ſicut leo
inquit in abſconditis. In quibꝫ profe
cto duabꝫ beſtijs omnis diaboli ſeui/
tia demonſtratur. Unde ſignanter et
per leonem ipſe humani generis ad/
uerſarius deſcribitur. Per vrſum vͦo
eius omnia membra ſcȝ heretici ⁊ fal
ſi fratres monſtrantur. Quoniã rur/
ſus licet fortis ſit viribꝫ. tamen infir/
mũ gerit caput ſicuti ⁊ hi omnes dia
bolum qui ſemꝑ in manifeſto ⁊ in ab/
ſcondito de vnitate corporis xp̄i que
rit. quos deuoret vel decipiat. In ab/
ſcondito quidem. quia dolo ⁊ fraude
ſeuit. in manifeſto quia de fortitudi/
ne ſua multũ confidit. ⁊ fiduciã habet
ꝙ influat iordanis in os eius. Hinc
quoqȝ apoſtolus ait. Aduerſarius
noſter diabolus tanq̃ȝ leo rugiẽs cir/
cuit querens quẽ deuoret. Alioquin
niſi de ſua cõfideret fortitudine. nũq̃ȝ
rugiens indignans ⁊ frendens iret.
Niſi vero fraude inſidiarũ incautos
deciperet; nunq̃ȝ pſalmiſta inſidiatur
in abſcondito tanq̃ȝ leo in cubili ſuo
diceret. Sed quia viribꝫ omnia deice
re nõ p̄ualet. inſidiarũ fraudes adhi/
bet. Per que nimirũ duo virtutis ſue
arma. nõ minus cõtra caput q̃ȝ etiaȝ
⁊ cõtra omnia eius membra. Qͦd ge/
mens ꝓpheta imo xp̄us ⁊ eccl'ia dicit.

**Urſus inſidians factꝰ ẽ
mihi ſicut leo ĩ abſcõditis**

vt per hec duo mala duaſqȝ vt dixi be
ſtias omne corpꝰ diaboli ⁊ caput vſqȝ
ad antixp̄m contra electos dei deſeui
re. iure plangendũ ab omnibꝫ cenſea/
tur. He nanqȝ beſtie ſunt que venire
cõſueuerant contra dauid paſtorem
ouiũ ⁊ inſurgere vt gregẽ diriperent.
Contra quas idẽ q̃ȝ ſepe inſiliẽs erue/
bat ouem etiã de ore leonis ⁊ diſcerpe
bat fauces in fruſta brachiaqȝ ſupera
bat. Iſte eſt nãqȝ dauid noſter qui et
oues ſuas p̄ducit et ad paſcua vite et
eruit eas de ore leonis ⁊ vrſoruȝ bra/

chia cõſtringit. Nos eñ populus eiꝰ et oues paſcue eius. Ad quos q̄ſepe leo iſte ꝛ vrſus veniunt aduerſarij ſcꝫ noſtri ꝛ contrarie poteſtates. tollūtqꝫ etiā arietem de medio gregis. An nō eundē ipſum dauid tulit ꝛ quaſi arietem ꝑuaſit. quē ſi nō dñs de faucibus eius eruiſſet euadere nō poſſet. Unde in ꝑſona xp̄i qd̓ ꝑſequeret̃ eos dictuꝫ eſt. ꝑcutiebā inquit ꝛ eruebā de ore eorum. ſcꝫ xp̄s oues ſuas per vaſas. dauid petrū. ꝛ omēs qui in eius fugere paſſione ꝛ deinceps quoſcūqꝫ eruit iā pene cōſumptos. Sed illa ſicut ſcptura refert. Conſurgebant aduerſus dauid quia non minus aduerſus caput videlicꝫ xp̄m inſurgūt: q̄ꝫ ꝛ aduerſus eius mēbra. Dauid autē. Adprehendebam inquit mentum eoꝝ: ꝛ ſuffocabam interficiebāqꝫ eos. Gratias omnipotenti deo. quia quicquid ꝓpheta doluit eos ꝑualuiſſe in gregeꝫ xp̄i. totum virtute dei ſuperatū eſt. tantū ne oues ſe eoꝝ faucibꝫ ingerant. quoniā morte ſua eos leonē de tribu iuda interfeciſſe patet. Hinc quoqꝫ dauid. Leonē ꝛ vrſum inquit interficiebam ego ſeruus tuus. Sequitur.

Semitas meas inquit ſubuertit et confregit.

Hoc idipſum repetit dolens. ꝙ iā ſupra defleuerat. Et poſuit me deſolatam. ſcꝫ quia ſupra hierl'm ꝓpheta deſolatam ſedere plangebat. Nūc vero fortaſſis in ſeipſam reuerſa imo ſponſa xp̄i dotata eius ſanguine gemit ſe poſitā deſolatā a xp̄o. Quia cū adulterum in q̄buſlibet recipit ſuis membris. ſecū ſponſū minime hr̄e poteſt.

Tetendit arcum ſuum. ꝛ poſuit me quaſi ſignū ad ſagittam.

Poſitus ergo chriſtus a patre quaſi ſignū ad ſagittam dicit̃. quia non minus ipſe q̄ꝫ ꝛ omnis eius eccleſia in titulum contra oēs aereas poteſtates ꝛ eoꝝ fallaciam erectus cernitur. Unde vrſus et militibꝫ eius. Spectaculum inquit facti ſumꝰ mundo ꝛ angelis eius. Qd̓ in ſe ſolum xp̄us exigere curauit. q̄ſi monomachiā expleturus contra oēs beſtias ſilue: contraqꝫ earum ſeuitiā. contra oblectamēta ſeculi. ꝛ cōtra omnia eius nomini aduerſantia. Unde quaſi ſignū ad ſagittā ſe plangit poſitū: quia non minus in ſe q̄ꝫ in ſuis mēbris ad repellendum omnia iacula ſuſcepit inimici. ¶ Ceterum ſub Deleth littera anima timore perculſa plangit dicens.

Urſus inſidians factus eſt mihi, et ſicut leo in abſconditis.

Quia non minus in aperto cottidie vi ſagittarum q̄ꝫ ꝛ in abſcondito inſidiarū eius ſuſcepit vulnera. ꝛ ſe talibꝫ d̓cepta dol'. poſitā iure plāgit d̓ſolatā

Tetendit arcum ſuum.

Per arcū nanqꝫ extenſum ius diuini iudicij exprimit̃. qd̓ diu venire differt̃ quia mauult xp̄us inuenire quos remuneret q̄ꝫ quos feriat. Hinc dauid ait. Dediſti metuentibus te ſignificationem: vt fugiant a facie arcus. Fortaſſis ergo per arcum ſcripturas ſanctas libenter accipimus, ex quibꝫ quaſi fortitudine noui teſtamēti et neruo quodā duricia veteris ꝯplexa et edomita eſſe creditur. Ex quibꝫ tanq̄ꝫ ſagitte mittuntur ad feriendaꝫ cordis duriciam. Qua enim alia ſagitta percuſſa ē anima que dicit. Introducite

in domum vini, conſtituite me inter vnguenta. conſtipate me inter mella quomodo vulnerata charitatis ego ſum. quia amore lăgueo. Habet em̄ ex hoc arcu iudiciorū dei xp̄us alias ĭmittere ſagittas ad pungendū vicia ꝛ pctă. alias vō ad vulnerădas aïas amore charitatis. Inꝛ q̄ nimiruʒ oïa aïa cōſtituta ē q̄ſi ſignū ad ſagittam vt hinc ſuſcipiant vulnera charitatis illinc repellăt omnia iacula inimici. Quatinꝰ ſuis triūphet de hoſtibꝫ. Et victrix cum corona ꝑcipiat ꝑadiſum. Seq̄tur Hec lr̄a q̄ viuo vel ē interp̄tatur. A p̄ncipio em̄ huiꝰ alphabeti. exinanitio xp̄i oñdiꝛ ſicut ait ap̄ſus. Qui cū eēt in forma dei nō rapină arbitratꝰ ē eſſe ſe equalē deo. Sʒ ſemet ipſum exinaniuit formă ſerui accipiēſ et habitu inuentꝰ vt hō. Propter qđ oïa obprobria ꝛ paſſiōes vſq̄ʒ ad mortem ſuſtinuit. Vñ neceſſe fuit ſb hac lr̄a creſcere inter agones ꝛ certamina paſſionis: q̄ꝛ is q̄ ſemetip̄m intactum exinaniuit. ſemꝑ ideʒ eſt: ꝛ incōmutabiliter eſt. Et q̄ eſt vtiq̄ʒ viuit. ſicuti et q̄ viuit eſt. Ac ꝑ hoc vna vox ē credentium. etiă inter ſupplicia tormētoꝝ dū diciꝛ aïe nr̄e. nō ē ſalus illi in deo eius. Eſt. quia omnino ſemꝑ idē ꝛ vbiq̄ʒ ē. q̄ nuſq̄ʒ ſuis ꝛ nunq̄ʒ longe abeſt. Et hoc ſolū incōmutabiliꝛ tenet fides eccleſie omnino qꝛ eſt. Ille vō iure de ſe ita fidentibꝫ. licet pro nobis credaꝛ reſpondit ſemꝑ ꝛ vbiq̄ʒ viuo. Vñ etiam delinquētibꝫ clamat dicēs. Viuo ego nolo mortē peccatoris. ſed cōuertatur ꝛ viuat. Conuertaꝛ autē ꝛ viuat. quia vita nunq̄ʒ vult mortē. ſed vt oïs vita viuăt. ꝛ cōuertanꝛ de morte ad vitam Hec năq̄ʒ cōſona vox eſt ſponſe ſponſo vt illa confiteatur corde ꝛ ore quia eſt: ſponſus auteʒ ei mox reſpondeat viuo. q̄tinus in nullo dubitare queat de illo. Unde ideʒ poſt mortē immo ante mortē vel ſemꝑ ꝛ vbiq̄ʒ ſine morte reſurrexi et adhuc tecum ſum. qui nunq̄ʒ affui. ſed ſemꝑ tecū ꝛ in te ſicuti tu ꝛ in me fui. Qđ eſt dicere viuo in te quia ꝛ tu in me viuis vt omnes audiant qđ viuo ꝛ confiteantur interrogantibus vbi eſt deus tuus. dicăt q̄ʒ eſt. Eſt autē vbiq̄ʒ. in celo. in terra. intra omnia. ꝛ extra omnia. Eſt ꝛ in corde meo per fidem. in ore per confeſſionem. ac per hoc ipſe in me eſt vt ego ſum in ipſo. ſicut ipſe ad patrem ait. Volo pater vt et ipſi in nobis vnum ſint. Iam quid ipſe planctuſ inſinuet videamus.

HEE

m Iſit in renibꝰ meis filias pharetre ſue. factus ſum in deriſum omni populo meo canticū eorum tota die. Repleuit me amaritudinibus. inebriauit me abſinthio.

Quod ſatis hieruſalem accidiſſe maniſeſtum eſt. cum dominꝰ iuſto ſuo iudicio quaſi de arcu diu extenſo. quia precauere noluit ne feriretur. fulgurantes emiſit ſagittas. filiaſ pharetre ſue in renibus eius. Vt ibi exciperēt primum vindictă iudicioꝝ dei. quo magis peccauerant. Quoniă ſicut idē teſtatur ꝓpheta. vnuſquiſq̄ʒ hinniebat ad vxoreʒ proximi ſui. Per pharetră năq̄ʒ abyſſus ꝛ profunditas iudiciorum dei deſignaꝛ. De quo nimirum

abyſſo nabuchodonoſoꝛ vel reliq̄ om
nes cōtra p̄uaricatricē hieruſalē acſi
ſagitte ab arcu directe ſunt vt vulne-
rarent eā expoſitā a dn̄o. quaſi ſignū
ad ſagittā. Quos cū ꝓpheta increpa-
ret. ſaltē vt iam obſeſſi cōuerterentur
illi vo oia verba vertere in deriſum.
Unde gemens ait.

Factus ſum in deriſum omni populo meo canticum eoꝛum tota die.

Euidenter de ſe ipſe retrofactū inſi
nuat. Repleuit me inq̄t amaritudini
bus. Dolet iā cōpletū. qḋ dn̄s exerci-
tuum deus iſrael ſupra cōminauerat
Ecce ego inq̄t cibabo populū iſtū ab
ſinthio ꝛ dabo eis potum aquā fellis
Quibꝫ hierl'm iā repletā. inebriatam.
propheta luget: q̄m repleta fuit angu
ſtijs ꝛ tribulationibꝫ innumeris: nō
min⁹ in ſecula captiuitate ſubito. q̄z ꝛ
in p̄ma ſub chaldeis. q̄n capti ſunt ꝛ
diſpſi ſunt in gentibꝫ. quos non noue
rant ipſi ꝛ patres coꝝ. atq̄z in toto oꝛ
be vt hodie cernitur ſunt diſpſi. Ubi
potati ſunt abſinthio ſcꝫ neceſſitatibꝫ
innumeris ꝛ anguſtijs ab hoſtibus.
Et accepere potum aquā fellis. Per
quā ſignificat magnitudinē maloꝛū.
ꝛ ſempiternū captiuitat' coꝝ iugum:
aut certe ignorātiā legis dei. et q̄ ſint
repleti amaritudine fellis ꝛ ꝑ xp̄o re-
cepturi ſunt antichriſtū. Ceterū xp̄us
qui eſt ꝛ viuit. plāgit q̄ſi caput noſtꝝ
nō minus pro nobis q̄z ꝛ pro illis.

Miſit inquit filias pharatre ſue in renib⁹ meis.

Pharetra nāq̄z patris. recte ſcꝑtura
ſacta accipitur. ex q̄ iudicia dei quaſi
ex arcu ſagittas plagaꝝ excipit. cotti
die xp̄i corp⁹ q̄s ꝛ ipſe in carne paſſus
prioꝛ ꝑtulit ſine vulnere peccati. Ua-
rie quidē emittunt̄ de pharetra ſcri-
pturarū ſagitte. quas nōnunq̄z ardē-
tes facit. vt coꝛda frigida caloꝛe cha-
ritatis cōualeſcant ꝛ amoꝛe vulnerēt
Ex quib⁹ etiā ꝛ heretici ſagittas praui-
tatis ſue, quaſi de phartra toxicatas
veneno infidelitatis ꝓducūt. ꝛ coꝛda
feriunt innocentū. Sumunt̄ autē ex
ipſa ſcꝑtura ꝛ ſagitte iudicioꝝ dei q̄-
bus exterioꝛ hō noſter timoꝛe cōfigit̄.
et interioꝛ amoꝛe afficitur. Un̄ pſal-
miſta. Cōfige inq̄t carnes meas a ti-
moꝛe tuo dn̄e. Nā qḋ ait. miſit in reni
bus meis filias pharetrē ſue. affectio
nes diuini amoꝛis vl' timoꝛis iſinuat
ex ipſis ſcripturarū ſagittis q̄ſi in ꝓpa
gine emiſſas. Propago q̄ppe fideliuꝫ
iure renes accipiunt̄. quia ſicut in re-
nibus ꝓpago ſeminis eſſe dicit̄. ita et
in fide ꝛ ꝑ fidē in credentibꝫ oia virtu
tum ſemina ꝓpagant̄. Un̄ poſteritas
xp̄i acſi de renibꝫ ei⁹ enaſcat̄. Habet
etenī xp̄s in integritate oia ſui coꝛpo-
ris membra inter que habet ꝛ renes
de quo fidei ſemine ꝓpagant̄ et alij ex
vtero caſte matris eccleſie.

Et miſit inq̄t filias pharetre ſue in renib⁹ meis.

Scꝫ ſagittas q̄bꝫ aīe ad moꝛtē vulne-
rentur. aut ad timoꝛē. q̄tinus ex his ꝛ
vicia ꝑimant̄. ꝛ virtutes caloꝛe dile-
ctionis adurātur. Un̄ dauid. Ure in-
quit renes meos ꝛ coꝛ meum. Nulla
igitur aīa q̄ nō ex iudicio dei quaſi ex
arcu ꝓtenſo. his dei aut ad vicia aut
ad virtutes vulneretur ſagittis. De
quibus profecto ſagittis idem dauid.
Quoniā inquit ſagitte tue infixe ſunt
mihi. Nā ꝛ oēs ſcti p̄dicatoꝛes quaſi
ſagitte de pharetra dn̄i directi ſunt.

Vñ hoc ipſe ex perſona dñi. in pharetra ſua inquit abſcondit me. Acſi patenter dicat verbū patris. Abſcondit me longo in tēpore quaſi ſagittā electam in pharetra ſua. Quatinus diu occultatum ſcripturarū caligine. ſuo pducat ſub arcu: vt probem renes et corda iudex omniū cōſtitutus. Jam cetera in his verſibꝫ que ſequuntur. manifeſta ſunt de xp̄o: q̄ ipſe factus ſit in deriſū populo iudeoꝝ. et canticum eoꝝ tota die q̄diu in carne cōuerſatus ē. Vñ alibi. Ego ſum vermis inquit et non hō obprobriū hoim et abiectio pleb. oēs vidētes me deriſere me: locuti ſunt labijs et mouere caput. Subſānādo ſcz et inſultādo. ſicut ipſiꝰ dñi paſſio aperttiſſime declarat. ¶ Repleuit me amaritudinibꝫ et inebriauit me abſinthio. Unde et in paſſione vinum mirratuꝫ dedere ei bibere: q̄m verſa erat vinea quā plantauerat ipſe vineā ſorech in amaritudinē vitis aliene. Qꝫ autē inebriatū dicit ſe abſinthio. oſtendit eū nō minꝰ intrinſecꝰ omni cordis dolore affectū. q̄ꝫ exteriꝰ amaritudine paſſionis vulneratū. Quibꝫ pfecto doloribꝫ et ſupplicijs omne corpus xp̄i vſqꝫ ad finē. Donec oīa cōſummant in eo intꝰ foriſue excruciat: et deriſiones patitur a pſecutoribꝫ. ab hereticis. a falſis fratribꝫ: ab inuiſibilibꝫ hoſtibꝫ. et ab oī pſſura ſeculi. Sꝫ et aīa qlibet talibꝫ et huiuſcemodi amaritudinibꝫ ſe cottidie ſentit inebriari: ita vt nihil in pſentiarū boni ſentiat dū tantꝰ indeſinenter adficitur malis. Hinc ſeqtur.

VAV

C Onfregit ad numerū dentes meos: cibauit me cinere: et repulſa eſt aīa mea. oblitus ſum bonoꝝ et dixi periȷ̄t finis meꝰ: et ſpes mea a domino.

Qꝫ male tractatꝰ ſit Jeremias a pplo q̄ etiā et ppl's ab hoſtibꝫ nulli dubiū. Vñ inquit cibauit me cinere: quia propheta fame pene pemptus. et populꝰ omni penarū genere ē depaſtꝰ. Pro quibus miſeriarū angoribꝫ q̄ſi cinere plangit cibatus: ita vt repulſa aīa de corpore credat. Ergo bonoꝝ memoria inter ſupplicia cito labit: ſicuti econtrario malorꝝ inter eterne fruitōnis gaudia nō recordat. Intantū vt lugeat ppheta finem populi ſui. et ſpem cōuertendi a dño deperiſſe. q̄m ſicut impius cū in pfundū maloꝝ venerit hi dñm contēpſere. Interea vox capitis eſt qd̄ confregerit ad numerū dentes eius. in paſſione videlicet apoſtolos et diſcipulos. q̄ recte dentes intelligunt. Qm̄ ſicut dentibꝫ oia mandimus accōminuimꝰ q̄ in corpus traicimus. ita pap'los xp̄s credētes ad ſuū admiſit corpꝰ et tranſpoſuit. Qui denīqꝫ eo relicto timore perculſi oēs fugere. Cibatꝰ aūt cinere etiā p dauid dr̄: q: inquit cinerē tanq̄ꝫ panē māducabā et potū meū cū fletu miſcebā. Repulſa ē inquit aīa mea, ſcz oibꝫ retro adnumeratis malis. ita vt et tederet viuere qbꝫ hi q̄s plurimū dilexerat. et pꝑ q̄s venerat. omi eū inſeqbāt odio. Ergo ſb Vau lr̄a doloris et meroris iſta exaggerāt et p eā q̄ duriꝰ dicta ſūt rpant Vau nāqꝫ ſonare videt. vel ſic nō ille lꝫ aliꝰ interpres dixerit et aut certe et ñ ille. Quia licet ſic dixerit. periȷ̄t finis

meꝰ ⁊ ſpes mea a dn̄o. Non ſic ille ar/
bitratꝰ ē. ⁊ nō eſt oblitꝰ a deo bonoꝝ.
vt cū patre q̄ ſunt ſempit̄na nō habue
rit. aut ſcḋm humanitatē invnitate pſo
ne illa ꝑcipere nō crediderit. De q̄buſ
ꝓfecto bonis dauid. Credo inq̄t vide
re bona dn̄i in terra viuētiū. Et ideo
vel ſic nō ille vt dixi arbitratꝰ eſt finē
periſſe ſuū. neq̄ ſpem ſuā a dn̄o ⁊ nō
eſt oblitus bonoꝝ licet repulſa ſit aīa
ipſiꝰ in eo pre cordis duricia iudeoꝝ.
Scḋo nimiū animi dolorē inſinuat ⁊
merorē. vt a deo ſit inebriatꝰ paſſioniſ
amaritudine. ne recordari poſſit bo/
noꝝ ⁊ dicat malis exacerbatꝰ periȷt fi
nis meꝰ ⁊ ſpes mea a dn̄o. Qḋ ſi nō ē
ita apud internū iudicē. apud hoīes
vero q̄ tūc aderāt periſſe videbat̄ in/
tantū vt dicāt inſiſtādo q̄ alios ſaluoſ
fecit. ſeipſum saluū facere nō potuit.
Sic ⁊ eccl'ia multotiēs repulſa heretı
coꝝ malis atq̄ pſ̄cutoꝝ ꝓteritoꝝ ob
lita ē bonoꝝ innumeris oppſſa dolo
ribus. adeo vt finis eiꝰ a deo periſſe et
ſpes videret̄. Nō dico ab infidelibus
verūetiā ⁊ interdū a fidelibꝫ. Vn̄ ꝓphe
ta. Mei aūt inq̄t pene moti ſunt pe/
des. pene effuſi ſūt greſſus mei Quia
zelaui ſup iniq̄s pacē pcc̄oꝝ videns.
⁊ cetera q̄ ſequunt̄. ¶ Porro moral'r
aīa intꝰ faſtidio ſcp̄turarū ſctāꝝ ſau/
ciata recte plangit: cōfregit ad nume
rū dentes meos q̄bꝫ ruminare debui
verbū dei. Alioq̄n oīs q̄ intus ſcp̄tu/
rarū ſctāꝝ myſtica audiēdo percipit.
niſi rurſus meditādo vel cogitādo ad
liquidū ea ruminauerit: ꝓculdubio
īmūda erit. Hinc q̄ꝫ ⁊ lege oīe aīal
niſi ruminet ⁊ diuidat vngulā: imūdū
eſſe cenſet̄. Ex q̄ peccatrix aīa iure lu/
get. eo q̄ inimicꝰ etiā ⁊ ad numerū cō
fregerit dentes eiꝰ ne aliq̄d in ea reſi/
duū ſit q̄ ruminare queat. Propt̄ea
imundā ſe ſentiēs plangit q̄ cōfracti
ſint dentes eiuſ. ex q̄bꝫ comminuere de/
buit pabulū vite: q̄ non in ſolo pane
viuit hō. ſed in oīni v̄bo qḋ ꝓcedit de
ore dei. Verbū ḡ dei ſenſibꝫ euoluere
⁊ ruminare ſanitas vite eſt. Idcirco
laudatꝰ ꝗ dētes moyſi vſq̄ ad vltimū
vite nō fuerint cōmoti. q̄ verbū vite
ſemꝑ ī ore ⁊ corde ruminauit. panēq̄
angeloꝝ indeſinēter comedit. At v̄o
cui cōfracti ſunt dētes ad numerū ⁊ re/
cte cibatā ſe cinere plangit. vt ꝑ cinerē
eiꝰ meſticia cordis ⁊ pn̄ia deſignetur.
Vn̄ iob cū auditu auris dn̄i audiſſet
⁊ oculus eiꝰ eū vidiſſet. idcirco inquit
ego me rep̄hendo ⁊ ago pn̄iam in fa/
uilla ⁊ cinere. In fauilla etenī ac cine
re pn̄iā agere ē. nihil aliud q̄ꝫ fauillā
ſe ex ꝯtēplatōe dei ⁊ cinerē recognoſce
re. Vnde ⁊ ciuitati reprobe ī euāgelio
dn̄s dicit. Si in ſidone ⁊ tyro facte fu
iſſent v̄tutes q̄ in vob̄ facte ſunt olim
in cilicio ⁊ cinere pn̄iam egiſſent. In
cinere nāq̄ pn̄iam agere eſt cinerē ſe
ſentire eſſe mortuoꝝ. ideo ⁊ ad pn̄iam
adhiberi ſolet. vt ex fauilla ⁊ cinere ꝑ
pendamꝰ. q̄d ꝑ iudiciū dei ⁊ culpe rui
nam facti ſumꝰ. Hinc q̄ꝫ lugēs dicit.
cibauit me cinere. acſi patenter dicat.
Culpis exigentibus iuſto ſuo iudicio
q̄ verbū vite ruminare diſtuli. faciatꝰ
cinere mortalitatꝫ ingemiſco. Seq̄t̄.

Et repulſa eſt aīa mea.
oblitus ſum bonorum.

Repulſam ergo a deo ſe dolet. ⁊ ex/
poſitam ad tēptatōnes: ne vltra iam
ad bona que ſentit libere tendere poſ/
ſit: immo ab omnibus viciorū reper/
cuſſa malis. in terra ſauciata iacet. in
tantum vt bonoꝝ recordari nequeat
atrocioribus preſſa doloribus. Hinc
eſt quod ſequitur.

Periĳt finis meꝰ ⁊ ſpes mea a domino.

Qđ bene Vau litteraꝝ inſinuat. que ſicut dixi. ⁊ nō eſt interpretatur. Periĳt itaqꝫ ⁊ nō eſt in dn̄o. q̄ vere finis totiꝰ cōſummatōis p̄dicatur. Aut Erte vel ſic nō ille. ſicuti a quodā interp̄tatur. Quia vel ſic nō ille finis eſt. de q̄ plangit in quo oīa finiuntur. Sed ille qui perit. ⁊ nō eſt. in quo fine non eſſentia rerū ſed interitꝰ deploratur. Hinc ⁊ ſpem ſuā a dn̄o periſſe luget. quia talibus prepedita laqueis. ad ea q̄ ſunt erigere ſe nō valet. ¶ Propterea ſignificantur ⁊ Zai littera anteponit̄. Zai quippe ducte iuxta quoſdā aut huc ſonare videtur. Qđ ſatis apte inſinuat q̄d velit. Ac ſi patenter dicat. ex pſona dei aut ex pſona doctoris. Ducte iam huc longe retro multis cōuoluta malis: ⁊ ne indifferenter quaſi errans neſciens queat duplex interpretatio demonſtrat. Quaſi dicat. ducte ab his quibus adverſaris Et illa interroget quo ire debeat: ille vo huc inquit. Et ſequere deprecandi viam quam inſinuat. Et quid eſt quod rogare debeat mox infert.

ZAI

r Ecordare paupertatis ⁊ trāſgreſſionis mee abſinthiȷ et fellis. Memoria memor ero ⁊ tabeſcet in me anima mea. Hec recolens in corde meo: ī deo ſperabo.

Ab initio huiꝰ alphabeti miſerias deſcribit miſere ciuitatꝭ: ⁊ paſſiones xp̄i ⁊ eccleſie tribulationes. A deo ꝓ his omnibꝫ ſicut oſtenſum eſt vt plangat qđ perierat finis eius ⁊ ſpes eiꝰ a domino. Quaſi ob deſperationē ex miſeriarū oppſſione. Sed ex eodē elemēto q̄ſi diuinitus vt audiuit ꝓpheta cōmonitus ducte: mox ac ſi noue ſpei genere tactus animo recreatur: conuerſus ad deū p̄ces mittit. Et mire nouitatis grā ꝓmittit ſe deinceps meliora ſperare. Ac ſi oblitus p̄teritoꝝ dictoꝝ. Vn̄ aīaduertat prudens lector q̄ hec elementa nō ſine magno myſterio in diuinis litteris p̄notata inueniuntur Neqꝫ ſine intelligētie ſacramētis voluit ꝓpheta ab his verſibꝫ quaſi metro ludēs inchoari. Deniqꝫ nec exiſtimare cōgruit. quaſi ego huiuſcemodi interp̄tationes ſingulis verſibꝫ cōfinxerim. Preſertim cū ⁊ ſummos doctores xp̄i eccleſie inuenias. ita eos interpretatos eſſe. Vel etiā alibi licet ī alio ope eaſdē intelligentias ſuis verſibꝫ reddidiſſe. Om̄ ſermo dei oculoſus ē hincinde ⁊ myſteriȷs adumbrat̄. Quibus reſeratis patet ſenſus. Q̄ꝫ egregie ſpūſſanctꝰ ꝑ eos q̄ ſcp̄turas ediderē. talia ⁊ huiuſcemodi curauerit ꝓuidere. Scilicet vt ⁊ faſtidiū detergeret legentiū ⁊ aīas etiā inter lachrymas recrearet piȷ operis ad exercendū. Nec dubiū quin de xp̄o ⁊ eius corpore iſta interp̄tari debere. pfecto cū in hac miſere lamētationis voce iungat cū p̄ncipio finē. Vt is q̄ dicit. ego vir vidēs paupꝑtatē meā. Dicat ⁊ ī fine recordari paupertatis ⁊ trāſgreſſionis mee. Hanc igitur paupertatem magni aliquid eſſe putat. Et ideo q̄ſi ꝓ ſe agēs eius recordari rogat. Unde ⁊ eccleſia tante paupꝑtati cōparticipari gaudet

qm̄ fide credit qđ dictū ē a dn̄o. Bti
pauꝑes ſpū qm̄ ipſoꝝ eſt regnū celo/
rū. ¶ Propterea etiā ⁊ ipſa dicit cum
capite: recordare pauꝑtatꝭ ⁊ trāſgreſ/
ſionis mee. Sꝫ q̄rendū cur tranſgreſ
ſionis eiꝰ recordari petat: cū nec xp̄us
tranſgreſſionē admiſerit peccati: nec
recte trāſgreſſionē ſuā aliqs offert iu/
dici q̄ puniat̄. Immo rogat cū dauid
auerte faciē tuā. A peccatis meis: et
om̄es iniq̄tates meas dele. Sꝫ h̄ eſt
qđ xp̄s trāgreſſiōis ſue orat recordari
q꞉ cum tranſgreſſionē legis ⁊ ꝓcepto
rū dei nullā admiſerit. trāſgreſſio ꝓ
nobis factꝰ eſt. Hinc ſane ⁊ ap̄ls qui
pct̄m nō fecit: ⁊ nō eſt inuentus dolꝰ
in ore eius: ꝓ nobis peccatū factꝰ eſt
⁊ maledictū: q꞉ maledictꝰ ex lege om
nis q̄ pendit in ligno. Et iō vt dixi q꞉
ꝓ nobis factus tranſgreſſio. vt nr̄as
deleret tranſgreſſiōes. Magnū ē igi
tur rogare deū patrē recordari pauꝑ
tatis ⁊ tranſgreſſionis eius. q꞉ cū di/
ues eſſet ꝓ nobis factus eſt pauꝑ. vt
nos ſua ditaret pauꝑtate. ⁊ iniungit
corpus cū capite: quatinꝰ ꝑ depreca/
tionē capitis corpꝰ purget̄. Corpꝰ au
tem q꞉ ſine tranſgreſſione p̄ſentē nō
pōt ducere vitam. Ideo replet̄ in pre
ſentiarū multis amaritudinibꝫ ⁊ erū
nis abſinthij ⁊ fellis. Nō dixit ei ſim/
pliciter Recordare pauꝑtatis ⁊ trāſ/
greſſionis mee: ſꝫ addidit abſinthij ⁊
fellis. Qm̄ ⁊ pauꝑtas eccl̄iarū ⁊ trāſ
greſſio in abſinthio verſat̄ ⁊ felle: dū
multis ſponſa coanguſtat̄ laboribꝰ
⁊ doloribꝫ fatigatur. Si quomō ca/
mino pauꝑtatis decocta ab his q̄ que
pro tranſgreſſione ſua pacienter tole
rat. intus purgetur. ⁊ ſponſo ſuo paſ/
ſionibus afflicta deinceps acceptior
fiat. Hinc eſt qđ dicit.

Recordare pauperta-
tis et trāſgreſſiōis mee
abſinthij ⁊ fellis:

Nō ꝙ a dn̄o tranſgreſſiōis ſue recor/
dari velit ⁊ laboꝝ ac certaminū que
ꝓ his tolerat. id ē abſinthij ⁊ fellis

Memoria memor ero
inquit et tabeſcet in me
anima mea

Que nimirū vox pie recordationis ē
⁊ eterne vite. q꞉ cum memoria vt eſt
recte memorat̄. mox tabeſcet anima
in ſe ad eā ſuſpirantis. Hinc dauid
aiebat Defecit in ſalutare tuū anima
mea: ⁊ in verbū tuū ſuꝑ ſperaui. Sic
itaq꞉ ⁊ ꝓpheta tabeſcēs in ſe ait. Hoc
recolēs in corde meo ſperabo. Quia
cum ꝑfecto corpus xp̄i ad eiꝰ vite cō/
templatōnē totū ſe dirigit. vtiq꞉ in ſe
tabeſcens gemit. Idq꞉ recolens. idō
inquit ſperabo. Nam ꝙ ait Memo
ria memor ero. idioma ſcripturarū
eſt vt eſt vita viuere: ⁊ gaudio gaude
re: vel morte mori ac cetera que hu/
iuſmodi in ſcripturis ſanctis inueni/
untur. non ſuperflua quidem locutio
ne ſed neceſſitate plene ſignificatiōis
nis. Quoniā aliud eſt ſimpliciter vi/
uere vel gaudere: et aliud vita viuere
vel gaudio gaudere. Itaq꞉ ⁊ memo/
ria memorari. longe aliud ſignifican
tius inſinuat: q̄ꝫ ſimpliciter memora
ri. Quia memoria eſt ex illa memo/
ria eterne vite que inſpirata eſt affe/
ctus mentis noſtre memorando in/
trorſus viuificare: vt addiſcant chri/
ſti membra nihil aliđ memorari. aut
cogitare: aut diligere: quā ex illa me
moria omnia in nobis vetuſtate in/

nouitatem reformare. Vide rogo vide
ac prudens lector quantū profecerit
fidelis sponſa chriſti in tam ſubito ſb
hac litera poſtq̄ᷓ diuinit⁹ audit. Duc
te: nam retro inter lamēta vſq̧ ad de
ſperationē venit. Nūc vero in voce quā
audiuit q̄ſi in verbo dei: celeſtia in ſe
tabeſcens memorando ↄcupiuit. Ac
deinde ea recolens que retro ꝑpeſſa ē
longe iam i verbo qđ audiuit ab his
abducta ideo ſperabo inquit. Sic ita
q̧ ꝛ illi ex euangelio, ꝑ totā noctē la/
borantes: nihil ceperant. Vñ petrus
In verbo aūt tuo laxabo rete. Et con
cluſerūt inquit multitudinē piſcium
Sic nimirꝫ ſic ꝛ ſponſa xp̄i retro mul
tis querelarū vocib⁹ afflicta ꝛ fletib⁹.
mox vt ꝑcepit verbi vocem duc te. cō/
ualuit contra ſpem. ꝛ ad ſpem rediȷ̃t.
Memoriaq̧ illius ſemꝑ eterneq̧ vi/
te recreata, ꝓpterea inq̄t ſperabo. Ani
me quoq̧ poſt dira flagitiorꝫ crimi/
na. ꝛ ſui reatus ſupplicia vox eſt pau/
pertatis: ſꝫ mox in verbo renaſcit̃ ꝛ vi
uificat̃, cum audierit duc te: vt ille ex
euangelio Surge. Unde cōtinuo ſb
hac littera ad deum vocē ſupplicatio/
nis emittens: recordare inquit pauꝑ
tatis ꝛ tranſgreſſionis mee. Qm̄ in
adam q̄ſi in primo flore tranſgreſſa
eſt: ꝛ pauꝑtatē nuditatis cōfecta. Ve/
runtamen lꝫ occulte dū ſub hac litte/
ra ſub adducere iubetur. mox memo
ria memorari dicit̃: vt ꝛ filia abrahe
ꝑ repromiſſionē cōtra ſpem ad ſpem
rediȷ̃t. ¶ Et venit ad Teth litterā que
vita vt diximus. Vel iuxta alios pa/
uor interpretat̃: quatinus poſt ama/
ras querimoniarū lachrimas primū
pauorem id eſt timorē cōcipiat: ſicut
ſcriptū eſt. Initium ſapiētie timor do
mini, ꝛ tunc demū guſtat nihilomi/
nus bonū dei. ac dicit ↄfeſſiōis voce.

Miſericordia domi/ni quia non ſumus con/ſumpti quia non defece runt miſerationes eius

Ac cetera que ſub hac ſequunt̃ littera
¶ Incipit ḡ deinceps diſpoſit̃ lamen
tatōnū q̄rimoniȷ̃s moralr̃ reuertēdi
ad deū viā explanare: ac de ſe nihil ꝑ
ſumere: q̄ neq̧ currentis neq̧ volen/
tis ſed miſerentis eſt dei, Hinc quo/
q̧ ait. Miſcđia dn̄i q̄ nō ſumus con
ſumpti: ideo q̄ gratia di: ex iſrl̄ reliquie
facte ſunt ſalue: q̄ nō defecere miſera
tiones eius. ¶ Sꝫ ꝛ anima quelibet
tantis afflicta malis: recte totum tri
buit miſcđie dn̄i q̄ nō eſt conſumpta
inter tam dira flagitia reatus ſui: int̃
infirmitates carnis ſue: inter oblecta
menta huius ſeculi: inter inſidias et
fraudes hoſtium: inter etiam falſos
fratres ꝛ laqueos diaboli: ꝛ cum tot
ſeuiant doli ꝛ fraudes inimici: crebre
ſcentibus malis: q̄ non conſumitur
anima totiꝫ: vt dixi: recte deo tribuit
ꝛ miſericordiȷ̃s eius.

Quia defecere inquit miſerationes eius.

Quod bene dauid poſt reatū ſuū in/
telligens orat: miſerere mei deus ſcḋm
magnā miſcđiam tuam. Et ſcḋm mul
titudinem miſerationū tuarum dele
iniquitatem meam. Magnam ſiqui
dem miſericordiam contra aliquod
magnum delictum licet immaniſſi/
mū implorat: multitudinem vero mi/
ſerationū contra innumera peccata.
Credens ꝛ confitens quia nullū tam
magnum poteſt eſſe delictum: neq̧

tam innumera: quibus magnitudo ꝛ
multitudo miſericoꝛdiarũ dei non ex
cedat ad veniam: tantum ſi conuerta
tur anima vt viuat. Et hinc eſt quod
ait. Quia non defecere miſerationes
eius: quia in nullo deficiunt vt nõ de
fonte fluant pietatis. ſi cuiuſlibet cõ/
uerſio non defecerit. Et hoc eſt initi/
um conuerſionis noſtre. pauoꝛ vel ti
moꝛ domini ꝛ ab ipſo initiũ vite qua
ſi indultum a deo munus. Quoniaꝫ
ſicut dauid ait. Beatus vir qui timet
dominũ: quia timentes deum vtiqꝫ
ſapientes: ſapientesqꝫ autem beati.
Beatus enim quem tu erudieris do
mine: et de lege tua docueris eũ. Naꝫ
ſanctoꝛuꝫ pauoꝛ eſſe conſueuit. ſicuti
pauoꝛ cecidit in abꝛaham cum ſacri
ficium offerret. Et dauid ait. Ego di
xi in pauoꝛe meo omnis homo men/
dax. Unde conſtat ꝙ qui timent deũ
beati ſunt. Sanctus igitur eſt timoꝛ
domini: quia viuere ſanctoꝛuꝫ eſt pa/
uoꝛ. Ex quo liquet quicunqꝫ hunc ha
buerit pauoꝛem ad vitam tranſit. Cu
ius confeſſio vel conuerſio ſub pauo
re dei quã accepta ſit ſequens verſus
inſinuat.

Noui diluculo: magna eſt fides tua.

Et quid eſt dicere. noui: niſi poſt que
rimoniarũ lachꝛimas: poſt dira ſup/
plicia: poſt confeſſionem ſcelerum:
poſt tribulationes ꝛ anguſtias: poſt
preces miſericoꝛdiarum: dei confeſſi
onem: mox dei adeſſe vocem miſeran
tis ꝛ dicere: noui tribulationem tuaꝫ
ꝛ patientiam: noui anguſtias ꝛ pau/
pertatem: noui ꝙ excluſa oꝛationem
tuam ingemiſcis. Hec omnia cum
coꝛam me ſint. noui veram confeſſio
nem tuam: ꝛ fidei conſtantiam: quia
confeſſa es ꝙ nõ defecerint miſerati/
ones mee. Ac ſi dicat. Et ego noui di
luculo: multa eſt fides tua. Et quid
eſt dicere noui: niſi inter tot diſcrimi/
na appꝛobo que humilit̃ gemens enu
meraſti: ꝛ noſſe tibi facio poſt nocteꝫ
cecitatis. ꝛ anguſtiarum tuarum te/
nebꝛas: qꝺ diluculo multa eſt fides
tua. Diluculo autẽ dixit. quando au
roꝛa fidei in animo ceperit diluceſce/
re: ꝛ claritatem ſolis ad ſuperos pꝛo
uehere: quando chꝛiſtum ſolem ſcili/
cet iuſticie euangelium cõmendat re
ſurrexiſſe. In quo nimirum diluculo
multa eſſe fides a domino laudatur
que pꝛius ob infirmitatem periſſe vi/
debatur. ſicut ait. Periꝫt finis meus
et ſpes mea a domino. Conſuetudo
quippe eſt pꝛophetarum: cito permu/
tare perſonas. Nec non ꝛ in canticis
canticoꝝ: quia nũc ſponſus ad ſpon/
ſam viciſſim: et ſponſa ad ſponſum:
nunc vero ad ſodales ꝛ amicos. Nũc
idem ſponſus abſens ſaliens ſup mõ
tes ꝛ tranſiliens colles: frequenter q̃/
ſi abſens videtur vt amoꝛ ſponſe acri
us inflammetur: ſed in ſubito multo/
tiens quaſi pius conſolatoꝛ adeſſe
cernitur. Sicuti et in pꝛeſentiarum
poſtqꝫ ſub Terh ſcilicet confuſionem
ſuarum anguſtiarum attigit. quaſi
derelictam a deo ſe plangit: ſed rur/
ſus audiens: duc te: conualuit quaſi
de tenebꝛis ad lucem: de confuſione
ad gaudium: vt ſub pauoꝛe ꝛ timoꝛe
dei puritatem fidei conſeruaret. Con
tinuo adeſt ſponſus quaſi blandus
conſolatoꝛ.

Noui diluculo magna eſt fides tua:

Id eſt appꝛobo ꝛ exhibeo me pꝛeſentem: quē abſentem q̄ſi crudelē effectū lugebas. Quia diluculo multa eſt fides tua. Et illa quaſi de canticꝭ poſt lamenta.

Pars mea dominus dixit anima mea. Propterea expectabo eum

Quā rarus in terris: q̄ dicere poſſit: Pars mea dominꝰ. Quā alienus a vicijs: q̄ ſegregatꝰ ab omni labe peccati: q̄ nihil habeat cōmune cū ſeculo. Nam ꝛ dauid ſub hac eadē littera octauo in loco ſimilr̄ poſuit. Portio mea dn̄e: dixi cuſtodire legem tuam. Quia ſolūmō eiꝰ vox eſſe poteſt. qui de ſeptima trāſire ad octauā. ſcꝫ ex p̄ſentiarū ad futurā ꝛ nouā vitam Nā is tantū iure poteſt dicere. pars mea dn̄s. qui ſub octauo verſat̄. Qui nihil ſibi huiꝰ mundi vendicat. Cui nō eſt coꝛpoꝛaliū poſſeſſio cupiditatū quē nō inflāmat libido: non ſtimulat auaricia: nō laſciuia effemiat: nō ſternit ambitio: nō macerat inuidia: non aliqua negocioꝝ cura ſollicitat ſecularium: q̄ deo nō ſibi viuit: talis nanqꝫ recte poteſt dicere. pars mea dn̄s. ꝓpterea expectabo eū. Unde ad litterā exinde venit̄. cuiꝰ interpꝛetatio ſonat excluſio vel bonū. Et mira diſſonantia videt̄ aſſurgere duarū interpꝛetationū. Si em̄ ſic excludit̄ quaſi a domo aliquis hoſpitióqꝫ deicit̄. a regno dei boniſqꝫ fraudat̄ eius: ſicut excluſe ſunt virgines que ſecū oleū nō tulere Qd̄ ſi ita eſt: quō bonū poterit ꝑcipere excluſus a regno dei: qd̄ non arbitroꝛ. Sꝫ magis accipiendū. cui pars dn̄s fuerit totus inhereat bono: totūqꝫ poſſideat illud ꝛ ſempiternū bonū totuſqꝫ excluſus ſit a ſecl'i actibꝫ ꝛ preſentis vite oblectamentis: qm̄ ꝑfecta charitas foꝛas excludit timoꝛē. Unde ſequitur.

TETH

b Bonꝰ dn̄s ſperantibꝰ in eū aīe querenti illū. Bonū eſt preſtolari cum ſilentio ſalutare dei

Uel ſicut alia habet interp̄tatio. Bonuꝫ eſt ſuſtinere ꝛ ſperare in ſalutare dei. Quis em̄ ſuſtinet deū: niſi q̄ ſtudio charitatis excluſus eſt ab om̄i labe vicioꝝ. Quis eſt q̄ ſperat niſi q̄d id qd̄ ſperat: ꝛ optat ꝛ diligit. Qd̄ enim ſperamꝰ ꝑ patientiā expectamus. Ergo q̄ ſperat ſuſtinet. Qui ſuſtinet per patientiā excludit om̄s affectꝰ carnis ꝛ moleſtiarū oīm tumultus. In bono em̄ excludit̄ ab om̄i malo. Et idō vterqꝫ ſub hac littera ſibi congruit ſenſus interpꝛetationū: vt bonus ſit dn̄s oībus ſperantibꝫ in eū: qm̄ q̄ ſperant in eū iuxta dauid nō delinquūt. Unde alibi ꝛ in pſalmis ſub hac eadē littera. Bonitatē feciſti cū ſeruo tuo dn̄e. ſm verbū tuū. Et q̄d eſt dicere bonitatem feciſti cū ſeruo tuo dn̄e: niſi q̄a me ſperare feciſti: vt eſſes mihi bonū. Quā bonꝰ ꝗ̄ deꝰ iſrl': his q̄ recto ſunt coꝛde. Ceteris aūt in q̄ꝫplurimis inſinuat locis. lꝫ natura ſit bonꝰ. imo bonitas: ꝗ cū ꝑuerſis ꝑuertit̄ ꝛ cū aduerſantibꝫ aduerſat̄. Idcirco ſperantibꝰ in ſe: iure bonꝰ dicit̄. Et ne ocioſa ſit ſpes: addidit anime querenti illum. Quoniam qui ſperat necdū habet in re quod iam tenet ꝛ fruit̄ in ſpe. Pro-

pterea reſtat. vt querat ꝑ deſiderium.
nõ qualecunqꝫ ſed ſummũ bonum. ſi,
cut ſponſa in canticis In lectulo meo
inquit in nocte queſiui. quẽ diligit ani
ma mea. Ubi ꝗꝫ pulchre quattuoꝛ in,
ſinuat. omni querẽti ꝗꝫ valde neceſſa,
ria. Ut primũ deliberet q̃d querat. et
vbi illud vel quãdo querat: aut ꝗꝫdiu
querat. Nam cuꝫ dicit in lectulo que,
ſiſſe eũ in noctibꝫ. quẽ diligit eius ani
ma. nec dubium qꝺ ſponſa de xp̄o lo,
quitur. quaſi queſierit eũ ĩ nocte atqꝫ
in tenebris pſentiarũ. necnõ ⁊ in tur,
bationibꝫ rerũ. Sed facile eſt intelli,
gere ex euangelio quomõ pturbatur
coꝛ diſcipuloꝝ ⁊ tenebant oculi coꝛ,
dis eoꝝ: quotienſcũqꝫ mens nõ ſapit
ea que dei ſũt. ſed que hominũ. Quo,
tiens ergo hõ noſter nõ videt ea q̃ dei
ſunt. Doꝛmire merito dicitur. ⁊ in no
ctibus eſſe. Claudit eñi oculos igno,
rantia cecitatis. velud ſomnus. Pro
pterea apoſtolus filios dei negat eſſe
in nocte. Uos eñi inqt fratres nõ eſtꝭ
in tenebris: vt vos dies illa tanqꝫ fur
arripiat. Omnes eñi inquit eſtis filij
lucis ⁊ fidei: nõ eſtis noctis neqꝫ tene
brarũ. Unde ne doꝛmiamꝰ ſicut cete,
ri: ſed vigilemꝰ ⁊ ſobrij ſimꝰ. Quia ⁊
ſi bonꝰ eſt dñs ſperantibꝫ in ſe. ſignan
ter addidit anime querenti eũ. Quia
qui doꝛmiũt nocte doꝛmiunt ⁊ nocte
querũt: quẽ in nocte doꝛmiẽdo inueni
re non poſſunt. Neqꝫ reſoluti in lecto
quietis. poſſunt in pͥma inueniri vigi
lia. neqꝫ in ſecũda: neqꝫ in tercia vigi,
lia vigilantes. Idcirco ⁊ dñs peruigi
lans in oꝛatione. frequẽter in noctibꝫ
ſe ceſſiſſe refertur: ⁊ pnoctans in oꝛa,
tionibus incubuiſſe. Uerũtamẽ qui
querit noſſe eũ debet: quatinus que,
rat quem diligit anima eius. Querit

eñi ꝗꝫſepe ⁊ nõ inuenit. vocabit eum
⁊ nõ exaudiet: neqꝫ eñi ꝗꝫdiu delecta,
bitur loco in quo doꝛmitat ⁊ doꝛmit
poteſt illic inuenire quẽ querit. Audi,
at ergo dicentẽ ſalomonẽ. ꝙ ſicut ho,
ſtium ĩ cardine ſua vertitur. ſic piger
in cubiculo ſuo. Et ſi pigre vertit ille
qui querit. ⁊ in lectulo ſuo quẽ deſide
rat querit: nõ inueniet eum. Et illo re
linquenda eſt doꝛmitatio doꝛmiendi
excutiendus ſomnus ex oculis nr̄is:
⁊ ꝗꝫuis adhuc nox ſit. dande ſunt ta,
men vigilie vt poſſit qui querit inue,
niri. Licet alia interpꝛetatio habeat.
odoꝛ thimiamatũ in lectulo meo, ta,
men doꝛmientibꝫ nõ recte inuenitur.
Unde ⁊ ſponſa que cũ non inueniſſet
in lecto. exurgã inquit. ⁊ circuibo ciui
tatẽ ⁊ in nundinis ⁊ in plateis. ⁊ que,
ram quẽ diligit anima mea. Queſiui
eũ ⁊ nõ inueni. Quia licet diligentiaꝫ
⁊ ſollicitudinẽ adhibuerit. nõ vt opoꝛ
tuit queſiuit: ⁊ ideo minime inuenire
valuit. Hinc quoqꝫ anime querenti
deũ primũ requirẽdus ẽ modus que,
rendi: vt inuenire queat. Uidelicꝫ nõ
cum deſidioſis in lecto. neqꝫ in nundi
nis. neqꝫ in plateis. neqꝫ in vllo iſtoꝝ
loco vbi aut cecitas vertitur aut odio
ſa ſeculi negocia meditantur vel laſci,
uia ꝑuagatur. Unde ⁊ ieſus arrepto
flagello vendentes ⁊ ementes omnes
de templo eiecit: ne domꝰ patris eiꝰ.
domꝰ negociationis eſſet. Quid eñi
prodeſt in plateis eum querere: vbi ſi
cut ꝓpheta dicit. vox eius nõ eſt audi,
ta: merito igitur ſic querentes animã
cuſtodes ciuitatis huiꝰ circũeuntes
ciuitatẽ. errantẽ eam inueniũt. ⁊ depꝛe
hendunt erroꝛẽqꝫ ipſius reuelant: qꝛ
neqꝫ in plateis. neqꝫ ĩ nundinis neqꝫ
in lecto. aut in nocte cecitatis hñ que,

ritur. Cuſtodes autē ciuitatis noſtre
doctores vel ſermones ſunt ꝓphetarū
in quibus ſi recte interrogatuꝫ fuerit.
manifeſte eciuſ inuenit. Sicut ſpon
ſa dep̄henſa non p̄teriuit interrogare
eos. ſed ait. Nunquid quē diligit ani
ma mea vidiſtis? ꝛ cum ptranſiſſem
inquit paululum ab eis: inueni queꝫ
diligit anima mea. Ex quo ꝑfecto li/
quet. ꝙ velamento operti ſunt ſermo
nes ꝓphetarum, atqꝫ eloquia ac teſti/
monia ſcripturarū ſanctarū: in q̄bus
chriſtus latet abſconſus. Quos cum
pertranſiſſem inquit. inueni quem di
lexit anima mea. Scilicet patriarchas
ꝛ ꝓphetas. necnō ꝛ eorum obumbra/
ta dictoꝝ eloquia. in quibus ꝛ p̄mon
ſtratus. ꝛ declaratus oſtēditur deus
homo. Tribus nāqꝫ modis dilectus
ſcilicet verbū patris fide atqꝫ cōfeſſio
ne ꝛ conuerſatione cum probitate do
ctrine queritur. Unde dauid. Queri/
te dominū. querite faciē eius ſemper:
ꝛ ecce quouſqꝫ querēdꝰ. Donec inue/
nias quē diligit anima. in ꝑfecto pa/
tris lumine refulgentem. Porro vbi
querendus ſit inſinuat moyſes. non
quaſi ſurſum aut deorſum. ſeu cetera
que in deuteronomio cōtinentur: ſed
in corde tuo inquit ꝛ in ore tuo. tantū
vt pacē indultam a deo retineas: q̄a
in pace factus eſt locus eius in ſyon.
Loquitur autē pacem in plebem ſuā.
ꝛ in eos qui conuertunt ad cor. Ubi
ſi recte querimus. ibi querendus eſt
vbi ꝓpinquius inuenitur. Quia ꝓpe
eſt verbuꝫ eodem legiſlatore teſte in
ore tuo ꝛ in corde tuo. Inuenitur au/
tem vt diximus in ſanctis ſuis. inue/
nitur autem in ſcripturis. Ergo qua
querendus eſt. ibi vtiqꝫ quo inueniri
queat. Et tūc itaqꝫ quādo ꝓpe eſt. mo
nente ꝓpheta. Querite dominū dum
inueniri poteſt: inuocate eum dū ꝓpe
eſt. Quia prope eſt omnibꝫ inuocan/
tibus eū in veritate. Igitur qꝛ immē/
ſus eſt ſine faſtidio cum fide queren/
dus: ꝛ quia vnus idemqꝫ eſt: ſemper
magis magiſqꝫ ſine vlla ꝑmutatōne
amandus. Hinc quoqꝫ ſequitur.

Bonū eſt cū ſilentio preſtolari ſalutare dei.

Videat prudēs amicus de tanto me
rore poſtq̄ꝫ moraliter cepit vires re/
ſumere. quantū profecerit mens cele/
ſtibus īſtituta diſciplinis: excluſa ab
omnibꝫ que mūdi ſunt. etiā vltra an/
gelicam dignitatē. ꝛ ea que ſunt recō
dita. vt inueniat quem dilexit. Unde
ſumma deliciarū inuento bono. bo/
num fatetur ſuſtinere ꝛ ſperare in ſa/
lutare dei. Et huic bono ſemper inhe/
reat bonum eſſe fatetur viro. cū por/
tauerit iugū graue adoleſcentie ſue.

IOTH

S Edebit ſingulariť ſolitariꝰ ꝛ tacebit.

Hec ergo bona excluſio eſt. vt ſedeat
ſecum ſolus cum deo quicunqꝫ ſe ſen/
tit portare iugum graue in iuuentute
ſua. Sedebit inquit ſingulariter ꝛ ſi/
lebit: q̄a tulit iugū graue. ¶ Sed q̄a
hec inſtitutio tantū moraliter addiſci/
tur. querendum de quo iugo dicatur.
Quia eſt ꝛ iugum graue ſuper filios
adam a die ortus eoꝝ: eſt ꝛ iugum in
fidelitatis. Eſt autē ꝛ iugum domini
leuctꝫ ſuarū virtutū ſpe remunera/
tionis ſolatur. Et hoc fortaſſis iugū
graue. id eſt iugum emendationis in

te dicitur iuxta illud. Venite ad me omnes qui onerati eſtis. ⁊ tollite iugum meũ ſuper vos. Si quis autem anteq̃ graui oneretur ſarcina peccatorum tulerit iugum: ſingulariter ſedebit. Non cum plurimis eſt conferẽdus: ſed cum illo qui cum deo ſingulariter in ſpe eſt collocatus. verumtamen querendũ quomodo iuguꝫ graue ſit. cum domin⁹ iugum ſuum ſuaue eſſe dicat. Et grecus iugum tantũ poſuit. nec addidit graue. etſi ita ſit. Porro iugum ſuaue dixit ⁊ onus leue. Nec tamen iugum leue dicere voluit. Propterea poteſt iugum verbi graue eſſe ſed ſuaue. Graue adoleſcẽtibus quoꝝ etas eſt florulentior. noluitq̃ iugo verbi ſubiciẽdo animi prebere ceruicem. Poteſt et graue verbi iugum videri chriſti eccleſie. propter onera diſcipline. auſteritatemq̃ correctionis. pondus abſtinẽtie. reſtrictionem laſciuie. Siquidem hec omnia operatur chriſtus ĩ ſuo corpore: quatinus ſuaue ſit onus ferendi fructum gratie. ſpe remunerationis eterne. ſuauitate purioris cõſcientie. Nanq̃ iugum verbi ſuaue dixit. ⁊ onus obedientie leue: quoniã qui iugum verbi patienti ceruice ſuſceperit. diſcipline onus graue eſſe nõ poterit. Ergo qui tulerit in iuuentute iugũ graue. propter iuuẽtutis ſue eſtus. sederitq̃ ſingulariter cum deo ⁊ ſiluerit. Reuelata ſibi gaudens diuine remunerationis eterna myſteria. iure preſtolabitur ſalutare dei. Certe aut ſilebit non opus habens excuſatione peccati. cũ matura cõfeſſione peruenit. ⁊ propera correctione depoſuit. Non eñ dicetur huic que in iuuentute nõ congregaſti. quomodo inuenies in ſenectute. Simpliciter autẽ poteſt ⁊ ſic intelligi. quia primeuo portauerit iugum verbi. hoc eſt a iuuentute. Non ſe miſcuerit cũ iuuenibus: is autẽ ſedebit ſeorſum donec plena ſe ꝑfectione virtutis erudiat ⁊ magnã animi induat patientia. Ita demum vt percutienti ſe poſſit prebere maxillã. ita vt cedis cõtemptus iniuriã: mandatis obſequatur celeſtibus. Magnũ eſt eñ a vicijs abſtinere iuuenibus. vel ea in ipſo veſtibulo iuuentutis derelinquere. Lubrice eñ ⁊ perplexe ſunt vie iuuentutis. Unde ſalomon tria ſibi impoſſibilia intelligit. ⁊ quartũ nõ cognoſcit. Veſtigia ſcꝫ aquile. vias ſerpentis ⁊ ſemitas maris: ⁊ viam viri: ⁊ dauid. Delicta inquit iuuẽtutiſ mee. Juuenis eñ nõ ſolũ fragilitate lubrice etatis plorabitur. verũ ignorantia celeſtiũ mandatoꝝ plerũq̃ delinquit: ⁊ q̃s eſt qui leuat iugum graue ſup ſe a iuuentute ſua. niſi q̃ omnibus ſeculi renũciat delicijs: luxuriã fugit. ⁊ moleſtiarum omnium equanimiter fert tumult⁹: ſup ſe quidẽ leuare dicit iugũ graue: q̃a niſi gratia dei adiutus. ẽm ſe ferre nõ poterit. Idcirco recte ſup ſe tuliſſe dicitur: quoniã vltra vires eſt corrupte nature q̃cq̃d de celeſtibus ad nouitatẽ vite imperat. ¶ Sequit Joth littera que forte principium aut deſolatio interpretatur. Sub qua plangitur pro viro ſupra premiſſo ꝙ ponet in puluere os ſuũ. ſi forte ſit ſpes. Vel etiaꝫ iuxta aliam interpretationem. Dabit in ſepultura vel foſſura os ſuum. ſi tamen eſt ſpes patientie. In quib⁹ valde diſcors vel diſſona videtur interpretatio. Quomodo principium ſit q̃ ponet in puluere os ſuuꝫ propter ſpem. Vel qualis eſſe poteſt deſola-

tioꝛ niſi quia nunc moraliter agens.
poſt miſeriarũ ſuarum ſupplicia. poſt
diras tormentoꝝ anguſtias. fide ſibi
reddita principiuꝫ eſt noſtre. noſmet
primũ recognoſcere. oĩa pro dño to/
lerare. Licet hec oĩa ſuperius ſed nõ
dicta intelligant. quia etſi cõpatimur
ꝛ conregnabimus. Unde inquit.

Dabit ꝑcutiẽti ſe maxillã. ſaturabit obprobrijs

Et dñs in euangelio docens virtutẽ
patientie ait. Qui te ꝑcuſſerit in ma/
xillam ꝑbe ei ꝛ alterã. Vult eñ nos.
ꝛ iniuriarũ eſſe patientes. nec referire
facile. ſed necdũ ferire. Patientia eñ
humilitatis iudiciũ eſt. ꝛ ideo qñ de/
ſolata ac deſtituta erat ille hieruſalez
dabit inquit ꝑcutienti ſe maxillã ſuã.
Sed meli⁹ de xp̃i eccleſia. i. toto cor/
pore ſuo accipitur. cui bonus eſt dñs
ſperanti. ꝛ cui bonũ eſt p̃ſtolari cũ ſi/
lentio ſalutare dñi: cui etiã bonum eſt
dare ꝑcutienti maxillã ſuam. vt nõ ſe
ſbducat iniurie. nec declinet cedis do
lorem. ſed ꝑcutienti maxillam offerat
Nimiruꝫ poſtq̃ audiuit longe retro
ducte. moraliter euãgeliũ deſcribit. et
ideo ait. Dabit ꝑcutienti ſe maxillam
vt intelligas ſiue ei qui ꝑcutere volue
rit. ſiue qui iam ꝑcuſſerit vltroneum
corpus xp̃i ſe offerre debere omnibꝫ q̃
gratia chriſti contulit nobis. vt ſit in
iudicium chriſti eccleſiã nõ aliter eſſe
ſaluandã. q̃ꝫ per euangelij diſciplinã
ꝛ tunc bonum principium ei incipere
cum ceperit euangelij p̃cepta ſeruare
ꝛ operibus mandata domini imple/
re. Acſi cum ꝓpheta dicatur. Quid re
tribuam domino pro omnibꝫ que re/
tribuit mihi. Calicem ſalutaris acci/
piam ꝛ nomen domini inuocabo.

Alioquin quomodo iugum captiui/
tatis de ſua deponat ceruice grauez
niſi cum ſe ſubdiderit iugo xp̃i leui.

Et ſatiabitur inquit obprobrijs.

Non dixit ſubdidit obprobria. ſed ſa
tiabitur: qꝛ facile eſt vnã aut alteram
ſuſtinere contumeliã. Unde addidit
ſatiabitur obprobrijs. Quoniã faci/
lius dñi moueret miſericordiam. ob/
probriorum compluriũ deformitate
miſerabilis. Ubi oſtenditur auiditas
deſiderioꝝ ꝛ libertas gr̃e cũ dicit. Da
bit ꝑcutienti maxillã: ꝛ dauid fugiẽs
abſſalon ſatiabit obprobrijs ſemei ꝛ
cõuitijs: qñ male dicebat ei. virũ ſan/
guinariũ eum appellans. Ipſe ṽo ma
gis humilis coram deo volens vide/
ri. vt mitigaret offenſam domini. cuꝫ
abyſai vindicare euꝫ vellet. Quid mi/
hi inquit ꝛ vobis eſt filij ſaruie. ideo
maledicit mihi. quoniam dominus
iuſſit illi vt maledicat. ſi quomõ vide
at humilitateꝫ meã. et retribuat mihi
bona ꝓ maledicto. Nam ideo voluit
obprobrio ſaturari. qñ cum cõpleta
fuerit humilitas. peccatũ fuerit ſicuti
eſaias inſinuat dicẽs. Loquimini ait
ad cor hierlm ꝛ conſolamini eã. quia
cõpleta eſt malicia eius. ꝛ vt alij codi
ces habẽt humiliatio. ſolutũ eſt pecca
tum eius. dimiſſa eſt iniquitas illius
quia ſuſcepit duplicia de manu dñi ꝓ
omnibꝫ pctis ſuis. Felix igitur deſola
tio ſub hac lr̃a monſtrat: quia vbi de/
ſolatio ibi ſeq̃tur humilitas. Et recto
ordine humilitatẽ patientia. patiẽtiã
autẽ ꝓbatio. ꝓbationeꝫ ṽo ſpes. Qd
habes ꝛ in ap̃lo. Spes aũt nõ cõfun/
dit. quia charitas dei diffuſa ẽ in cor/
dibus veſtris ꝑ ſpũm ſctm. q̃ vtiqꝫ uo/

ſtroꝝ ē ꝯſolatoꝛ affectuū. Idcirco bo/
num ē viro cū tulerit iugum vt ſedeat
ſolitarius. aut certe in ſpe ſingularit̄
cōſtitutus: (quia deus vt aiunt) ſempꝛ
impari gaudet numero. Vñ egenus
ille ⁊ paupꝛ i pſalmis gemēs ac lugēs
Vigilaui inqͣt ⁊ factus ſum ſicut paſ/
ſer ſolitarius in tecto. Ex autē ait vt
ſupra dixi iuxta aliā interp̄tationē da
bit in ſepultura os ſuū vel in foſſura:
oſtendit admodū quendā patientia
taciturnitatē. vt tanq̄ȝ ſepultus nō lo/
quatur. imo quodā virtutum aggere
obſtruat vocē. ne doloꝛis emittat que
rimoniā: tantumqꝫ pondus aſſerens
patientie. quā ſpes foueat: vt vocē ip/
ſam velud quodā buſto ac tumulo ſe
peliat atqꝫ includat: quā nulla extoꝛ/
quere. nulla qꝫ excitare poſſit iniuria.
Qd̄ dñs bene de ſe in paſſione ſua ex
emplū pbuit. Qui ſicut ꝓpheta dicit.
quaſi ouis ad occiſionē ductus eſt. ⁊
quaſi agnus coꝛā tondente ſe. ſic non
aperuit os ſuū. Videat prudēs lectoꝛ
vir iſte videns paupꝛtatē ſuā: poſt fla/
gella. poſt cōtritionē. poſt anguſtias.
poſt querelarū lachꝛymarū qꝫ voces.
moꝛalr̄ quātū pfecerit: ⁊ ſic deinceps
Caph litterā edoctus veniat. Caph
q̄ppe manus vel etiā ſm aliā interpꝛe/
tationē curuatus interp̄tatur: Eo ꝙ
omnes q̄ recte ſentiunt ſub manu dñi
curuant̄. Manus aūt dñi ſupꝛ malos
eſt. vt aut puniat aut certe coꝛrigat.
Et ideo vir tantus humiliatꝰ pꝛeſſu/
ris. ⁊ coꝛrectus diſciplinis. ceruicem
ſub manu dñi curuare gaudet: dū hu
miliatur ad penitētiā. Et ſm interioꝛ/
rem hominē ceruicē coꝛdis ac mentiſ
flectit ad dñm. ſpem habēs ꝙ non re/
pellit in ſempiternū dñs. Quia ſi ab/
iecit ⁊ miſerebitur ſm multitudinem
miſerationum ſuarum.

CAPH

N On em̄ inquit hu
miliauit ex coꝛde
ſuo ⁊ abiecit filios hoīm
Siquidē ipſe ſonus verſuū inſinuat.
quid ſit curuari ſub potenti manu dei
patienter ſcȝ oīa ſuſtinere. eo ꝙ nō re/
pellit in ſempiternum dñs. Quotien/
ſcunqꝫ vir iugū ferens inclinatur ad
flagella. ad penitentiā. ad cōtumelias
ad obpꝛobꝛia: quaſi curuari videtur
ad humilitatē verā. Vnde ⁊ ꝓpheta
dauid ſub hac littera inqͣt. paulomi/
nus cōſummauere me in terra: abie/
ctum ſentiens ⁊ expoſitū ad certami/
na. vnde ceruicē mentis flectit ad do/
minū. De qua pfecto ceruice dicitur.
nō ſic flectas vt circulū collum tuum.
Qui em̄ coꝛ ſuū nō flectit ad humili/
tatem ⁊ miſericoꝛdiā: fruſtra ceruicē
ſuā curuat exterius ad ſupplicandū.
Propter qd̄ aūt hic ſaciat̄ obpꝛobꝛijſ
ſingulariter in ſpe ſubuectus: fidēter
ait. Quia ſi abiecit: ⁊ miſerebitur ſm
multitudinē miſericoꝛdiarū ſuarum
Ad hoc quippe affligit dñs ⁊ coꝛripit
vt miſereat̄. Qd̄ bene intelligens vir
videns paupꝛtatē ſuā. fiducialr̄ aiens
de deo. Non em̄ inqͣt humiliauit ex
coꝛde ſuo deus vt ſacietur penis nr̄is
neqꝫ abiecit filios hominū. Dauule
ergo vt humiliemur ⁊ curuemur co/
ram eo: quatinus ⁊ miſereat̄. Propte
rea in ſuperioꝛibꝫ idē ꝓpheta ſub hac
littera oſtendēs gemitus plebis ⁊ hu
militatē ait. Oīs populus eius inge
miſcens. querētes panē: dederunt de/
ſiderabilia ſua in eſcā. vt reficiant ani/
mā. vide dñe ⁊ aſpice. quia factꝰ ſum
vilis. vel ſine honoꝛe. Ergo q̄ anime

ſue querit refectionē. iure humilitate curuatur. quo poſſit citius peruenire ad dn̄i miſericordiā. ac ſentire in bonitate. quia ſi abiecit et miſerebitur. Ideoqꝫ tanqꝫ curuat⁹ multo ampli⁹ aīa ꝛ mente qꝫ corpore: totū ſe flectat ad multitudinē miſcōdiarū dei. ſciens q̄ non abiecit. neqꝫ humiliauit ex corde ſuo filios hoīm. vt ꝑimat ad ſupplicium. ſed vt emēdet ꝛ releuet ad ſalutem. Cuius ꝑfecto ſenſus cōſequētiā. ſub lamech littera proſequitur.

LAMECH

Ut cōteret inquit ſub pedibus ſuis oēs vinctos terre vt declinaret iudiciuz viri in cōſpectu vultus altiſſimi: vt ꝑuerteret hominem in iudicio ſuo: dominus ignorauit.

Et eſt quantū ad noſtrā expectat latinitatis eloquentiā. mira verſuū cōpoſitio more metri. vt tres ab vna incipiant verſus parte vnaqꝫ terminētur clauſula verbi. Quaſi dicat: dn̄s vt conteret ſub pedib⁹ ſuis. omnes vinctos terre ignorauit: vt declinaret iudiciū viri. dn̄s ignorauit. vt ꝑuerteret hoiem i iudicio ſuo ignorauit. Quia ꝑfecto de⁹ mauult ſaluare correptos qꝫ dānare ꝑuerſos. Et hec eſt ſub Lamech littera magna verſuū diſciplina vel cordis confeſſio: qꝛ vt ſ̄ iā dixi. lamech diſciplina interꝑtat̄. vel cordis. aut certe ſeruo. Quib⁹ nimirū ſenſib⁹ magna detollit̄ obſcuritas. vt intelligamus ſub omni integritate ꝛ diſciplina xp̄i. cū oī puritate cordis ſolicite ſeruāda eſſe q̄ dicunt̄: qm̄ qui bꝫ diſciplinā xp̄i. ſeruare ſe ꝓfitet̄ precepta ſalutis. ꝛ cordis puritatē. Neqꝫ enim ſic abiecit oēs vinctos terre ſub pedibus vt cōtereret. Uincti autē t̄re ſunt oīs terre criminib⁹ obligati. Quos vt cōtereret dn̄s ſub pedib⁹ ſuis ignorauit. quia nec ſic abiecit vt repelleret imo vt ſub ditione oēs ꝯſtitueret ſua eo q̄ de filio inq̄t. Oīa ſubiecisti ſub pedib⁹ ei⁹. Un̄ quia cōſtitut⁹ eſt iudex oīm fideliter cōfitetur. iudiciū viri vt declinaret dn̄s ignorauit. Sed reddet vnicuiqꝫ iuxta oꝑa ſua: ꝛ vt ꝑuerteret hominē in iudicio ſuo. licet in ꝑſentiarū indifferent̄ accipiant̄. etiā cū ibi dn̄s ignorauit. Qm̄ mala q̄ a domino inferunt̄. aut iuſta ſupplicia ſūt meritoꝝ: aut futuroꝝ ꝓbationes ſūt p̄mioꝝ. Ergo aduerſitas q̄ a dn̄o eſt plena iuſticie. plena equitatis. plena miſcōie eſt. Un̄ ſm̄ diſciplinā xp̄i ꝓfitetur cordis innocentiā. ꝛ dicit vir videns deū. ſeruo diuinoꝝ eloquia preceptoꝝ. Qm̄ etſi ſunt heretici qui deū falſo criminētur. crudeliter affligere aīas luteis deuinctas domibus. ꝛ in veteri teſtamēto q̄ſi ex ꝑiudicio q̄ſqꝫ punire: hic aūt ſub diſciplina xp̄i flagello eruditus. iuxta qḋ ꝓpheta inq̄t virga caſtigaberis filia ſyon cordis cōfitet̄ puritatē: q̄ oīa iuſto dei moderamine agant̄. vt ſalutē oib⁹ ſe tribuat inuocantib⁹ in veritate. Et ſm̄ interꝑtationē l̄re. libere de ſe clamat. ſeruo diſciplinā caſtigatōis. ſeruo pietatē ꝓfeſſionis. ſeruo cordis integritatē. ſeruo inlibatā int̄ oēs hereticoꝝ fraudes ꝟtutē fidei: ſeruo dilectionē in ſpe ſingularit̄ ſubiect⁹ ſub dei ꝓtectione. Hic inretractabilr̄ gerens qḋ nō repellit i ſempit̄nū dn̄s. Magn⁹

igitur ꝑuectus aie monſtrat᷑. vt inter tot tātaq̧ vite diſcrimina ſeparari ne queat a charitate xp̄i. Sed dicit cum ꝓpheta dauid etiā inter flagella. Ecce ſicut oculi ſeruoꝝ in manibus dn̄oꝝ ſuoꝝ. Et ſicut oculi ancille in manibꝫ dn̄e ſue: ita oculi nr̄i ad dn̄m deū nr̄m donec miſereat᷑ nr̄i. Poſt hui⁹ igit᷑ fidei cōſtantiā venit ad mem litterā: et ſurgit quaſi ꝓpugnatrix iuſticie cōtra oēs epycureos vel etiaꝫ eos qui dicūt deū non curare mortalia. Contra q̄s etiā pſalmus .lxxij. attollit᷑: in q̄ aiunt ipſi ꝑuerſa ſentientes. Quō ſcit deus aut ſi eſt ſcientia in excelſis. Pro quo etiā p̄ntes v̄ſiculi increpare videt᷑ eos.

MEM

Quis eſt iſte inquit qui dixit. vt fieret dn̄o nō iubente. Ex ore altiſſimi nō egredietur nec mala: nec bona. q̄d murmurauit homo viuens vir ꝑ peccatis ſuis

Hec vt dixi ſub Mem lr̄a plangunt᷑. Mem q̄ppe ex intimis vel ex ipſis interpratur: ⁊ vt alij dicūt ignis ex vltimis. Sed vtrūq̧ non diſcordat a textu hui⁹ lamēti. quia magni ex ardore amoris eſt. q᷑ tā nō ꝓ ſe cōtra improbos. q̄z ꝓ deo fide decertare videtur. Arbitrat᷑ em̄ obſequiū ſe p̄ſtare deo. ſi ꝯtra obloquētes q̄ſi de celſo vertice ſubſannādo dicat: Quis ē iſte q̄ dixit vt fieret dn̄o nō iubente: Acſi patent᷑ dicat. Quis ē iſte cū ſit cinis ⁊ puluis ſuo inflatus ſpū. q̄ audeat de imēſo ⁊ incircūſcripto deo ſuaſorijs diſputare verbis ⁊ ſubſannare nos q̄ flagellamur. acſi filij adoptionis ne cū hoc mūdo dānemur. Quibꝫ ꝑfecto verbis paret: q᷑ nihil nō iubente iuſto ⁊ vero dei iudicio fit in nobis. Ac propterea q̄cq̄d ſupius ꝯtra deū lachrymādo ꝓtulit. magis ex fonte pietatis venit q̄z ex querimoniarū ꝑiudicio. Vn̄ p̄ns lr̄a ex intimis ſonare videt᷑: q̄m q̄cq̄d cauſa cōfeſſionis intulit. ex intimis viſceribꝫ fluxit. ⁊ ignis charitatis dei ex vltimis p̄cordiaꝝ manauit medullis vt quodā neru caloris dei intus concremaret᷑ oſſibꝫ. Sic deniq̧ longe ſupra in eiſdē threnis eiuſdeꝫ textus lr̄e hoc cōtinere videt᷑. Exalto inquit miſit ignē in oſſibꝫ meis. Bon⁹ ergo de⁹ q̄ nobis hūc immittit ignē. Vn̄ diligentes eū. grām ⁊ gloriā meritoꝝ in conſpectu ei⁹ inuenire poſſim⁹: ⁊ quē in nobis mittat ignem ipſe nos doceat. Ait em̄. ignē veni mittere in terrā. Et q̄d volo. niſi vt ardeat. Bon⁹ igitur ignis quem vult oīm ſaluator magis magiſq̧ accendi. Preſertim cū ⁊ ipſe ſit ignis vorax. qui noſtra peccata cōſumet. intimiſq̧ pectorib⁹ ſui diuine cupiditatē cognitōnis infundat. quatinus redeat in nobis cor noſtrum vt capiat diuinarū ſeriem ſcripturarum ⁊ hauriat fontē. ſalientis in vitā eternam. Hoc nāq̧ igne cleophas cor ſuū dicebat ardere cum chriſtus ei aperiret ſcripturas in via. Profunda igit᷑ in verbis dei videmus myſteria: idcirco ex intimis vel etiam vt alius interpres ait. Ex ipſis debet ignis accēdi. quaſi ex vltimis viſcerum oſſibus vt exurat in nobis fenum. ſtipulā vel plumbū iniquitatis. vel quicquid ſecularis eſt vite: quatin⁹ liqueſiat igne diuino ferreus quidā peccati rigor. et

ſupno molleſcat incendio. Intantum
vt etiã cõtra inſolentiã reproboꝝ ipſi
ꝑ fidẽ decertare videamur. ac dicere.

**Quis eſt iſte qui dixit
ex ore altiſſimi nõ egre/
diẽt nec bona nec mala**

Preſertim cum ⁊ mala. nõ niſi iuſto
ſuo iudicio ab ipſo fiunt. nec bona nõ
niſi ei⁹ miſcõia pſtant. Non dico bo/
nis ⁊ ſanctis. verũetiam q̃ꝫ ſepe repro
bis et damnatis. Unde profeſſionis
voce de vtriſqꝫ.

**Quid murmurauit iq̃t
hõ viuẽs vir ꝑ pctĩs ſuis**

Nõ ⁊ paulus. O hõ inq̃t tu q̃s es q̃
reſpondeas deo. Nunq̃d põt dicere
vas figuli. ſ. teſta de ſamijs terre. q̃re
me ſic feciſti. Alioquin in oĩbꝫ. Quid
murmurabit hõ viuẽs. Aut certe q̃d
dicturus eſt vir ꝑ peccatis ſuis. Cum
oĩa cõcluſerit deus ſub pctõ. vt omne
os obſtruat. ⁊ fiat oĩs mũd⁹ ſubdit⁹
deo. ¶ Ceteruꝫ deſides aut vecordes
fingant de cordibꝫ ſuis deũ vt dixi nõ
curare mortalia. Ab ipſo ſunt vti aĩa
confitet diſciplinis xp̃i erudita. mala
vel bona. Idcirco opilata eſt oĩs ini/
quitas. Nec habet q̃d reſpondeat hõ
cõpoſitus deo. et ſi fiat vas in contu/
meliã. Dum cotidie meliorant vaſa
aurea flagellis dei. ⁊ argentea in ho
norem: hoc q̃ppe habet ex itimis. hoc
⁊ ignis ex vltimis. hoc ex ipſis. vt oĩs
ſapientiũ ſenſus. oĩs ſermo pudẽtiũ.
Dis flagrantiũ tẽptatio paſſionum.
Omnis conatus actionis. calore re.
coctus amoris dei incipiat eſſe precio
ſior. Bon⁹ igit ignis charitatis dei.
bon⁹ ex intimis viſceribꝫ affectus amo
ris. bon⁹ ex iſt timor pſeuerãs opa
tionis; quo corp⁹ omne eccleſie in mu
tuã adoleſcit grãm. Bon⁹ quidẽ dile
ctionis ignis. quo vnuſq̃ſqꝫ ſanctus.
q̃d reuerentiã ſui auctoris accendit.
Sed qui deuꝫ diligit igne charitatis
accenſus. Non ꝑfunctorie diligit. ſed
⁊ ex intimis diligit legẽ eius. ⁊ ex ipſis
p̃cepta eius. Cuſtodit ⁊ ab ipſis iuſti,
ficat cor ſuũ. Non auditu dictoꝝ ſed
ſtudio adimpletionis atqꝫ imitatõis
factoꝝ: verũtñ in his oĩbꝫ non habet
viuens hõ q̃d murmuret ꝑ peccatis
ſuis. Juſtus autẽ inq̃t ſpũs diuinus
meus ex fide viuit. Et ſi hõ viuens iu
ſtificat⁹ ex fide. iuſtiſqꝫ opibꝫ fidei vi/
uificat⁹ nõ hꝫ q̃d dicat. Quãtomagis
impi⁹ et pctõr. Unñ ſignant ait. vir ꝑ
pctis ſuis. vir nãqꝫ ſexus eſt nomen.
Hõ vo cõmune eſt oĩbꝫ. Unũ ſiqui
dem eorum ex natura. Aliud vo con
tingens ex gr̃a. Ut neqꝫ q̃ ex ꝓpagine
originis p̃me nature flagellat. Neqꝫ
vir qui iã ex gr̃a diſcernit. Uterqꝫ tñ
licet viuens fide dũ ꝑ peccatis affligi
tur. Non habet q̃d teſta contra figuli
reſpõdeat. vel q̃d dicat. cur me feciſti
ſic. vel quare ita facis? Qõ bene intel
ligens iob. licet multis excruciat⁹ ſup
plicijs in oĩbꝫ iure bene laudat. q̃ nõ
peccauit labijs ſuis. neqꝫ ſtultũ quid
contra deũ locut⁹ eſt. Unñ cũ aliquis
fide viuens vt augeat meritis. neqꝫ
vir iã gr̃a diſcretus a ſexu infirmitat
vt a ſuis purget delictis. tñ pie a dño
corrigitur non habet q̃d obiciat deo.
quãtomagis is qui iure in maſſa ꝑdi
tionis cõnumeratus dãnatur. Quo/
rum omniuꝫ nec mala nec bona. niſi
iuſto dei iudicio ꝓuenire recte credun
tur. ¶ Nunc ad Nun litterã moralis
quod ſempiternũ ſonat ſenſus venire
gaudet: cuius vt dixi ſm hebraicam
veritatẽ ſempiternũ interpratio ſonat.

Et ſi alius interpꝛes vnicus dixerit:
Aut certe paſcua coꝝ: illud ſignifica/
re voluerit ꝙ nulla eccl'ie alia ſint pa/
ſcua ꝙ̃ xp̃s in cuius ſe paſcuis loca/
tū ꝓpheta letaꝛ dicēs. In loco paſcue
ibi me collocauit. Ipſe enī nos reficit
⁊ paſcit bonis paſcue ſue ſacramentꝭ
ſcꝫ diuinis: ex vbertate agri pleni quā
bn̄dixit dn̄s. Cuiꝰ odoꝛ emanat odoꝛ
ſuauitatis q̄ſi de nouo floꝛe ſancte re
ſurrectionis. De cuiꝰ nimirū plenitu
dineꝛ vbertatis: in ꝑſona patris. ⁊ ple
nitudo inq̄t agri mecū eſt. Ex quo ꝑ/
fecto liliū naſciꝛ cōuallıū ob candoꝛē
eternitatꝭ. Necnō ⁊ roſa ꝓpter ſangui
nem dominice paſſiōis. Que ſane pa
ſcua ſunt ſcripturarū myſtica ſacra/
menta in quibꝫ monemur admoduꝫ
vt ſcrutemur vias noſtras ⁊ queramꝰ
⁊ reuertamur ad dn̄m. Tria ſiquidē
ꝓpoſuit. vt ſcrutemur quaſi ad vnguē
philoſophoꝝ vias noſtras: ⁊ quera/
mus certe quid facti ſumus. aut q̄d
fuimus. Et cū inuentū ꝙ ad nō eſſe te
tendimus neceſſitate cōpulſi reuerta/
mur ad dn̄m: vbi pꝛincipiū littere nos
inuitat: q̄m vt p̄miſi ⁊ pꝛincipiū inter
pꝛetatur. Hinc vnicus patris ait filiꝰ
Ego pꝛincipiū q̄ ⁊ loquoꝛ vobis. Ex
quo patet litterarū interpꝛetatio ſen
ſus: ꝙ ab infantia puulos elementa
hebꝛeoꝝ quibꝫ etas pueris aſſueuit
vſq₃ ad maturitatem virtutis excre/
ſcere Nos infoꝛmant ad diuinas la/
tenter ⁊ myſticas intelligentias intē/
dere. Unde ⁊ eadem Nun littera vni
cus interpꝛetari diciꝛ: qui verū pꝛinci
pium eſſe crediꝛ ⁊ paſcua coꝝ qui re/
uertunꝛ ad ipſum. Bona quidem pa
ſcua ſunt: ⁊ ſcripturarū ſtudia celeſti/
um: in quibꝫ cottidiana lectiōe paſci/
mur: recreamur gr̄a. reficimur diſci/
plinis: Dū ea q̄ ſcripta ſūt deguſtamꝰ
aut ꝑcepta freq̄nti rumınamꝰ. Bo/
na igiꝛ paſcua xp̄i q̄bꝫ grex dn̄i ſagi/
naꝛ: bona etiā in q̄bꝫ vnicꝰ pr̄is pꝛin/
cipiū vite paſcit: inter alia in ſplendo
re ſctōꝝ. Un̄ monet egregie. leuemur
coꝛda nr̄a cū manibꝫ ad deū in celoꝝ:
vbi vera ſunt gaudia. bona ſꝛ paſcua
lilia cōuallıū vernantia roſarū. Sed
neq₃ ad ea recte coꝛda ſine manibꝫ le
uanꝛ: neq₃ manꝰ ſine puritate coꝛdis
vt ⁊ integritas fidei nos cōmēdet do
⁊ opatio fidei q̄ ꝑ dilectionē opaꝛ nō
minꝰ nos ꝙ̃ ⁊ noſtra referat in celo.
Sicq₃ recolentes pauptatē nr̄am di
camꝰ deo. nos inique egimꝰ: ⁊ vt om
nis integritas ꝯfeſſiōis declaretur.
Nos (inquit) ad iracundiā ꝓuocaui/
mus. Quia ꝑfecto aliud eſt q̄d iniq̄
egimꝰ: ⁊ longe aliud q̄d hactenꝰ male
agendo piū iudicē ad iracundiā ꝓuo
camus: Idcirco inquit. Tu inexoꝛa/
bilis es. Hec nanq₃ triū verſuū intel
ligētia oēm ſcp̄turaꝝ reddit doctrinā

NUN

v. Et ſcrutemur vi/as noſtras

Uidelicet actiōes. ⁊ q̄ramꝰ ⁊ reuerta
mur ad dn̄m ꝑ lamenta a q̄ male di/
ſceſſimꝰ ꝑ flagitia. Magnū igiꝛ ē vnū
quēq₃ ſeip̄m noſſe. idcirco iubemur.
vt ſcrutemur vias ſcꝫ actiones nr̄as.
actiōes fidei nr̄e: vt noſmet cognoſce/
re poſſimꝰ. Un̄ moyſes in lege. Atten
de inq̄t tibi. ne fiat verbū abſconditū
in coꝛde. Tibi inq̄t attende: ⁊ nō vri/
ꝫ pecunie tue: nō poſſeſſionibꝫ: nō vi/
ribꝫ tuis: ſꝫ aīo tuo ac menti tue. vn̄
oīa ꝯſilia ⁊ facta cogitatōeſq₃ manāt
Ibi enī te attende vbi potioꝛē te noſ/
ſti ꝙ appollini amphitrio gētiles aſſi

gnant:q̄ſi ipſe auctor fuerit hui⁹ ſcie
q̄ dicit̄:noſce teipm̄:cū de nr̄o vt credi
mus vſurpatū ad ſua trāſlata ſit:qm̄
longe anterior moyſes q̄ꝫ philoſophi
qui iſta finxere. Hinc quoq̄ꝫ ſalomon
oraculū ſecutus diuinū. Ait in canti,
cis. Niſi ſcias te decorā int̄ mulieres
hoc eſt dicere. Niſi cognoſcas te mor
talē ad imaginē dei factā rōnabilē:et
niſi tua fatearꝭ prior delicta:niſi iniq̄
tates tuas corā te habuerꝭ cognitas
vt iuſtificerꝭ:niſi cōuertarꝭ ⁊ prior ac,
cuſes anteq̄ꝫ claudat̄ ianua:añq̄ꝫ di,
es mortis vt fur veniat. Et h̄ ē dicere

Scrutemur vias no- ſtras et queramus ⁊ re uertamur ad dominuꝫ

Ut ſcias ex cōfeſſiōe fateri q̄ admiſe,
ris:⁊ requirere in ſoliditate ſpei q̄ ꝑ,
dideris. Niſi ſcias te inq̄t o pulchra ⁊
decora inter mulieres: ⁊ diſcas fuſca
ſum q̄ peccaui:ſed decora: q̄ diligor
ex fide abrahe renata. gen⁹ electū:ſa,
cerdotiū ſanctū. Alioq̄n:abi poſt ve,
ſtigia gregū ⁊ paſce hedos tuos.iux,
ta tabernacula cedar. Multū igit̄ ꝓ,
fecit vir videns paupꝫtatē ſuā:flagel,
lis erudit⁹:multūq̄ꝫ cōualuit poſtq̄ꝫ
venit ad Tai l̄raꝫ audiēs duc te. mul
tūq̄ꝫ poſtq̄ꝫ intulit iugū graue ſupꝫ ſe
⁊ ſedit ſolitari⁹. Interq̄ꝫ nimirū alta
ſilentia plene ꝯgnouit.q̄ hec ſit ſalus
nr̄a vt ſcrutemur vias nr̄as ⁊ quera,
mus:q̄ lubrice ſunt ⁊ tortuoſe vie iu
uenū in adoleſcētia ſua. Q ſi ſero ali
q̄s tulerit ſupꝫ ſe iugū ⁊ ſederit ſaltem
ſenex ſolitari⁹:quantū deflend⁹ thre,
nis q̄bꝫ deflent̄ pctōres:q̄ vias vite et
vias iuſticie noluit apphēdere. Un̄
ꝑuenire ꝯgruit annos iuuētutis cor

rectiōe ꝯgrua:vt dicam⁹ ſinguli. de⁹
q̄ paſcis me a iuuētute mea. Et alibi
Nihil me deerit in loco paſcue ibi me
collocauit. Et hec ſit̄ ſb̄ hac l̄ra.illa ꝟo
paſcua ſempit̄ne vite vbi vnic⁹ pr̄is
paſcit int̄ lilia:q̄ donec aſpiret dies:
⁊ inclinent̄ vmbre:h̄ ſolū nobis vite
ſubſidiū ē:vt leuem⁹ ad eū corda cuꝫ
manibꝫ in celū:⁊ dicam⁹:delicta iuuē
tutis mee:⁊ ignorātias meas ne me,
mineris. Qm̄ grauiora ſit̄ ſenectutis
q̄ꝫ iuuētutis vulnera. Nā vnū eoꝝ de
bilitatꝭ eſt remediū:aliō ꝟo robur ſa
lutis. Salutꝭ medicina vulneri q̄rit̄
gr̄a ꝟo ſanitati. Iōq̄ꝫ ait. Bonū ē vi,
ro cū portauerit iugū in iuuētute ſua
Eo q̄ ⁊ ſi ſenibꝫ remediū eſt deſinere
peccare:ſtimulāt eos pctā ſua,exagi,
tat ꝯſciam ꝯſuetudo peccandi ⁊ lōgi
or vſus erroris:ſepe inſtabilem facit
Un̄ huic in ꝑiculo res eſt: iuueni aūt
in bono. Et neſcio cū ſederit is ſingu,
larit̄ ſi facile inueniat ſibi eq̄lē. vnacū
vnico pr̄is filio ſolitari⁹ i loco paſcue
locat̄:cū ⁊ ipē ſingularibꝫ interpellat̄
p̄miјs ⁊ ditabit̄ donis. Hinc ē q̄ qui
etus ⁊ feriat̄ ab oī interpellatiōe mū,
dane voluptatꝭ diuinis vacās oracul̄
Leuem⁹ inq̄t corda cū manibꝫ ad do
minū in celū. vt ſingularit̄ ea referā,
mus:q̄ cū deo viuētibꝫ ſolēt felici⁹ da,
ri. Interi tn̄ ꝓ p̄teritꝭ curem⁹ deū cuꝫ
lacrimis ⁊ p̄cibꝫ inſtanti⁹ exorare: et
ꝯfiteri q̄ nos ſum⁹ q̄ iniq̄ egim⁹:nos
q̄ ad iracūdiā ꝓuocauim⁹. Idcirco q̄
p̄terita abundāt nec p̄ſentia ceſſant.
Dicam⁹ cū ꝓpheta. Idcirco tu inexo
rabilis es. ⁊ q̄ nos nō audit:nō ei⁹ in
exuperabilis bonitas: ſꝫ nr̄a malitia
fac̄. Un̄ recte Samech l̄ra ſequit̄.q̄
audi vl̄ firmamentū ſonare videt̄. Et
vt nr̄ interpres ait adiutoriū interp̄,
tat̄:q̄ð ipſe textus verſuum inſinuat.

SAMECH

O Peruiſti eĩ inq̃t ĩ furore et ꝑcuſſiſti nos occidiſti nec ꝛc̃.

¶ Quibꝫ ꝑfecto ꝟbis liquet ſenſus litere: ꝙ adiutoriũ iuſte auferꝛ ab eis. Qui ꝛ multa de p̄teritis aggregata nõ plãgũt: inſuꝑ ꝛ noua veteribꝫ addentes: piũ iudicẽ ad iracundiã ꝓuocant: ꝛ cottidie delinq̃ndo inexorabilẽ reddũt. Sicuti ꝛ ſupꝛ⁹ idẽ ꝓpha ſb eadẽ lr̃a Samech plãgit. Abſtulit inquit dñs ꝺ medio mei oẽs fortes meos: vel vt nr̃i codices hñt magnificos vocauit in me t̄pꝰ vt ꝯtereret in me electos meos. Nõ ei tũc abſtulit oẽs iudee fortes dñs qñ in babyloniã regionẽ iudeoꝝ captiu⁹ duct⁹ ẽ ppl's: ſed qñ xp̄s aduenit: ꝛ libertatẽ aĩe ſue ſynagoga captiua nõ vidit: neſciẽs grauibꝫ incuruata pctis ment' ſue erigere ceruicẽ: ꝛ q̃dã fidei colla ad lucẽ cognitõis attollere. Jdcirco xp̄s q̃ſi eradicatio ꝛ indignatio poſit⁹ ẽ ĩ medio ꝑploꝝ. hinc ip̄e ait. Ego veni vt videntes nõ videãt: ꝛ q̃ vidẽt ceci fiãt. Et ſimeon eũ ſuſcipiẽs: ecce poſit⁹ eſt h̄ in ruinã inq̃t: ꝛ reſurrectiõe multoꝝ in iſrl'. ꝛ i ſignũ cui ꝯtradicet̄. Vñ qꝛ abſtulit dñs oĩs fortes ꝛ magnificos merito ab eis ſublatũ plangit̄ adiutoriũ. eo ꝙ adiutorẽ indurato corde reliquerũt. Nã ꝛ idẽ ꝓpha longe iã ſ̃: voce dĩ p̄miſit dĩ. Ecce ego ꝯſtitui te hodie ſuꝑ gentes ꝛ ſuꝑ regna: vt euellas ꝛ deſtruas ꝛ diſꝑdas: edifices ꝛ plantes. Contraq; q̃ttuor triſtia duo leta oppoſuit: qꝛ nõ poterant edificari bona: niſi deſtructa eẽnt mala: nec plantari optima: niſi eradicarent̄ peſſima.

Hic aũt eradicatõẽ ꝛ indignationez ſe plãgit poſitũ i medio ppl'oꝝ. Om̃s oẽs q̃ a xp̄o in paſſiõe oberrauere eradicati ſt̄ de t̄ra viuẽtiũ: indignatiõe ꝑpetua. Jdcirco ꝛ ꝓpha ꝓꝑt̄ eos q̃ttuor introducit ſcꝫ operuiſti in furore ꝛ ꝑcuſſiſti nos: occidiſti nec pepciſti. Operuit q̃dẽ in furore ſuo velamẽto cecitatis faciẽ iudeoꝝ ne agnoſceret̄ xp̄us. Vñ ꝛ velamẽ poſitũ erat ſuꝑ faciem moyſi: qḋ vſq; ſ hodie legit̄. Et ꝑcuſſit eos plaga diſꝑſiõis i gẽtibꝫ nec tñ ſenſiſſe eos cernim⁹. Occidit ꝟo qñ ſpm̃ vite abſtulit qꝛ lex ſpiritual' ẽ: ne ſpm̃ vite in eadẽ lege ꝑciperẽt: nec pepcit q̃ñ ꝛ a gr̃a: a tẽplo: a lege: a ſolo patrie: et ab oĩbꝫ expulit fidei ſacr̃is. Vñ nubeſ oppoſita pctõꝝ ꝯtra eoſ ne trãſeat orõ eoꝝ iure plãgit̄. Qui nimirũ loc⁹ nõmin⁹ ſupra ꝑſonã xp̄i itelligit̄ q̃ꝫ ꝛ ſuꝑ interp̄tat̄. Qꝛ ieremias excelſus dñi ꝺr: dñs aũt deſtruxit regna diaboli q̃ ſibi i excelſo mont' oñderat. ꝛ aduerſarias ꝑdidit ptãtes delens cirographũ eaꝝ i cruce. A q̃bꝫ q̃ mẽbra ſt̄ h⁹ corꝑis ablatũ ẽ oẽ adiutoriũ: ꝛ ſtatutũ ẽ chaos magnũ int̄ eos. q̃ p̄ſcitiꝛ p̄deſtinati ſt̄ ad vitã. atq; int̄ eos q̃ ꝑordinati ſt̄ iuſto ꝛ ꝟo dĩ iudicio ad ſupplicitũ. Vñ ex euãgelio abraã ad diuitẽ. int̄ nos ꝛ vos chaos magnũ inq̃t firmatũ eſt. vt ñ poſſint inde huc neq; ex hinc illuc tranſmeare. Propt̄ea recte a q̃buſdã interp̄tibꝫ h⁹ lr̃e interp̄tatio: firmamẽtũ aut audi iterp̄tat̄. Nõ ei ocioſe dicit audi qḋ cõe ẽ oĩbꝫ ꝛ ſuppetit vniuerſis ip̄o iure nature. Nõ ẽ ocioſũ inq̃ꝫ ꝙ ꝺr audi: etiã cũ iuiti aut aliḋ agentes. ſonũ tñ aut vocem audire ſolemus. Sed qꝛ non eſt hoc ſoluꝫ audire. qḋ ſuppetit audire officio nature ſꝫ illud qḋ mai⁹ eſt vt audias nõ vſu tantũ corꝑis q̃ꝫ intellectũ men

tis. Jdeo diligenti⁹ cōſidera iſtius lit
tere interpretationē ſerteq; verſuū p⁹
moralē intelligentiā q̄d ſequat̄ eos.
q̄r i ſempit̄nū furor peccādi pſeuerat
Unde Opposuiſti nubē tibi ne tran/
ſeat oratio. Alia quippe nubes leuis
legit̄ ſup quā aſcēdit xp̄s. alia nubes
lucida ⁊ candida. alia v̄o tenebroſa:
ſ; nubes q̄ oppoſita plangit̄: denſita/
tē pctōꝝ ſignificat. Nā ⁊ columna nu
bis q̄ p̄cedebat hebreos exeuntes ex
egypto mediā ſe opponens inter egy
ptios atq; hebreos. ipſa eademq; lux
erat exeuntibꝫ filijs iſrl' ⁊ cecitas egy/
ptijs: ita ⁊ nubes corporis xp̄i ſlux cre
dentibꝫ nō credentibꝫ aūt cecitas ⁊ pe
tra ſcandali nec nō ⁊ lapis offenſiōis
Unī inq̄t. Operuiſti in furore. Quid
em̄ operuit: niſi q; ſeipſum deū in ho
mine occultauit. ¶ Et pcuſſiſti. Ac ſi
dicat vulnere infidelitatis. Occidiſti
ſui impenitudine cordis nec pepciſti
inquit. pp̄t ſeueritatē iudicij: ⁊ hec in/
quā nubes oppoſita eſt: corā oculis di
uine maieſtatis: quā nō pōt tranſire:
q̄;diu cecitas ex parte iſrael manſerit
infidelitatis oratio. Jdcirco xp̄s iure
eradicatio ⁊ indignatio poſit⁹ eē plā/
git̄. Sicut de infidelibus cōminat̄. p
pterea inquit ꝓpheta. ex p̄cedentibus
q̄ ſequunt̄. de⁹ deſtruet te in finē euel/
let ⁊ emigrabit te de tabernaculo ⁊ ra
dicē tuā de terra viuentiū. Et hoc eſt
text⁹ hui⁹ littere ſicut dicit̄ audi. qm̄
incōp̄henſibilia ſunt iudicia dei. idcir
co monet p hāc lr̄az q̄ dr̄ audi. vt oēs
ad intelligentiā redeāt ⁊ ex his q̄ dicū
tur: cordis intelligibili pcipiant. Unī
⁊ ſupra ſub hac lr̄a: lacū calcauit dn̄s
inq̄t virgini filie iude. Nō q; tūc dn̄s
vt dixi fortes abſtulerit. qn̄ duct⁹ ē ca
ptiuu⁹ ppl's ſ; qn̄ xp̄s aduenit. Tunc
q̄ppe lacus fact⁹ eſt iudeis paſſio ſal/
uatoris q̄ gentibꝫ portā ſalutꝭ oñdit.
Nā crux dn̄i ſicut nō credētibꝫ p̄cipi/
tiū ē: ita credentibꝫ port⁹ ſalutis: ⁊ iō
p̄miſit ꝓpheta audi vt futura cogno/
ſceres: qm̄ torcular aut lac⁹ iuxta ali
am interp̄tationē quā calcauit domi/
nus v̄gini filie iude. Calcauit vt ex ip
ſo paſſionis prelo fides credentiū cla
reſceret. aut fex infidelitatis in amur
cā tranſiret. ¶ Moraliter aūt recte ſe
plangit anima: qn̄ caligine operitur
iniquitatis: ⁊ pcuſſam atq; occiſa ſe
ſentiat iuſto dei iudicio agente vulne
re prauitatꝭ ſue. Cui oppoſita nubes
plangit̄ delictorū q̄ magis cōtra nos
clamare q̄; exaudire videt̄. Unī domi
nus ad cayn Ecce vox ſanguinis fra
tris tui clamat ad me. Et q̄d eſt dice/
re de terra clamat ad me: niſi q; terre
na cogitatio ⁊ ſuffocatio boni atq; im
manitas delictoꝝ facit: ne poſſit oro
nr̄a tranſire ad deū: nec ip̄e orantibꝫ
pcere nobis: dū clamor cottidie con/
tra nos de terra creſcens auget̄. Jam
deinceps vſq; ad finē hui⁹ alphabeti
paſſio dn̄i luce clari⁹ reſerat̄. Jdcirco
his ita p̄miſſis q̄d Ain littera ſignifi/
cet pandam⁹. ¶ Ayn quippe iuxta he/
braicā v̄itatē ocul⁹ vel fons interp̄tat̄.
Unī ꝓpheta ſub hac ſignificatione q;
oculus interpretatur valde alluſit

AIN

Oculus meus af/
flict⁹ ē nec tacuit
eo q; non eſſet requies.

Et in tercio ſub hui⁹ littere v̄ſu. Ocu
lus me⁹ dep̄dat⁹ eſt inq̄t aīam meaz
qm̄ oculoꝝ eſt officiū notare q̄ vide
rint: ⁊ xp̄s alijs poſit⁹ in ruinā: alijs
v̄o in reſurrectionē. ¶ Per Ayn lr̄az

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

oculoꝝ officia declarant vt ſane deſle
ant ꝓ offenſis vel etiā ex deſiderio gr̃e
ingemiſcāt: quoꝝ officiū ē ſp̄ delecta
ri ſuauib9: offendi aūt aduerſis. Vn̄
enon q̄ſi ſepe ocul9 ſuppliciorꝝ dr̄. Ocu
lus tēptatiōis. ocul9 hedi. ocul9 vitule.
ocul9 gr̃atiōis aut fons gr̃atiōis. in
quo baptizabat iohannes: q̄tin9 coꝝ
afflictiōe ꝑ fontē gr̃atiōis in adoptō
nē renati trāſirent filioꝝ dei. Et h̄ eſt
dicere: ocul9 me9 afflict9 lachrimis et
doloribꝫ nec tacuit. Itaqꝫ citi9 nullus
clamor ad deū aſcēdere credit q̄ȝ lacri
marūt: q2 ꝛ ſi voces ſurde ſit nōnūq̄ȝ co
rā deo lachrime ſp̄ teſte ſpū ſctō a ma
xilla in celū cū oī clamore cordis aſcē
dere ꝓbant. Ex aūt enon ocul9 ſuppli
cioꝝ interp̄tat. in q̄ baptizabat iohan
nes. Quid aliō innuit niſi q̄ renat9
deſiderat ſibi ꝓpria pctā dimitti q̄rū
ſupplicia corde ꝓuido ꝑhorreſcat: ita
q̄ȝ lȝ ocul9 ſuppliciorꝝ dicat. Preuidē
tis ē tm̄ ſupplicia nō ſuſtinēt. Porro
ocul9 tentatiōis: q2 ꝑ eū ſepe tempta
mur. Vn̄ ſaluator: q̄ viderit inq̄t mu
lierē ad ꝯcupiſcendā eā: iā mechat9 eſt
eā in corde ſuo. ꝛ nō dixit ſimplicit̄: q̄
viderit mulierē: ſȝ ad cōcupiſcendum
Oculū q̄dē abſoluit: mentē ligauit.
Vn̄ nō dixit. Adulterauit eā in ocłō
ſȝ i corde. Ocul9 aūt hedi q̄ ad ſiniſtrā
eſt. q̄ ea q̄ a dextris ſit pctā videre nō
poſſit. Propterea ſctūs dicit. Proui
debā dn̄m in ꝯſpectu meo ſp̄ q̄m a de
xtris eſt mihi ne cōmouear. Eſt ꝛ ocu
lus vitule q2 ſicut iugi loro vitule ad
trahūt iniq̄tates: nō diſrūpentes: ne
q̄ȝ abſcidentes ꝓprīū: ſȝ longe trahen
tes fune pctī. Ocul9 q̄ȝ gr̃atōis aut
fons gr̃atiōis dr̄. q2 ex oculoꝝ ꝯſpe
ctu: aut bona aut aduerſa generant.
Idcirco ꝛ Ain: merito ocul9 vł fons
dr̄. q2 ſicuti de fonte tract9 fluuiorū
emanare cernit: ita ex viſu oculoꝝ q̄ſi
de fonte longo ꝓfluuio bona vel ma
la generant. Quotieſcunq̄ȝ ad bona
nobis aperiunt ꝑficiendi: q̄ſi fons iu
ſticie ꝛ origo gr̃e nobis adorit. Quo
tiens vo ad malū illi vtiq̄ȝ q̄ apti ſūt
ade ſp̄ penā pcti nobis reſerant. vn̄
idē ꝓpheta longe ſupra in eiſdē thre
nis ſub eadē lr̄a Ain. Ego plorās in
quit: ꝛ ocul9 me9 deducens aquā: q̄a
longe fact9 ē a me ꝯſolator ꝯuertēs a
nimā meā. Nō igit abductū ſe ꝓpheta
de terris ſuis eē dolebat: ſȝ a xp̄o po
pulū relinquendū: cōſolationē q̄ȝ futu
re vite cernebat amiſſā. Et hec ē inq̄ȝ
dolenda captiuitas: q̄ eterna liberta
te ꝑuat. Vn̄ in p̄ſentiarū afflict9 plan
git ocul9: nec tacuiſſe eo q̄ nulla eſſet
requies. Nulla igit requies: vbi q̄ cō
ſolabat ſpūſſctūs receſſerit. Paracli
tus nanq̄ȝ ſpūs ꝯſolator dr̄: ꝛ iō q̄ ab
eius ſctificatiōe receſſerint: nullā diei
ſabbati: in q̄ de9 requieuiſſe legit req̄
em inuenient. Quos longe ꝓuidens
ocul9 ꝓphetalis eoꝝ ꝑpetue captiuita
tis erūnā quā ꝑfidie pcio damnatoꝝ
ppl's hȝ exoluere: iure requiē ſe nō in
ueniſſe luget. Sȝ q2 lȝ afflict9 nec ta
cuit: dn̄m reſpexiſſe ꝛ vidiſſe de celis
q̄m q̄ ꝑſeuerauerit vſq̄ȝ in finē hic ſal
uus erit. Sūt eīm oculi dn̄i cui9 ꝓpha
gerit: ſic ſponſo dr̄ in canticis. Oculi
tui acſi piſcine in eſebon. in portis fi
lie multitudinis. Quid eīm ſunt piſci
ne in eſebon: niſi rationabilitas ꝛ ha
bundantia doctrinaꝝ in cogitatōibꝫ
q̄ ē in portis eccl'ie. cui merito defert
multitudo doctrine. Filie eīm multitu
dinis poſteritas eſt plurimaꝝ ſciarū
q̄m ꝓpheta inq̄t ꝑtrāſibūt plurimi: et
multiplex erit ſcia. Quaꝝ ocul9 nō ta
cet: cū mult' inebriat lacrimis: donec
reſpiciat ꝛ videat dn̄s de celis. interim

tū oculꝰ meꝰ inq̄t depdatus eſt aiam
meā:in cūctis filiab; vrbis mee. Ex q̄
euidenť ꝓpheta futurū xp̄i iudiciū de/
nunciat:eo ꝙ puideat q̄ventura ſunt
ciuitatib; iude. Et oi ꝓfuſiōe lacrima
rū deflet:q꜖ malā impie plebis ſue ꝑ/
fidiā puidebat. q̄ ptinacit̃ ꝓpriū nega
tura erat auctorē. Sʒ oculꝰ aiaʒ de
pdari dr̄. qū oēs affectꝰ doloris ꝛ me
roris effuderit. qū oēm languorem ꝛ
ardorē animi ꝑlachrimas monſtra/
uerit:qū oē qdcūqʒ eſt in ea q̄ſi fluuiꝰ
de fonte ſic effluxerit. Sicut ꝓpha da
uid dicit. Defecit aia mea in ſalutare
tuū:ꝛ oculi mei in eloquiū tuū dicen/
tes qū ꝯſolaberis me. Ad h̄ q̄ppe aia
ab oculo depdaꝛ vt ſuo adhereat cre/
atori ſuis expoliata virib; ꝛ ſe totā re
fundat fonti pie vbertatis. Deficit q̄
dem eo ꝙ cōcupiſcit eū:cuiꝰ paſſione
eſt ſaluata. deficit vt in vnū ſpm̄ tran
ſeat ꝛ ſit vnꝰ ſpūs cū deo. Vn̄ ſignanť
depdatꝰ eſt inq̄t oculꝰ meꝰ animā me
am:ꝛ nō oculi:vt vna mens cū deo in
telligaꝛ ſicuti xp̄s in canticis ad ſpon
ſam ait. Vulneraſti cor meū vulnera
ſti inq̄t. in vno oculoꝝ tuoꝝ. Et meri
to q꜖ xp̄s in vno oculo videꝛ:nō qui/
dē carnali ſed ſpirituali:ac diligiꝛ. Alij
q̄dem ſunt oculi carnis. Alij q̄ vt dixi
mus apti ſunt in adam. Alij mentꝭ q̄
tranſeūt in vnū vt ſit mens vna cum
deo. Alij oculi eccl'ie: q꜖ ſponſa duos
gerit oculos:moralē ac myſticū. Sʒ
myſticꝰ plus videt dn̄m ac acutiꝰ:licʒ
moralis dulcior videaꝛ. Idcirco ocu
lus amore xp̄i repletꝰ depdari dr̄ ani
mā:vt totam ſe expoliata ſe tranſfun
dat in deum vltra ſe. In cunctis inq̄t
filiab; vrbis mee. Quia ꝑ ſingl'as de
licoꝝ affectiōes:ꝛ eterne vite cogita/
tiōes:totā ſe q̄ſi depdata ſe a ſe refun/
dit in deū. vt vna cū deo inueniaꝛ. Et

hec eſt lr̄a q̄ fons vl' oculꝰ interpretaꝛ.
vt nec oculus ſine fonte inueniaꝛ:nec
fons ſine oculo dilectiōis:ex nobis et
in nobis manare credaꝛ. Quatinꝰ ꝑ
ſuis exceſſib; fonte rebaptiſeꝛ lachri/
maꝝ:ꝛ iſto nutriaꝛ oculo ſctē cōtem/
platiōis:vt poſſit dicere anima do de
uincta. Orabo ſpū orabo ꝛ mēte. pſal
lam ſpū ꝛ pſallā in mente. ¶ Sequiꝛ
Phe littera ſuis trib; v̄bis explicata
Phe nanqʒ oris vt ſupra p̄miſi inter/
ptaꝛ Iuxta alios vo interpretes:expaui
ſiue os aperui ſonare videꝛ. Vn̄ ꝓphe
ta plāgens q̄ſi ex ipſiꝰ littere textu

PHE

a Peruerunt inq̄t
ſuper nos os ſuū
omnes inimici

Sic eq̄dē in plurimis lamentationū lit
teris alludere inuenies:vt ꝛ lr̄e ſenſꝰ
v̄boꝝ aperiāt:ꝛ v̄ba ꝑſona voce ſen/
ſum lr̄aꝝ expleāt. Vn̄ nec minꝰ erraſ
ſe ꝓpha ſe fateꝛ ſm̄ ſenſum lr̄e. qd̄ ter/
tius v̄ſiculi ſeq̄ntis inſinuat cum ait.
Formido ꝛ laqueꝰ facta ē nob. vatici
natio ꝛ cōtritio. Ex q̄ ꝑfecto liquet ꝙ
erroris ſit ſenſus qm̄ vaticinatio ꝓ/
phetaꝝ ꝛ ꝯtritio cordis coꝝ. correcti
onē ꝛ ſatiſfactionē pnie magis ꝓuo/
debāt q̄ꝫ errorē in ppl'o. Vn̄ cōtrario
q꜖ ex ꝓphe vaticinio formido inſana/
bilis peccātib; acciderat. Et laqueꝰ fa
cta ē ꝯtritō ꝓphe gementꝭ. Idcirco ſb̄
hac lr̄a ſignificanť inſinuat erraui Nō
ꝙ ꝓpha motꝰ ſit greſſibus fidei ſue vt
erraret. ſʒ q꜖ ppl's oberrauerat:intātū
vt eiꝰ cōtritio ꝛ vaticiniū laqueꝰ rui/
ne ꝛ formido correctiōis eēt. Vn̄ ex ꝑ
ſona pleb oberrantis vt elementū ex
poneret coꝝ infantie indidit ſuis ver

bis qđ eiſdē acciderat. Q̄m ꝓpť icre/
dulitatē eoꝝ vaticiniū ꝓpheraꝝ ꝛ cō/
tritio cordis eoꝝ laque⁹ erat illis et
ruina. ita vt ꝑimerent eos ne in noīe
dei loq̄rent̄ ad eos. Qđ cernēs ꝓpha
Diuiſiōes eoꝝ inquit deduxit oculus
me⁹ in cōtritione filie ppl̄i mei. Uerū
tn̄ alia cōtritio ꝓphetarū ex deuotiōe
diuīe iſpiratōiſ. alia v̄o eoꝝ q̄ ꝑ pctīs
oi ꝯtritiōe afflicti. ſpū vexabat̄ erroꝝ
Alioq̄n: dū cōtritū ꝛ humiliatū non
ſperneret niſi ꝛ ipſi vaticiniū ꝛ cōtriti
onē eoꝝ q̄ ꝑ ipſis gentib⁊ fatigabant̄
pri⁹ ſpreuiſſent ꝛ immutauerint for/
midinē q̄ nulla erat: niſi deū repelle/
rent. Jdcirco ꝛ vaticinatio facta ē eis
laque⁹ qđ in paſſiōe dn̄i accidiſſe nul
li dubiū. Sup quē acſi ex ꝑſona oīm
dicat̄ membroꝝ. Aperuere ſup nos
oēs inimici os ſuū. q̄b⁊ formido fa/
cta ē omnis ꝓphaꝝ vaticinatio: nō vt
ex ea corrigerent̄ ꝓpť duriciā cordis
eoꝝ ſꝫ ne cōtingerent de illo q̄ legebā/
tur. Quapropť paſſio ꝛ cōtritio hūi/
litatis xp̄i. facta eſt eis laque⁹ oib⁊ nō
credentib⁊ in ruinā. Un̄ ꝓpha q̄ſi ex ip
ſius lr̄e ſono. quia os aperui ꝛ attraxi
ſpm̄: diuiſiōes aquaꝝ deduxit ocul⁹
me⁹. q̄ſi dicat illud ex euangelio niſi
locut⁹ eis eſſem ꝛ p̄dicarē. Alioq̄n pec
catū nō haberēt. Nūc aūt inexcuſabi/
les facit in quib⁊ os aperuit vt inexcu
ſabiles eēnt. Laque⁹ facta eſt eis vati
cinatio. eo q̄ nō crediderint. ¶ Pro/
pterea ꝛ ſub hac lr̄a longe ſup̄ lachri/
mabilior ſeries oſtendit̄. Expādit ſy/
on man⁹ ſuas. ꝛ nō eſt q̄ ꝯſolet̄ eā. Ac
ſi patent̄ dicat. dignā remunerationē
erroꝝ recipit: q̄ expandētē man⁹ i cru
ce audire neglexit ꝛ ſub alis ei⁹. ſucce
dere ꝛfugit. Dignū igit̄ vt ipa poſtea
expanderet man⁹: ꝛ cōſolantē inueni
re nō poſſet. Hinc ſignant̄ ait ꝓpha in
ꝯtritiōe filie ppl̄i mei. Quia ꝛ ſi ante

aduentū dn̄i captiuitatē iudeoꝝ inla
tā eſſe a chaldeis deflere videat̄: tn̄ ꝓ
phetico ſpū iſtā mag̃ captiuitatē pre
uidens q̄ eos a ſolo patrie deuotiōis
eliminans: longinq̄ affecit damnatō
nis exilio Que ꝑfecto mirabili deplo
rat dolore. Nulla ei patria verior om
niū in hac ꝑegrinatiōe q̄ꝫ fides. Que
nimirū eos q̄ longe erāt ꝓpe eſſe fecit
ꝛ aduenas atꝫ ꝑegrinos ciuitatꝭ ſup/
ne patrie iure cōtexuit. ſicut ſcriptū ē.
Ergo iā (inq̄t) nō eſtis (apl̄s) hoſpites
ꝛ ꝑegrini: ſed eſtꝭ ciues ſctōꝝ ꝛ dome/
ſtici dī. Sꝫ q̄ ab his oīb⁊ ſcꝫ a ſolo pa
trie a deo ꝛ fide ꝛ lege ꝛ a teſtamento
ſctō. cōtritione ꝑditōis diſperſi erant
recte ait diuiſiones aq̄ꝝ deduxit ocu
lus me⁹ Optabat ei ſe cū paulo apl̄o
vt eſtimo anathema eē cū frīb⁊ ſuis.
Et q̄ p̄tꝫ q̄ mag̃ ſit poſſeſſio charita/
tis ꝛ ort⁹ deliciaꝝ p̄cipu⁹. in q̄ oīa vir
tutū gn̄a nutriūt̄. Et q̄ q̄ſi de ꝑadiſo
voluptatis fons aſcēdit q̄ inrigāt oīa
v̄tutū genera. Primū ſe attollens in
q̄ttuor v̄tutū capita. ac ſic demū per
oēs diuiſiōes aq̄ꝝ vt oīa inebriant fi
dei ꝛ morū germina. Grandit̄ ei affe
ctū gerentꝭ pniam expreſſit aut nimi/
um dilectōis amorē deſignauit ſm̄ il
lud qđ in canticis ſcriptū ē. Fons or/
torū pute⁹ aq̄ꝝ viuentiū: cū impetu
deſcēdēs a libano. Jſte ḡ diuiſiōes a/
q̄rū: n̄ min⁹ abluūt pctā cū etiā ꝑ oēs
deliciaꝝ areolas fluūt vt oīa aroma
tū inrigēt gn̄a. Quas diuiſiōes xp̄i ec
cleſia cū ipetu deducit a lybano: ablu
endo pctā. Ex cui⁹ ipetu puri fontis
adfuit a libano ſpōſa: ita vt a p̄ncipio
fidei trāſierit ſcl'm ꝛ ſic demū ptrāſie
rit ad regnū. Hec ſiq̄dē gr̄a ſpūſſcti.
aliīs fons ē. aliīs pute⁹. aliīs v̄o ort⁹
ꝯcluſ⁹: fons ſigt⁹: aliīs ortoꝝ riuu⁹ q̄
in eccīa q̄ſi diuiſio ꝯuēcrant̄. aliīs ipe

tus deſcendēs a libano:ꝛ magnꝰ qui
dē imperꝰ q̄ nunq̄ꝫ deficit. Ex aūt diui
ſiōes oculū deduxiſſe gemens ac plo
rans inſinuat ſiue qꝛ tanq̄ꝫ meatꝰ in/
undantiū fluentoꝝ:ita exuberantiuꝫ
lachrimarū ductꝰ ꝑ ſingl'a ſui cordis
effuderit ſui amoris germina: ſiue ꝙ
ſupfuderit cordis crimina intantū vt
etiā eaſdē ipē oculꝰ deduxerit diuiſio
nes ꝑ oīa timoris diſcrimina:vl' etiā
amoris vulnera. Vn̄ ſponſa in canti
cis. vulnerata charitate ego ſum. Vt
eni ius ſummi doloris vl' amoris:vt
cū lacrimis quodāmō ipē oculꝰ men/
tis videat' ſe effundere:eaſq3 deduce
re lachrimas. Ex quo tanq̄ꝫ ex diuiſi/
onibꝫ aquaꝝ. impetꝰ doloris vl' amo
ris vehemētior declarat'. Felix igit' ta
lis decurſus ꝛ btē diuiſiōes:q̄ de vni/
tate oculi ꝛ puritate fontis veniūt ſpi
ritusſcti. Bonꝰ imperꝰ q̄ neſcit ledere
ꝛ norit implere. Qm̄ ſic repleti apl'i q̄
ſi vehementiori gr̄a: muſto inebriati
ac repleti culpabant'. Deducebat ꝛ il
la ex euāgelio has diuiſiōes aquarū
q̄ irrigauit pedes dn̄i:ꝛ fidei ſue pre/
cio emit anime ſue ꝛ corporis ſanita
tē. Deduxit ḡꝛ dauid has diuiſiones
ſcḋm magnitudinē ꝛ multitudinē deli
ctoꝝ ſuoꝝ. ex q̄bꝫ de peccato gr̄am re/
tulit ꝛ ꝓ reatu ex diuiſionibꝫ aquarū
ꝟtutū q̄q3 cumulauit dona. Ex q̄bꝫ ꝛ
apl's poſt trinā negatōnē gr̄am ſui re
cipit apoſtolatꝰ. Quid igit' de his di/
cam deuiſiōibꝫ cū magis vis eloquij
minuit' q̄ꝫ vbertas nobis lachrimarū
corde obdurato vl' gratia aperit'. Vn̄
Dauid ꝛ alij q̄ꝫplurimi ad mediū de/
ducant' vt ex his ꝑcipe poſſimꝰ q̄d ip
ſi ꝓ eiſdē retulerint:q̄ ꝓ mō criminis
lamenta lacrimis coauxerint. Dic ei.
Lauabo ꝑ ſingl'as noctes lectū meū
lacrimis meis ſtratū meum rigabo.
Et ꝫ iteꝝ. Fuerūt lacrime mee panes
necnō ꝛ poculū meū cū fletu miſcebā
Et vt videres ieremiā imitantē illuꝫ
Eritꝰ inq̄t aq̄ꝝ deducere oculi mei ꝛ
nō dixit qꝛ affligor qꝛ flagellor ꝙ ma
ledicor:ꝛ appropio deicior ſolo vel ꝑ/
ſequor:ſ3 qꝛ nō cuſtodiui legē tuā dn̄e
Ac ſi diceret. Fluentibꝫ ocul' meis. de/
ploro ea q̄ ill' aſpicientibꝫ admiſi. Ha
buit q̄dē idē multa alia q̄ defleret. vel
inceſtū filie vl' interitū filioꝝ. ſ3 h̄ nō h̄
ſe fleuiſſe dicit:ſ3 qꝛ nō cuſtodiuit le/
gē dn̄i. Qn̄ q̄dē a ſctis viris plꝰ culpa
q̄ꝫ erūna plāgit'. Vn̄ ꝛ filio i morte po
ſito:nec cibū ſūpſit:nec regiū thronuꝫ
nec cubile cōſcēdit:ſ3 ſtratꝰ i t'ra ieiu/
nus lacrimis plāxit. Vbi nō tam filij
mortē q̄ꝫ pcti penā remouere deſide/
rās fleuit. Sic ꝛ ieremias diuiſiōes
inq̄t aq̄ꝝ deduxit oculꝰ meꝰ in ꝯtritō
ne filie ppl'i mei. Siq̄dē nō tm̄ vite p'/
ſent' ꝯtritōeꝫ lugēs quā paſſa ē abho
ſtibꝫ: quā etiā ꝓpt' et'ni ſupplicij penaꝫ
eo ꝙ ꝓpt' impenitudinē ꝛ duriciā cor/
dis eoꝝ nouerat qꝛ duplici ꝯtritione
iuxta q̄d ſcriptū eſt de ſub celis ꝯtere/
ret eos dn̄s. Fleuit igit' ꝓpha ppl'i ſui
erūnas ꝛ anguſtias. fleuit ꝛ excidiuꝫ
patrie:ſ3 magꝭ fleuiſſe credit' ꝙ ꝛ ipſi
ſup dn̄m os aperuerint. vt legimꝰ in
paſſiōe xp̄m blaſphemātes ꝛ maledi/
centes. Vn̄ ꝛ ipi a diabolo q̄ſi de reci
procatiōe vindictā habuerūt. Fleuit ꝛ
xp̄s in paſſiōe qn̄ ꝓlixiꝰ poſitꝰ in ago
nia orauit. qn̄ ꝛ gutta ſanguis ob co
ꝓ nob̄ dolēs in t'ra decidit. Fleuit ꝛ ſu
per ipaꝫ miſerā irl'm. fleuit aūt ꝛ ſup
lazarū vt ex h̄ ꝯgnoſceres: q̄ntis atte
rimꝰ mal' vl' q̄bꝫ egemꝰ lamtis. Flent
aūt ꝛ ſcri:eūtes ꝛ mittētes ſemia ſua
Ac ſi ꝑ ſingl'a diuiſiōes ducūt aq̄ꝝ vt
meliꝰ eterni germinis in fructꝰ meſſeꝫ
ſurgat. Quas ſane lacrimaꝝ diuiſio
nes meliꝰ ꝑcibꝫ ipetrare poſſumꝰ mit
tēdo ſemina pietatis q̄ꝫ doctrinis ed/

ſcere. Idcirco ⁊ ad ꝯſolationē deuoti tranſeamꝰ ¶ Siquidē Sade lr̃a ſequit̃ q̄ cōſolatio vl' iuſticie interp̃tat̃. Poſt lacrimaꝝ diuiſiões: pꝰ ꝗues torrētū fletus, poſt amaritudinē tanti doloris. poſt formidinē imēſi diſcriminis poſt laqueos ꝯtritōis poſt aptionē et inſultationē oris inimicoꝝ. ſatꝭ oportune ꝯſolatio. Id eſt Sade lr̃a interceſſit. vt q̄ ꝗuioribꝫ erūnis penas cōmiſſoꝝ luerint criminū. ſperēt indulgentiā iuſticie ⁊ ꝯſolationē remiſſiōis et q̄ fletibꝫ ac lachrymis ꝓpria delicta lauerint requiē mereant̃ adipiſci. Sꝫ requies nulla niſi ex paſſione chriſti vera ꝓbatur. Ideo voce redemptoris quaſi ꝓ nobis iure plangitur.

SADE

V Enatōe ceperūt me q̄ſi auē inimici gratis. Lapſa ē in lacū vita mea. ⁊ poſuere lapidem ſup me Inundauere aq̄ ſup caput meū dixi perij Quibꝫ ꝑfecto vſicul' ex paſſione dn̄i cōſolatio fideliū oſtēdit̃: ⁊ iuſticie q̄bꝫ iuſtificamur luce clariꝰ p̄dicant̃. Licꝫ ꝑſidoꝝ īpietas adcreuerit. q̄ q̄ſi venatione auē cū gladijs ⁊ fuſtibꝫ xp̄m videlicet adp̄hendere gratiſ. Porro de hieremia ꝓpha q̄ captꝰ ſit gratis. manifeſta ē interp̃tatio. qḋ in lacu poſitꝰ q̄ inundauerint acſi aq̄rū fluctꝰ perſequēdo ſup caput ſuū nulli dubiū. Sꝫ de xp̄o manifeſtiꝰ dat̃ intelligi. Qui vt auis captꝰ venatōe plangit̃ i pctis nr̃is. Ipē ē auis illa. de q̄ legit̃ in iob ſemitaꝫ auis ignorabit hō. Alioq̄n ſi eū cognouiſſent, nūq̄ꝫ dn̄m glie cruciſixiſſent. Cuiꝰ nimirū ſemitas ignorauit hō. q̄ etiā teſte ap̄l'o ſcl'is ⁊ gn̄ationibꝫ ignotū fuit. ⁊ generationē eiꝰ q̄s enarrabit. Verā igit̃ auis in ſpe repromiſſionis nob̄ calore ⁊ adumbratiōe ſcti ſp̄ūs ꝓgenita ſine coitu. q̄ licꝫ i t̃ris venatōe inimicoꝝ ſit capta. ſꝑ celeſtia tenuit. Fortaſſis ꝗ ipſe ē aq̄la q̄ dū ꝓuocat pullos ſuos. ſ. iudeoſ aduolandū expandit alas ſuas ſup eos. ⁊ aſſūpſit atqꝫ portauit i humeris ſuis. laqueo coꝝ captꝰ eſt in īſidijs. Qui dū voluit eos adgregari ſb̄ alis ſuiſ. acſi gallina īfirmatꝰ adp̄hēſus ē ex īfirmitate carnis. ¶ Vn̄ ſignant̃ ait. Lapſa ē in lacū vita mea. Quē ꝑfecto lacū ipſe calcauit ſolꝰ. dū mortē moriēdo perimit. ⁊ vitā reſurgēdo repauit ¶ Poſuere inq̄t lapidē ſup me. Quid igitur aptiꝰ de paſſione xp̄i. q̄d euidētiꝰ. cū ⁊ lapſis lōge diu ad monumētū ſup eū p̄dicat̃ poſitꝰ: q̄ poſtea i paſſiōe ſignaculo vnacū cuſtodibꝫ adſignatꝰ legit̃ ⁊ ab angelo reuolutꝰ glioſiꝰ p̄dicatur Eſtimatꝰ ē igit̃ xp̄s cū deſcēdētibꝫ in lacū. ſicut hō ſine adiutorio. ſꝫ inuētꝰ eſt int̃ mortuos liber. Qm̄ a ſūmo celo egreſſio eius. ⁊ ſi ad nouiſſima laci deuenit. ⁊ occurſꝰ eiꝰ vſqꝫ ad ſūmū eiꝰ Seq̄tur ¶ Inundauere aq̄ ſup caput meū. Per aq̄s nāqꝫ mltitudo plāgit̃ īſurrexiſſe ſup xp̄m. q̄ caput totiꝰ eccleſie credit̃. Erḡ q̄ꝫuis ⁊ ad eiꝰ dicta ptineat ꝓpt̃ imanitatē anguſtie paſſiōis tm̄ pleniꝰ vox eccl'ie ſcꝫ totiꝰ corpis deflere videt̃. qḋ inundauerint. acſi fluctus aq̄rū mole magnitudis ſup xp̄ꝫ inimici ḡtis vt eū pimerēt. Vn̄ ſpōſa q̄ iā q̄nūſꝑ collecta videbat̃ i mēbris xp̄i: mox q̄ſi ſpe decepta voce dubitationis dixiſſe plangitur perij. Perijt nāqꝫ oīs adgregatio diſcipuloꝝ xp̄i: q̄n relicto eo fugere. ꝑijt q̄n negauere perijt q̄n oēs dubitauere ¶ Proptea igit̃ his vſibꝫ recte an̄poſita ē Sade

lra q̄ ꝯſolatio interp̄tat̄. Qm̄ niſi con
ſolatio adeſſet ſpūſſcti. ac pỹ paſtoris
dn̄i. mox coꝝ fides abiiſſet. ⁊ om̄s hi
periſſent. Ex q̄ ptꝫ q᷑ ois tēptatio illa
paſſionis. nō ſine ꝯſolatōe ſpūſſancti
fuit. q̄ eos relevaret de infidelitate ad
fidē. de deſperatōe ad ſpem. de mero
re ad gaudiū: de lapſu pcti ad veniā.
Hinc qꝫ dn̄s ad petrū. Ego ꝓ te roga
ui petre. vt nō deficiat fides tua. Ue
rūtamē q̄ntū ex ipo fuit negaſſe n̄ du
bitatur. q̄ntū vo ex deo in pn̄tia man
ſit. ita ⁊ vox olim. quātū ex ipſis recte
ſonitu perỹt. q̄ntū ex pmiſſione ⁊ pre
ſentia pỹ mgr̄i. Conſolatōne recepta
fides inuicta mãſit. Cōſolamur autē
interdū multis ſcpturaꝝ modis. Cō
ſolamur ⁊ ex dei miſcōia. cōſolamur
⁊ alio ꝯſolatōis gn̄e qn̄ delictoꝝ gra
ues pſoluim⁹ penas. vt habes i eſaia.
Cōſolamini pp̄l's me⁹. cōſolamini dic̄
de⁹ vr̄. Loq̄mini ad cor hierl'm ⁊ ad
uocate eā. qꝛ cōpleta ē malicia ei⁹. di
miſſa ē iniq̄tas illi⁹. ſuſcepit duplicia
de manu dn̄i pro oibꝰ pctis ſuis. Cui
ſane hierl'm. ⁊ ſi fides deerat. pena ſa
tiſfaceret. Relevātur aūt ꝯſolatōe pe
narū. q̄ abſolvūtur. ꝯſolatōe meritoꝝ.
Cōſolamur aūt etiā ⁊ qꝫſepe tēptatio
nibꝰ varỹs vt p̄fati diſcipuli xp̄i. qm̄
tēptatio patiētiā opatur. patiētia vo
ſpem. Cōſolamur ⁊ lachrymis cū ab
luuntur crimina vt ē illud i ps̄. Diſce
dite a me oēs q̄ opami iniq̄. qm̄ exau.
dn̄s vocē flet⁹ mei. Conſolamur vo qꝫ
ſepe flagellis: qꝛ nō obliuiſcitur deus
miſereri. Un̄ decurſis ſu pplicỹs q̄ pp̄e
pctā tulim⁹ frequēter: certi ſum⁹ i ſpe
q̄d ad veniā ptinem⁹. Pena eīm corri
git ⁊ emēdat errātē. Q̄d ſi talis eſt q̄
nequeat emēdari. nōnūqꝫ aut aufert
ex medio. aut facit pena ne grauiora cō
mittat. Ex q̄bꝰ ⁊ alỹs qꝫplurimis tē
ptationū aut anguſtiarū modis ptꝫ
ſenſus. q᷑ nūqꝫ flagell' ac tēptationibꝰ
abeſt ꝯſolatio ſpūſſcti. ſi nō pmiſerit
duricia ⁊ ipenitudo cordis. ⁊ hec ē iu
ſticie dn̄i. q̄bus iuſtificamur. Sade
nāqꝫ vt dixim⁹ etiā ⁊ iuſticie interpta
tur. vt ſit ſenſus q᷑ ex paſſiōe dn̄i mul
tis miſcōiarū modis ꝯſolāte nos ſpū
ſctō etiā ⁊ ipſi flagell' ac paſſionibꝰ nec
nō ⁊ tēptatōibꝰ dn̄o iuſtificamur cor
recti. Q̄d bn̄ diuiti ex euāgelio de la
zaro dr̄. Fili recordare qꝛ recepiſti bo
na i vita tua. ⁊ lazarus ſilr̄ mala. nūc
aūt h̄ ꝯſolat̄ tu vo cruciaris. Ex quo
liquet q᷑ nulla ē tribulatōis anguſtia
ſine ꝯſolatiōe mercedis. niſi ꝓhibeat
mētē ne corrigat̄ ipietas aut ipenitu
do cordiſ. Jā poſt paſſionē poſt tēpta
tiones. poſt conſolationē ſpei. Quid
ſequatur videamus. Sequitur autē

COPH

c Oph q̄d vocatio dr̄. vel iux
aliū iterp̄tē ꝯcluſio ſiue aſpi
ce ſonare videt̄. Un̄ ⁊ ad ſonū lr̄e q̄a
vocatio dr̄. mox conſonantur alluſit.

Inuocaui nom̄ tuū dn̄e

Q̄d etiā ſup̄ feciſſe dixim⁹. vbi cū ean
dem lr̄am ꝑpoſuit: ac ſi ipſi⁹ ſono mox
inquit vocaui amicos meos. Eſt aūt
vox xp̄i ſc̄m aſſūptā formā hois i paſ
ſione ad patrem. Quia ſup̄ doluerat
lapſa ē vita mea i lacū. nūc vo etiā de
nouiſſimis lacis cōfitet̄ ſe inuocaſſe
deū patrē. in cui⁹ nimirū typo ionas
de vētre ceti clamaſſe ad deū legitur.
¶ Propterea q̄d ſup̄ p̄miſit q̄ſi ex p
ſona dn̄i nō deſperātis ſꝫ ex forma eo
rum qui fugere relinquētes dn̄m vox
dubietatis vel icredulitatꝭ fuit: quia
necdū erant fide firmati nec ſcti ſpūs
gr̄a corroborati. Alioq̄n iob paſſioni
bus iā ꝓbat⁹. cert⁹ dei auxilio q᷑ ſi in
ꝓfundū inferni inq̄t dimerſus fuero

inde me liberabis. Quãto magis au-
ctor vite de ſemetipſo cert⁹ fuerit. qui
ad patrẽ fidẽter ita loq̇tur dicẽs. In
die qua inuocaui te dñe dixiſti noli ti-
mere. ¶ Propterea ⁊ hic. Uocẽ meã
ait audiſti. ne auertas faciẽ tuã a ſin-
gultu meo. ⁊ clamoribꝫ. Ergo cui pat̃
p̃ſto erat ꝑire nõ poterat. cui⁹ vocẽ ex-
audierat dubitare nequaq̃ꝫ poterat.
Sꝫ q꜡ Coph etiã ꝯcluſio interp̃tatur
iure q̃ſi ꝑierat gemens orat. Ne auer-
tas aurẽ tuã a ſingultu meo ⁊ clamo-
ribꝫ. Qui icarnat⁹ etiã iux̃ aliũ ꝓphetã
ad extrema montiũ deſcẽderat. terre
vectibꝫ ꝯcluſus fiducial̃r aiebat ŏ pie
q̃ꝺ ſubleuaret de corruptõe vitã ipſi⁹
ſub q̃ ſubp̃ſſus vna nobiſcũ ꝓ nob̃ do-
lens lugebat. Vñ inq̇t inuocaui no-
men tuũ dñe de lacis nouiſſimis. Ex
⁊ ionã fecisse de vẽtre belue legim⁹ in
ꝓphetia hui⁹ myſterij. Et ideo recte
Coph ꝯcluſio dr̃. q̃m ꝯcluſit deus oia
ſub pctõ. vt apiat̃ nob̃ ianua vite q̃ cõ-
cluſi eram⁹ ſub pctõ ꝑ eũ q̃ detent⁹ ẽ in
corruptõe carnis ⁊ venit vſq̃ꝫ ad no-
uiſſima laci. Ille q̇dẽ inuocãdo exau-
ditus ẽ tãq̃ꝫ fili⁹ nõ alter de⁹ alter hõ:
ſꝫ vn⁹ idẽq̃ꝫ xp̃s mediator dei ⁊ hoim
Nos aũt duplici vallati ꝯcluſiõe pec-
cati ſcꝫ ⁊ corruptõis. exaudimur ꝑ ipſꝫ
⁊ q꜡ in illo p̃ceſſit nob̃ in ſpe credimuſ
ꝓſecuturũ. ¶ Propterea ergo Adpro-
pinquaſti inq̇t. in die q̃ñ inuocaui te
dixiſti ne timeas: Ut q̃ꝺ ille ſcꝫ caput
nr̃m fiducial̃r de ſe p̃ſumpſit tanq̃ꝫ fi-
lius. nos etiã in eo ⁊ ꝑ eũ ſperem⁹ tãq̃ꝫ
mẽbra. Formã nob̃ imp̃mit inuocãdi
orandi, ſuſpirãdi. clamãdi. cũ oi con-
tritione cordis. p̃ſumẽdi fiducial̃r et
ſperãdi. Idcirco q꜡ iux̃ lr̃e ſenſũ dupli-
ci cõcludimur vallo. circũſpicere debe-
mus noſmet ⁊ aſpicere. ſicut p̃ns lr̃a
inſinuat. Dr̃ etiã eñ interp̃tari aſpice
Acſi patent̃ clamet. Aſpice q꜡ morta-
litas ⁊ corruptio atq̃ꝫ aſpera cõditio
ſortis vſq̃ꝫ ad nouiſſima laci adduxit
q̃ te pcti laque⁹ inreuocabil̃r cõcluſit
aſpice. ⁊ cãm ꝑiculi noli diſſimilare.
Maxime cũ letale ſit diſcrimen. vni-
cuiq̃ꝫ cõditõis ſue ꝑicula nõ aſpicere
Cõcludit̃ eñ vnuſq̃ſq̃ꝫ tumeſcẽtibus
viſceribꝫ ecclie. ꝯcludit̃ hoſtibꝫ. laq̇is
inſidiarũ ⁊ inumeris ꝑiculis ꝯcludit̃
vt femina q̃ñ parit ſcḋm euãgeliũ ⁊ tri-
ſticiã hꝫ cũ ꝑ idrome matricis q̃ p̃nci-
pale pectoris ipſi⁹ p̃mit̃. imẽſas ⁊ in-
numeras patit̃ anguſtias. Cõcludit̃
ergo nõ minoribꝫ mẽtis q̃ꝫ corporis.
Maiores eñ eſtus febreſq̃ꝫ aioꝝ ſũt
q̃ꝫ corpoꝝ. Cõcluſus igit̃ viſcerũ tu-
moribꝫ medicũ q̃rit. vt poſſit ꝓpulſare
ꝑicula ⁊ ꝯſtricta laxare. Ad quẽ veni-
ens medic⁹. tẽptat vt oia exploret in-
terna. Vñ ⁊ nos monemur metipſoſ
nos aſpicere mẽtis oculo. q̇bꝫ conclu-
dimur mal̃. nr̃aſq̃ꝫ ꝯſiderare miſeriaſ
⁊ cognoſcere noſmet. oꝛoniſq̃ꝫ medici-
nã q̃rere. ¶ Propterea ḡ Coph recte
vocatio dr̃. q̃rin⁹ medicũ iugit̃ inuoce-
mus. q̃ de celo venit curare lãguores
nr̃os. Hinc q̃ꝫ ipſe ait. ñ opus ẽ ſanis
medic⁹. ſꝫ his q̃ male hñt; Habes igit̃
vulnera. ne differas medicinã. Aſpi-
ce ocul̃ quõ ꝯcluſus ſis. Ocul̃ ſcꝫ q̇bꝫ
dauid auxiliũ q̃ſiuit ⁊ meruit. Leuaui
inq̇t oculos meos ad mõtes. vñ ve-
niet auxi. mihi. Auxiliũ meũ a dño Aſpice
ḡ. ⁊ ſꝑ aſpice. q꜡ oculi iuſti ſꝑ ad dñm.
h̃ q̇ppe monet idẽ ſub hac lr̃a retro di-
cẽs. Cõſurge exꝑgiſcere i nocte. in p̃n-
cipio vigiliaꝝ. effũde ſic̃ aquã cor tuũ
añ ꝯſpectũ dñi extolle ad eũ man⁹ Ex
q̃ iſinuat ꝑtũ ꝯcluſioniſ nr̃e oñdit an-
guſtias ⁊ monet ſb̃ oi intẽtõe cordis
remediũ nob̃ ſalutare q̃rere. Idcirco
ſb̃ hac lr̃a ꝓpoſuit nob̃ redẽptoris nr̃i
formã. quõ etiã de lacis nouiſſimis i-
uocat patrẽ quõ fidẽt̃ orat. quõ gemit

ꝛ clamat ñ voce ſꝫ ꝯtrõe cordis ꝛ mag
clamore mẽtis. quõ deũ vbiqꝫ pſentẽ
ſentit. quõ ad ꝓpinquãtẽ ſe in die inuo
cationis. etiã inť anguſtias intelligit
quõ auditu cordis audit deũ dicentẽ
Ne timeas. imo oibꝫ pfecto cuꝫ dicat
oibꝫ. Ego vici mundũ ꝛ hec ẽ victoria
q̃ vincit mundũ fides vr̃a. Uñ dauid
aiebat. Dñs illuminatio mea ꝛ ſalus
mea quem timebo. Dñs ꝓtector vite
mee a quo trepidabo. Acſi pateñ di
cat. Nullus q̃ deuꝫ pſentẽ ſentit time
re debet. Et ſi in ipſo viuim⁹ ꝛ ſumus
recte omnino trepidare nõ poſſum⁹.
Talis igitur vox cordis taliſqꝫ fides
magn⁹ ẽ ad deũ clamor. nõ vocis ma
gnitudine ſꝫ magnanimitate cordis.
Eſt eñi vox cordis et clamor lachry
marũ q̃ eſt ꝛ vox ſanguinis q̃ ad deũ
ꝑuenit. Clamat ğ cor noſtrũ. nõ ſono
vocis ſꝫ cogitationũ ſublimitate con
centuqꝫ ṽtutũ. Grandis fidei: ꝑ quã
in ſpũ adoptionis clamam⁹ abba pr̃.
ꝛ ipſe ſpũs clamat in nobis vel ꝓ no
bis gemitibꝫ ienarrabilibꝫ. Magna
vox iuſticie ꝛ magna charitat̃ ꝑ quã
mortui loquunť verũetiaꝫ ſicut Abel
clamãt. Magna fuit vox aplõꝝ que
exiJt in omnẽ terrã. ꝛ magn⁹ clamor q̃
ꝑuenit vſqꝫ ad fines orbis terre. Qua
ꝓfecto voce clamat caput noſtrũ. cla
mãt ꝛ mẽbra ipſi⁹. clamat rachel plo
rans filios ſuos. ne auertas inq̃ens
aurẽ tuã a ſingultu meo ꝛ clamoribꝫ.
clamat ꝛ moyſes cui dr̃. quid clamas
ad me. qñ orabat ꝓ ꝑplo. Sed alij cla
mant in corde. alij loquunť. Loq̃bať
aũt anna. qꝛ ꝓ ꝑuatis orabat rebꝫ. id
eſt ꝓ filijs. Clamat ꝛ moyſes magno
ardore charitat̃. clamãt ꝛ ſcti ſub ara
dei immẽſo clamore affectu pietatis.
Uñ ſignanť ſub hac lr̃a cõcluſio nr̃e
dimerſionis exꝑmiť. Et inuocatio vt
amplius clamem⁹ oſtendiť. atqꝫ vni

cuiqꝫ dr̃. aſpice q̃ cõcluſus tenearis q̃
pulſus anguſtijs clama in fortitudie
ad eũ q̃ pſto eſt. Ne auertas aurẽ tuã
a ſingultu meo ꝛ clamoribꝫ qꝛ cõclu
ſit de⁹ oia ſb ꝑctõ vt oim miſerať. Uñ
apl̃s. Miſeri eſtote ꝛ plorate. riſus vr̃
in luctũ cõuertať. ꝛ gaudiũ in mero
rem. humiliamini in conſpectu dñi ꝛ
exaltabit vos. Acſi apte dicat. Aſpici
te cõcluſionẽ veſtrã ꝛ plãgite miſerias
q̃bꝫ cõcluſi eſtis. Inuocate de nouiſſi
mis lacis deũ. clamate ſapientẽ qꝛ ſa
pientia foris clamitat. etiã in plateis
dat vocẽ ſuam. qꝛ tanto in excelſo am
plius audiť. quãto in corde ardẽtius
cũ fide ꝛ deſiderio ad deũ trãſfundiť.
q̃ ſemꝑ vbiqꝫ recte fidei pñs ſentitur
qñ ꝓpe ẽ oibꝫ inuocantibꝫ ſe oibꝫ q̃ in
uocãt eũ i veritate. Uñ ad Res ſr̃aꝫ
tã dẽ ꝯſidẽti⁹ veniam⁹ ¶ Res. Siq̃dẽ
caput aut capitis. etiã vl̃ ꝑmat⁹ inter
ꝑtať. Caput ẽ ğ vel forma capitis vt
ꝯſiderem⁹ auctorẽ vite. caput videlꝫ
nr̃m. Ex q̃ oia fouenť mẽbra. q̃ regit
iplet ſenſibꝫ oia. Sẽſus ei ſapiẽtis in
capite ei⁹. Inde duct⁹ ſpũs ꝑ oẽs ve
narũ meat⁹. totas i ꝑtes corporis vi
res diriuãť ſanguis. luſtrat oia. ornat
oia. Sublato ğ capite corp⁹ ſine noie
eſt. nec agnoſciť nec vlla ſupeſt cauſa
viuẽdi. vnde q̃d vox capitis de ſe ſen
tiat. vel q̃d de ſe pſumat audiamus.

RES

i Udicaſti dñe cãm
aie mee: redẽptor
vite mee ꝛc. q̃ ſequuť.

Hec vox nõ min⁹ capit̃ ẽ q̃ꝫ corpis.
ita vt nec corp⁹ ſine capite. nec caput
ſine corpe ineniať. Idcirco iudiciũ et
redẽptio ſiť q̃ſi i vna pſona ꝑcibꝫ pil
cõmẽdať. Nã iudiciũ i cã aie. vt iuſta
ineniať tot⁹ corpis ſũma capiti ſbuiť

Redēptio ꝟo vt de morte ad vitā cor
poris pſtat̃. q̄m nec ille redēptus iure
dicit̃. q̄ nūꝙ̄ eſt venūdat⁹ ſub peccato
nec iſte ſuis viribꝫ cōfiſus. deū ad iu-
diciū ꝓuocat niſi iuſticia capitis pa-
tri in vno corpore cōmēdetur. Cauſa
igitur xp̄i fuit totius redēptōis nr̄e. et
ideo poſt iudiciū redēptio vite ſempi
terne ſequit̃. Q̄m niſi i cauſa xp̄i nul-
lum nobis niſi ſupplicij iudicium ma
net. hinc more oratoꝝ clemētē iudicē
ad pietatē inuocat. Primū iuſtū iudi
cem confitet̃. deinde cauſam ani᷑ ſue
cur venerit inſinuat. redēptionē ꝓpter
quā venit retexit. ſeipm̄ p̄cium offert:
noſtrāꝗ vitā ꝓpter charitatis ſpiritū
ſuā eſſe declarat. quatinus ſicuti nos
nullo. ita ꝛ ipſe i nobis viuat. Poſtre
mū ꝟo aduerſarioꝝ furorē aduerſus
ſe cōmemorat. vt equiſſimū iudicē ad
equitatē iudicij. q̄ſi eq̄ſſimus ſupplica
tor deuot⁹ p̄cibꝫ inflectat. Vn̄ inquit.
Vidiſti dn̄e furorē eoꝝ aduerſuꝫ me.
vidiſti dn̄e equitatē lꝫ reprobādo cau
ſam aīe mee iudica eligendo. Ex q̄bꝫ
verbis patet. ꝙ oīa in iudicio ei⁹ pen
deant. ꝙ iniq̄tatē ip̄e reprobando pu
niat. ꝙ iudiciū diuinitus intendat. ꝙ
oēm furorē aduerſus eccleſiā xp̄i per-
pendat ꝙ cogitatōes ſinguloꝝ diſcu-
tit. ꝛ prius vt dixi more rethoꝝ ſibi ꝓ
picium piū iudicē reconciliat. deinde
partes aduerſarioꝝ inſinuat. Ac per
hoc q̄ſi caput ad oīa mēbra ſpm̄ agen
di ꝛ p̄ſumendi ac credendi diffundit
hec nāꝗ vox electoꝝ in corpore xp̄i q̄
primatuꝫ benedictionis adepti ſunt.
¶ Res q̄ppe p̄matus ſonare videtur.
q̄m alius eſt ꝑſ̄s qui ꝑ eſau p̄moge-
nita ſua vendit alius ille q̄ emit. Nā
iacob p̄matū bn̄dictionis quietus ac
q̄ſiuit. eſau filargirie deditus ꝑdidit
Iſte nāꝗ eſt p̄mat⁹ q̄ Res lr̄a ſona-

re videt̃. vnde ſingula corporis mem
bra capitis grām participari debent.
ꝛ p̄matū gr̄e frugaliter cuſtodire. q̄ti-
nus ad ſingula capitis vigor mēbra
ꝑueniat. Alioquin ſine decore ſuo cor
pus mortuū iacet. in capite etem̄ vi-
gor vite. in̄ capite p̄mat⁹ hereditatis
noſtre. i capite gratia venuſtatis. fer
tur em̄ coluber cū vrget̃ periculis. ca
put ſemper abſcondere ꝛ in orbem ſe
colligere obiecta reliqua parte corpo-
ris. ita ꝛ mēbra xp̄i caput qḋ xp̄us eſt
cuſtodiūt. ꝛ p̄matū obſeruāt quia in
ipſo oīa cōſtant ꝛ ipſe eſt caput corpo
ris eccleſie: hoc q̄ppe quia miſerie vi-
uendi vſum: ꝛ fructū nō habebit. In
q̄bus nimirū tribꝫ verſibꝫ oīa electoꝝ
p̄mia. ꝑ caput qḋ xp̄s eſt patri cōmen
dantur eiuſꝗ iudicio redēpta ꝛ iuſti-
ficata offerunt̃. Deinde ꝟo oīs iniq̄-
tas ꝛ furor aduerſātiū cogitationeſꝗ
reproboꝝ condēnant̃. Et mira tot⁹
corporis xp̄i vnitas declarat̃ cuꝫ ſub
iugo oīm quaſi in ꝑſona capitis deo
patri offert̃. Redēptor inq̄t vite mee.
Vbi alia interp̄tatio habet defenſor.
Ex quo liquido oſtendit̃ vt dixi. ꝙ re
demptio mēbris cōgruit. defenſio ꝟo
eque mēbris ꝛ capiti. Quatin⁹ redem
ptio ac defenſio totius ſumme nr̄e ſal
uationis ꝑ xp̄m deo patri offeratur.
vt ꝑ ſimplicē eius mortē. nr̄e duplicis
mortis redēptio exhibeat̃. Idcirco re
ſtat vt ꝑ caput p̄matus ſeruet̃ eccleſie
et ꝑ p̄matū capitis. integra ſalus cu-
ſtodiat̃. Alioq̄n nullus p̄matū ꝑdere
pōt. cui nō ſublat⁹ ē xp̄s. Propterea
ſit caput ſeruandi ſumma ſtudij atꝗ
opis nr̄i. ſumma negocij. ſūma ſpei.
ſumma virtutū. Oīs aūt ſumma ſtu-
dij nr̄i eſt vt ſim⁹ in vnitate corporis
xp̄i. ꝛ compaginati in vnitate capitis
Ex q̄ omīe corpus. ꝑ cōpaginationē ꝛ

colligationē ſubminiſtratū. creſcit co
pulatum in augmentū ſctm̄ in dn̄o ꝛ
eſaias. Auferā inquit a iudea caput ꝛ
caudā. ſcꝫ initiū ꝛ finē. hoc ſane caput
iudea tūc amiſit qn̄ xp̄m dn̄m non re
cepit. In q̄ eccleſie ꝑmat⁹ ꝰprincipiū
eligit̄: q̄ eſt ꝑmogenitus ex mortuis.
In q̄ vite negocia deo patri offerunt̄.
Ipſe q̄dē eſt ꝑmat⁹ nr̄ ꝛ finis qꝛ ipſe ē
ꝑm⁹ ꝛ nouiſſim⁹. Ipſe eſt finis legis
ad iuſticiā omni credēti ꝑ quē oīs ini
quitas ꝯtra nos erecta deuincit̄. iudi
ciū nr̄m erigit̄. furor aduerſantiū con
demnat̄. ꝛ ꝑ cogitatiōes eoꝝ quaſi a
radice opa inſpecta improbant̄. vt et
nr̄ ꝑmat⁹ cū capite glorificet̄ atqꝫ eoꝝ
filargiria condēnet̄: iā deinceps Sin
littera contra eos qui oderāt pari la-
mento introſpiciamus.

SIN

a Udiſti dn̄e inquit
obprobria eorum
oēs cogitatōes eoꝝ ad
uerſum me. labia inſur-
gentiū mihi. ꝛ medita-
tionē eoꝝ aduerſuꝫ me
tota die. Seſſionē eorū
ꝛ reſurrectōnē eoꝝ vide
ego ſum pſalmus eoꝝ.

Nam Sin vt p̄miſſum ē dentiū int-
ꝑtatur. ꝛ vt alij dicūt ſup vuln⁹. Den-
tiū quippe aduerſus xp̄m obprobria
plangunt̄. Un̄ et pſalmiſta. Dentes
eoꝝ arma ꝛ ſagitta: ꝛ lingua eoꝝ gla
dius acut⁹. Quoꝝ labia inſurgentiū
ꝯtra veritatē: Acſi labia doloſa in cor
de ꝛ corde loquunt̄. ¶ Propterea igi
tur ꝛ dauid ſub hac lr̄a. Principes
inq̄t ꝑſecuti ſunt me gratis. Ut oſte-
deret fletū hui⁹ lr̄e q̄ ſup vuln⁹ di. Nā
ꝛ alias vaticinādo cū ei⁹ q̄ſi ex euan-
gelio deſcriberet paſſionē. Int̄ cetera
dicit acſi ad patrē. Qm̄ quē tu ꝑcuſſi
ſti ꝑſecuti ſunt. ꝛ ſup dolorē vulneruꝫ
eoꝝ addiderūt. Sup dolorem nāqꝫ
vulneris addidiſſe ē, de medicina mor
tem ſumpſiſſe. Un̄ adpoſita ē iniqui
tas iudeoꝝ ſup iniq̄tatē ipſoꝝ. obdu
ritiā cordis eoꝝ ne intrarent̄ iuſticiā
dei ꝛ cetera q̄ dicunt̄. Et hoc ē ex ſono
hui⁹ lr̄e q̄ ſup vuln⁹ interp̄tat̄ tert⁹ la-
menti qm̄ ex medicina dura curant̄
vulnerū. hi v̄o ſup addiderūt q̄ ꝛ ma
la ꝑ bonis reddidere et ꝑfidiā ex fide
vaticinātiū meſſuere. atqꝫ ꝑfidie ſue
homicidia ſubiunxere. Que nimirū
mala cōſummata iuſt⁹ arbiter quaſi
ꝯſummatio iudicio. deo pr̄i punieda
offert. Incredulitas nāqꝫ eoꝝ vuln⁹
fuit. ſup vuln⁹ autē ꝑfidia ꝛ ꝑemptio
dn̄i. Porro ſup vulnus q̄dē recētiſſi
medicamētū adponit̄: quo vulneris
acerbitas mitiget̄. ſup vulnus igitur
oleū infundit̄. vt oīs vulneris mollia
tur aſperitas. Sup vuln⁹ malagma
vel fibula. ſup vuln⁹ alligatura. q̄bus
omne vuln⁹ foueat̄. Sed hi de recō-
procatione reiecto medicamento ſup
vuln⁹ infidelitatis ꝑfidiā ſibi ꝛ mortē
addidere. ſicuti ꝛ oēs reprobi et pati-
entia dei. Nā bonitas xp̄i ꝛ patientia
oēs ad pn̄iam inuitat. ipſi v̄o ſm̄ du-
ritiā cordis eorū. theſaurizat ſibi irā
in die ire. et reuelationis iuſti iudicij
dei. In q̄b9 ꝑfecto verſib9 deū vbiqꝫ p̄-
ſentē inſinuat. Cui ꝛ cogitatōes ꝛ me
ditationes cordis eoꝝ p̄ſto ſunt. Au-
diſti inq̄t obprobria ꝛ oēs cogitatōes
eoꝝ. qꝛ hoc eſt illi audire q̄d ꝛ videre.
videre v̄o q̄d ꝛ ſcire quē nulla latere

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

quecunt. nulla ſubter fugere. Sed re
probi ex patientia dei q̄ſi ſup vulnus
peccati in patientia ſibi theſaurizan
in die ire. Unde ſequitur.

Seſſionem eoꝝ ⁊ reſur rectionem eorum vide: ego ſum pſalmus eorū.

Qm̄ inſultādo ⁊ ſubſannādo. repro/
bi nō min⁹ ꝯtra caput. q̄ etiā contra
corp⁹ ſeuiūt. q̄ſi praui iudices ⁊ docto
res in cathedra reſidentes peſtilentie
quoꝝ iā vuln⁹. nullo fouetur medica
mine. vbi ſpes nulla ē refundēde ſalu
tis. Quia om̄e vbi caput languidū ⁊
omne cor merēs, a vertice capitꝭ vſq₃
ad plantā pedis nulla ē in eo ſanitas
vbi nō portio ſed vniuerſitas ꝑclita
tur. ⁊ q̄dā corruptōnis toti⁹ corporis
tabe conſumit, ibi nō eſt iā malagma
īponere. neq₃ oleū neq₃ alligaturā. ſ₃
ſup vuln⁹ q₂ im penitudine ꝯſumitur
plaga mortis adponit. Hinc igitur
cōmodi⁹ eſt vuln⁹ hīc q̄ꝺ foueas atq₃
ꝯſtringas ſup q̄ꝺ medicamētū adhi/
beas. q₃ ſine vulnere in toto corpore
virus ſerpat interi⁹. Eſt nāq₃ nō ſolū
corp̄is vuln⁹ verūetiā mētis q̄ꝺ oleo
ſcti ſpūſ medet q̄ꝺ mollioribꝫ eloquijſ
⁊ pacifici ſermonis ſuauitate curatur
Sunt em̄ fomēta verboꝝ: ſunt ⁊ me
dicamēta celeſtiū p̄ceptoꝝ q̄bus om̄e
nequitiarū virus pellitur et abolent
macule. Sunt legis vincula q̄bꝫ ma
gis alligatis ſoluūtur q̄bus conliſa
quedā xp̄i mēbra ſolidant. Et hoc eſt
q̄ꝺ p̄ns lr̄a ſonare videt. Sed ſb his
tribꝫ verſibꝫ inreuocabilis reproboꝝ
cōtra xp̄m ⁊ ei⁹ mēbra inſania plangi
tur: eo ꝙ mediciū repellentes oēm re/
ſecere vulnerū medicinā. Medicamē
tum igitur ſup vuln⁹ eſt q₂ medic⁹ ip̄e
dn̄s ieſus. vt vulnera curaret nr̄a. in

fudit vinū ⁊ oleū ſup eū q̄ ſemiuiuus
in via iacebat relictus. Et alligās vul
nera ei⁹ cōmiſit ſtabulario. q̄ curā illi⁹
ageret. Caueat ergo vnuſq̄ſq₃ ne ab
hieruſalē peccando deſcēdat. imo me
ritis aſcēdat ad illā. Q̄ꝺ ſi contigerit
peccaſſe, cuſtodē habem⁹ oris noſtri.
cuſtodē legis et grē. q̄ vulneribꝫ nr̄is
adhibeat medicinā. qui alligaturam
verboꝝ celeſtiū ſup vulnus īponit di
cens. Penitentiā agite appropinqua
bit em̄ regnū celoꝝ. Bona igitur alli
gatura q̄ vulnerata curat: cōfracta cō
nectit. ⁊ ideo eos ꝓpheta ſub his verſi
bus infatigabiliter plāgit. q̄ om̄i arte
omniq₃ ingenio ꝯtra xp̄m cōtra q₃ ei⁹
eccleſiā inceſſabiliter deſeuiūt: expro/
brando medicando docēdo. inſurgen
do. ita vt nihil ſit eis. niſi deridere et
ſubſannare eos. qui pie volunt in xp̄o
viuere. Jā deinceps Tau litterā per/
ſcrutemur vt ipſa cognoſcere poſſim⁹
vt exoratū eſt verbis quidē ꝑſeueran
tibus dei iuſto iudicio reddatur.

TAU

r **Eddes eis inq̄t lu cem dn̄e iuxta opa manuū ſuarum. Dabis eis ſcutū cordis laborē tuum. perſequeris in fu rore ⁊ conteres eos do/ mine ſub celis.**

Nam Tau vt p̄tuli ſigna interp̄tat.
⁊ vt alius interpres voluit. errauit vel
cōſūmauit. Quibꝫ ꝑfecto ſenſibꝫ pat₃
intelligētia. ꝙ oia hec ī threnis lamē/
ta ſigna ſunt ⁊ oſtenſiones futuroꝝ.
Un̄ pſalmiſta ait. Oſtēdiſti ꝑp̄lo tuo
dura. ⁊ dediſti metuētibꝫ te ſignifica/

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

tionē vt fugiant a facie arc⁹. Sʒ qꝛ re
ꝓbi noluere aīaduertere . reddes eis
inq̄t vicē dn̄e iuxta opa manuū suoꝝ
Ergo ꝑmū iudeis vicē reddidit quia
inrefragabili corde obdurauere. vt a
fide ⁊ veritate ampli⁹ pellerentur. ne
possint intrare iusticiā dei. • viā salu/
tis apꝑhendere. hāc q̄ppe vicem iuste
eis reddidisse dolet ſm opa manuuʒ
suarū. qꝛ vitā postq̄ȝ ꝑmeruīt. nunq̄ȝ
nisi mortē inuenīūt. Et hoc ē q̄ Tau
lr̄a etiā errauit interp̄tat̄. Errauit au
tem a via ꝑpl'e iudeoꝝ. errat etiaȝ oīs
reproboꝝ cetus. ꝓpter duriciā ⁊ impe
nitudinem cordis eoꝝ. Propter qō ⁊
dn̄s consummauit iusticiā suā. hoc et
ipsam Tau litteram sonare diximus
Hinc q̄ȝ est qō seq̄tur. Dabis eis scu/
tum cordis laborē tuū. Quia dū pas/
sionis xp̄i laborē dedignati sunt vene
rari ⁊ credere. quasi eundē laborē pro
scuto tenuere. Ne p̄dicatōnis spicula
eorū corda penetrarēt. Sic itaq̄ȝ re/
probi dū eos dei patiētia ad peniten
tiam inuitat. obponūt sibi scutū cor/
dis eandē dei patientiā quasi non vi/
deat dū diu sustinet. ⁊ thesaurizant si
bi irā vt apl's testat̄ in die ire. Tendit̄
aūt arcus iudicij dū eius patiētia ꝓ/
longat̄. Sed hi duriciā sibi p̄tendūt
⁊ excusatōes varias ne verba vite su
scipiant. Eo igit̄ ad se trāsire ei⁹ predi
cationis verba nō ꝑmittūt. quo eū la/
borare vel sustinere vsq̄ȝ ad mortē vi/
dent. Qō ⁊ iudeis accidisse propheta
plangit. dū ipsi sibi scutum duricie ob
ponūt qꝛ mortalē dei filiū quē ipsi ꝑ/
emere. ſm carnē credere nolūt. In q̄
nimirū carne laborē passionis susti/
nuit. Un̄ ⁊ ꝓphetā dicit. Laboraui su/
stinens. Quē laborē passionis dū ꝑsi
di viderūt. eū vt deū venerari cōtēpse
re. Quē eīn videbāt carne mortalem

dedignati sunt credere ī mortaleȝ esse
diuinitate. Un̄ vt dixi post signa ⁊ si/
gnificationes signoꝝ. qꝛ cōtēpsere vt
fugerēt a facie arcus iudicij. recte seq̄t
magis ꝓpherādo q̄ȝ exorando senten
tia cōdēnationis q̄ dicit̄. ꝑsequeris in
furore et cōteres sub celis dn̄e. vt sint
qꝛ ꝑdurarēt in suis prauis meditatio
nibus sedētes in cathedra pestilentie
⁊ surgentes cōtra dn̄m. tanq̄ȝ puluis
quē ꝓicit vent⁹ a facie terre. De sub ce
lo ergo conterunt̄ qꝛ nec ipsi celū esse
nec celestibꝫ inherere disciplinis volue
re. Idcirco quia ipsi ꝑsecuti sunt xp̄m
⁊ eius mēbra atq̄ȝ oīa vite bona. iure
⁊ ipsi ꝑsequunt̄ in furore ⁊ cōteruntur
eq̄ssime a bono ⁊ iusto deo. vt audiāt
Discedite a me maledicti in ignē eter
num q̄ p̄parat⁹ est diabolo ⁊ angelis
ei⁹. Hec nāq̄ȝ sunt signa q̄ cucurrere
⁊ significatōes q̄ monstrauere vt fuge
rent a facie arcus. ⁊ liberarent̄ electi.
Sʒ qꝛ reꝓbi ꝯtēpsere longe supra sub
hac lr̄a p̄missum ē. in voce toti⁹ eccle/
sie. Ingrediat̄ omne malū eoꝝ ꝯtra te
⁊ deuindemia eos ꝓpter oīs iniq̄ta/
tes eoꝝ. Necnon ⁊ in alio alphabeto.
sub hac eadē. non fuit inq̄t in die furo
ris dn̄i q̄ effugeret ⁊ relinq̄ret̄ vt sub/
audias ex oibꝫ reprobis q̄m inimic⁹
me⁹ cōsumpsit eos. ꝓpterea recte Tau
vt dixi cōsummatio interp̄tat̄. q̄tinus
sub ipsa oīs impietas ⁊ iusticia cū cō/
uerterit eā de⁹ in iudiciū finē ⁊ cōsum/
mationē accipiat: iusticia scʒ finē qui
xp̄s est. ⁊ cōsummationē ꝑfectōis: im
pietas ꝟo ꝯsummationē seculi sue dā
nationis ⁊ finē ne vltra queat ꝓgredi
q̄tinus in vtrisq̄ȝ signa q̄ p̄cessere ve/
ritatē exhibeant sue significatōis. Nā
ideo ꝑus dn̄s ostendit ꝑpl'o suo dura
sub signo crucis vt liberarent̄ electi.
In illis ꝟo qui signo crucis noluere

ſignari: veritas ſequet̃ ſignoꝝ atꝫ cõtritio eterni ſupplicij. Quia cõtra omnia virtutũ documenta: cõtra ſctõꝛuꝫ miracula ſcutũ ꝑfidie tenuere. Idcirco cõtritio furoꝛis dei eos ꝑſequit̃: ne vltra vires habeant repugnãdi. Habent eñ electi ſcutũ bone voluntatis quo ex diuina ꝓtectione coꝛonantur. Quia ꝗs ꝓtegens adiuuat: remunerans coꝛonat. Habẽt ꝛ reprobi ſcutũ ꝑfidie ſue: de ꝗ ex ꝑſona dyaboli bene ꝑ iob d̃r. corpꝰ illiꝰ quaſi ſcuta fuſilia. Qð eñ corpꝰ illiꝰ niſi oẽs reprobi accipiunt̃: q̃ q̃ſi ſcuta fuſilia fragiles eſſe ꝓhibent̃. Scuta ĝ ſi ſint fuſilia in ſuſcipiendo ſagittarũ ꝑcuſſiones robuſta ſ(c)it: ſꝫ caſu fragilia. Ictu q̃dẽ ferientiũ minime penetrant̃. ſed ſuo ſe lapſu ꝑ fragmenta diſſoluunt. Vñ corpus maligni hoſtꝫ id ẽ oẽs iniq̃: q̃a iure ꝑ abſtinentiã duri ſunt. ꝑ vitam ỽo fragiles: ſcutis fuſilibꝫ cõparant̃. Cũ ỽba p̃dicatiõis audiũt: nulla correptiõis iacula ſe penetrare ꝑmittũt qꝛ in omni pctõ qð faciũt ſcutũ ſupꝑbe defenſionis aut praue negatiõis ſibi opponũt. Nã cũ q̃s taliũ de reatu ſue iniq̃tatis arguit̃ nõ mox cogitat quõ culpã coꝛrigat ſꝫ qꝛ ĩ adiutoꝛiũ ſue obponat defenſiõis. Nulla igit̃ veritatꝫ ſagitta penetrat̃ qꝛ verba ſancte correptiõis in ſcuto excipit praue defenſionis. De q̃bꝫ hoc in loco recte plangit̃. Dabis ſcutũ eis dñe laborẽ tuũ. qꝛ ipſi ꝓpt̃ penã petit: duriciã ſibi coꝛdis adſciſcunt in ꝓtectiõe praue defenſiõis. Siq̃dẽ dei abutentes patientiã in ſuperbiã dũ cogitãt deũ talia nõ curare recte aut ſatis nõ intendere: theſaurizant ſibi irã in die ire: ꝛ reuelationis iuſti iudicij dei. Hoc q̇ppe ſcutum primus hõ tenuit: q̃ requiſitꝰ cur lignum vetitũ cõtigiſſet: non ad ſe culpã retulit ſed ad mulierẽ quã dominꝰ ei dederat: ꝛ reatũ ſuũ oblique ad auctoꝛem dati inique retoꝛſit q̃ ei mulierẽ dederat. Hoc ſcutũ etiaꝫ requiſita mulier tenuit: q̃ñ neqꝫ ipſa ad ſe culpã inflexit ſed ſerpentis illud ꝑſuaſiõibꝫ replicauit: volens ꝛ ipſa reatũ ſuũ in creatoꝛem inflectere: q̃ illic intrare ſerpentem ꝑſuaſuꝝ talia ꝑmiſiſſet. Hoc q̇ppe ꝛ Cayn ſcutũ habuit cũ interrogãti immo increpanti dño. Ubi eſt frat̃ tuus: ſupꝑbe atqꝫ cõtumelioſe reſpondit. neſcio dñe: nũq̇d ego cuſtos ſum fratris mei: ecce cũ dicit neſcio domine. fraudulenta humilitas ꝛ falſa negatio p̃tendit̃. Cũ ỽo dicit: nũq̇d ego cuſtos ſum fratris mei: cõtumax obiurgatio cõtra deũ erigit̃. Iam talis ꝛ hmõi excuſatio: pena peccati eſt: et dũ quiſqꝫ dei patientia abutit̃ in ſupbiã. ſubito eius ꝑditio ꝛ cõtritio de ſꝑ celis venit. Quoꝝ igit̃ huc uſqꝫ culpa in vſu peccantiũ trahit̃. Iuſtũ eſt vt ꝛ vindicta damnatiõis ſequat̃: qꝛ vnde finiri reatus debuit: inde ꝑ duriciam coꝛdis ſibi ſuppliciũ q̃ſqꝫ trahit. ꝛ qꝛ ſignũ iudicij metuere noluit: neqꝫ ſignũ huiꝰ littere in fronte geſſit: iuſtũ eſt vt vindictã excipiat damnationis ſue. Quia ꝑfecto non ſolũ errauit. verũ etiã cõſummauit: ꝛ compleuit menſurã ſcelerũ: vt cum reprobis ſine fine damnet̃. Unde dñs patriarche ſuo. Nõdũ inquit completa ſunt peccata amoꝛreoꝝ. His itaqꝫ completꝫ: mox ꝛ ꝑmiſſio ſimul ꝛ vindicta venit. qð ſatis hieremias ꝑ hanc lr̃am inſinuat. q̃ cõſummauit interp̃tat̃. peccatuꝫ ỽo cũ ꝯſummatũ fuerit generat moꝛtẽ. Cõſummatio itaqꝫ ex duricia coꝛdis ꝛ de impenitudine generat̃. Idcirco nob̃ orandũ ꝛ ingemiſcendum eſt vt emolliat dñs coꝛdis nr̃i duriciã

quatinꝰ eius ſigna metuere poſſimꝰ: potati vino cōpunctōis: ⁊ deflere mala q̄ geſſimꝰ. Quibꝫ ita p̄miſſis: qꝛ finis eſt Thau lr̄a ⁊ cōſummatio huiꝰ alphabeti. finiat̄ ⁊ liber tercius carūdem lamentationū expoſitionis fletibus relegendus.

Incipit prologus libri ſequentis. Seuero operepreccio conſecratus.

t

Ribus decurſis in lamentationibꝫ litterarū alphabetꝫ. ſupereſt vt quartū q̄dra‑to myſtice ſignificationis recenſeamꝰ numerorū: q̄m materialis eſt: vt ex ipſo cōficiamꝰ omnia vtutū ornamenta. Materialis q̄dem qꝛ hō ⁊ mundus quattuor ꝯſtat elementis compactꝰ. Materialis qꝛ nulla temporaliū niſi ex quattuor conſtant: vt puta quattuor rerū omniū temporaliū elementis quattuor ⁊ plagis Sic ⁊ etas ſeculi quattuor cōſtat temporibus. Materialis ēſt iſte numerꝰ etiam cōquadrat omnia vt ſubſiſtant. qꝛ ſolidus eſt ⁊ quadratꝰ. verū nō ſolū materialia ſed ⁊ celeſtia. Unde cuꝫ vnū ſit euangeliū quattuor euangeliſte eligunt̄. Quattuor ⁊ virtutes generales numerant̄. ex q̄bꝫ reliquę oēs oriunt̄ q̄ſi ex quatuor paradiſi fluminibꝫ vt omnia virtutū ſemina vberiꝰ inrigent̄: ⁊ qꝛ ſub his q̄ttuor elementis q̄bꝫ ſubſiſtimus interiꝰ exteriuſve delinquimꝰ. iuſtū fuit vt ſub eodē numero vnacū ꝓpha corrupta defleamꝰ Et q̄ſi ex materiali numero nr̄m interius hoiem: ad nouitatē vite fletibꝰ reparemꝰ quē vanis cōcupiſcentiarū gaudijs corrupimꝰ. Sunt etem̄ mi frater ⁊ cōſenex: quattuor affectiōes mor̄ q̄bꝫ p̄fate quattuor animi noſtri corrūpunt̄ virtutes. Et iō recte ꝓuiſū eſt ſub his quattuor alphabetis totū hoiem interius exteriuſve deflere debere: ⁊ ad integritatē vere dilatatiōis nr̄a omnia lachrimis vel gemitibꝫ reſtaurare: ita vt ſingulis rebus morū corpor̄ve viciatis: ſingula opponant̄ litterarū lamenta. Sicqꝫ ſup fluminā babylonis abducti: nr̄a ſoluat̄ captiuitas ⁊ reddat̄ nr̄e ſyon vera i xp̄o libertas. ¶ Finit prologus.

Incipit liber quartꝰ in lamentatōibꝫ Jeremie diſertiſſimi viri Reuerendiqꝫ patris: dn̄i Paſcaſij ratberti Abbatis Corbienſis.

ALEPH Ca. iiii

q

Uomō obſcuratuꝫ eſt aurū īmutatus eſt color optimꝰ diſꝑſi ſunt lapides ſanctuarij in capite omniū plaτearum.

Per aur̄ nanqꝫ obſcuratū ꝓpheta iudeor̄ plangit ꝑfidiā: qꝛ in eis antiquꝰ ille fidei vigor atqꝫ innocentie ſplendor ingruente ꝑfidia: malicia ſe nocte fuſcauit: ⁊ ipſi diſperſi ſunt nō ſolū ꝑ omnia vanitatis negocia: verū etiam vſqꝫ ad exteras nationes ducti ſunt in captiuitatē: ⁊ qꝛ priꝰ ꝑ publica ſeculi negocia diſperſi ſunt in capi

te omniū platearū. Latam ſcʒ ꝛ ſpa-
cioſam amplectentes mundi vitam.
Juſtū quippe fuit: q̄ ſe expulere de ſan
ctuario dei ad nefandos ſeculi actus
vt pellerent a fide in ꝑfidiam: ꝛ inde
in captiuitatē: vt diximꝰ: itemqꝫ ad ex
teras ꝛ reprobas gentium nationes
Que nimirū vox: nō minus dolent
eſt q̄ꝫ ꝛ increpantis: ſicuti ꝛ illa q̄ dici
tur. Quomō ſedet ſola ciuitas: ſub q̄
ꝑfecto voce. iudeoꝝ duricia plangit.
Ex quibꝫ patres ꝛ patriarche ac ꝓphe
te refulſere: q̄ſi aurum ꝛ lapides pre-
cioſiſſimi in ſctūario dei fide atqꝫ ope
ribus clariſſimi. Sed reprobi ac de-
generes facti: ꝓpter duriciā cordis eo
rum xp̄o adueniente ↄuerſi ſunt ad ꝑ
fidiam: vnde cernens eos ꝓpheta ſor
dibꝫ ꝛ vita degn̄ari obiurgat ꝛ plāgit

Quō obſcuratū ē aurū īmutatꝰ ē color optimꝰ

Aurū quippe erant ꝓpt̄ noticiā dei: et
naturā patriarcharū: obſcurati vero
ſordibꝫ delictoꝝ ꝛ ꝑfidie inquinamē-
tis. ¶ Ceterū myſtice xp̄i eccleſia plo-
rans pro ſuis ac lugens dicit. Quo-
modo obſcuratū eſt auꝝ: ꝑ aurū nan
qꝫ obſcuratū. reprobā electorū ſectā
ſacerdotū vl̄ miniſtroꝝ dei vniuerſis
ordinibꝫ deplorat vitam: quondam
ꝑ gloriā virtutū claram. Nunc v̄o ꝑ
actiones infimas: ꝛ negocia ſec̄li ob-
ſcuratā. Ac deinde color optimus fer
tur immutatꝰ: q2 ille ſanctitatis nr̄e
habitus. ꝑ terrena ꝛ abiecta p̄ſentis
vite opa. ad ignominiā deſpectionis
venit. Vn̄ felices illi: quos tanq̄ꝫ auꝝ
in fornace tribulationis ꝛ anguſtie ꝓ
bauit dn̄s: ꝛ quaſi holocauſtū acce-
pit illos. Nos v̄o miſeri quos ꝓſpe-
ritas ſeculi atqꝫ oblectamenta vana-
rum rerū: ad tantam delictorum per
duxere obſcuritatē ꝛ vilitatem agen
di. vt etiam a ꝓphetā ꝛ omnibꝫ dei ele
ctis iure noſter plangat color ꝛ habi
tus ſanctitatis: in deteriꝰ ꝓpter vſum
peccandi prauiſſime cōmutatus In
tantū vt etiam ꝑuerſi dum xp̄i cōcul-
cant ſacramenta plerūqꝫ ꝛ ſi reprobi
inter electos locū honoris ſumant: ꝛ
ipſi contra ſanctā eccleſiam quaſi ex
auctoritate ſeuiant ꝑfecto cum oīa
p̄ceptoꝝ dei eloquia q̄ſi ſciendo atro
cius cōtemnunt: atqꝫ eccleſiaſticarū
iura prauis ſuis moribꝫ reſcindunt.
Hinc ꝛ lapides ſanctuarij plangunt
diſperſi in capite omniū platearum q̄
ſemꝑ intrinſecus priꝰ habebant. nec
ſumebant etiā in ſummi ſacerdotis
vſibus ꝛ honore: niſi cū in ſancta ſan
ctoꝝ ingrediens in ſecreto ſui condi-
toris apparebat. Quid ḡ putas ſunt
lapides iſti ſanctuarij in capite omni
um plateaꝝ diſperſi: niſi ſacerdotes
xp̄i ꝛ miniſtri ſacri altaris etiā mona
choꝝ ꝛ deo cōſecrata ſocietas: necnō
virginū ꝛ ſanctimonialiū innumero
ſitas: qui ſemꝑ debēt dei apparere in
ſecreto conſpectibꝫ: quos nunq̄ꝫ neceſ
ſe eſt foris cōſpici: nunq̄ꝫ extraneis et
ſeculi actionibꝫ occupari. Sed quod
grauius eſt: ideo diſperſi deplorantur
quaſi lapides ſanctuarij ī capite om-
niū platearum. q2 hi qui ꝑ vitā ꝛ ora-
tionē intus ſemꝑ eſſe debuerant ꝑ vi
tam reprobam foris paſſim vacant.
Ecce iam pene nulla eſt ſecularis vi-
te actio quā nō ſacerdotes chriſti ad
miniſtrent. Nulla mundi negocia in
quibus altaris miniſtri ſe non occu-
pent. Nulla rerum improbitas qua
ſe monaſticus ordo non implicet. pe-
ne nulla inlecebroſe vite blandicies q̄
ſe caſtitas ſctimonialiū n̄ cōmaculet
Dū ḡ in ſctō habitu ꝛ religiōe ↄſtituti

exteriora ſunt q̃ exhibent: ⁊ vana vite
oblectamẽta: q̃ ſectant̃: quaſi lapides
ſanctuarij foris in capite omniũ pla/
tearũ diſperſi iacent. Greca etenĩ lin/
gua platea a latitudine vocat̃. Lata
etenĩ via eſt ⁊ ſpacioſa q̃ adducit ad
mortẽ. Sanctuarij ꝰ lapides: in pla/
teis ſunt diſpſi: cũ religioſi quiq; lata
mundi itinera ſectant̃. Et nõ ſoluȝ in
plateis ſed in capite plateaꝝ diſpgũ/
tur: dũ ꝑ deſideriũ hꝰ mundi opa per
agunt. ⁊ tamẽ de religioſo habitu cul
men honoris vel laudis querunt. In
capite ꝰ platearũ diſperſi ſunt q: ia/
cent per miniſteriũ operis: ⁊ honora/
ri voluit de imagine ſanctitat̃. Quo
rũ itaq; ordinẽ lapidum: dum eccle/
ſie ſue dominus ꝑ ꝓphetam pollicita
tiões ſuas oſtenderet repromittit di/
cens. Ecce ego ſternã ꝑ ordinem lapi
des tuos ⁊ fundabo te in ſaphiris: et
ponam iaſpidem ꝓpugnacula tua: et
portas tuas in lapides ſculptos: et
omnes terminos tuos in lapides de
ſiderabiles vniuerſos filios tuos do
ctos a domino. Strauit nanq; chri/
ſtus in eccleſia per ordinẽ lapides q:
in ea ſanctas electorum animas me
ritorũ diuerſitate diſtinxit: fundauit
eam in ſaphiris: qui ſcȝ lapides colo/
ris aerei in ſe ſimilitudinẽ tenent. q̃a
robur eccleſie in animabꝰ celeſtia ap/
petentibus ſolidat̃: ⁊ quoniã iaſpis
viridis eſt coloris: iaſpideȝ ꝓ pugna
cula eius poſuit. Quia illi contra ad/
uerſarios ꝓ ſancte eccleſie defenſione
obiecti ſunt: q̃ nulla ariditate repro/
bi temporis marceſcunt. At vͦo quia
in aduerſis eccleſie ordinibus noſtro
in tempore multi ſeculi amatores cõ
numerantur: iure plangit̃. quia lapi/
des ſanctuarij diſperſi ſunt in capite
omniũ platearum: dum ſuſcepte reli

gionis miniſteriũ vertimus ad am/
bitionis augmentũ: dum locum ſan/
ctitatis ad terrena negocia deflecti/
mus actibus implicamur. Ita quod
peius eſt vt lupi paſtores fiant. mini
ſtri altaris negociatores ſeculi: mo/
nachorũ ſocietas: vicioſorum contu/
berniũ: ſanctimonialiũ adgregatio:
domiciliũ vicioꝝ. Idcirco recte ꝓphe/
ta corpus chriſti ſcȝ eius eccl'ia plan/
git. Quomõ obſcuratũ eſt aurũ cali/
gine peccatorũ: immutatus eſt color
decoris: ⁊ ſanctitatis in feditatem vi
ciorum. quomõ diſperſi ſunt lapides
ſtrati per ordinem ſanctuarij in capi
te platearũ: dum ad negocia dilapſi
exteriora ruunt aliud ex honore ſuſce
pte religionis querunt: atq; aliud ex
officio actionis exhibent: ⁊ cottidie ꝑ
multas nequitias pereũt. Curis eñ
ſecularibus intenti ⁊ vicioruȝ tanto
inſenſibiliores redduntur quanto ad
ea que foris ſunt ⁊ carnis cõcupiſcen
tiarũ cum ſtudio auidiores inueniũ/
tur. Uſu quippe rerum longe a celeſti
deſiderio obdureſcit animus: ⁊ dum
ipſo ſuo vſu durus efficitur ex actio/
ne ſeculi ad ea emolliri nõ valet. que
pertineant ad charitatem dei. ⁊ dum
ſolummõ in corde fides cõfeſſionis
remanet atq; baptiſmi adoptio: me/
rito aurum vocamur ⁊ lapides ſan/
ctuarij: ſed obſcurati ꝓpter viciorum
feditatem: atq; diſperſi in capite pla/
tearum plangimur. Qꝫ autem auruȝ
in baptiſmo renati vel etiam circũci/
ſione adſcripti iure intelligant̃. teſtat̃
iob cum de iudea typice loquit̃. Locꝰ
ſaphiri eiꝰ inq̃t lapides ⁊ glebe auri
Tanto pe auget reatũ culpe ſequent̃
ꝑconiũ gl'ie ꝑcedẽt̃. Nã vniuſcuiuſq;
caſus tanto maioris eſt criminis q̃n/
to priuſquaȝ caderet maioris potuit

eſſe virtutis. Unde dicat̃ de iudea re/
nata ex circũciſione. dicat̃ ⁊ de eccle/
ſia renata ex ſacro baptiſmi. Quid fu
erit quãta ve gloria ſublimata. vt grẽ
magnitudo atq̃ʒ virtutum numerus
creſcat. Ex cumulo ſequentiũ delicto/
rum. Unde ad iob dicit̃. vt ꝑmiſſum
eſt. locus ſaphiri lapides eius ⁊ glebe
eius aurũ. Quid em̃ hoc loco ꝑ lapi/
des. niſi ſanctoꝝ ac fortiũ mentes ac/
cipimus. qui quaſi ex grã ⁊ cõſtantia
mẽtis iure lapides ſanctuarij vocant̃
Unñ apl's. Et vos tanq̃ʒ lapides viui.
ſuꝑedificamini domꝰ ſpiritales. Qui
ꝑfecto lapides ſãctuarij quia ad vna
carnaliũ ſe diffundũt. quaſi diſꝑſi iu/
re plangunt̃ in capite platearũ. Nã ⁊
in iudea ꝑus ſancte aĩe nunq̃ʒ defue
re que celeſtẽ vitam ꝑducerent. Unñ re
cte nõ minus de ea q̃ʒ ⁊ de xp̃i eccleſia
dicit̃. Locus ſaphiri lapides eiꝰ: ⁊ q̃a
in ea magne vite ac ſapie claritate ꝑ
fidẽ electi fulgent. Adiungitur ⁊ glebe
illius aurũ. Quid ꝑ glebas niſi colle/
ctiones ſinguloꝝ ordinũ ac multitu/
dinis vnitas deſignat̃. glebe etem̃ ex
humore ⁊ puluere cõſtringunt̃. Oẽs
ergo q̃ rore grẽ infuſi ex mortis debi/
to ſe puluerẽ eſſe veraci cognitõe con/
fitentur. dum vite virtutibꝫ clareſcũt.
quaſi auree glebe in eccl'ia reniteſcũt
habuit ⁊ ſynagoga glebas in ꝓphetis
habuit ⁊ in doctoribꝫ: necnõ ⁊ i patri/
bus antiq̃s. qui magna ſe infuſione
grẽ in profeſſionis ⁊ oꝑis vnanimita
te tenuere. De q̃bus recte dĩ. Et glebe
illius aurũ: quia in ea multitudo ſpi/
ritalium tanto maiore ṽtute claruit
quãto ſe in deũ ac ꝓximũ maiore vna
nimitate ꝯſtrinxit. Sed hoc aurũ ꝑfi/
die poſtmodũ tenebris obſcuratũ eſt.
Cuiꝰ ꝑfecto nigredinẽ hic ꝓpheta in/
tuens deplorat dicens.

Quõ obſcuratũ ẽ aurũ. ĩmutatꝰ ẽ color optimꝰ.

Sed ⁊ xp̃i eccleſia mẽbra electõis cõ
ſiderans terrenarũ rerũ fuligine deni
grari: plangit q̃ obſcuratũ ẽ aurũ. Et
ĩmutatꝰ eſt color renatoꝝ optimꝰ ful
gens ꝑus etiã in poſterioribꝰ in pallo
re auri. nũc ṽo econtrario delictoꝝ te
nebris obſcuratꝰ ¶ Ceterũ aĩe ſe iure
deplorat q̃ fuit ꝑus ꝑ fontẽ baptiſmi
niue candidius dealbata. ⁊ ꝑ infuſio
nem ſcti ſp̃ũs auro pulchrius colora/
ta. Nũc ṽo aut hereſi ẽ infecta. aut vi
cijs ⁊ ſceleribꝫ obfuſcata. fulget nãq̃ʒ
animarũ ſanctarũ eloquiũ auro cla/
rius. charitatis ṽo ſplendor pulchriꝰ
oĩbꝫ irradiat̃ coloribꝫ. Sed cũ ab eiꝰ
fulgore aĩa concupiſcentijs oblectata
malis deciderit. q̃d aliud in ea q̃ʒ au/
rũ obſcurat̃. Et dũ vicijs carnaliũ re/
rum denigrat̃. q̃d niſi color candoris
optimꝰ. ⁊ pulchritudinis in deterius
cõmutat̃. habet em̃ aĩa verbũ diuini
eloquij. auro ꝑcioſius in ſe fulgẽs. q̃ð
charitate intrinſecꝰ incõparabil'r co/
lorat̃. Sed cũ cõcupiſcẽtijs rerũ affi/
citur. q̃d aliud q̃ʒ aurũ obſcurat̃ ⁊ co/
lor ĩmutat̃ optimꝰ. Peſſima igit̃ cõ/
mutatio dũ amor eternarũ rerũ ⁊ cõ/
cupiſcentia celeſtis patrie in amorẽ
tꝑaliũ ⁊ cõcupiſcentiã vanarũ rerum
vertitur. Pro quo recte plangit̃ quõ
obſcuratũ ẽ aurũ, imutatꝰ eſt color op
timus. Unñ quia cõcupiſcẽtia eterne
vite verſa ẽ in amorẽ ⁊ cõcupiſcentiã
carnis. iure lapides ſanctuarij dei. re
lique ſcʒ ṽtutes aĩe in capite diſꝑgun
tur oĩm plateaꝝ. quõ charitate amiſ
ſa virtus nulla in aĩa ſolidat̃. imo oẽs
affectiones ſuas ad lata viarũ itinera
⁊ ſpacioſa cõcupiſcentiaꝝ conamina
in capite trãſponit plateaꝝ. Ex lapi/

des ꝑcioſarũ virtutũ ſpeciẽ in animabus ſanctoꝝ teneant multis in locis luce clarius doctoꝝ eloquijs declaratur. Sed cũ mens ad exteriora ⁊ preſentis vite oblectamenta ſuas diffundit cõcupiſcentias: quaſi in capite platearũ oĩa ſua diſꝑgit virtutũ ornamẽta. Et lapides quos ſuꝑ rationale iudicij adnexos in pectore portare debuit. ad gloriã ⁊ laudẽ dei ſuiqꝫ decoris. demũ colore dilectõis dei in deterius cõmutato diſꝑſos in capite platearũ ac iacentes atrocius expoliata bonis luget. Tamẽ verbi dei ſubſiſtẽtia in nobis. licet nr̃is obſcuret̃ peccatorum tenebris: incorrupta manet. ¶ Propterea ſignant̃ nõ natura ſubſtantie violata. ſed obſcurata ĩ nobis nr̃is ex culpis recte plangitur. Nam heretici q̃uis verbi dei integritatem corrũpere videant̃. ipſa tñ vis verbi ⁊ natura quãtũ ex ſe eſt integra manet. Obſcurat̃ quidẽ ꝓpter nõ credẽtes vel etiã ꝓpter nõ recte intelligẽtes. manet tñ inuiolata veritas. quia ⁊ obſcurari ad tẽpuſ põt. corrũpi omnino nõ põt At vo color verbi charitas videlicet q̃ ꝑfundimur ⁊ cõuertimur. cõmutat̃ in penis dũ ex dilectione dei ⁊ ꝓximi tranſit̃ in ꝯcupiſcẽtias rerũ terrenaꝝ. Et dũ mens ad ſingula ſe exponit. q̃ſi in capite toti⁹ vite latitudinis accuſatões ſuas ⁊ deſideria mittit. Quas cuꝫ ad ſe redierit miſera aĩa q̇d aliud q̃ꝫ diſꝑſas int̃ lata ⁊ ſpacioſa mortis itinera dolet ⁊ gemit. Acſi patent̃ dicat. Quõ in me mihimet obſcuratũ ẽ illud dei verbũ ignitũ ⁊ ſplẽdidũ. ita vt mea ignauia cecat⁹ ꝓceptũ dei luci, dũ videre qđ cõuertit aĩas nequerim. Quõ mihimet obſcurari potuit illud qđ oĩbꝫ lucet. ⁊ cõuertit etiã refugas. verũ qđ me latuit nec videre potuit ſibi fulſit. Idcirco ⁊ in me imutat⁹ eſt color optimus. ⁊ diſꝑſi ſunt lapides ſanctuarij. Sanctuariũ q̇dẽ erat de⁹ oĩa fidel' deo. dũ aurũ ſcꝫ v̄bũ diuinũ in ea fulgebat ignitum. Sed mox obſcurari cepit in ꝑfidia ⁊ caligine delictoꝝ imutat⁹ etiaꝫ color optim⁹. fitqꝫ feda q̃ pulchra erat. ⁊ diſpergunt̃ oĩa intrinſec⁹. ita vt nulla rem ineãt vite ornamẽta dũ cũcta pellunt̃ foras bona ⁊ repletus intus malis. Magna igitur hui⁹ vis lamẽti. magn⁹ ⁊ tanti vigor doloris ꝓphe q̇ ad oĩa ſe extẽdit. Plangit em̃ cecitatẽ iudeoꝝ plangit ⁊ eccleſiarũ dei diſꝑſionẽ ac damna. Plangit nuditatẽ animarũ atqꝫ feditates oĩm. Recolit exordia. deplorat amiſſa ⁊ cum gemitu ſe diffundit ad vniuerſa. Unde ſequitur.

BETH

f Ilij ſyon īduti ſũt ⁊ amicti auro primo quomodo reputati ſunt in vaſa teſtea opus manuum figuli.

Ex quo iudeoꝝ ⁊ ꝓrogatiua ſctõꝝ inſinuat patꝝ dignitatẽ qđ nõ ſolũ illi⁹ terrene ſyon fuerint filij verũetiã celeſtis hierl'm inclyti ex legis doctrina ⁊ grẽ ꝓuilegio adoptati. Incliti q̇dẽ genere cultu ⁊ doctrina ita vt pre cũctis gentibꝫ filij dei dicerent̃ ⁊ amici ſunt appellati. Quibꝫ facta ẽ repromiſſio ⁊ legiſlatio. quoꝝ patres ⁊ ex q̄bꝫ xp̄s. Uñ ꝑfecto iure valde inclyti vocant̃ q̄ꝝ de⁹ ductor mirabil' in medio coꝝ ⁊ ꝓtector fuiſſe laudat̃. Amicti inquit auro ꝑmo. Per aurũ nanqꝫ ſapia dei

fulgida deſignat. Vñ diuinus ſermo
ait. Theſaurus deſiderabilis requieſcit
in ore ſapientis. Quo profecto iudei
amicti auro fulgebãt olim pre oĩbus
q̃ſi luminaria in mũdo. Et nõ ſolum
quolibet auro. ſed auro ſignant̃ p̃mo
ꝛ puriſſimo. p qȯ celeſtis intelligitur
ſapia. Vñ ſalomon. Btũs hõ qui in/
uenit ſapientiã. ꝛ qui affluit pruden/
tia. Melior eſt adq̃ſitio ei⁹ negocia/
tione argenti ꝛ auri p̃mi et puriſſimi
fruct⁹ ei⁹. Qua profecto iudei imbuti
ſapia p̃cunctis gentibꝫ amicti laudãt
auro primo. Quaſi iuxta ſcripturam
radix ſapia eſſe timere deũ. fruct⁹ qui
ſunt ſapie. niſi videre ꝛ hi ſunt p̃mi ac
nouiſſimi fructus de p̃me ſapie auro
geniti. Quo ꝑfecto p̃mo pulchritudi
nis auro. nõ ſolũ ſynagoga verũ ꝛ ec,
cleſia xp̃i glorioſus amictus gloriat̃.
Sed qȯ lachrymabili⁹ eſt ꝛ illa ꝛ iſta
in ſuis imutata ẽ. vt ꝛ iudei reprobi fa
cti reputati ſunt. in vaſa teſtea ꝛ eccle,
ſie viliora ſint mẽbra facta. Pro q̃bꝫ
oĩbꝫ merito ꝓpheta imo vox oim ele/
ctoꝝ lugere. eo ꝙ multotiẽs filij ſyon
incliti. ſcꝫ celeſtis hierl̃m amicti auro
p̃mo. ſapia imbuti dilectõis dei ꝛ pri
mi. corruunt ad quã fragilia hui⁹ mũ
di oga vt ipſi fiant. vaſa teſtea. q̃ fue/
rant parata fieri ad incorruptionẽ ce
leſtia. Pulchra igit̃ eccl̃ia xp̃i amicta
auro primo pulchra vt luna. electa vt
ſol. terribilis vt caſtroꝝ acies p̃dicat̃.
ꝛ ideo filij eius inclitidicunt̃ amicti
auro primo. in quoꝝ nouitatis gra/
tia nihil coinquinatũ incurrit. ſed re/
formati ad cõtẽplationeꝫ dei prima
induuntur gratia vt ad eam redeant
qua creati ſunt dignitatẽ. Propterea
ꝛ adoleſcentior filius vbi ad patrẽ pe
nitens rediijt. primã ſtolam recepiſſe

memoratur. ſcꝫ ꝛ immortalitatis gra
tiam. Unde ꝛ filij ſyon icliti iure ami,
cti auro primo laudantur. Eſt enĩ au
rum arabicũ puriſſimũ qȯ et de ſaba
dño adfertur. eſt enĩ p̃cioſiſſimũ regi
ſalomoni qȯ ꝛ de ophir allatũ fuiſſe
dicat̃. Per ophyr nãq3 riſus vl̃ ebrio/
ſum interpretatur. De illo ſcꝫ riſu ve
niens. in quo ſunt oĩa vite gaudia vbi
ſanctoꝝ aie requieſcunt in herbis vi/
ribus. Quapropter nec imerito pri/
mũ predicatur. quia ſapia ꝛ imortali
tas ad vitã cũ renaſcimur p̃cioſioreꝫ
cunctis opibus. ꝛ oia que deſiderant̃
huic nõ valent comparari. Quo ſane
auro induti filij ſyon iure plangunt̃
ꝙ dereliquerint qȯ reputati ſunt in va
ſa teſtea. Qȯ bene iob lugens aiebat
Comparatus ſum luto ꝛ aſſimilatus
ſum fauille ꝛ cineri. ꝛ domin⁹ in pſal
mis. vt lutũ inquit platearum delebo
eos. De luto enĩ vaſa teſtea fingunt̃
Sed tamẽ ex his alia ſunt que in ho,
norem reparantur. vt ſint vaſa aurea
Alia vero vaſa fictilia ꝛ permanenti in
contumeliã. Deniq3 paulus apoſtol⁹
Habem⁹ inquit theſaurũ iuſtũ in va,
ſis iſtis fictilibꝫ. Quo ꝑfecto theſau/
ro filij ſyon incliti amicti gloriantur.
ſed cum eo expoliati fuerint vaſa te/
ſtea ac fictilia in contumeliã prepara,
ta planguntur. Uerumtamen de his
q̃diu hic viuitur. potens eſt de⁹ aliud
reſtituere in honorem aliud in contu
meliam. Sed quos fornax tribulati,
onis et anguſtiarũ probauerint. ver/
tuntur in aurum vt ſint vaſa honoris
De quibus dicitur. Vaſa aurea for⁹
nax probat. ꝛ virum iuſtum anguſtia
Vñ dauid ex perſona dñi. Aruit inq̃t
tanq3 teſta virtus mea. Excocto igit̃
luto carnis cũ replet̃ iteri⁹ p bonã ꝯſci

entiam anima theſauro deſiderabili
⁊ fulget exterius hõ amictus auro in
telligẽtie qḋ aliud ſit ꝗ̃ vas honoris
Vñ ⁊ opa manuũ figuli dicunṫ. quia
ſicut figulus poteſtatẽ habet de eadẽ
maſſa aliud vas formare in cõtume-
liã. aliud vo in honorẽ. ita ⁊ xp̃s verꝰ
factor nr̃. potens ẽ nos erigere de lu-
to ad ſpeciẽ decoris. ⁊ quos decreue-
rit. in cõfuſionẽ deſerere damnatiõis
Et nequaꝗ̃ niſi recto ac vero ſuo iu-
dicio. Expoliamꝰ intus theſauro cele
ſti. ⁊ exuimꝰ a foris auro primo vt de-
generes ſimꝰ. Alioqn oẽs filij ſyon il
lius celeſtis inclyti ꝑ adoptionẽ ſan
cte regenerationis effecti. Nunꝗ̃ inṫ
vaſa deputarenṫ teſtea. niſi ꝑus intꝰ
foriſve expoliarenṫ rebus diuinis. ſcꝫ
culpis exigentibꝫ iã ꝓlapſi ſunt. quia
opa manuũ figuli ſunt. recolendũ eſt
illud vbi dñs hieremiã ad domũ mit
tit fictoris. Qui cũ veniſſet mox vas
luteũ de manu eiꝰ cecidiſſe eſſe fractũ
fuiſſe elegitur. Ex quo nimirꝫ rurſus
luto. aliud vas formaſſe ſignãter me
moriatur. vnde dñs mox ꝓphete inſi-
nuat. qḋ ⁊ ipſe potens eſt: ſic ex nobis
ſiquidẽ luteis vaſa reſtituere hono-
ris: ⁊ ſuo ſacro miniſterio dignos effi
cere. ¶ Propterea ⁊ ꝓpheta eos deplo
rat qḋ generes fiunt. expolianṫ rebus
celeſtibꝫ ita vt vaſis cõparenṫ teſteis
ac luteis vt ⁊ ipſi cõpuncti redeant ꝑ
penitentiã ⁊ lachrymarũ effuſionem
ad imortalitatis gratiã. Hinc ⁊ an-
gelo epheſi ſcribiṫ. Memẽto vñ cecci-
deris ⁊ age penitentiã ⁊ ꝑma opa fac
Qḋ eſt apte dicere. Scito ⁊ intellige
cuiꝰ dignitatis fueris ꝑ grãm. ⁊ adop
tionẽ dei. ꝗ̃ inclytus ⁊ nobilis veſtitꝰ
auro puro ⁊ puriſſimo indutꝰ. ſiqdẽ
ſtola imortalitatis. Ac deinde ꝗ̃uilis
⁊ luteus ꝓpter corruptionẽ et penam
peccati vaſis fictilibꝫ cõparaṫ. Sic in
deſperationẽ venias ꝓphetã renitare
lugentẽ ꝙ talis effectꝰ ſis. ⁊ ꝑma opa
tua fac. id eſt opera charitatis ac dile
ctionis dei. vt ꝑ eandẽ charitatẽ dei
et ꝓximi in adoptionẽ redeas filiorũ
vnde cecideras ꝓpter praue perſuaſio
nis oblectamenta. Ex quo ſequitur.

GIMEL

Sed ⁊ lamie nudauerũt mãmã. lactauere catulos ſuos. filia populi mei crudelis quaſi ſtrutio in deſerto.

Per lamiã nãqꝫ ſcribarũ ⁊ phariſeo-
rum exprobat duriciã ⁊ et doctrine in
populo improbitatẽ. ꝙ nec tã demen
tes fuerint vt ꝑberent lac vel mãmã
doctrinarum filijs ſynagoge vel vt la
mia crudeliſſima oim̃ beſtiarũ. Diciṫ
em̃ de ea. qḋ crudelior ſit fetibus ſuis
cunctis beſtijs. Vñ ⁊ nomẽ accepiſſe
ſignanṫ legitur. Siquidẽ lamia qua-
ſi lania ſonare a multis dr̃. Eo ꝙ dila
niet catulos ſuos ac dilaceret. qḋ ⁊ fa
bulis ſatis apte legitur. Sicut phari
ſei crudeliores beſtiarꝫ nec nudauere
mãmã. paruulis ⁊ lactantibꝫ vt ſugẽ-
rent cibum vite. imo crudeles facti vt
ſtrutio. q̃ mox vt oua ſua expoſuerit
deſerit. nec recolit ea. neqꝫ apponit. cõ
fouere aut calefacere. quia nihil de
ſuis recogitat fetibꝫ Ita ⁊ iudeorꝫ ꝑ-
uerſitas extitit i populo. vt nihil aliḋ
agerẽt. ꝗ̃ vt eos dilacerãt. diriperẽt ⁊
cõtra diſtraherẽt. ita ſicut ſcꝑtura di-
cit vt ꝓmiſſa vite nec ipſi introirent.
nec alios introire ꝑmitterẽt. Quos ꝓ
pheta lugẽs ⁊ plangẽs dicit ꝙ lamie

iacerēt catulos ſuos ꝙ nec eos feciſſe paruulos in pplo dolet. Lamia nāqꝫ hebraice lilith dicit̄ quā ꝗdem hebreorū Unun id eſt vnā ex furijs ſuſpicātur que parce dicunt̄: eo ꝙ nulli parcant: ſicuti ſcribe ⁊ phariſei ꝗ nō ſolū primus in pplo: verū nec ꝓpheris pepercere. Ex ꝗ dicā de ꝓpheris cū etiā nec ab ipo dō pātibꝫ repromiſſo manꝰ ſubtraxerunt. Idcirco crudelis filia eoꝝ ſynagoga plāgit̄ crudelioꝛ facta lamijs: ⁊ qua ſtrutō nullā ſibi ſpē aut primis relīquere impoſterū. Sed et xpi eccleſia plangit. Per lamias hypocritarū at hereticoꝝ callidam puerſitatem: qui humanā ꝗdē faciē geſtātes beluina ꝑ impietatē corda gerūt. Qui tunc mammā nudant qn̄ errorem ſuū libere ꝑdicant. Tunc vō catulos lactant: qn̄ male ſequaces paruuloꝝ animas ꝑuerſa docēt: ⁊ ad impietatem male nutriendo cōfirmant. Uñ alibi ꝑ ꝓphetā eiulando dr̄. hereticoꝝ atqꝫ hypocritarū deploꝛans facta ibi cubabit lamia ⁊ inuenit ſibi requiem Ibi habuit foueā ericius ſcꝫ in plebe xpi in pplo graui ⁊ pleno peccatis. Per lamiā quippe vt dixi hypocrite vel heretici. per ericiū vō malicioſi quiqꝫ ꝗ diuerſis ſe defenſionibꝫ contegunt deſignant̄. Lamia etenī (vt dixi faciē habere humanā ꝑhibet̄: ſꝫ corpꝰ beſtiale. Ita ⁊ oīs hypocrite ⁊ heretici in ꝑma ꝗdem facie qđ oſtendunt quaſi ex ratione ſctitatis eſſe videtur Sed beſtiale eſt corpus qđ ſequit̄: qꝛ valde iniqua ſunt que ſub boni ſpecie moliunt̄. Ericij aūt nomine malicioſarū vt dixi mentiū defenſio deſignat̄ quia videlicet ericius cum adꝑhenditur eiꝰ ⁊ caput cernit̄: ⁊ pedes videntur: ⁊ corpus omne conſpicit̄ ſed mox vt adprehenſus fuerit ſemetipſum in ſpe colligit pedes introꝛſus cū capite abſcondit ⁊ intra tenentis manus totū ſimul amittit̄: qđ totuꝫ ſimul ante videbat̄. Sic nimiꝝ ſic malicioſe mētes ſunt: cum in ſuis exceſſibꝫ conprehendunt̄. Caput enī ericij cernit̄: qꝛ ꝗ initio ad culpā peccatoꝛ acceſſerit videt̄. Pedes ericij conſpiciunt̄: qꝛ ꝗbꝫ veſtigijs nequitia ſit perpetrata cognoſcit̄: ⁊ tamen adductis repente excuſatiōibꝫ malicioſa mens introꝛſus caput ⁊ pedes colligit: quia cūcta iniquitatis ſue veſtigia abſcondit. Caput ꝗdem ſubtrahit qꝛ miris defenſionibꝫ nec inchoaſſe ꝑauū ſe aliquid oſtendit: ⁊ quaſi ſpera in manu tenentis remanet. qꝛ is qui corripit cuncta que iā cognouerat: ſubito amittēs inuolutū cōtra conſcientiā peccatorē tenet. Et ꝗ totū iam in depꝛehendendo videret: tergiuerſatōne praue excuſationis deluſus: totū pariter ignoꝛat. Quibꝫ apulſi miſerijs iam ad lamenti oꝛdinem redeamus.

Filia populi mei crudelis q̄ſi ſtrutio in deſerto

Que enī filia ppli niſi ecclia delinqntiū plangit̄: qꝛ ꝑfecto eo filia ſanctoꝝ qꝛ renata eſt in xpo ꝑdicat̄. Sed talibus et hmōi inuoluta moꝛa beſtiali peccandi vſibꝫ crudelis quaſi ſtrutio in deſerto efficit̄ Nihil niſi ꝑſentia cogitās: nihil in ſpe parens etiaꝫ actus ⁊ opa que admittit ſine caloꝛe charitatis iacere ꝑtermittit. Nullū future vite gerens curā nulla filioꝝ habens ſollicitudinē: ſed tantūmō preſentia vt diximus in tenebꝛis etiam eoꝛum obliuiſcit̄ operum: quaſi ſtrutio oua ſua que poſuerit. ¶ Quibus eccleſiarum relictis malis iam anima moraliter in ſe quid de defleat videamꝰ

Quando beſtialis feritas animarū quā ſepe ſempꝑ mulcet ad pietatem fidei xp̄i receptā: ita vt ⁊ nudant mammā doctrinarū ſuoſq; lactent mores quaſi lacte pietatis vt quicq̄d pri⁹ introrſus criminoſum apparuit, totum vbertas recōpēſet pietatis atq; amoris dei ⁊ ꝓximi. Solent eīn q̄z ſepe beſtiales anime q̄ prius ꝑ rationē videbant formā humanā pretendere. ꝑ ſeuitiā ꝟo feritatē ⁊ mores beſtiaꝝ gignere, cito quidē cōuerti ad melius ⁊ verba doctrina ꝝ ſuis exuere tegumētis. Ac deinde ſagaciſſimos vite act⁹ lacte nutrire eloquiorū dei: atq; animū inclinare ad pietatē: ⁊ dilectionez dei ⁊ ꝓximi. Vn̄ dn̄s. Utinā inq̄t frigidus eſſes aut calidus. ſed q: tepid⁹ es incipiā te, euomere ex ore meo. Ac ſi diceret. Utinā te ſeuiorē ꝑ frig⁹ impietatis ac beſtiales monſtruos quietos aſpiceres mores: certe aut calid⁹ ex dilectione dei ⁊ ꝓximi ꝑ flammaz charitatis Nūc aūt q: inter vtraq; tepidus es incipiā te euomere atq; reijcere a corpore vnitatis. Propterea q̄ morū ꝓbitas ſempꝑ ſequenda eſt: feritas edomanda: tepiditas ꝟo fugienda. ¶ Hinc q̄z fidelis anima dicat cū gemitu tandez actib⁹ ſuis dicat ⁊ moribus q̄ ⁊ lamie nudauere mammaz Per lamiā nanq; recte prudentia carnis deſignat̃. ¶ Porro prudentia carnis catulos ſuos: actus videlicet q̄s genuerit quaſi ſeuiſſima beſtiaruz q̄ aliunde quā morte lactat ⁊ nutritur: ſed q̄z ſepe in melius ꝯmutata de prudentia carnis (que mors ab apl'o nominat̃) in prudentiam ſpiritus cum trāſierit detegit crudelia enudat flagitioſa ⁊ lacte doctrinarum quaſi ab vbere pietat; lactat ⁊ nutrit catulos ſuos. ſcilicet mores ⁊ actus. Unde de feritate ad māſuetudinem tranſeūt de ſeuicia ad pietatem: de morte ad vitam: de infantia ad maturitatez. Sz prudētia carnis que longe diuq; obduruerit: iure quaſi filia populi mei crudelis ⁊ quaſi ſtrutio ī deſerto plāgitur. Fert̃ enim vt ſepe dictum eſt q̄ ſtrutio oua ſua cum poſuerit in deſerto (q̄a ſine calore amoris: ſine fomēto pietatis: ſine ſpe future prolis) abſq; cura ⁊ ſollicitudine derelinquit: ita ⁊ prudentia carnis omnes affectiōis actus quos peperit tantūmō p̄ſentiarum intendens ſine ſpez cura in mortē derelinquit. Unde ⁊ faſſus ſum recte mors appellatur. ¶ Propterea q̄ ſi filia virtutum ⁊ ſi crudelis a ꝓpheta plangit̃ quia dum ꝓuidere impoſterum fecūditatē ſeminis debuit ſolummō actus ſuos carni deditos ſine fomento ſpei ſine dilectionis amore quaſi ſtrutio oua ſua in mortez dereliquit. Sequitur.

DELETH

a Adheſit lingua lactantis ad palatum eius in ſiti: paruuli petierunt panem: et nō erat qui frangeret eis.

Manifeſta lamenti narratio de iudeis extinct; matrib⁹ q̄ lingua lactātis ꝓ ſiti ad palatū adheſerit ⁊ paruuli grādiores panē cum peterent ſine virib⁹ nec erat qui frangeret eis. preſertim cum ⁊ ipſi cibus eſſent matribus. Unde minuſculi ſine lacte conſumpti: grandiores vero ſine cibo pe

riere fame perempti. ¶ Porro ſm al/
legoricos ſenſus lingua lactantis ad
palatum adheret in ſiti ſine lacte do/
ctrine quando cura doctorum crude
lis: quaſi ſtrutio ſine ſollicitudine ꝓ/
greſſibus aliud delegens torpuerit:
nec cum apoſtolo lacte doctrinarum
dei paruulos lactantes paſtor alue/
rit. Hinc quoqꝫ apoſtolꝰ ſuis ait par
uulis. Lac vobis potum dedi nō eſcā
quia necdum poteratis ſed neqꝫ ad/
huc poteſtis Sunt enī in eccleſia xp̄i
lactentes paruuli ſugentes vbera p̄/
ceptorū dei. ſunt ⁊ maiores qui iam
queunt ſolidum capere cibum: ſcilicet
profundiora myſteriorum dei intelli
gere: ſi eſſet qui frangeret panem ſe/
cretiora videlicet ſacramenta ſcriptu
rarum. Sed cum cura paſtorꝝ ac ſol
licitudo defuerit. Nec eſt qui minori/
bus mammā denudet doctrinarum
neqꝫ qui maioribus frangat panem
Quos bene intuens ꝓpheta iure co/
rum deplorat reprobam vitā. ⁊ iſto/
rum plangit crudelitatē mortem. eo
ꝙ multi doctores impietate ſua per/
lecti crudeliores iure lamijs cenſean/
tur ⁊ negligētiores ſtrutionibꝰ. Quī
⁊ ſi lamie crudeliores ſuis fetibus vi
deantur. Nudant tamen mammam
⁊ quodāmodo lactant catulos. In q̄/
rum ꝓfecto comparatione paſtores
qui ſua ſectantur ⁊ terrena querunt:
atrociores merito planguntur. Ex q̄
rum negligentia quāſepe lingua la/
ctentium ad palatum tabo conſum/
pta adheret multi. Necnon ⁊ ſtrutio
⁊ ſi oua ſua. ſine cura ⁊ vllius pietatꝭ
affectu ponere videt̄. Tamen phiſici
dicuntqꝫ ea in ſabulo (vbi nimius ſo
lis feruor candeſcit quottidie) ponit
vbi calore ſolis ⁊ confota ſabuli vſqꝫ
ad condiſcretionem pullorum tempe
ranter cōfouentur. Quibꝰ iſti ſine cu
ra ac ſollicitudine paſtorali: aliud me
ditantes recte negligentiores deplo/
rant̄: qui etiam paruulis cum petie/
rint panem: ſaltem frangere fugiunt
Scriptura enī ſacra aliquando nob̄
cibus eſt. aliquando ꝟo potus lactis
Cibus eſt in locis obſcurioribꝫ quan
do quaſi exponendo a doctore frangi
tur: ⁊ mandendo ab auditoribus glu
titur. Potus eſt aūt in locis apertio/
ribus quia ita ſcribit̄ aut ſuggitur ab
vberis ſcripturarum prolatis ⁊ dete
ctis ſicuti inuenit̄. Ergo ꝓpheta iure
dolet in ſpiritu quando filios eccleſie
lactantes ⁊ paruulos videt fame ac
ſiti tabeſcere. Profecto cum ⁊ ipſi p/
uuli iam didicerint panem expoſcere
⁊ non eſt qui frangat eis. Gratias ta
men deo qui per ſe quinqꝫ iam ⁊ ſeptē
fregit panes: veteris ſcilicet ſacramen
ta ⁊ noui. ſicqꝫ dedit diſcipulis et di
ſcipuli turbis. Ex quibus de his q̄ ſu/
perfuere his qui manducauerant re
lati ac repoſiti ſunt duodecim cophi/
ni fragmentorum. Inter que nimirū
eloquiorum dei myſtica ſacramenta
neceſſarij ſunt doctores vt infirmi q̄/
qꝫ cum petierint valentiores ſcriptu/
re ſacre ſententias exponendo cōmu
ni valeant aperire: ⁊ neceſſaria appo/
nere. Sed luget propheta quando
qui exponere debeat non valet inueni
ri. Eſt iam ſcriptura ſancta potus la/
ctis de quo propheta dicit. Omnes
ſitientes venite ad aquas ⁊ qui non
habetꝭ argentū ꝓperate emite ⁊ come
dite: abſqꝫ vlla cōmutatione vinum
⁊ lac. Ex quo liquido patet cum dicit
Venite ad aquas quia ſcriptura ſan
cta verus eſt potꝰ. Cū dicit. comedite

verus eſt cib⁹:cū aūt dicit: vinū ⁊ lac.
nutrimentū infantie:⁊ ebrietas ſpūs
ſancti ďſignaꝛ:vt ꝑ lac teneritudo no
ſtra nutriaꝛ.ꝑ vinū ꝟo corda inebriā
tur. Qď omnino apta mandata dī in
ſcripturis ſctis:potus nō eſſent.ꝑ ſe/
metipſaꝫ veritas nō clamaret. Si qs
ſitit veniat ad me ⁊ bibat. Ipſe nanqꝫ
eſt potus nobis.ipſe cibus:ipſe ꝟo vi
nū ⁊ lac. Que ſimul idē ꝓpheta in hoc
codē ope vidit iudee defuiſſe cū dice,
ret. Nobiles ei⁹ interiere fame:⁊ mul
titudo q̇ ſitit exaruit.paucoꝝ quippe
eſt fortia ⁊ occulta ꝯgnoſcere .multo
rum ꝟo hiſtorie apta ſentire. Et idcir
co iudee nobiles non ſiti ſed fame in
teriſſe aſſerit:qꝛ hi qui preeſſe videnꝛ
dum totos ſe exterioribꝫ tradunt cu/
ris ⁊ intelligentie vane diſciplinis:ꝙ
de intimis diſcutiendū mandeāt:nō
inueniunt. Quibꝫ ab interno intelle,
ctu cadentibꝫ paruuloꝝ intelligentie
etiam ⁊ in exterioribꝫ exiccaꝛ. Vn̄ re,
cte illic adiūgit. Multitudo eius ſiti
exaruit. Ac ſi apte diceret. Dū vulg⁹
vite ſue ſtudia deſerit iam nec fluenta
hyſtorie requirit. Quia ſm Job ter,
ra de qua oriebaꝛ panis in loco ſuo
igne ſubuerſa eſt.qꝛ ꝑfecto paſtorum
atqꝫ doctoꝝ corda de qb⁹ panis vite
oriri cōſueuere atqꝫ eloquioꝝ dei ver
ba affluere cū terrenis curis ⁊ vicijs.
ceperint replere recte plangiꝛ ꝙ terra
a qua oriebatur panis qui de celo de
ſcēdit:aut oriri debuerat:in loco ſuo
igni ſubuerſa ē. In loco aūt ſuo igne
ſubuertiꝛ qn̄ mens infideliū ſacramē
ta dei cōculcans:viciorū facibꝫ cōcre/
maꝛ. Idcirco arſit qꝛ flammis vicio/
rum ſe tradidit. Vnde lamentis ⁊ fle,
tibus agendum eſt ne lingua noſtra
pre ſiti adhereat palatui. Neqꝫ puuli
petentes panem dei reprobat iudicō
geſtato ⁊ fame verbi cōſumpti perea
mus. Neqꝫ terra de qua panis orie,
baꝛ igne ſubmerſa depereat.immo ꝑ
cibus ⁊ lacrimis pulſem⁹ ad oſtium
pij patris tres ex euangelio petentes
panes vt ipſe nob tribuat eos q̇ pul/
ſare acquirere rogat ⁊ petere. Ad hoc
igiꝛ vt tribuat rogem⁹ etiā vt ille ma
giſter verus ⁊ auctor: q̇ eos fregit in
heremo:nobis quoqꝫ ſimul tribuat:
⁊ frangat. Quibꝫ refecti ne vllus no/
ſtrum in via laſceſcat qm̄ propter ꝑeſſi
mā vitem ſacerdotū ⁊ crudelitatem
morū lactantiū ꝓ ſiti ariditas plangi
tur:⁊ paruuloꝝ qꝛ nō eſt qui eis fran
geret panem interit⁹ deploraꝛ. Pul/
ſandū igiꝛ eſt ⁊ petendū qď nulli ne/
gaꝛ querenti in veritate ne culpis exi
gentibꝫ nobis ſubtrahaꝛ.ſicuti domi
nus alibi cōminaꝛ. Mittaꝫ in eis nō
fameꝫ panis neqꝫ ſitim aque ſꝫ audi/
endi verbū dei. Quia cum ꝑdicatio ⁊
intelligentia verbi ſubtrahiꝛ auditur
qꝫ ceſſaꝛ:⁊ fames atqꝫ inedia ſimul cū
morte craſſaꝛ. ¶ Jam qď moraliꝛ lu/
geat videamus. Quando puuli cogi
tatus noſtri atqꝫ affectiones intime
mentis ſine lacte blande ꝑſuaſionis ⁊
rore ſancti ſpirit⁹ ꝓ ſiti cito areſcunt.
Quoꝝ lingua ꝑlationis palatu car/
nis adheſa obmuteſcere facit terrene
mentis infantiam ⁊ ſuffocat gladio
infidelitatis cordis noſtri vite conce
ptus ne ad lucē queat cōtingere. Vn̄
recte diciꝛ. Corde crediꝛ ad iuſticiaꝫ:
ore aūt confeſſio fit ad ſalutem. Alio/
quin quicq̇d eſt boni qď bene cōcipiꝛ
niſi lacte nutriaꝛ doctrine ⁊ gratie ſcti
ſpūs cito areſcit ⁊ lingua heret pala/
tui:ne poſſit ꝓferre cōfeſſionem ſalu/
tis. Gratia ſancti ſpiritus in ſepteꝫ ſe
diuidit donis:quaſi tot habeat filios
Qui bene deſignanꝛ cū dr̄. Ex iob ſe/

ptem habuerit filios et tres filias: et
ibant inquit ſcriptura ſacra filij eius:
⁊ faciebant cõuiuiũ ꝑ dom⁹ vnuſquiſ
ꝗ in die ſuo. Filij ꝑ domus cõuiuiũ
faciunt: dum virtutes ſingule ꝑ ſeptẽ
dona ſancti ſpũs date: vix modũ pro
priũ in qua ſunt mentẽ paſcunt. Ubi
⁊ bene dicitᷣ vnuſquiſꝗ in die ſuo Di
es eñ vniuſcuiuſꝗ filij eſt illũinatio
vniuſcuiuſꝗ virtutꝭ. Singula enim
dona ſingulos hñt dies ſuos. Quia
nõ hoc eſt ſape qḋ intelligere: qꝛ mul/
ti quidẽ eterna ſapiunt: ſed hec intelli
gere: nequaꝗ poſſunt. Sapientia er
go in die ſuo cõuiuiũ facit qꝛ mentez
de eternoꝛuz ſpe ⁊ certitudine reficit.
Sed ne noſtra ꝓtrahere videamur:
ſancti doctoris verba gregoꝛij ex in/
tegro prelibata ponamuſ. Intellect⁹
inquit in die ſuo conuiuiũ parat. Sꝫ
hec agere neſciunt: niſi hi qui cogita/
tiões anteꝗ ad opus prodeant inter
nos ſuos motus ſollicite circũſpiciẽ/
tes frenant atꝗ ꝑſuaſionibus doctri
narũ ⁊ fidem xpi intus lactant. Hec
agere neſciunt niſi qui omĩ cuſtodia
munire mentem noꝛunt. Et lacte do
ctrinarũ affectionis ⁊ ſuggeſtiões pi
as in xp̃o nutrire intelligunt. Quoꝛũ
igitᷣ lingua ꝗ aliud niſi adheret pala
tui carnis dum tenera virtutum ſpi/
ramina vanis ſuffocantᷣ curis. ⁊ pra/
uis cõfeſſionẽ fidei anteꝗ ꝓferatᷣ in/
ligant nexibus. Unde recte ſequitur
Paruuli petiere panẽ nec erat q̇ fran
geret eis. Scilicet qui cogitatus cuꝫ
de xp̃o ⁊ ſempiterna vita concipiuntᷣ
mox requirũt panẽ illũ q̇ de celo deſcẽ
dit: ſꝫ mens male ſuo depreſſa toꝛpo/
re atꝗ ignauia vaniſꝗ dedita curis
neſcit illis petentibꝫ frangere panem
intelligẽdo neꝗ cõminuere ruminã/
do. neꝗ diſtribuere accipiendo. Id/
circo recte plangitᷣ nec erat q̇ frange/
ret eis. Quia ⁊ ſi diuinitus inſpirata
virtus ad temp⁹ vite eſurie int⁹ ani/
matus. foꝛis tamen exinanita ꝯcupi/
ſcentijs tabe facta viribus vacuatur.
Hinc quoꝗ ſequitur.

HEC

Qui veſcebantᷣ vo
luptuoſe interie/
re in vijs qui nutrieban
tur in croceis amplexa/
ti ſunt ſtercoꝛa.

Per que nimirũ iudeoꝛũ ꝑfidia luce
clari⁹ ⁊ patriarchis reſeratᷣ. Qm̃ ob/
ſcurati ſunt ⁊ coloꝛ coꝝ optim⁹ imu/
tatus eſt quẽ habuere in patribꝫ ⁊ pa
triarchis atꝗ ꝓphetis. Atqꝫ diſperſi
ſunt qḋ adhuc hodie cernimus in ca
pite oim̃ plateaꝝ. Quãꝗ inclити ⁊ a/
micti auro ꝑmo ſm̃ ꝓrogatiuũ patꝝ
etiã reputati ſunt in vaſa teſtea ⁊ op⁹
manuũ figuli ſeuioꝛes lamijs crude/
lioꝛes ſtrutionibꝫ. Ob quoꝝ ꝑfidiaꝫ
lactantes ⁊ ꝑuuli periere: ita vt q̇ ve/
ſcebantᷣ voluptuoſe interiere fame in
vijs dei: aduenientе: qm̃ oia myſtica
ſcripturarũ ſacram̃ta atqꝫ ſignifican
darũ rerũ inſtituta: in q̇bꝫ veſcebantᷣ
voluptuoſe pr̃es ⁊ patriarche interie
re ipi in vijs dei q̇ deũ ⁊ dñm nõ ſuſci
pientes negauere eſſe verũ filiũ dei. qꝛ
ipſe principiũ oim̃ viarũ eſt. ⁊ iõ ſine
ip̃o interiere in vijs ſeculi. vñ ſequitᷣ.
Qui nutriebantᷣ in croceis amplexa/
ti ſunt ſtercoꝛa. Qm̃ croceus coloꝛ ig
neus eſſe probatᷣ. Quo profecto igne
flammantia coꝛda efficiuntᷣ. dum do
nis ſancti ſpũs replentᷣ. In quibꝫ ſa/
ne ſancti patres croceis enutriti. gra

ciarū ſacramentis iudei perfidi abne
gantes dominū: amplexati ſunt ſter/
cora. Que nimirum ſtercora paulus
adiecerat cum dicebat de xp̄o. Pro/
pter quem omnia inquit: detrimen/
tum feci: ⁊ arbitror vt ſtercora. Sci/
licet omnia legis que ſm litterā pri/
us vel vt ſtercora etiaꝫ cunctis catho
licis deputant̄: vt xp̄m lucrificant: et
inueniatur in illo non habentes eam
iuſticiam que ex lege eſt ſed que ex fi/
de eſt ieſu chriſti. Quā ſane iuſticiam
⁊ legis litteram pfidi iudei velut ſter/
cora amplexantes iuſticiā: que in xp̄o
eſt nolunt recipere. Sed ⁊ obſidione
quā ſepe coanguſtati etiam ſtercora
pro cibo ſumentes vti ⁊ in Regum le
gimus: ꝙ columbinū ſtercus precio
diſtrahebat̄ nec ſic tamen in toto cor
de ad deum cōuerti maluere. ¶ Sed
⁊ xp̄i eccleſia iuxta myſticos intelle/
ctus: ſuos deplorat delinquentes. q̇
charitatem ceteraſqꝫ virtutes in qui/
bus ꝓpter nitorem gratie quaſi volu
ptuoſe in croceis nutriebant̄ demuꝫ
corruentes ſtercora delictorum am/
plexantur. Quos bene alibi ꝓpheta
plangebat dicens. Computruere iu/
menta in ſtercore ſuo. Computreſce/
re iumenta quippe in ſtercore ſuo eſt
carnales quoſqꝫ in fetore luxurioſe
ſuo: ſm deſideria cordis eorum fla/
gitijs deſeruire. Quod nimirū ſterc⁹
circa ficulneā cultor vinee infructuo/
ſam cum iam ſuccidenda eſſet pone/
re ſe promittit. Domine ait dimitte il
lam ⁊ hoc anno vſqꝫ dum fodiā circa
illā: ⁊ mittā cophinū ſtercoris. Quid
igit̄ eſt cophin⁹ ſtercoris niſi memo/
ria peccatorū. Unde dauid aiebat: et
peccatū meū contra me eſt ſemp̄. pec/
cata etenim carnis recte ſtercora vo/
cant̄. Que dum ad memoriam delin

quentiū reducimur. quaſi ſ infructuo/
ſe arbori cophinum ſtercoris apponi
mus. vt maiorū que geſſit recolat ad
memoriā ⁊ ex compunctionis gratia
⁊ meroris quaſi de fetore pingueſcat
Mittitur ergo cophin⁹ ſtercoris ad
radicem arboris (que p̄cidenda erat)
quādo cōſciētia prauitatis ſue mens
afficitur ⁊ tangitur memoria cogita
tionis. Cumqꝫ ſe per penitentiam ad
lamenta mens excitat. cumqꝫ ad bo/
ne operationis gratiam ſe reformat.
quaſi ꝑ tactum ſtercoris tandem re/
dit ad fecunditatem operis. Ex feto/
re nanqꝫ ad fructum reuiuiſcit quaſi
ex conſideratione peccati: ad bona ſe
opera animus reſuſcitat. Sed q2 ſūt
pleriqꝫ qui ad penitentiā redire noluē
plangit eos eccleſia qui veſcunt̄: plā/
gunt̄ eo ꝙ delinquendi ſtudio ample
xantur ſtercora viciorū. Omne enim
qḋ amplectimus cū deſiderio tenere
videmur. Idcirco iure illi plangunt̄
qui ex amore peccandi ſtercora ſcele/
ra videlicet ⁊ flagitia inremediabilit̄
amplexari vident̄. ¶ Iuxta tropologi
am vo virtutes animi in croceis ve/
ſcuntur: cum dilectionis dei ⁊ ꝓximi
radijs afficiūtur. Qm̄ croceus color
ſepe in ſcripturis ſacris charitatē de/
ſignat ſancte dilectionis. Et iō cū cha
ritas amittit̄: relique virtutes ſterco
ra amplexant̄. q2 de bono dei ⁊ proxi/
mi odore dilectionis mox tranſeūt in
fetorem prauitatꝭ. Unde angel⁹ ephe
ſi eccleſie. Habeo inquit aduerſum te
ꝙ charitatē tuam primuꝫ reliquiſti.
Memento igit̄ vnde cecideris et age
penitentiam ⁊ priora opera tua fac.
videlicet opera caſte dilectionis ſine
qua nulla inuenitur virtus boni odo
ris. Quod bene Paulus enumerat
ita vt quicquid virtus ſummū videa

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

tur ſine charitate ꝙ nihil ꝓdeſſe poſ-
ſit. ¶ Propterea etiam ipſe virtutes
operum que ſine dilectione fiunt. re-
cte plangunturꝙ amplexate ſint ſter
coꝛa dū ſine ipſa ammittunt flagran
tiam boni odoꝛis: ⁊ veniunt in fetoꝛē
praue intentionis. Sequit.

VAV

e Et maioꝛ effecta
est iniquitas fi-
lie populi mei peccato
ſodomoꝛuꝫ que ſubuer-
ſa eſt in momento et nō
cepere in ea manus

Per exaggerationem quippe peccata
deſcribit hieruſalem: ⁊ deflet ſynago-
ge caſus atqꝫ ſcelera que filia fuit ſan
ctoꝛum patriarcharum ⁊ ꝓphetaruꝫ.
Ita vt Eſaias dicit. A planta pedis
vſqꝫ ad verticem capitis. ꝙ nulla eēt
in ea ſanitas: ⁊ ideo multis ex cauſis
maioꝛ effecta eſt iniquitas eius pec-
cato ſodomoꝝ. Quid enim fuerit pec
catoꝝ Ezechiel exprimit dicens. hoc
quippe inquit fuit peccatum eoꝝ ſu-
perbia ⁊ habundantia ſaturitas pa-
nis ⁊ ocium. Necnon ⁊ quia egeno et
pauperi manum nō poꝛrigebat. Et
hoc eſt quod preſens vſus ſonat. nō
cepere in ea man⁹. Quid enim eſt di-
cere Nō cepere in ea manus: niſi vt
ſubaudias boni aliquid agere quod
ſynagogam feciſſe legimus. Sed ta-
men licet innumera bona perceperit
⁊ operibus ſacramenta dei plurimis
compleuerit qꝫ ſceleſtioꝛa cōmiſit: re-
cte maioꝛ iniquitas eius effecta plan
gitur. Hinc quoqꝫ hiezechiel ad eam
Juſtificata ē inquit ſodoma ſoꝛoꝛ tua
ex te. Hec quippe primū cepit manus
extendere ad omnia preceptoꝛuꝫ dei
mandata quia credita erant ei eloqa
dei. Poſtremū vo a deo cum cepiſſet
apoſtatare: intantū ſupgreſſa eſt ma
licia eius. vt nec dimidiū ſcelerū ei⁹
ſodoma peccauerit que vacabat ocio
atqꝫ egeno ⁊ pauperi manū non poꝛ
rigebat. Neqꝫ in preſens verſus inſi-
nuat ceperant manus eius in ea an-
teqꝫ ſubuerteret boni aliquod agere
Hieruſalem vo cum ⁊ noticiam dei
haberet: ⁊ mandata vite percepiſſet:
manus miſit ad omnia: qꝫuis ad vlti
mū auctoꝛem vite perimerit ⁊ eam ſi-
multis polluta menſtruis ad idola
leuauerit. Pro quibus omnib⁹ ma-
lis quia tanta dei omnipotentis be-
neficia calcauit: ⁊ mala ꝓ bonis red-
didit. cōſideranda eſt eius vindicte pe
na. Cū ſic ſubito ſubuerſa eſt in mo-
mēto ſodoma pro culpis ſuperi⁹ enu-
meratis. quantaqꝫ atrocioꝛa iudei ꝑ
meruerint: qui ⁊ beneficia ſpernētes
auctoꝛem vite perimere ⁊ maioꝛa at-
qꝫ innumeroſioꝛa commiſere delicta
¶ Ceterū xp̄i eccl'ia iure deploꝛat pec
cata ppl'i: ꝙ maioꝛ effecta ſit iniqtas
eius pctō ſodomoꝝ. Maxime nunc
in tpe quando fides ⁊ veritas receſſit
quando humanitas ⁊ benignitas at
qꝫ om̄is pene bonitas interijt: qñ di-
ſcoꝛdiarum atqꝫ concupiſcentiarum
incendia omnem conflagrāt oꝛbem:
voꝛaxqꝫ flāme inuidie atꝫ inſidiaꝝ cō-
ſumit vniuerſos. qñ rapinis ⁊ fraudi
bus xp̄i depopulatus eccl'ia: exoſſant
paupes ⁊ pene iam nr̄ oꝛb inclit⁹ ia-
cet. Qñ omnia legū violant iura: et
ſimul humana atqꝫ diuina temerant
quando fas nefaſqꝫ ſimul confundit
quando vbi vel vbi pax nulla neqꝫ re
ligio vlla integra ſeruat quando ab-

iurant̃ nominis cõſanguinitatis: q̃z
fidei federa qñ leuitas om̄ia temptat
⁊ cõſcientia boni nulla manet; qñ cũ-
cti obloquunt̃ que agim⁹ ⁊ vix aliq̇s
recte viuit. In teſtino depopulat̃ pa-
tria bello hoſtili hinc inde exteri⁹ fe-
rimur gladio. Nec ſi tamen hãbendi
adquirendi cũ omni molimine doli
habet finis. Qm̄ veluti vulganal'ol-
las ſuccenſa incendijs eque virorũ et
mulierꝝ corda flammant̃ ⁊ pene etas
nulla nulluſq; ordo excipit̃. Pro qui
bus ⁊ huiuſmodi malis iure plangit
eccleſia immo ſermo ꝓphericus: qm̄
⁊ illa quib⁹ damnat̃ ſodoma crebre-
ſcunt mala ⁊ alia q̃zplura cottidie p⁹
innumera dei beneficia contra deum
cõmittimus. ¶ Propterea igit̃ ⁊ ma
ior iniquitas noſtra recte plangitur:
q̃z eorum qui nõ cepere in fide xp̄i ali
quid boni agere. Hinc ⁊ ſupplicia p-
timeſcamus atrociora q̃z eius fuere
que ſubuerſa eſt in momẽto. Momẽ-
taneũ nanq; eſt omne qđ viuimus. ⁊
ideo peccando cottidie quaſi in mo-
mẽto ad penã ſubuertimur Fortaſſis
ergo illa pro ſuis ad inferos leuiora
culpis ſupplicia tulit: nos econtrario
qui manũ miſimus ad fidẽ: ⁊ vota fe
cim⁹ multa peccando cottidie deteri
ora meremur: iuxta qđ apl's ait. An
neſcis o homo q: patientia dei ad pe
nitentiã te adducit. theſaurizas ei ti-
bi iram in die ire ⁊ reuelationis iuſti
iudicij dei. ¶ Sed ⁊ moraliter eoruz
plangunt̃ morum ſcelera: qui ad ypo
criſim labunt̃. Qm̄ maior efficit̃ ini-
quitas eorum peccato ſodomorum.
preſertim cum omnia que agunt eti-
am bona plena ſunt culpis ſeptẽplici
ter demonijs dedicata. ⁊ ideo maior
eſt iniquitas operũ eorum atq; morꝝ
peccato ſodomorũ. Idcirco quelibet
anima ſub ypocriſi vicijs repleta. iu-
re plangit lugens ⁊ dicit. Maior eſt
iniquitas ppl'i mei peccato ſodomo-
rum. Quia ſicut populus contra po
pulum erigit̃ ita ypocritaruz mores
⁊ actus confligunt vt virtutes q̃ age-
re vident̃ exterius nequiores vicijs
ſodomorum comprobent̃ interi⁹: q:
cum ſpiritus immund⁹ exierit ab ho
mine ambulat per loca arida ⁊ inaq-
ſa querens requiẽ ⁊ non inuenit. Tũc
inquit reuertar in domũ meam vnde
exiui. Cum autem venerit ⁊ inuene-
rit eam vacantẽ ſcopis mundatam ⁊
ornatã vadit ⁊ aſſumit ſeptẽ alios ſpi
ritus nequiores ſe: ⁊ ingreſſi habitãt
ibi. Egredit̃ ergo ſpũs immund⁹ ab
homine quando renaſcit̃ in xp̄o. Re-
uertitur vero in domũ ſuam: quando
rurſus animã ab effectu boni operis
vacantem inuenit: ⁊ ypocriſim qua-
ſi ſcopis mundatam a ſordibus ⁊ or
natam prauis ſimulatõnibus: ita vt
duplicato numero immundorũ ſpiri
tuum teneatur anima duplex ⁊ fiant
nouiſſima illius hominis peiora pri
oribus. Ex quo talibus anima reple-
ta immundorum ſpirituũ populis ⁊
viciorum cateruis: nõ incongrue de-
plorat: ꝙ maior ſit iniquitas populi
eius peccato ſodomorum. Quia per
apertum malum in momento ad in
feros deuenere. iſta vero non minus
ſimulatis virtutibus q̃z etiam interi
us occulte vicijs repleta ad ima tor-
mentorum cottidie quaſi mundata
⁊ ornata demergitur. ¶ Propterea ⁊
maior iniquitas populi eius. actuuz
videlicet ⁊ operũ peccato ſodomorꝝ p̄
dicat̃: q̃ man⁹ nõ miſerit ad fructum
boni op̄is vti ypocritarꝝ ſocietas que
multis decorata videtur operibꝰ. ſed
iniquioribꝰ infecta vicijs. q̃z in aperto

teneri videntur peccatoꝝ criminibus. Propterea ſequitur.

ZAI

C Andidiores nazarei eius niue: nitidiores lacte: rubicūdiores ebore ātiquo: ſaphiro pulchriores.

Pulchritudo nazareoꝝ ſcḋm litteram recte deſcribit̄. qn̄ candor abſtinentie ⁊ venuſtas vultus coꝝ. nitidius lacte candebat olim ī ꝑplo. ⁊ iocūditas ruboris reſplēdebat in facie. Sed ī deflendo amplius laudatur. vt feditas coꝝ maior appareat. Propter penuriarum famis. quoꝝ facies ſuꝑ carbones denigrata plangit̄ ita vt agnoſci nō poſſint in plateis pre afflictōne famis. ¶ Ceterū ſancta dei eccl'ia habet nazareos ſuos candidiores niue ⁊ lacte nitidiores ꝑ quos nimirū abſtinentiū ⁊ cōtinentiū vita ſignat̄. que niue vel lacte nitidior merito in electis xp̄i predicatur. Nix etenī ex aq̄ que de ſupnis venire cernit̄ congelat̄. lac vo de carne emulgit̄. q̄ in inferioribꝫ nutritur. Qḋ ergo ꝑ niuē niſi candor vite celeſtis. qḋ ꝑ lac. niſi tꝑalis diſpenſationis adminiſtratio demonſtrat̄. Ita vt xp̄i eccleſia ſuos habeat nazareos. qui etiā ꝑ contēplationē vitā celeſtem ducant. ⁊ ꝑ actualis vite diſpenſationē. lacte candidius ad laudeꝫ ſui creatoris reniteant. Intantū plerūqꝫ vt ⁊ cōtinentes viri tā mira virtutum opa faciant. quatinus ab eis qui celeſtem tenuerāt multi qui terrena bene diſpenſauerāt ſuperari videant̄. Ideo iure candidiores lacte vtriqꝫ referuntur. Qui ꝑfecto etiā quia ꝑ feruorem ſpūs antiquoꝝ fortiū patrū nōnūqꝫ vincere vitā vident̄. Recte adiungit̄.

Rubicundiores ebore antiquo. Dū ruboris pulchritudo laudat̄. flāma ſancti deſiderij exprimit̄. Ebur nanqꝫ os eſſe elephantis nō ignorat̄. Sed q̄a ebore antiquo rubicūdiores ſignant̄ laudant̄. patet ꝑfecto ſenſus. quia nōnulli ſctōꝝ ſepe ante humanos ocl'os q̄buſdā p̄cedentibꝫ patribꝫ ſtudio ferventiores exiſtant. De quibus vt totum ſimul pandatur adiungitur.

Saphiro pulchriores. Saphirus itaqꝫ etherei coloris eſt. ⁊ qꝛ p̄cedētes multos. nō minꝰ ꝑ actualem vitā ad ſupna tendentes q̄ꝫ etiā ꝑ inſpectiuā celeſtis vite cōuerſationē p̄cellentes vident̄ vincere. nazarei xp̄i eccleſiarū merito narrāt̄ ſaphiro pulchriores. Sed vtinā q̄ ad decorē xp̄i ⁊ laudē ſponſe p̄dicat̄ fauor vane laudis ⁊ deceptio praue ſimulatōis. pro dolore nō obfuſcaret. qꝛ plerūqꝫ dum vtutū copia etiā pluſqꝫ expedit ꝓſperatur. In q̄dā ſui fiducia mens adducitur ⁊ male decepta ꝓpria p̄ſumptōe certe aut vane laudis repēte pctō ſubripiente fuſcat̄. ⁊ qḋ videbat̄ virtutibꝫ nitidius reſplēdere diaboli fraudibꝫ depravatur. Unde recte ſubiungitur ſub Heth littera.

HETH

D Enigrata eſt ſuper carbones facies eorum: ⁊ nō ſunt cogniti ī plateis. Adheſit cutis

**eorum oſſib⁹ aruit ꝛ fa/
cta eſt quaſi lignum.**

Nigri ergo poſt candorez fiunt. quia
amiſſa dei iuſticia. cum ſue laudis fa
uorē querūt. certe aut cū de ſe praue p̄/
ſumunt. ad ea etiā q̄ non intelligunt.
Neq; p̄uidere queūt peccata dilabū/
tur. Et quia poſt amoris ignē ad fri
gus corporis vel etiā poſt candorem
vite ad ignauiā vane laudis veniunt
non immerito facies eoꝝ extinctis car/
bonib⁹ nigrior cōparatur. ¶ Propte/
rea igit̄ via regia gradiendū eſt ꝛ ſcri
ptura ne ſis inq̄r nimiū iuſt⁹. Quia
ꝑfecto dū quidā nō nunq̄ dei timorē
ex ſui fiducia p̄ſumentes deſerūt. etiā
frigidis mentib⁹ frigidiores ſunt. De
q̄bus recte ſubdit̄. ꝛ non ſunt cogniti
in plateis. Platea quippe a greco ſer
mone veniēs pro latitudine p̄ſentis
vite dicit̄. Quid vero eſt humane men/
tis anguſtius. q̄z voluntates ꝓprias
abnegare. deſideria carnis frangere
nulla laudis gratia vel deceptōnis a
iuſto ꝛ recte deflecteret; de cui⁹ nimirū
vite ingreſſu veritas dicit. Intrate per
anguſtā portā. Sed q̄d latius q̄z nul
lis ſubire legib⁹ ꝓpriiſq; deſeruire vo/
luptatib⁹: alioquin niſi tales ſua que/
rerent. nunq̄z tantis decorati virtuti/
bus in plateis deueniſſent. Plateaꝝ
nāq; latitudine eoꝝ eſt: qui ſua querūt
ꝛ ad oīa ſe defendunt. Idcirco hi non
ſunt cogniti in eiſdē plateis: quia nō
ſunt q̄d videbant̄. cum dei iuſto iudi/
cio inſpiciente reprobi inueniuntur.
Qui ergo p̄ fiduciā ſanctitatis poſt/
poſita melioꝝ iudicio voluntates ſu
as ſequunt̄: quaſi p̄ plateas pergunt.
Sed nō ſunt cogniti in plateis. quia
de vita ſua vt aliud oſtenderēt. quan
do frangendo voluntates ꝓprias in
anguſto calle ſe retinebant. Aliud vo
cum de ſe preſumentes. poſt ſui cor/
dis intentionem fiducialius vadunt.
Unde ſequitur.

Adheſit cutiſ eoꝝ oſſib⁹

Quid per oſſa niſi duricia fortitudi/
nis deſignatur. quid per cutem niſi
mollicies noſtre infirmitatiſ exprimi/
tur. Cutis ergo adherere oſſibus di/
citur quia ab eis praua ſentientibus
infirmitas viciorum duricia virtutis
putatur. Uel etiaz quia cutis omnia
interiora circumtegit. Recte oſſibus
adherere dicit̄. dum omnia que exte/
rius geruntur intus fauoribus vane
laudis quaſi oſſibus iungunt̄. heret
nāq; cutis oſſibus: dum adulatio p̄
rebus exterius bene geſtis intus vir
tutibus ſociatur. Quibus ita coniun
ctis merces euacuatur; dū et infirma
ſunt que faciunt. atq; elationis fidu/
cia decepti fortiorib⁹ de ſe ſuſpitioni/
bus blandiūtur. Unde quia magna
de ſe ſentiunt. ꝓpterea ex ſua nequicia
ſe emēdare contēnūt. hinc q̄z adiūgit̄

**Aruit et facta eſt quaſi
lignum.**

Culpa quippe eorum tanto ſenſibilior
redditur quāto apud eos etiam acſi
vera virtus laudabilis habet̄. Quā/
recte mox aridam aſſerit; quia nulla
vere virtutis gratia intus virideſcit.
ſed facta plangit̄ quaſi lignū. Hinc ſa
ne eſt ꝙ nōnulli a primis dū corrigū/
tur quaſi lignū inſenſibiles remanēt.
atq; ab omni virore gratie alieni int⁹
areſcunt. Qđ ꝛ ſepe eis cōtingit. qui
altiora ſe appetūt. ꝛ inter bonoꝝ ꝯſor/
tia quaſi bona habeāt opera occulte
viciis deſeruiūt. Candent quidē exte/
rius niue pulchrius. ꝛ lacte candidi⁹

ſed cōſcientia intus denigrata eſt. eo
ꝙ omnē calorē dei ardoremq̃ intus
amittunt. Qui bene a prudentioribꝫ
in plateis nō ſunt agniti. quia dū ꝑ la
tam intus voluptuoſam vite viā am
bulāt. Non cognoſcunt eos qđ ſe fin
gunt: ſed aridi ſpūſſancti grā inueni
untur. Qui cum correpti a ſuis vel in
crepati fuerint. iſenſibiliores vt lignū
inueniunt. quāto aridiores intus fue
rint ꝛ occultius peccare ꝓbantur. De
dignant igit aliud videri q̃ qđ ſe fin
gunt. Unde ꝛ rubicūdiores ſe iactant
ebore antiquo. ſcꝫ ſanctis p̄cedentibꝫ
electis meliores. atq̃ eiſdem inter eos
qui iā celeſtē ducūt vitā pulchriores.
Quo longe diu indurati impudētie
ſupcilio quaſi lignū arefacti. inſenſibi
les intus fiunt. Uñ nonnunq̃ nullis
verberibꝫ nullis correptiōibꝫ nulliſq̃
terroribꝫ. ꝛ nullis ꝑſuaſionū ſeu blan
dimentoꝝ alloquijs emendātur. ſed
ſemꝑ deteriores fiunt. Qđ et moribꝫ
eoꝝ qui ſub hypochriſi honeſtiora vir
tutū atq̃ p̄cipua meritoꝝ opa iactāt
ſe habere bene cōgruunt vtriq̃ ꝟſus.
Quia dū ſaphiro pulchriora exteri⁹
ſuoꝝ operū facta oſtendāt intus oīa
moꝝ ornamenta nigriora carbonibꝫ
ꝛ mortua iacēt. Quoꝝ arefacta eſt vir
tus. ꝛ vt lignū cuncta eius ſine fructu
putribilia iacent neq̃ ſentire pōt ani
ma talis falſis decepta coloribꝫ q̄n
tus intus a deo preciſam ſenſibilis
iaceat. Unde ſequitur.

LETH

m Eli⁹ fuit occiſis
gladio. q̃ interfe
ctis fame: quoniā iſti ex
tabuerunt conſumpti a
ſterilitate terre.

Qui ꝓfecto verſus ſatis maxime in il
la vltima obſidione iudeis congruit
qm̄ leuius fuiſſe occiſis gladio ꝓba
tur. dū vite diſpēdiū in momēto tule
re ſub ictu gladij q̃ interfectis fame.
q̄ diu virtus atq̃ acrioribꝫ cruciatibꝫ
mortē ſuſtinuere. varijſq̃ affecti ſup
plicijs iſti extabuere. ꝛ ad quolibꝫ pe
narū genera ſunt cōſumpti. ¶ Porro
xp̄i eccleſia feliciores iudicat interfe
ctos gladio verbi dei. q̃ infectos fa
me. Qm̄ hi ad hoc ꝑimūtur vt iuuāt
illi ꝓ culpis exigentibꝫ cōſumunt vt
intereant. Uñ rogat aplus aſſumere
armaturā dei ꝛ gladiū ſpūs inqt qđ
eſt verbū dei. Quo ꝓfecto gladio be
ne ꝑimunt ſancti ꝛ electi dei vt moriā
tur ſeculo ꝛ iuuāt deo. Sed quia gla
dius dei multis in locis diuerſis ad
umbrat ſignificatōnibꝫ. elegēdus ille
quo perimitur mors vt ſeqtur vita. ꝛ
nō ille qui vitā p̄cidit in eternū vt mo
riatur aīa. Uñ dñs in cantico. Et gla
dius meus inqt inebriatus ē in celo.
Sed ꝛ rumphea verſatilis atq̃ flam
mea ante paradiſum poſita legit ad
cuſtodiendā viā ligni vite. Necnō ꝛ ꝑ
ꝓphetā mucro dñi bñ limat⁹ ꝛ exacu
tus dicit. ꝛ ꝓpter ſeuitiā interfectōnis
quouſq̃ inqt nō reuerteris in vaginā
tuā. Nam ꝛ marie animā gladius ꝑ
tranſiſſe dicēte dño credit. etiā inquit
ipſius animam pertranſibit gladius.
Quo nimirū gladio: dolor paſſionis
xp̄i exprimitur quia vulneratā marie
animā in paſſione nemo fideliū dubi
tat. Suauis igitur gladius et valde
optabilis verbi dei quo melius q̄ſq̃
occiditur vt viuat. q̃ ſi vita viuerit q̄
pereat. ¶ Propterea xp̄i eccl̄ia meli⁹ de
huiuſcemodi īfectis gaudꝫ. q̃ ſi fame.

perierunt ad audiēdi verbi dei. Hinc
quoqȝ eos luget quos cōſumptos fa
me vel ſiti p̄ ſterilitate terre nouit. q̄a
nulla peior eſſe pōt mors q̄ȝ qua aīa
perimit. Un̄ dn̄s p ꝓphetā. Mittā in
eis inq̄t. nō famem panis: neqȝ ſitim
aque ſed audiēdi verbū dei. Qua de-
niqȝ fame q̄ſqȝ ꝑempt⁹ fuerit morte
eterna moriat. Quia ſicut ipſa veri-
tas dicit. Non in ſolo pane viuit hō.
Siquidē integer hō ex duab⁹ conſtat
ſubſtantijs aīa videlicet atqȝ carne.
Et ſicut caro ſine cibo potuqȝ viuere
nō pōt. ⁊ ita aīa ſine pane verbi dei po
tuqȝ ſpirituali. Propterea ⁊ cottidie ro
gamus in orōne dn̄ica. Panē noſtꝝ
cottidianū da nobis hodie Per panē
nāqȝ nō min⁹ iſte cottidian⁹ victus. q̄ȝ
⁊ ille q̄ de celo deſcendit panis intelli-
gitur. Nec ⁊ nō ⁊ iſte q̄ de ſcp̄turis ſa-
cris ab eſurientib⁹ et ſitientib⁹ indeſi-
nenter ꝑcipit. Beati (inq̄t euāgeliſta)
qui eſuriūt ⁊ ſitiunt iuſticiā q̄m ipſi ſa
turabunt. At vo bi q̄ tali ꝑimunt in
edia iure plangunt mortui atqȝ con-
ſumpti p̄ ſterilitate terre. Sterilitas
vo terre ē eccleſie infecūditas. qn̄ do-
ctores deficiūt. ⁊ ip̄a nullis eloquioꝝ
dei inebriatur imbribus. Unde con-
ſtat q culpa ſacerdotum ⁊ negligētia
docēdi. mors ⁊ cōſumptio ſit plebis.
¶ Moralr aūt melius ē occiſi ſ gladio
verbi ſenſib⁹ ne ſe defendant exteri⁹ in
tus in anima. Iā quaſi mortuos viue
re. q̄ȝ ⁊ adgregatis virtutib⁹. ſine pa-
bulo diuia moris q̄ſi fame ſitiqȝ ꝑire.
Sterilitas nāqȝ vtutū ꝑuatio chari-
tatis eſt qua cū ſterilis fuerit anima
vtutes relique omnes fame ſitiqȝ ta
beſcunt. Et ideo ſeptē filij iob. tres ſo-
rores ſuas per ſingula vocabant cōui
uia vt ſuis reficerentur in domibus.
quoniā fides ſpes ⁊ charitas. ſeptem
paſcuntur donis ſpiritusſancti. Bene
igitur ſingula ſuis in domib⁹ parant
conuiuia vt ex omnib⁹ vna ſit domus
Quā ſane domū xp̄us ſapientia edifi
cat que ſeptē fulcitur colūnis neruat.
⁊ ſeptem paſcitur donis ne intereat.
Alioquin quantalibet virtutū ſint do
na in animo. niſi eiſdeȝ ſpiritusſancti
paſcantur donis. quibus charitas in
cordib⁹ diffundit noſtris. fame vtiqȝ
ſitiqȝ deficiunt p̄ ſterilitate terre. Un
de orandum eſt cuȝ propheta. Sicut
adipe ⁊ pinguedine vt anima noſtra
repleatur.

IOTH

m Anus mulierū mi
ſericordiū coxerūt
filios ſuos: facti ſunt ci-
bi earum: in cōtritione
filie populi mei.

Ioth quoqȝ litterā ſeq̄tur. q̄ ꝑncipiuȝ
vel deſolatio interp̄tat. Principium
nāqȝ deſolatōis iudeis tūc iminebat.
qn̄ mulieres coꝝ natos ſuos q vide-
bant fame ſitiqȝ cōſumere q̄ſi ꝑ miſe-
ricordiā in cibo coxere. Nulli dubiuȝ
eſſe poterit. q̄cunqȝ hiſtorias legerit
eos hoc feciſſe. Maxima nulla obſi-
dione teſte ioſepho q̄ ſubito vel poſt
paſſionē accidiſſe legitur. ¶ Ceterum
xp̄i in hac eccleſia illi q̄ſi ꝑ miſericor-
diam filios decoquunt ſuos q̄ culmi
ne regiminis ſublimati. Zeli vel inui
die flāma veſter aīas natoꝝ. dum ni
mis iuſta ipſi videri cupiūt. ⁊ dū ꝑ ty
rannicā poteſtatē eos excruciāt quaſi
per miſericordiā eos zeli flāma deco-
quunt. Habēt q̄dē ⁊ ipſi ſcḋm apoſto-
lum zelum dei ita dūtaxat ſed nō ſcḋm

ſcientiā. Quoꝝ ꝓfecto q̄bus decoctio
eſt cū eos nō ſolū crudeli dominatio
ne quaſi ꝓ iuſticia aduꝰt verūetiā cū
infirmā ⁊ carnalē eoꝝ vitā dentibꝫ ra
dunt. hec nāqꝫ oia in cōtritione eccle
ſie q̄ eſt filia ꝓpli dei aploꝝ videlicet ⁊
ſanctoꝝ. ab eis fiunt q̄ aut eccleſiaſti
ca ꝑtāte certe aut officio ſeculi aīas
tyrannica vexatiōe eruerūt. Dū cōcu
piſcentijs ſuis inflammati. filios aut
ſubiectos q̄s nutrire lacte debuerāt
doctrinarū, aduſtione praue afflictio
nis ꝯſumūt. ¶ Sic itaqꝫ tropologice
virtutes hypochritarū conceptos ſu
os in animo faciūt. Dū ſimulate qua
ſi ꝑ miſericordiā laudis amore vel fa
uoris gr̄a in tenera ſua adhuc conce
ptione virtutes ꝑimunt, ⁊ decoquunt
in cibos ſuos. dū nō futura ſed p̄ſentꝭ
vite lucra querūt ⁊ dū ſuarū virtutuꝫ
paſcunt laudibꝫ. quaſi ꝓprios ⁊ deco
ctos fauoris aduſtione natos come
dunt. Que bene mulieres fuiſſe talia
que geſſiſſe ꝑhibent. Quia niſi mulie
bria ſimulate v̄tutes in animo ſecra
rentur. nō vtiqꝫ cōceptus animi bene
formatos ad vitā in mortē vane lau
dis addicerent. Unde ſequitur.

CAPH

C Ompleuit dn̄s fu
rorem ſuū. effudit
irā indignatōnis ſue. et
ſuccendit ignē in ſyon.
⁊ deuorauit fundamen
ta eius.

Qn̄ cōpleta eſt malicia illiꝰ. Tunc ſa
ne ſup hierl'm cōpleuit dn̄s furorē ſu
um ſicuti ⁊ pctā amorreoꝝ qn̄ deleti
ſunt. Effudit ꝓo irā indignatōis ſue.
qn̄ ipſa ſe defudit ad oīa viciorꝝ ſcele
ra ⁊ deuorauit fundamēta eiꝰ qn̄ fun
damētū qd̄ xp̄s ē noluit recipere. Re
iecit ſane illū lapidē p̄ciosum angula
rem fundamētū in fundamēto totius
ſtructure nr̄e. Que cū vidiſſet eādem
miſerā hieruſalē fleuit ſup illā dicens
q͛ in ea nec lapis ſup lapidē relinquē
dus ē ſeu cetera que legunt. ¶ Porro
nos qd̄ valde dolendū ē. ſup nr̄a hie
ruſalē pene iā cōpleta cernimꝰ. que ꝓ
pheta irremediabil'r ꝓſuis deflebat
ꝓfuſis lachrymis. Alioqn niſi cōple
tus eſſet furor dn̄i effuſa cōtentio ſup
p̄ncipes nō eſſet nr̄os. q̄ vt cernimus
facit eos errare in inuio ⁊ nō in via ob
irā indignatōis dei. Cōpleta quidem
malicia cōpleuit furorē dei qꝛ ſm̄ mē
ſurā delictoꝝ ſeqtur ⁊ pena. Nā tā hec
oia q̄ cernimꝰ pena pcti ſunt. Alioqn
niſi ꝯpleta eēnt ſcelera nr̄a nec dn̄s fu
rorē ſuū cōpleuiſſet. Qd̄ ſi alicui nec
dum cōpleta videt cernat iā q̄ i ſordi
bus ſunt qn̄ ſordeſcāt. Sic vtiqꝫ vide
re poterit ac deflere. q̄ſi ex cōpletione
diuini furoris veniāt. qd̄ ſuccēſus eſt
ignis in ſyon. Non ignis itaqꝫ ille q̄
ſup aplos de celo deſcēdit. ſed ille qui
oues iob pueroſqꝫ cōſumpſit. Habet
eīm deꝰ diuerſum ignē quē emittit de
theſauris ſuis ſm̄ diſpenſationis ſue
modū cuiꝰ ignis ē in ſyon ⁊ caminus
in hierl'm. De quo nimirū igne alios
inflāmat vt erudiat. alios incendit vt
exurat. Quos cū ſuccenderit etiā om
ne fundamentū eoꝝ diripit. Sup qd̄
itaqꝫ fundamentuꝫ ſi quis edificaue
rit ligna: ſtipula: fenū: ſtagnū: ⁊ plum
bum detrimentū ſui patietur qꝛ vnuſ
quiſqꝫ opus ignis ꝓbabit. Et tūc fun
damenta eius ſubruunt quando inte
gra ⁊ vera fides a corde prauis ⁊ per
uerſis operibꝫ deſtruitur. Et quia iā

talia in nobis cernimus non neceſſe ē oculū deflectere cū ꝓpheta ſuꝑ iudeoꝝ miſerias verbū ꝓbabilius nūc interpretetur nr̄as deflere calamitates qn̄ ignis cōcupiſcētiarū nr̄aꝝ ſuccenſus eſt qn̄ vt dixi vniuerſos pene vorax flāma inſidiarū ac ſeditionū deuaſtat Qn̄ in diuinis reb⁊ ⁊ facultatibꝰ deo collatis. babylonis olla ſuccenſa a facie aq̄lonis atq꞉ fornax chaldeorum ſeptuplū ſuccenſa cūcta diripit. ⁊ ſuccendit quoſcunq꞉ reperit de chaldeis Nā ſicut ꝑdiſceſſores nr̄i ſuccenſi fuere diuini amoris igne q̄ hec deo dedere vt ſanctaꝫ xp̄i eccleſiam ſuis ditare ſumptib⁊ ita ꝓbantur ſuccenſi alieno ab igne q̄ modo ea deuorāt ⁊ diripiūt Pauperū quidem diripiūt patrimoniū. ⁊ ideo homicidiarū iure ei pectuntur. Qm̄ teſte ſcriptura q̄ tollant ſubſtantiā eoꝝ. quaſi qui mactat in conſpectu patris filiū. Unde valde timēdum eſt ꝙ furor iſte ceſſare nō debeat donec compleatur ira indignationis dei ⁊ deuorauit etiam regni fundamēta. ¶ Tropologice ꝟo qđ cuncta fundamenta hypocritarū ſeu hereticorū deuorentur ab igne furoris dei. nulli dubium eo ꝙ in mēte eoꝝ iam ignis ardeat indignationis. et completus ſit furor domini ſuper eos. Unde iob Uidi ſtultum inquit fixa radice. ſed ſtatim maledixi pulchritudini eius. Quid igitur ſceleſtius q̄ꝫ hypocritarum ſtulticia eſſe probatur: qui cum ſuis videantur quaſi ſanctis operib⁊ firmatiſatq꞉ ſtare acſi firmati radice initio quoq꞉ ſui decoris vel pulchritudinis ſuarum virtutum maledicti habentur. ⁊ reprobi coram deo quoꝝ corda vanis flāmant̄ laudib⁊ ⁊ adulantiū concremant̄ fauorib⁊. Pro q̄bus omnib⁊ q̄ꝫ bene ſequitur.

LAMECH

Non crederent reges terre. ⁊ vniuerſi habitatores orbis qđ ingrederetur hoſtis ⁊ inimicus portas hieruſalem.

Uerum ſm̄ litterā q̄ꝫdiu hec ciuitas vallata fuit auxilio dei et munita p̄ſidio angeloꝝ: qn̄ fuit in ea iudicium ⁊ iuſticia qn̄ virtutū replebatur bonis nullus regū tibi habitator orbis credere poterat ꝙ ingrederet̄ hoſtis aut inimicus i ea. quia cōfortauerat dn̄s ſeras portarū eiꝰ ⁊ poſuerat fines eiꝰ pacē. Cum autē ipſi auerſi ſunt ab eo cuiꝰ beneficio muniebant̄. receſſit ab eis om̄e dei p̄ſidiū ⁊ facti ſunt int̄ hoſtes p̄da ¶ Sicuti ⁊ nr̄a nūc eccl̄ia iuxta myſticos ſenſus hinc inde ab hoſtibus diripitur (vt ita loquar) q̄s vnq̄ꝫ crederet vel quis vnq̄ꝫ cogitare potuiſſet. ꝙ accidere tale aliquid potuiſſet noſtris in partib⁊. qđ tranſcurſo tempore omnes accidiſſe conſpeximus. doluimꝰ ac defleuimꝰ. ⁊ valde pertimuimus. Unde et adhuc hodie non minus ꝑtimeſcimus vt pirate diuerſis admodū collecte ex familijs paraſiorum attingerent fines: eccleſiaſq꞉ xp̄i igne hincinde cremarent circa litus. Quis vnq̄ꝫ queſo crederet ꝙ latrones ꝓmiſcue gentis vnq̄ꝫ talia auderent vl' q̄s eſtimare potuiſſet quod tam glorioſum regnū tamq꞉ vnitum ⁊ latiſſiſſimū tam populoſum et firmiſſimū taliū hominū humare vel fedare ſordibus deberetur. ⁊ non dico hi ꝙ cenſum plurimū aſportare ⁊ predas diripere vel captiuos tranſduce

re verum quis credere potuiſſet ꝙ tã
viliſſimi noſtros adire fines auderẽt
Fateor em̄ vt eſtimo non longe retro
ꝙ nullus ex regibꝫ terre iſta cogitaret
neqꝫ vllus habitator noſtri orbis au⸗
dire potuiſſet ꝙ pariſius noſtrũ ho⸗
ſtis intraret. Propterea hoc in loco.
⁊ ſi nõ eſt qđ exponaꝫ. eſt tamẽ qđ de
fleam ⁊ plangã. qm̄ vt ſequẽs vſus.

MEM

Propter pctã põpu
li hec omnia conti
gere. et propter iniq̃ta⸗
tes ſacerdotũ ⁊ pncipũ.
Hincinde tanta crebreſcunt mala qꝫ
peruertere longe iamdiu in medio eo
rum (noſtrũ vt ita dicam) iudicia iu⸗
ſtoruꝫ et ſanguis ſanguinem tetigit.
Quo cuncti polluti. iam ſuis cuncta
repleuerũt dolis ⁊ fraudibꝫ. Unde hi
verſus lamẽtis potius ſunt exponen
di ⁊ fletibꝫ qꝫ vllis ſententiarũ eloquijs
referendi. Neqꝫ triplicitas ſenſuũ req̃
renda. cũ vnus ſit omniũ noſtrum ca
ſus ⁊ ruina. Idcirco dolor cordis in
talibꝫ vlulatus ⁊ gemitus ẽ requiren
dus vt cũ ꝓpheta noſtra que geſſimꝰ
mala deflere poſſimꝰ. qm̄ iam vibrat
dei gladius. ⁊ pendet in ceruicibꝫ no⸗
ſtris. iam ſecuris ad radices arboruꝫ
poſita eſt quia infructuoſa eſt mens
noſtra. Ergo deſeuit gladius barba⸗
roꝝ euaginatus ex vagina dñi: ⁊ mi⸗
ſeri nos torpentes viuimꝰ inter tam
imania barbaroꝝ mala. inter tã cru⸗
delium ciuiũ bella: inter diripientiuꝫ
predas: inter ſeditiones et fraudes.
Sꝫ cottidie ad maiora in ardeſcimꝰ
ſcelerum mala. Propter quod quaſi
de nobis vox plangentis ꝓphete ſeq̃r.

NUN

Errauerunt ceci in
plateis polluti ſan
guine. Cumqꝫ ingredi
non poſſunt inquit te⸗
nuere lacinias ſuas.
Patet ſenſus qꝛ ſcribe ⁊ phariſei ceci
errauere in plateis ſuis. ⁊ quãdo ſan
guinis cruẽtabanẗ humane effuſio⸗
nibus: fortaſſis putare preſſi abſtine
bant ſe ab ingreſſu templi ⁊ quia effu
dere in medio hieruſalẽ ſanguinẽ iu⸗
ſtorum polluti. per plateã incedentes
abſtinebant ſe a templo nõ ſua lugen⸗
tes peccata ſed adplaudẽtes ſibi per
plateas laſciuientes ibant. Errabant
auteꝫ vt ceci eſtimantes qđ eos talis
purgaret tẽporis dilatio. ſolũmodo
ſi a templo ſe cohiberent. de ſe iactan
tes quaſi fortia queqꝫ geſtorum ope⸗
ra haberent. Et vt humilitas mõſtra
retur cumqꝫ ingredi nõ poſſent. tenue
re lacinias ſuas. Lacinie em̄ ſũt pan⸗
ni veſtimentoꝝ. vel ſincinni ciſſarum
quibꝫ induti quaſi ceci ſe inuicẽ ſequẽ
tes tenebãt. vt alter eorum alteri iun⸗
geretur. quatinus ſub hac falſa humi⸗
litate ſacerdotes qui effuderant ſan⸗
guinem iuſtorum ⁊ ꝓphete populo ſa
tiſfacerent. ¶ Unde noſtra hieruſaleꝫ
habundantius luget cum propheta
ſacerdotes ſuos ⁊ doctores qui in me
dio eccleſiarũ dei effundunt ſanguinẽ
iuſtorum. qui vtiqꝫ iuſti eſſe poſſent.
niſi ex negligentia eorum deperiſſent
Unde dominus per Ezechielem. Ex
ſi non adnunciaueris inquit impio
omnes iniquitates eius. ſanguinem

eius de manu tua requirã. vt qđ igit̄ ſanguis impij de manu ſacerdotis requirit̄. niſi quia ipſius culpa ſanguis eius pctĩ ſcʒ vſqʒ ad mortẽ funditur etiã ꝛ nõnunqʒ q̃ videbant̄ iuſti eoꝛuʒ exẽplis ꝛ doctrina p̄uitatis ad terraʒ vſqʒ veniũt. ꝛ pctis ꝓfuſius ſanguine polluti ꝑimunt̄. Qui ꝑfecto ſacerdotes ꝛ ꝓphete ceci errauere ĩ plateis dũ ita tam ꝛ ſpacioſam p̄ſentis ſeculi vitã adp̄hendẽtes anguſtã ex euãgelio noluere ingredi viã. que ducit ad templũ celeſtis patrie. Immo polluti ſuoꝛuʒ inq̃namẽtis delictoꝝ. nec ipſi introire nec alios ꝑmiſere itrare. ꝛ h̄ ẽ qđ ait

Sanguinem iuſtoꝛum effudere in medio eius.

Id eſt in medio eccleſie q̃ vera eſt hieruſalẽ ꝛ eſt mater oĩm noſtrũ. In cuiꝰ nimirũ medio ceci errantes iuſtoꝛuʒ effunderent ſanguinẽ qñ ſuis prauis vite exẽplis eos ad peccandũ ꝓcliuiꝰ inuitant ꝛ ſceleſtius effundunt. Qui cũ ad aliud veri dei tẽpluʒ ingredi iã ſuis polluti cõtagijs. nequeunt lacinias ſuas. id eſt diſciſſam ꝛ delacerataʒ vetuſtatis ſue vitã. q̄ſi ceci oberrãtes. Tenẽt in inuicẽ laci lacinias ſuas ſacerdotes xp̄i. vetuſtã videlicet ꝛ contaminatã vitã. vel cõꝓbet̄ illud ex euãgelio. quaſi cecus ceco ducatũ p̄beat. ambo in foueã cadunt. Et hoc ẽ quod deplorat ꝓpheta ĩmo electoꝝ omniũ choꝛus. maxime nũc in tp̄e qñ ſic oẽs cecati latã et ſpacioſam viã ambulãt ꝛ tenẽt adinuicẽ lacinias ſuas polluti ſanguine. nec valent apprehendere vias vite neqʒ ſe a ſuis explicare viaꝝ anfractib9. Tenẽt igit̄ lacinias ſuas ad inuicẽ vti ceci ſe ſequẽtes. quia ducem xp̄i ſequi nolunt. ꝛ ideo vetuſtate delictoꝝ veſtiti diſciſſam ꝛ diſruptã vitã ſectantur. ¶ Sed ꝛ hereticoꝝ deplorat cecitatẽ qui relinquẽtes rectuʒ ſcripturarũ tramitẽ: catholicãqʒ fidei regulã: latitudinem erroꝛis delegere polluti ſanguine eoꝝ: quoꝝ ſuis erroribus aĩas ꝑimunt deceptoꝝ. Qui iã catholicã nequeũt introire quia nolunt eccleſiã tenẽt lacinias ſuas in inuicẽ diſciſſiones videlicet ſcripturarũ vel dilate rõnes: q̄ſi ipſi ſua diſrũpere fraude. ¶ Sic itaqʒ ꝛ v̄tutũ choꝛꝰ moralit̄ ꝯmiſſa prudẽtia populoſitas ciuꝰ int9 ceca ambulat. Ambulant ſiqͥdẽ a ꝑetit9 vani vt ceci in plateis q: carent luce q̃ xp̄s eſt. Et dũ viã eundẽqʒ xp̄m tenere nequeũt dũ extra ſe ſemꝑ ob vani fauoꝛis grãm ſe diffundunt tenẽt in inuicẽ lacinias vetuſtat' ſue ꝛ explere vias virtutũ nequeũt qm̃ vetuſtate vicioꝛũ veſtiunt̄. Dũ polluta eoꝝ mens ꝛ ꝯſcientia platearũ ſemꝑ vane laudis ampliſſima ſectatur. De quibus bene ſubditur.

SAMECH

r Ecedite polluti clamauere. Recedite abite. Nolite tangere. Iurgati quippe ſunt et cõmoti dixere inter gẽtes non addet vltra vt habitet in eis.

Foꝛtaſſis ergo p̄ exaggerationẽ ꝓpheta Iudeoꝝ imaniſſima deflet ſcelera in tantũ vt ſic intus ꝛ peccatis fuerint deturpati q̄tinus hoſtes eoꝝ ꝛ aduerſarij poꝛtas hieruſalẽ inſpirare igreſſi abhoꝛruerint ꝛ clamauerint eis exꝓbrando. Recedite viis polluti crimi,

nibus. Recedite a ſanctuario dei vſi
multis ꝛ immenſis fedati delictoꝛuꝫ
ↄtagijs. Ac deide ſceleſti iudei atꝫ ho
ſtes coꝝ qđ egerint ꝓpheta lugendo
infert. Jurgati quippe ſint inquit ꝛ cō
moti ad iurgia. iſti ṽo ad lachꝛimas
ꝛ cōtritionē coꝛdis. Jlli magis mag̃
qꝫ obpꝛobꝛia inferrēt ꝛ blaſphemias
iſti ad luctū ꝛ ↄfeſſiōꝫ dire calamitat̃

Et dixerūt inter gentes nō addet vltra vt habitet in eis deus eoꝛum

Advtrūqꝫ igit̃ inter gentes referri po
teſt vt ſit ſenſus ꝙ illis captiuitatis
hec dixerint inter gētes: aut certe nō
addet vltra inter gentes vt habitet in
eis: inter quas etiā deū verū ꝛ viuum
deſerentes ydola coluere. Sꝫ et ipſi
vt ſequens verſus inſinuat quia faci-
es dn̄i diuiſit eos fortaſſis inter ſe iur
gati ſunt: vt pollluti ſanguine delicto
rū eiſdē ſimili mō pollutis clamaue-
rint recedite. vti mos eſt coꝝ qui vo-
lunt iuſti videri ꝛ aſpernant̃ ceteros.
Vñ ꝛ iurgiū inter eos q̄ſepe cōtinge
re ſolet ¶ Qđ ꝛ eccl'ia xp̄i cū ꝓpheta ta
lia inter membꝛa ſua cernens q̄ſi ꝓfa
nos luget. Jllos ſiqdē qꝛ ceci ꝛ pollu
ti ingredi nequeūt dei viui eccl'iam et
ſacris ꝑticipari myſterijs forte ſb̄ pe-
nitentia redacti. Jſtos ṽo cū ſint ꝛ ip
ſi polluti: q̄ſi ꝓ zelo dei qꝛ ceteros aſp
nantes deſpiciūt. Cū ḡ tales iuſti ap-
petunt videri. q̄ necdū in apto depre-
hendi queūt: ꝛ ad alios q̄ iā aut lapſi
ſunt et coꝛrecti: aut labunt̃ adhuc in
manifeſto ꝛ delinquūt. erecto deſpici
unt ſupcilio ꝛ obiurgūt q̄d aliud age
re vident̃ q̄ꝫ clamare illis ac dicere: re
cedite a nobis ꝛ a ſacramentis dei q̄-
bus nos iure fruimur recedite: ꝛ ha-
bite ad eos quoꝝ cōſoꝛtes eſtis noli-
te tāgere ſancta dei his q̄ indigni eſt̃
Que nimirū iurgia inter nos ꝛ ipſi
q̄ſepe ſentimur. dum q̄dam inflatis
ſuis delitiſcentes occultant fraudibꝯ
Et dum ſanctioꝛes ſemꝑ appetunt vi-
deri: nō ſolū quoſdā publice dep̄hen-
ſus et cōfeſſos deſpiciūt: verū etiā ſan
ctioꝛes derogant q̄ſi peſtes eccl'ie ꝛ cō
rodunt. Qui ꝑfecto cottidie q̄d alios
q̄ꝫ clamant omnes immundos eē et
pollutos. ſolūmō vt ſe iuſtos eſſe cō-
mendent ꝛ exp̄robꝛant ceteros. De q̄
forte clamoꝛe apl's. Omnis ira inq̄t ꝛ
indignatio: clamoꝛ ꝛ blaſphemia tol
lat̃ a vobis cum omni malicia. Quo
niā talis clamoꝛ ñ niſi aut ab ira aut
ab indignatōne coꝛdis de ſupcilio ſu
perbie certe aut ex aliqua malicia ↄna
ſcit̃. Et iđ q̄ꝫ pulchꝛe ait. cū om̄i mali-
cia tollat̃ a vobis. Quia quotienſcun
qꝫ alios deſpicim⁹ aut ſubſannamus
aut abicim⁹ aut noſmet iuſtificamur
ꝛ alios ex ſupcilio ſupbie rep̄hēdim⁹
clamoꝛē blaſphemie inferim⁹, ꝓpter q̄
ea apl's inquit cum om̄i malicia tol-
lat̃ a vobis. Alioq̄n qū ꝓximos nr̄os
coꝛrigim⁹ aut rep̄hendim⁹: aut expro
bꝛam⁹ foꝛis: niſi pri⁹ int⁹ a nob om̄is
tollat̃ malicia ad amoꝛē facim⁹. Vñ
q̄ſepe lites int̃ ꝓximos ꝛ iurgia fiūt
qꝛ nōnulle increpatōes eoꝝ et coꝛre-
ptiones malicie praue inuectōis ꝛ nō
ex amoꝛe caſte dilectionis cū diſcreti
one veniūt. Jdeo ꝛ ſignant̃ ait. iurga
ti ſunt ꝛ cōmoti. Siquidē ꝛ cōmoti:
qꝛ iurgati qꝛ cōmoti. Alioq̄n ñ cōmo
uerent̃ niſi iurgati prius int⁹ eēnt in
animo: neqꝫ in inuicem iurgarentur
niſi ꝛ prius cōmoti eēnt. Cōmoti q̄p-
pe ſunt quia in eo non ſteterūt q̄ ſemꝑ
idem eſt ꝛ iurgati qꝛ pacem pri⁹ ami
ſere ac dilectionis amoꝛē. ¶ Propte-

rea ꝛ de talib⁹ recte inť gentes dꝛ. nõ
addet vltra vt habitet i eis de⁹. Qm̃
vbi pax ꝛ cõcordia nõ eſt: de⁹ eſſe non
poteſt. qꝛ fact⁹ eſt in pace locus eius.
ꝛ habitatio eius in ſecula ſacre cõtem
plationis. inť gentes nanqꝫ ꝓpť nos
ſicut ait apľs: qꝛ nomen dei blaſphe-
mať. Talis qͥppe eſſe ſceleratoꝝ infla
tio talia ſupboꝝ iurgia. taliſqꝫ in inui
cem deſpectatio ꝛ abiectio reprobboꝝ
Hereticoꝝ qͥꝫ cõtra catholicã fidem
maxime donat iſtaꝝ: ꝛ eorũ q̄ catar-
ros ſe vocant. Hec vox eſt: q̄ dicũt re
cedite a nobis qm̃ ex om̃ib⁹ nos mũ-
di ſum⁹: vos aũt polluti recedite ꝛ ab
ite nolite nos tangere ne forte a vo-
bis coinquinemur. Sꝫ ꝛ ipſi heretici
inter ſe iurgati ſũt. dũ diuerſis ſe im-
pugnant hereſib⁹: cõmoti ꝟo qꝛ in re
cta fide ſtare noluere. Mouerũt qͥdẽ
pedes ab oriente donec venirẽt in cã-
po cõfuſionis ſue. id eſt babel vbi tur
rẽ ſupbie cõſtruẽtes: diuiſionẽ merue
re ꝑcipere linguarum. Qua ex cauſa
aperte ſequitur

PHE

F Acies dñi diuiſit
eos non addet vt
reſpiciat eos

Et iõ ſatis ꝯgrue: qꝛ ꝛ ipſa ſic ſequiť.
Facies ſacerdotũ nõ eruberũt imo in
ſacerdotib⁹ ſuis deũ cõtempſere. Ac
ꝓpterea qꝛ in eis faciẽ dñi nõ ſũt reue-
riti. Diuiſit eos ipſa facies dñi. vt de
reciprocatiõe vindictã exciperent ſue
dãnatõis. Nã ſicut in pš caniť. qꝛ nõ
timuere ꝑfidi iudei extendit manũ ſu
am in retribuẽdo Sꝫ nec ſic cũ mľtis
pn⁹ corrigerenť anguſtiarũ flagellis
cõuerſi ſunt vt xp̃m ex lege repromiſ-
ſum ſuſciperent: immo ꝯtaminauere
teſtamentũ ei⁹: cũ eũ q̄ teſtamẽto legi
ad ſecľm ꝓnunciatus fuerat repulere
Et iõ qꝛ repulere eũ: neqꝫ facies eru-
bere ſacerdotũ ꝛ ꝓphetaꝝ: merito di-
uiſi ſť ab ira vult⁹ ei⁹. ꝛ hoc eſt dicere
Facies dñi diuiſit eos. Illos aũt ab
ira vult⁹ ſui ciuitate ad vltimũ euerſa
diuiſit qñ partẽ eoꝝ in ꝑfidia reliqͥt.
ponens eos cũ infidelib⁹ ac diſꝑſit in
oĩa regna terraꝝ. Partem ꝟo vt ſcri
ptura teſtať ad fidẽ ſuã xp̃us recepit.
Eadem qͥppe ẽ facies dei q̄ et vult⁹: ſꝫ
ira q̄ in vultu aut facie ſepe demõſtra
tur: diuiſit eos qm̃ mitiſſimũ deũ ad
iracundiã ꝓuocauere qñ de maľ acti-
bus ſuis penitudinẽ cordis recipere
noluere. ¶ Ceterũ xp̃i eccľia plangit
eos inremediabiliť q̄ timorẽ dei a ſe
reicientes facies ſacerdotũ infra ean
dẽ eccľiaꝫ nõ erubeſcũt qꝛ iã eoꝝ excre
ſcentib⁹ culpis: facies dñi ꝛ ira vult⁹
ei⁹ diuiſit eos ab eis q̄ ꝑciti ꝛ ꝑdeſti
nati ſũt ad vitã. nõ addat vt reſpiciat
eos. ¶ Et notãdũ qꝛ terribile ſit ſacer
dotes xp̃i cõtemnere coráqꝫ facie eoꝝ
nõ reuereri: neqꝫ illis monẽtib⁹ a ma
lis actib⁹ ceſſare: qᷣ eſt eoꝝ facies ñ
erubeſcere. Vñ idẽ ꝑ ſe dñs de ipſis.
Qui vos audit inqͥt me audit ꝛ q̄ vos
ſpernit me ſpernit. Sane nõ audire:
nõ obedire eſt: nõ obedire ꝟo ſpnere.
Porro ſpernere nõ erubeſcere eſt. Ac
ꝓpterea valde horrendũ eſt qᷣ inferť:
Nec addat vt reſpiciat eos. qꝛ q̄s nõ
reſpiciat niſi cõuertunť vtiqꝫ damnã
tur qm̃ facies domini diuiſit eos a ſã
ctis ſuis. Hinc quoqꝫ ne diuiſus eẽt
petrus ab ira vultus eius reſpexit eũ
dominus. Et quia ille reſpexit cõuer-
ſus idē: fleuit amare: ſicqꝫ receptus
in corpore meruit audire. petre amas
me paſce oues meas. Unde vel mini

ſtri intelligant: q̃ʒ terribile ſit facies ſa
cerdotum aut quos vice chriſti ſuſce/
perũt nõ erubeſcere: ne forte offenſus
dominus non addat vt conuertantꝛ ꝛ
reſpiciat eos. Jam em̃ huiuſcemodi
diuiſio. quid aliud inſinuat niſi qḋ in
illa extremi examinis iudicatione fu
turũ eſt quando diuidentur perfidi ꝛ
ſcelerati a ſanctis ꝛ fidelibus iuſtis.
Quãdo arſure palee ſegregabuntur
ab ira vultus dei: a granis tritici. vt
triticum colligatꝛ in horreum dei. pa/
lee vo tradentur igni inextinguibili.
Qḋ autẽ dꝛ qꝛ facies dei diuiſit eos
qd eſt aliud dicere niſi qꝛ ira dei ſegre
gauit eos a bonis ꝛ iuſtis atqꝫ electꝭ
dei. Jta q̃ꝑ vel facies ꝓ vindicta po
niꝛ quoniã idẽ dñs cum tranq̃llitate
iudicat omnia: eo ꝙ facies eius incõ
mutabiliter: cuncta iudicat ac diſpo/
nit: ꝛ placide queqꝫ decernit. Sꝫ q̃a
facies cõtempſere ſacerdotũ nec miſer
ti ſũt ſenũ. recte facies dñi diuiſit eos
¶ Et notandũ ꝙ ſupra eoſdẽ ſacerdo
tes q̃ſi homicidas plãxerit ita dicẽs.
Propter peccã ꝓphetaꝝ ꝛ iniquitates
ſacerdotũ eiꝰ hoſtis ꝛ inimicꝰ ingreſ
ſus eſt in hierl'm. Ex quo patet q̃ʒuis
mali ſint ꝙ non ſint contemnendi. ſꝫ
in eis venerandus eſt ille ꝛ colendus
cuius ſunt ſacerdotes ꝛ in cuius no/
mine ac perſona veniũt. Et ſi ipſi qui
dem oberrant ceci in plateis ac pollu
ti ſanguine: non ideo ſunt a populo
conculcandi ꝛ eorum officium mox ſi
ne preiudicio condemnandũ. Quoni
am hinc iurgia naſcuntur ꝛ deſpectio
chriſtiane religionis. Hinc indigna/
tio ꝛ clamor. hinc blaſphemie ꝛ con/
temptus. Quod prior verſus ſatꝭ do
lens defleuit: cum dicerent hi clamã/
tes: recedite polluti: recedite: abite et
nolite tangere. Conſtat igitur quod
vbi noſtra religio ſic confunditur: ibi
dei deſeuit ira ꝛ nullus ordo ſeruatur
Quando hinc inde dextra leuaqꝫ iſti
ſe adplaudũt ypocritaꝝ ſub ſpecie il/
li aut publicis ſe polluunt criminibꝰ:
aut ſe male delitescũt ſub ignauia cor
poris. Qui omnes q̃ʒſepe iurgantur
ad inuicem: qm̃ facies dñi diuiſit eos
a ſanctis ꝛ fidelibꝫ etiam ſi inter eos
verſari corpore videantꝛ. Jnterea ꝛ he
reticorum diuerſitas deſignatꝛ: qui ſe
ſuis ad inuicẽ impugnant errorũ fal/
ſitatibus eo ꝙ iam ꝓpter penam pec/
cati damnati recipere nolunt ſanam
doctrinã xp̃i. Diuiſi ſunt ab inuicem
ꝓpter ꝓprietatẽ praue adinuentionis
ꝛ ideo nec ſibi nec vlli catholicoꝝ poſ
ſunt conuenire. Unde facies eorũ q̃
ſanam confitentur doctrinã minime
erubeſcunt neqꝫ miſerentꝛ ſenum. Ta
libus em̃ quia vindicta dei ꝓpter pe/
nam peccati diuiſit: nõ minus ab in/
uicẽ inter ſe q̃ʒ ꝛ omnibꝰ orthodoxis
non addit vltra vt miſereatur neqꝫ vt
reſpiciat: ſicuti nec Cayn: fratricidaꝝ
neqꝫ munera eius reſpexiſſe dꝛ. Quo
rũ oĩm vtiqꝫ iurgia: cõmouere eos de
ſtatu recte fidei ꝛ ad vana q̃libꝫ vt ſu
perbe ſaperẽt pepulere ꝓ q̃bꝫ adhuc
vox plangentis ꝓphete apte ſequitur.

AIN

C Um adhuc ſubſi/
ſteremus defece/
runt oculi noſtri ad au/
xilium noſtrum vanum
Cum reſpiceremꝰ atten
ti ad gentem que ſalua/
re non poterat

Hoc quippe loco ſm hiſtoriã miſere gentis deplorat ꝓpheta errorẽ ꝙ magis auxiliũ egypti ⁊ pharaonis q̃ꝫ dei expetierint. Qui cũ adhuc ſubſiſtere viderent̃ iam pene cõſumpti erant: et oculi eoꝝ ad eos reſpicientes tabefacti: reſpicientes ad gentẽ q̃ nec ſe nec eos ſaluare poterat. Qđ ſatis idẽ hieremias longe ſupra latius explanat. ⁊ ſi nõ hoc in hoc illud acrius atqꝫ immanius deplorat. ¶ Sic itaqꝫ ⁊ eorũ vox eſt infra eccl'iam plangentis qui ſe longe diu vanis demulcent ſpebus ⁊ ſeculi occupant̃ actibꝫ. Qui cum tacti fuerint mortis infirmitate aut temptatione aliq̃ inueniunt ſe nõ ſolũ nudos verũ etiã cecos ita gementes Cũ adhuc ſubſiſterem⁹ defecere oculi noſtri ad auxiliũ nr̃m vanũ. Adhuc ḡ ſubſiſtit quodãmõ q̃ſq̃s in carne poſitus fidẽ quãuis ſine opibꝫ rectam tenet. Sed cũ vana ſectat̃ ſeculi aliq̃ tractat⁹ moleſtia inuenit oculos defeciſſe ſuos quos ad caduca et labentia ſeculi defixerat: vanũqꝫ auxiliũ queſiſſe, qꝛ quanto intentõẽ cordis ad ea poſuerat obtinenda tanto ad interno lumine intus ⁊ gratie emarcuit. Unde bene ad ſe reuerſus gemẽs ꝓbat vanũ fuiſſe ad qđ querendũ oculos defixerat: ⁊ qꝛ ſepe ob cõcupiſcentiã rerũ adquiſitarũ totã ſpem ſuã in diuitibꝫ ſeculi: ⁊ potentioribus ſe cõmittunt: vt ꝑ eos obtineant ardenti⁹ q̃ ambiunt ꝙ̃ pre ſequit̃. Cum reſpicerem⁹ attenti ad gentẽ q̃ ſaluare non poterat. De qua profecto gente id eſt diuitib⁹ apoſtolus. Ululate inq̈t miſeri ⁊ plorate ſuꝑ miſerijs que aduenient vobis. Ad quos cum attendit̃ ⁊ ſperatur in eis auxilium ſalutis qđ niſi miſeriarum luctus eueniet: cũ nec ſe nec alios ſaluare poſſunt. Maledictus (inquit ꝓpheta) omnis qui ſpem ſuã ponit in homine: ⁊ ponit carnem brachiũ ſuũ. vt a dño recedat cor eius. Qđ ſatis etiam ⁊ hereticos congrue accipitur ⁊ de his qui eoꝝ vanũ auxilium requirũt qm̃ oculi eoꝝ vana ſcrutantes et falſa ſcripturarũ eloquia: magis magiſqꝫ tabeſcunt ac deficiunt: ⁊ cũ eos eoꝝ auditorũ diligenti⁹ intendũt ad gentem que ſaluare nõ poteſt oculos inuanũ leuant. Qua ꝓpt̃ adhuc vox dolentiũ ac gementiũ eoꝝ ex ꝑſona recte ſequitur.

SADE

I Lubricauere veſtigia noſtra in itinere platearũ noſtrarũ appropinquauit finis noſter cõpleti dies noſtri: qꝛ venit finis noſter

Nulli dubiũ ꝙ hec lamẽta iudeis cõgruant: qñ ſub articulo mortis ſua ſinguli reuoluebant geſtoꝝ facta. Sed ⁊ ꝓpheta omniũ eoꝝ in ſe aſſumit fletus ⁊ lamenta ꝙ tam amara ⁊ inſperata captiuitatis mala exigentibꝫ culpis: gentis ſue ſubito cõtigerint. ¶ Qđ ſi min⁹ etiam eccl'ia xp̄i iure plangit: quando eos q̃ latam ⁊ ſpacioſam ſeculi viã arripiunt aſpicim⁹. Plãgit ei eccl'ia eoꝝ laſciuiã q̃ lubricã vicioꝝ ſectant̃ viã: q̃ needũ ſupra petrã q̃ xp̄s eſt rectos figere greſſus. Pro quib⁹ lugẽs ita gemit: lubricauere veſtigia noſtra: in itinere platearum noſtraꝝ Alioquin niſi platearum itinera queſiſſent: pedes a recto non lubricaſſent Unde dominus. Exi cito inq̈t in pla

teas: ⁊ vicos ciuitatis. paupes ac de/
biles compelle intrare: vt impleat̄ do
mus mea. Ex q̄ patꝫ ſenſus: q̄ adhuc
latam ⁊ ſpacioſaꝫ tenent viā. Añ ocu/
los intantū iudicis: ꝙ foris ⁊ ſi corpo
re intro videant̄: extra domū q̄ xpi eſt
eccl'ia laſciuientes lubricant. Lubrica
ſunt eñ itinera platearum: ⁊ ꝑclíua.
Jdcirco dauid gratulabundus canit
Statuit inq̄t ſupra petrā pedes me/
os: ⁊ direxit greſſus meos. Et alibi.
Qui perfecit pedes meos tanq̄ȝ cer/
uoꝝ: ⁊ ſup excelſa ſtatuit. ¶ Ceterū la
ta plateaꝝ via fecilenta: plena luto et
ſordibꝫ: in qua q̄ ambulat: nō abſqꝫ la
pſu ruine ſue gradit̄. Hi vo quoꝝ ſu
pra petrā ſolidant̄ pedes: recto calle
viarū ambulant: tanq̄ȝ pedes ceruo/
rū: nulla ſerpentiū venena timent. dū
ſemp ad ardua ⁊ excelſa feſtināt. No
runt eñ lubrica vitare veſtigia: ⁊ non
in incerto diuitiarū vel labentia ſecu/
li. ſpem vllā habere. immo ſe beatos
cū ꝓpheta exiſtimant: eo ꝙ vanitates
nō adtēdūt: neqꝫ ſectant̄ iſanias ſtul/
toꝝ falſas. Qui cū ꝓuidere nolunt q̄ȝ
cito labant̄ q̄ diligunt: ſubito adpro/
pinquaſſe finē vite gemunt: dū inſpi/
rate falſa fuiſſe ſentiunt que tenuerūt
Hinc eſt qd̄ formidoloſi⁹ lugent ad/
propinquauit finis nr̄: ꝯpleti dies no
ſtri: q: venit finis noſter. Nō eñ ſem/
per completō in bono ponit̄ ſicuti ha
bes: q: necdū completa ſunt peccata
amorreoꝝ. Quoꝝ cōpletio finis fuit
eorum q̄ compleuerat: atqꝫ extermi/
nū vel ⁊ iſtoꝝ quoꝝ ex perſona ꝓphe
ta talia contigiſſe amarius luget. Cō
pleti nanqꝫ dies plangunt̄: que cōple
uerant illi ſcelera: ⁊ menſurā patrum
ſuorum. Qui nimirū dies peccandi.
completi fuerint. venit finis. Prius
ſiquidē adpropinquat q̄ȝdiu ſecuris
ad radicem poſita ſuſpenſa in manu
pendet. Cū vo completa fuerint ſcele
ra delictorum. cōplent̄ dies q: venit
finis eterne retributionis. Jnterea ⁊
hereticoꝝ vox eſt qñ ſero intellexerūt
q: lubrica in ſcripturis ſacris eorum
veſtigia fuerint ⁊ q̄ȝ latā arripiunt vi
am. dū nolunt regulas catholicorū
patrū tenere neqꝫ viam q̄ xpus eſt re
ctis greſſibꝫ ambulare. ſed vnuſquiſ/
qꝫ eoꝝ eaſdem ſcripturas dei a recto
deflectere: ⁊ ad ſue ꝑuerſitatis veniaſ
latius diffundere. Et dum nec pꝛefini
tos patrum terminos: neqꝫ tritā ſcri
pturarū ſemitam volunt incedere. lu
bricauere veſtigia eoꝝ in itinere pla/
tearū. quia amplam ⁊ latinioſam ſe/
ctati ſunt diſputationis ſue doctrinā
Non dico ſcripturarū ſanctarū. verū
etiam philoſophoꝝ corrūpere cloq̄a
Jdcirco lubrica tenentes: decidere in
mortem. ⁊ venit finis cum om̄i confu
ſione atqꝫ ꝑditione ſue domnationis
Hinc ſequitur.

COPH

V Elociores fuerūt
perſecutores no/
ſtri aquilis celi. Super
montes perſecuti ſunt
nos: in deſerto inſidia/
ti ſunt nobis.

Hec yperbolice dicta ſunt de iudeis.
ſicuti ionathas ⁊ ſaul. velociores aq̄/
lis fuiſſe in threnis dauid laudantur
¶ Ceterum quia ꝓpheta omnium la/
menta: perſonas ⁊ voces in ſe (vt dixi
mus) adſumit: plangit perſecutōnes
eccleſie. Cuius itaqꝫ perſecutores ve

lociores aquilis celi iure plāguntur
quia immundi ſpiritus ad delacerā/
dum ⁊ deuorandum velociores ſan/
ctis predicatoribus ſūt:ſue fraudis
nequicia:⁊ agilitate nature. Habet
nāq͡ʒ eccleſia aquilas ſuas ſibi ad ob
ſequiū electas. De quibus in euange
lio dominus. Ubi fuerit corpus inq̄t
ibi congregabunť aquile. Quia vbi
paſſio chriſti celebrať ⁊ corp⁹ immo/
latur noſtre ſalutis ibi aquile celi ad/
gregantur:quaſi ad eſcam ⁊ adueni/
unt vt de morte carnis eius vitam ⁊
refectionem perpetue ſatietatis. Ex
quo profecto luget ꝓpheta. luget ⁊ ec/
cleſia chriſti:q2 velociores ſūt hoſtes
noſtri ſcilicet erre poteſtates ⁊ immū
di ſpiritus:eo ꝙ nulla poteſtas ſuper
terrā ſit que valeat eis cōparari. Un/
de poteſtas eorum ⁊ violata ſceleri/
tas perſequendi deploratur:quando
nō dico per ſuos:verū etiam per ſeip/
ſos:velocius circūeunt ac deſeuiunt.
querentes ab eccleſia: diripere violē/
ter quos deuorent. Super montes ꝑ
ſecuti ſunt nos quoq͡ʒ: quia dum ad
altiora eccleſiaſtici ordinis culmina
extollim⁹:acrius eos ad ꝑſequendoſ
nos excitamus: ⁊ licet ſuper ſpecula
apoſtolice celſitudis poſiti: quaſi in
monte videantur. Nō ideo ſecuri eſſe
debemus quia eos fortius perſequū
tur quos ad hoc ſuper montes eleua
tos viderunt:vt ceteros diligenti⁹ in/
ſpiciant:⁊ ad culmina virtutū ꝑducāt
In deſerto inq̄t inſidiati ſunt nobis.
Per deſertum nanq͡ʒ eorum vita deſi
gnať:qui aut ſub monaſtica degunt
diſciplina:aut anachoreticā lōge diu
probati ducunt vitam. Hi duo in ec/
cleſia ordines agonizando contra in
uiſibiles inſtantius decertāt hoſtes:
⁊ ideo contra eos Otius atq͡ʒ forti/
us bella perſequendo mouent. Illos
ſiquidem in manifeſto quaſi ſup mō/
tes debellando. iſtos ṽo remotiores
ducentibus vitam inſidiando. Quia
profecto vtriq͡ʒ celi aquile dicunť. q̄a
celeſtia ſectantur ⁊ ardua. S͡ʒ qđ gra
uius plangendum velociores q̄ʒ ſepe
illis hoſtes inueniunť ad decipiēdū.
q̄ʒ hi ad predicanduʒ certe aut ad re/
luctandum. Unde ⁊ cum ꝓpheta chri
ſti interdum plorat eccleſia ꝙ velocio
res ſint hoſtes eius ⁊ aduerſarij ele/
ctis ſcīs qui iam calcatis omnib⁹ ter
renis celeſtia incolunt. ita vt interdū
plures decipiāt:nō debet ex plebeio or/
dine verū ⁊ ex ipſis qui aut paſtores
ſunt:aut perfecte quietis elegere vitā
Ex quo longe ſupra idem ꝓpheta val
de plorat dicens Grex ꝑditus factus
eſt popul⁹ meus. paſtores eoꝝ ſedu/
xerunt eos feceruntq͡ʒ vagari in mon
tibus de monte in colle tranſierūt ob
liti ſunt cubilis ſui. Ubi non ſolū he/
reticorum plangit ſeductionem: verū
⁊ eorum qui in eccleſia malis ſuis ex/
emplis animas decipiunt ſubditorū
Quas tranſire faciunt de monte ad
collem dum ꝑ faſtū ſupbie obtinere
nituntť dignitates rerū ⁊ potentiā ſe/
cularis glorie. Tranſeunt ḡ ⁊ heretici
de monte ad collē:qn̄ de vna aliū in/
ſiliūt prauitatis ſue doctrinā. Sem/
per quidē vagi ⁊ nunq̄ʒ ſtabiles. Pro
pterea ⁊ grex domini perditus eſt. q2
idem q̄ʒ ſepe in diſputādo velociores
ſunt aquilis celi ſcilicet eccleſie docto
ribus ⁊ rectoribus plebis quos perſe
quunť ſuper montes: ſuper doctrinā
ſcilicet apoſtoloꝝ ⁊ ſanctorum omni
um electoꝝ. Illis ṽo qui remotiores
vite ſectanť ocium inſidianť fraudi/
bus ⁊ decipiunt calliditatis ſue elo/
quijs. Quos omnes ſub vno lamen/

to recte xp̄i deplorat eccleſia: qꝛ in his omnibꝰ infirmant̃: ꝛ ſub huiuſcemodi preſtigijs quaſi alarū auiū prepedit̃ remigijs. Hinc eſt ꝙ tantis vrgemur malis: nō minus in occulto q̄ʒ ꝛ in aperto. Siquidē in occulto inſidie vigent, in aperto v̄o contra xp̄i athletas perſecutio ſuper montes ſeuit, vt eos perimat: ꝛ plebeʒ deinceps illis deiectos crudeliꝰ ſternat. Hinc quoqʒ dominus ꝑ ꝓphetam. Percutiam paſtorem ꝛ diſpergent̃ oues gregis. Quo percuſſo ap̄li omnes fugere Et inde eſt quod ſequitur,

RES

ſ Piritus oris noſtri xp̄us dn̄s captꝰ eſt in peccatis nr̄is cui diximꝰ in gentibus ſub vmbra tua viuemꝰ.

Hoc nanqʒ iudei de ioſia dictum accipiunt: ꝙ iuſtiſſimus rex nō ſuis ſed populi peccatis captꝰ ſit in morteʒ in quo totam ſpem ſuā poſuerant. etiaʒ ſi in gentibꝫ deueniſſent. Sed ſuꝑ eū nō ſtare videt̃ hinc ſenſus q̄m ipe nec ſpūs oris eoꝝ fuit. nec in vmbra eius demū in gentibꝫ tranſlati viuere potuiſſent: immo d̄ xp̄o velint nolint accipiendum: ꝙ ſpūs oris nr̄i xp̄s dn̄s captꝰ ſit in pc̄tis nr̄is. Ex quo manifeſte nō minꝰ diuinitas eiꝰ: q̄ʒ ꝛ hūanitas ſub vna eadēqʒ ꝑſona capta deſignat̃. Spūs inq̄t oris nr̄i xp̄s ihūs Nā cū dicit. ſpūs oris nr̄i: eiꝰ diuinitas declarat̃ Cū v̄o xp̄s dn̄s manifeſte humanitas exprimit̃. Quia recte ſpūs deꝰ tota trinitas intelligit̃: q̄ʒ ꝓis hoc in loco ſolūmō patris verbū accipiat. Vn̄ Moyſes in deuteronomio. Prope eſt inq̄t v̄bum in ore tuo ꝛ in corde tuo. Qđ eſt dicere. Prope eſt ſpūs oris nr̄i ꝛ cordis nr̄i deꝰ. qui om̄ia replet ꝛ continet. in quo viuimꝰ iuxta ap̄l'm mouemur ꝛ ſumꝰ. ꝛ ideo ſctūs dauid ſupplicando cū trinitatē vellet diſtinguere i ꝑſonis. ſpm̄ rectū inq̄t innoua in viſceribꝫ meis. Ex q̄ filius deſignat̃: ꝛ ſpm̄ ſctm̄ tuū ne auferas a me. Cum ꝑſona ſctiſpūs aperit̃ Ex aūt ad vltimū. ſpū principali ſe cōfirmari exoptat: patris manifeſtatur ꝓprietas. Tamen tota trinitas deꝰ recte ſpūs p̄dicat̃. hoc v̄o in loco: ſpiritus oris noſtri xp̄s dn̄s catholice captus dicit̃: qꝛ in vna eadēqʒ ꝑſona diuinitas ſimul verbi ꝛ humanitas tenet̃. Unde iure incōprehenſibilis cōprehenſus credit̃: ꝛ incaptabilis capitur. Nec nō ꝛ alia q̄ʒplura que ſimul de deo ꝛ homine ſub vna xp̄i ꝑſona p̄dicant̃. Sʒ ſpūs oris nr̄i q̄ʒ bene xp̄s dn̄s appellat̃: qꝛ quē corde ꝑ fidē intus guſtamꝰ: ore ꝯfitemur vt ſit illud nob ad iuſticiā: iſtud v̄o ꝯfeſſiōis ad ſalutē. Oris eſt aūt intꝰ adſpirare: et reſpirare q̄tinꝰ ꝑ infuſionē gr̄e qđ intꝰ trahit̃ foris reſpiret̃ ꝯfeſſiōis ad ꝑfectū. Verūtn̄ eoꝝ iſta vox ē q̄ d̄r. ſpūs oris nr̄i xp̄s dn̄s: q̄ nihil aliud in ore habent niſi v̄bum veritatis qđ xp̄us eſt Nihil in corde: q̄m ex abundantia cordis os loquit̃. Nec ꝑ h̄ ſctōꝝ ē iſte gemitꝰ ꝛ vlulatꝰ. ſpūs oris nr̄i xp̄us dn̄s captꝰ ē in pc̄tis nr̄is qꝛ idē ꝓ oībꝫ captꝰ ꝛ mortuꝰ ē. vt oim̄ pc̄tā deleret. Nō eni ꝓ ſuis qꝛ nll'a habuit veſtigia delictoꝝ ſʒ ꝓ nr̄is ꝛ in nr̄is tentꝰ ē peccatis q̄tinꝰ ea deleret: ꝛ auferret cirographū qđ aduerſū nos erat delictorū. Neqʒ credēdū ꝙ tal' tātuſqʒ ꝓpheta de ſpū iſto aereo dicat: aut flatu queʒ

ex aere intra nos trahimus: cum ad/
ſpirando eum ꝑcipimus vel cum re/
ſpirando rurſus reddimꝰ ſed de ſpiri
tu q̄ deus verbū eſt: quē credimꝰ cor
de ad iuſticiam: ore autē confitemur
ad ſalutem. Alioquin flatus oris no
ſtri aut ſpiritꝰ iſte aereus: nec domi/
nus nec xp̄us eſt: neqꝫ capit̄ aut tenet̄
eum reddit̄: non dico pro peccatis. ve/
rum nec pro vllis vſibus. Neqꝫ de q̄/
libet alio accipi poteſt. niſi de eo qui
in duabus ſubſtantijs vnus eſt xp̄us
Ac per hoc ſpiritus oris noſtri ſcilicet
verbum patris ⁊ homo xp̄us domi/
nus. vnus idemqꝫ eſt deus q̄ captus
eſt ꝓ peccatis omniū. Cui recte dixi/
mus: in vmbra tua viuemus in gen/
tibus. Propterea ⁊ nosipſi etiam cuꝫ
ꝓpheta expectantes promiſſe adopti
onis gratiā infra noſmet gemimus
atqꝫ dicimus ſpiritus oris noſtri cri
ſtus dominus captus eſt in peccatis
noſtris. ⁊ tunc ſane hoc digne cuꝫ ni/
hil aliud in corde aut in ore geſtamꝰ.
ſed totum qđ infra interiorē hominē
traicimus aut ipſe aut ex ipſo eſt: ⁊ qđ
ore proferimꝰ de ipſo ⁊ ad ipſum eſt.
Sic quippe interior homo viuificatꝰ
paſcitur. ſicqꝫ animatus cōtinuatim
renouat̄. Viuificatus ꝟo cottidie in
eo in quo eſt ⁊ qui in eo eſt enutritur
atqꝫ ꝑ fidem intus foriſue xp̄s ample
ctitur ⁊ profert̄: ⁊ ſicut flatꝰ iſte aereꝰ
ex eo habet qđ capit̄ atqueꝫ reſpirat
rurſus exterior homo viuificatus vt
aſpiraret̄: ita ⁊ noſter homo interior
Neceſſe hꝫ ꝑ fidem ſpm̄ deū intus in
corde ſuſcipere ⁊ habere quatinus ab
eo ⁊ ꝑ eum atqꝫ in ipſo poſſit viuere.
viuendo ꝟo votis omnibꝫ ad eum re
ſpirare atqꝫ ſuā queqꝫ intima in euꝫ
⁊ coram eo effundere. Qui profecto
talis apte poteſt dicere ſpiritꝰ oris no
ſtri xp̄s dn̄s captus eſt in peccatis no/
ſtris Captus eſt ꝗ̄ in peccatis noſtris
vt peccata a nobis expelleret. ſeqꝫ in/
tromitteremꝰ: vt nos deus ſpiritus in
tus poſſeſſos viuificaret. viuificatos
ꝟo ſemper poſſideret. Quatinꝰ nos
a ſe in ſe: ad ſeipſum reſpirare conce/
deret. Quo deniqꝫ ſpiritu intus re/
creati dicamus cum propheta in vm
bra tua viuemus in gentibus quoni
am ipſe eſt expectatio gentiū ⁊ ſalua/
tor earum. Ipſe eſt ſemen Abrahe in
quo benedicent̄ omnes gentes terre.
Cui profecto ꝓpheta bene corde dixe/
rat ⁊ ore confeſſus fuerat: in vmbra
tua viuemus in gentibꝫ: quoniā ipſe
venturus in carne erat chriſtus domi
nus: quoniā gentes regem ⁊ deum ſu
ſceptur̄e: ſub eius vmbra deinceps ſal
uate: cū ſanctis requieſcerent Et hoc
eſt dicere. Sub vmbra tua viuemus
in gentibꝫ: nō de p̄ſenti aut p̄terito: ſꝫ
de futuro: q̄ſi diceret. Quia tūc melꝰ
cū eis gētibꝫ viuemus: cum ipſe adue
nerit repromiſſus ſpiritus oris no/
ſtri xp̄us dominus qui captus eſt in
peccatis noſtris in quibꝰ mortui era
mus ⁊ viuificauerit mortalia corpo/
ra noſtra per inhabitantem ſpirituꝫ
eius in nobis: ⁊ tulerit quod aduer/
ſum nos eſt cirographū peccati. Un/
de alibi dauid. Sub vmbra alarum
tuarum protege me. a facie impiorū
qui me afflixerunt. Senſerat enim
ardores concupiſcentiarum ⁊ eſtu
vratus libidinis. ⁊ ideo ſub vmbra
alarum dei ſe ꝓtegi exoptat: quatinꝰ
a flamma tam dire cxuſtiōis inleſus
refleſcat. Hinc quoqꝫ ⁊ beate Marie
repromittitur. virtus altiſſimi obum/
brabit tibi, ne vllis concupiſcentiarū

moribꝰ vaporaret. vt aduſtionē incen
dij ſentiret. que de ſpūſancto cōceptu
ra erat. Captus eñ xp̄s dñs cū dicit
caro eiꝰ nihil aliud q̄ȝ vmbra fuit. q̄m
ſub vmbra paſſionis ſue nos ꝓtexit. ⁊
ſub vmbra corporis ſui nos ſaluabit.
Quid igit putas quantū nobis apta
cōferre poterit claritas ṽtutis eius. ⁊
ſol iuſticie cū refulſerit. ſi tm̄ contulit
humilitas carnis ⁊ exinanitio diuine
maieſtatis. Per vmbrā nāqȝ lepra cu
rata eſt. ⁊ ꝑ fimbriā dñice veſtis illiꝰ
femine ſtetit ſanguis. Per vmbrā q̄ȝ
eū vidimꝰ qñ nō habebat ſpēȝ neqȝ de
corē. Caro q̄ppe eiꝰ vt diximꝰ vmbra
fuit que noſtrarū refrigerauit eſtus cu
piditatū q̄ reſtrinxit ignes libidinum
q̄ auaricie diuerſarūqȝ paſſionū incē
dam tēperauit. ⁊ quid dicā de vmbra
dñi ſub qua viuimꝰ inter gētes. ⁊ quā
gentes ſperaſſe legimus. qñ ⁊ apoſto
loꝝ vmbra ſanabat egrotos. viuifica
bat languidos. veniebāt etem̄ petro
offerebant infirmi. quo tranſeuntis
apl̄i vmbra reddebat ſanitati. Unde
caro dñi q̄d aliud q̄ȝ vmbra fuit. De
qua profecto carne ꝓpheta dicit. Ecce
dñs ſedit ſup nubem leuē. ⁊ veniet in
egyptū. Sed ⁊ nubes leuis ⁊ lucida
obumbrabat apl̄s ne ſol iniquitatis
eos exureret. Sub cuius nimirū vm
bra qđ futurū ꝓpheta denūciabat iam
viuimꝰ in gentibꝰ ⁊ requieſcimus ſub
vmbra ꝓtectionis eius. Nam idē ꝓ-
pheta in vmbra eum videbat q̄ȝuis in
ſpiritu. cū adhuc fides ꝑma hec de eo
gentibus nunciabat ſed nunc totum
inluminat mundū q̄ȝuis adhuc eum
per ſui corporis q̄ eſt eccleſia dei viui
vmbrā videmꝰ. Nonduȝ eñ facie ad
faciē: quia nulli eiꝰ corporis oculi di-
uinitatis poſſunt recipere fulgorē. et
ideo q̄ſi ſub vmbra cottidie totū ꝓte-
gi orbe terrarū. et nos in gentibꝰ ſpe
viua regeneratos q̄ſi ſub vmbra viue
re cōcedit. Nullū eñ remediū erat nⁱ-
ſi in aduētu dñi nr̄i ieſu xp̄i. q̄ ſolis de
ſperatis poſſit afferrre medicinam.
¶ Uñ ⁊ ſup̄ ſub coph lr̄a q̄ſi cōcluſus
aiebat. hoc quippe coph lr̄a ſonare dr̄.
Appropinquit eñ xp̄s noſtrū. cōpleti
ſunt dies nr̄i. quia venit finis nr̄. Hec
nāqȝ concluſio deſperationē afferret.
niſi aduētus dñi nos reuelaret. Unde
idē in ſpū recreatꝰ. Spūs inquit oris
nr̄i ante faciē noſtrā xp̄s dñs cōphen-
ſus ē in pctis nr̄is. ¶ Et notandū qđ
ois lamēti itentio ad hūc decucurrit
finē. in quo totiꝰ meroris ac doloris
finis iponit. ac deinceps in ſequētibꝰ
verſibꝰ q̄ſi biuiū demonſtrat. Qm̄ ce
leſtis ⁊ reempta hierl'm dextrā tenet.
eadem ṽo de ſanguinibꝰ pctōꝝ fedata
lauā petit. Uñ huic ve futuruȝ iminet
ab hierl'm ṽo xp̄s dñs omnē lachry-
mā abſterget. Qm̄ crux dñi tribunal
iudicii fuiſſe ꝓbatur. Dū vnꝰ eoꝝ qui
hincinde pepēderat. ꝑ fidē aſſumitur
Alter blaſphemio dānatꝰ in interitu
eterna mortis relinq̄tur. Qua pēden
tem corā oculis ꝑ fidē recipe contēpſit
vitā. Nā qđ dicit captus ē p̄teritū po-
ſuit. qđ futurū erat in ore oim̄ coꝝ q̄
in diuinis repromiſſionibꝰ ꝓ futuris
p̄terita poſuere. Eſt itaqȝ ⁊ in hoc eiu-
latu nimia ſequētis diſcretio lamenti
q̄ ſctōꝝ oim̄ luctꝰ terminat. ⁊ gaudiū
poſt merores ⁊ triſticiā incipit. In il-
lis ṽo duobꝰ lamenti ṽſibꝰ a gaudio
ve vltimū inchoat qđ nullo t̄minat
doloris accruciatꝰ remedio. Uñ ſeqt

SIN

S Aude ⁊ letare filia
edom que habitas

in terra ad te quoq ꝑue niet calix inebriaberis atq nudaberis.

Inimicos ſemꝑ fuiſſe hieroſolymis. nõ dico edom verũetiã oĩs gentes ꝑ circuitũ. Nemo q̄s lr̃as aut ꝓphetas legit dubitat. Et ideo quia ꝯtra dñm cõtraq eius auxiliũ. hic exultãdo de malis q̄ acciderãt letati ſunt. Digne q̄ſi de reciprocatõe ꝑcipere vindictã furoris dñi. Inebriat edom de vino ex q̄ omnes gentes ſupra bibere ⁊ ex poculo illo babylonis aureo. ¶ Propterea dr̄ ad te vſq ꝑueniet calix inebriaberis ⁊ nudaberis. Quia hec dicit dñs ecce q̄bꝫ non erat iudiciũ vt biberent calicẽ. bibentes bibẽt. ⁊ ad vltimũ ciuitates eiꝰ inq̄t erũt in ſolitudines ſempiternas. ⁊ a voce ruine eius cõmota ẽ oĩs terra. Que oĩa licet completa ſint in ꝑilla vaſtatione gladij babylonis. ⁊ rurſus babylon ipſa exterminata in ira furoris dei tñ meliꝰ de illo vltimi iudicij die cuncta accipiuntur qñ poſt vindictã ſolitudo ſempiterna ſequet. Et ideo nõ minꝰ plãctꝰ iſte cõtra babylonẽ vnũ eſt qd̄ ſignificat. Nã ab initio ſeculi due tantũmodo colliguntur ciuitates ⁊ edificantur. Quarũ vna hierlm. altera vo edom aut babylon. vna earũ q̄ plangit cum ꝓpheta ⁊ dolet dũ parturit. Altera vo q̄ neſcit in q̄buſdã ſuoꝝ cur plangant. Siq̄dẽ vnã earũ xp̄s edificat. altera vo diabolus q̄ ſepe in ꝓphetis nabuchodonoſor vocat. ⁊ babylon illa eſt ciuitas ꝑditoꝝ que inebriat oẽm t̄rã vino iniq̄tatis ſue. De q̄ idem ꝓpheta calix aureꝰ inq̄t babylon in manu dñi inebriãs oẽm terrã. de vino furoris eꝰ bibere oẽs gentes. De q̄ nimiꝝ calicis vino. etiã edõ potata plãgit. Et ideo ꝯtra eũ nõ mẽtis vox ſed ꝑ hironiã inſultãtis ꝓfert. vel ꝯtradicẽtis. q nũq gaudere debeat. Neq letari. ad quã i fine tantꝰ furor dñi ꝑuenerit. Edom nãq ſanguinolentꝰ vel rufus interpretatur. Ille eſt igit ſanguinolentꝰ atq hiſpidus ꝓplꝰs qui q̄ carnis ſunt ſectatur ⁊ ꝓ pñtis vite inlecebris. redẽptionis et̃ne ꝑdidit ꝑmogenita. Hinc ẽ qd̄ dr̄ q̄ habitas in terra. Aliq̃n niſi in terrenis actibꝫ mentẽ poſuiſſet. nec quaq inebriat aureo illo babylonis poculo. neq ſuis nudaret vtutũ indumẽtis ¶ At vo ierlm q̄ ſurſum ẽ mat electoꝝ dei. Nõ in t̄ra ſed in celis habitat vbi ſe totã trãſpoſuit ſicut paulus aiebat. Nr̃a aũt cõuerſatio in celis eſt et que ſurſum ſunt ſapite non que ſuꝑ terrã. Pertimeſcebat eñi illud qd̄ iohãnes in apocalipſi ait. Ue ve habitãtibus in t̄ra q2 deſcẽdit diabolus ad vos in ira furoris dei. Propterea auditores ſuos monebat q̄ ſurſum ſunt ſapite. Sed edom qd̄ elegit habitare in terra. totã ſcꝫ vitã ſuã in terrenis ⁊ cruẽtis pctõꝝ opꝰ bꝫ ſordidari. lꝫ inꝑſentiarũ videat gaudere ⁊ letari paulopoſt aureo iã inebriata babylonis poculo ex ira furoris dei nudabitur. Nec imerito: q̄ magis decreuit (nõ dico in terra ſimplr̃ conuerſari) verũ vt q̄dã codices habent in t̄ra hus. Hus q̄ꝫ cõſiliator interpretatur. nõ ille vtiq qui conſilij angelus dicit. ſed ille qui verſantibꝫ in terra. ꝑuerſa contra deũ cõſecutus eſt dare cõſilia. Nã et edom etiã terrenus interpretatur. Unde nec imerito per edom illi deſignãtur. qui nõ celeſtia ſed terrena ſemꝑ ſectantur aſtutia decepti ⁊ conſilio diaboli. ad quos vſq calix ille aureus perueniet. quo cuncte inebriantur gentes et nu

dantur gratia. Unde ſequitur.

TAV

COmpleta ē iniq̃tas tua filia ſyon. nō addet vltra vt trāſmigret te. viſitabit iniquitatem tuā filia edom. diſcooperiet peccata tua.

Hec nãq; iuxta litteram vtriſq; contigiſſe videtur. Sed meli⁹ general'r de omnib⁹ accipiēdū. q̄ in vltimo magni diei examine vt recipiat vnuſquiſq; ꝓut geſſit iudicandi ſunt. Syon quidem vt de merore tranſeat ad gaudiū ⁊ leticiā ſempiternā. Edom vō rubricata ſanguine delictoꝝ viſitanda eſt: vt ſupplicia recia perpetue vltionis. Hec nãq; ſunt vt diximus que ab initio cōſtruunt̄. Quarū vna hoc loco ſyon vocatur. Altera vō edom. Sed ſyon dicit̄ etiā per eſaiā ꝓphetā qḋ completa ſit malicia quia dimiſſa eſt iniq̃tas illi⁹. Scḋm qḋ dauid ait. Beati quoꝝ remiſſe ſunt iniq̃tates ⁊ quoꝝ tecta ſunt peccata. hinc ē ſane ⁊ hoc loco qḋ ait. Completa eſt iniq̃tas tua filia ſyon. Cōpleta quidē quia remiſſa Unde in remiſſione ſcelerꝝ completa malicia. id eſt finita p̄dicatur: quia in p̄ſentiarū ſuſcepit duplicia de manu domini. Ex quo ſatis leta repromiſſio mox ſubiungitur.

Non addet vltra vt trāſmigret te.

Quia finito iudicio cū iniquitas ceſſauerit ad requiē. deinceps nulla erit īmutatio neq; tranſmigratio de virtute ad vicium. de beatitudine ⁊ gaudio ad merorē. de gloria ad ſupplicium. contrario ſuper edom viſitabit iniq̃tates eius dñs. nō vt remittat ſed vt puniat. neq; vt relaxet. quia ꝑmanſere in eiſdem ſed vt condēnet quib⁹ dicturus eſt. Ite maledicti in ignē eternum qui paratus eſt diabolo ⁊ angelis eius. Unde ſequitur.

Diſcooꝑiet peccata tua

Quoꝝ igitur peccata tecta nō fuerint ⁊ iniquitates remiſſe. ꝑ miſericordiā viſitabit eas dñs. tūc vt puniat ⁊ aperta fiant. Quia ꝓfecto patebūt omnia in futura preuaricatoꝝ crimina ⁊ remiſſa erūt ac deleta eoꝝ qui p̄ſciti et predeſtinati ſunt ad vitam facinora. Recte igitur ibidem eoꝝ diſcooperiūtur ſcelera. qui hic ea detegere ⁊ manifeſtare noluerūt ad penitentiā. Illorum vō qui ſua confitentur ꝑ lamenta ⁊ gemitū. penitus in eis non erunt que appareant omnino. quia deleta et remiſſa erūt que per culpā delinquentes ꝯtraxerant. hec ſi quidē ſigna ſunt futuri examinis. Ad qḋ omnia decurrere diuini eloquij p̄conia. Quod per Tau litterā bene ſignificant̄. ¶ Tau itaq; ſigna interp̄tatur. Propterea ⁊ hec lamēta ſub eadē lr̄a tali concluſione determinant̄. Ad hoc q̄ppe metuentib⁹ ſe xp̄s dedit ſignificatōes ⁊ ſigna vt fugerent a facie archus. Sed quia p̄uidere nolunt iuſtū eſt vt eo durius feriantur. quo a facie archus extenti fugere neglexerint. Libeat in calce tanti lamenti altius attollere vt videre ſimul queat mens. q̄ꝫ p̄celſo hieremias in culmine celi aſcēderint. vn̄ cōtēplādo dilatato corde tanta q̄ſi in paleſtra hui⁹ ſeculi agonizantiū diſcrimina vidit. ita vt nūc ad oēs generaliter

oculū mētis extēdat nūc ad ſingulos
Nunc iudeoꝝ caſus defleat ⁊ ruinas
nūc eccleſie lugeat detrimēta. ¶ Sed
⁊ moꝝ vniuſcuiuſqꝫ aīe deplorat im
probitates ⁊ dire captiuitatis eius cū
lachrymis depinguit diſpēdia. Nūc
gloriā ⁊ ſoliū cōruet hierl'm. atqꝫ ſiml'
oīum electoꝝ dei. Nūc miſere ſerui
tutis eoꝝ q̄ iugo excruciant aduerſa
rioꝝ ⁊ cū omni dolore cordis cōme
morat. Uerū ⁊ ipſam eccleſiā nunc lu
gientē ſe non ſuos introducit. Uertit
ergo planct⁹ ei⁹ interdū ad menia ciui
tatis ⁊ ornamēta virtutū. interdū vo
ad ſacerdotes ⁊ ad optimates plebis
ꝙ eoꝝ ex culpis nō min⁹ ipſi q̄ꝫ ⁊ grex
capti ſunt atqꝫ vincti. cū omni fedita
te pctī leto iniq̄tatꝭ. Necnō ⁊ ad par
uulos ⁊ lactantes ſermo dirigitur ge
mētis eo ꝙ fame ſitiqꝫ extabuerint dū
nullus in plebe doctor egregi⁹ inuenī
tur. Uirgines q̄ꝫ ei⁹ ⁊ cōtinētes ſqua
lide deplorant: qꝛ in eis ad inediā ver
bi dei null⁹ viror: nulla pulchritudo
vult⁹ vel venuſt⁹ decor eis: eo ꝙ egreſ
ſus ſit a filia ſyō oīs decor ei⁹. Quid
plura nulla eſt vexatio. nullus caſus
aīe. nullaqꝫ ſcelerū aut aduerſarioꝝ
afflictio intus foriſve quā nō defleat
⁊ cōnumeret. Nulla boni ꝓuatio quā
nō retexet. meſtus nō min⁹ in genere
q̄ꝫ ⁊ in ſpecie. Et ſicut nōnullas orna
menta virtutū que nō admiſerint. hi
ꝑ partes, ita nulla eſt memoris ac do
loris q̄bꝫ nō moueat vox lamentatio
nis et lachrymarū fluenta. Et dū va
rias intromittit tā vulgi q̄ꝫ et nobiliū
ꝑſonas. varijs mouetur fletibꝫ ⁊ ino
uantur ꝑ ſingulas ꝑſonas ⁊ afflictio
nes fletuū incitamēta. Et ſicut ē nul
lus pſentis vite reatus q̄ illi nō dereli
querit. ita nec vlli flet⁹ q̄bꝫ iſte non in
gemuerit. Ad vltimū ꝓ eiſdē nr̄is rea
tibus deū ⁊ dn̄m captū et paſſum in
carne inſinuat. nec ſic tn̄ oēs de morte
rediſſe imaniſſime dolens deplorat.
quapropter eoꝝ ad extremū q̄ audie
rint ⁊ cōuerſi fuerint cōplerā malitiā
⁊ iniq̄tates ꝓnūciās. gaudet ꝙ vltra
nō addat eos vt affligat dn̄s. neqꝫ vt
trāſmigret de firmitate ſue vtutis ſe
dere ſicut angeli ī celo. vt cū xp̄o ſine
fine regnabūt. Eoꝝ vo q̄ inuit⁹ ⁊ ſce
leribꝫ vitā finierint. Contraqꝫ ſctōs et
electos dei ſemꝑ cōmoti ad inuidiā ⁊
fraudē egerint viſitabit iniq̄tates vt
nō reuelet ⁊ remittat ſed vt puniat et
cōdēnet ⁊ diſcooꝑiat atqꝫ detegat oīa
pctā eoꝝ. ¶ Uñ prudēs lector diligen
ter ꝑpende a ꝓncipio lamēti hui⁹ qḋ
ꝓmiſi qꝛ in ſcṗturis ſacris nō niſi la
mētationes ⁊ carmen atqꝫ inueniunt
quoꝝ triū impſentiarū lamētatōnes
valent: in illa vero eterne vite patria
carmina hymnidicis angeloꝝ vocibꝫ
⁊ ſctōꝝ oim cū iubilo exultatōis erūt
Hinc rogo adhibeant in hac noſtra
ꝑegrinatione lamētatōnes ⁊ lachry
me q̄tinus illinc in carminibꝫ deū lau
dare poſſim⁹ cū ſctis. At vo qḋ hic ꝑ
ſentis vite gaudiū ⁊ leticia extulerint
ad inania. Illuc ve ꝑpetuū erit quorū
iniq̄tates viſitabunt in ea furoris dei
nō vt finiant. ⁊ luct⁹ ceſſet vt requieſcāt
ſed acrius vltio vt innouet. ⁊ punian
tur eoꝝ ſine fine delicta q̄ hic ſine fine
peccare decreuere ſi licuiſſet.

Explicit in lamenta tionibus Paſcaſij Ratberti. Liber quartus.

Incipit prologus li/bri Quinti.

(q) Uintus igitur liber non eadem lege eſt
editus qua premiſi: ſed
eorū cōcluſio in hoc vno
recapitulat̄: lege rethoꝝ q̄ ſub epylo/
go in fine concludūt ꝛ determinant
ac dinumerant ſingulas res breuiter
quas attigerant. Habent hoc remini
ſcendi cauſa: dū res diſperſas ac dif/
fuſas vno in loco q̄ſi ſub aſpectu ſubij
ciunt cōquerendo vt indignationē vl'
clementiā moueant pij iudicis. Cle/
mentiā ſcȝ in ſe aut in ſuos: indignati
onem vo cōtra hoſtes. Quatinus iu
dex grauiꝰ odio cōcitet̄ ꝛ offenſam cō
trahat. ex his rebus q̄ pſonis ꝛ nego
cijs ſunt adtribute. Ad hoc q̄ppe ma/
xime cōqueſtio valet: ꝛ miam iudicis
imploret: ꝛ auditoris animū mitē ac
miſericordē faciat. Cuiꝰ itaqꝫ primꝰ
locꝰ eſt ꝑ quē q̄b᷒ in bonis fuerint: et
nūc ꝑ quē quib᷒ in malis ſint cū dicit̄
memento vl' recordare q̄d factū ſit no
bis: vel q̄d acciderit. hereditas inq̄t
noſtra verſa eſt ad alienos. Deplorat
igit̄ corā clementiſſimo iudice oīa eo
rum incōmoda: reſqꝫ turpes ꝛ humi
les ſibi accidiſſe: ꝛ oīa q̄ſi ante oculoſ
ſingillatim adponit vt videant̄ q̄ pre
ter ſpem eis cōtigiſſe dolet. ꝛ ad ſum/
mas miſerias deuoluto ſe ſuoſqꝫ cō/
memorat more vt dixi oratorū. Und̄
ſi bene ꝑpendit̄ magis inuenies ex no
ſtris eaſdeȝ loquendi artes ꝓgreſſas
quā ex eoruȝ diſciplinis noſtros talia
mutuaſſe. Que melius ꝑ ſingula in/
ſpicias verba: ſi intentionē ꝛ affectuȝ
ꝓphete cōſideres: q̄ celſa in ſpiritu le/
uatꝰ arce: nō ſuas ſuorūqꝫ tantūmo/
do deflet: quā etiā ꝓphetali gratia ſin
guloꝝ ſingulas ꝛ que oīm ſunt mor/
taliū q̄ſi ſub ſuoꝝ ſpecie deplorat rui
nas. hoc q̄ppe diſtare videt̄ inter peni
tentes ꝛ lamentantes: q̄m ſunt vtriſ/
qꝫ triſtes lachrime cōmunes. Penitē
teſ vo ꝓ ſuis rogāt petis aut ꝓ exceſſi
bus alioꝝ vt dn̄s delicta ignoſcat de
linquentiū ne puniat errata maloruȝ
cū iudicat. Lamentantes ħ ſunt q̄ pie
tatis intuitu ceſſamenta deflent ciui/
tatū ruinas excidia patrie depopula
tiones ꝛ vaſtitates: necnō ꝛ interituȝ
ſuoꝝ ciuiū. Interqꝫ connumerat̄ que
iam paſſi aut certe paſſuri ſūt: varijs
cruciatib᷒ ꝛ cōtumelijs innumerꝭ. vn̄
monet aplꝰs: charitatē ꝓximi pſua/
dens. gaudere cum gaudentib᷒ flere
cum flentib᷒: ꝛ q: hic eſt fratrū ama/
tor: teſte angelo: q̄ multū orat ꝓ ꝑplo
ꝛ ꝓ ciuitate ſancta dei hieruſalem me
rito lamentationib᷒ ſuis vincit omni
um lamentantiū. lamenta ꝛ ſuis fleti
bus ꝓuocat oīes vt ſimul defleant
totius ſeculi ruinas ꝛ peccata.

Finit prologus reue/rendi domini Paſcaſij Ratberti ab/batꝭ Corbienſis in oꝛonem Jeremie

Incipit liber Quintus.

(r) Ecordare dn̄e quid acciderit nobis

Uel ſicut alij co
dices habēt. me/
mento dn̄e qd̄ factū ſit nobis. Qd̄ ſa
ne lamētū miro mō canticū hieremie
appellat̄ eiꝰ vaticinio decantatū. pre/
ſertim cū cap tiuitatē gentis ſue ꝛ per
plurimas deploret quas eis babylo/

nicus tyrann⁹ ingeſſit. Vn̄ cōſtat q᷑ꝛ
lamenta carmina recte poſſint dici qꝛ
in p̄ſentiarū ſicut nulla ſine miſerijs
plena ſūt gaudia: ita ſine lament/ vix
aut nulla inueniunt᷑ cantica. Idcirco
recte canticū hoc lamentationib9 vlti
mis iunxit: dn̄i poſcens clemētiā: vt
finem malis imponeret. Qꝺ tn̄ mo
naſticus vſus bn̄ inuenit pſalmorū
more eū decantare debere. Quis can
tici vocabulū ab eodē accipere nullis
p̄noret titul' debere. Qm̄ ſolūmō can
tica in illa celeſti ſyon decent. lamēta
tiones vo in hac noſtra pegrinatōne
atqꝫ carmina fletib9 pmiſcent᷑: vbi et
mala planguntur: ꝛ in ſpe gaudia cū
fide celebrantur. Nam cum dicit

Recordare dn̄e ꝛ vi
de quid acciderit nobis
intuere ꝛ reſpice obpro
brium noſtrum

Barbarā hyſtorice captiuitatē deflet
miſeriaſqꝫ q̄s ptulit gens illa ingerit
aſpectib9 creatoris. Plus tn̄ q̄ꝫ retho
rica diſciplina oi ex pte ꝓpha ſentētiaꝫ
ſuā temperat. Nō vt exaggeret odiū
iudicis cōtra aduerſarios ſed vt cle
mentiā imploret ꝓ ſuis facī/ ꝯcrimi
nib⁹. Vn̄ nō dixit. memēto dn̄e inimi
corū noſtroꝝ: vt ſuis factis digna ex
ſoluant: ſꝫ recordare qꝺ acciderit no
bis. Ac ſi patēter diceret Reminiſcēs
auferes mala q̄ patimur: factorib⁹ au
tem ignoras. vbi cū dicit: qꝺ accide
rit vel qꝺ factuꝫ ſit nobis: diſtinguit
mala q̄ pferim⁹ a natura qm̄ natura
lia ſunt: ſꝫ accidentia multis delicto
rum ex cauſis. Hoc quippe eſt intue
re vel reſpicere qꝺ etiā videre. Sꝫ ite
ratio orantis afflictionem vel inten
tōnem oſtendit cordis. Unde iſti ver

ſiculi cum affectu ſunt dolentis rele
gendi. Porro obprobriū eorum erat
gens tā ſancta tāqꝫ inclyta miraculis
olim p̄dicata ꝛ dei inluſtrata preſen
tia. ad tantum deueniſſe diſcriminis
exitium. dum iuſto iudicio ob imma
nitatē ſcelerū. ¶ Alit᷑ vo martyrū vox
eſſe monſtrat᷑ q penis afflicti ꝛ cruci
atib9 ſubiecti deo dicunt. Memento
dn̄e qꝺ factū ſit nobis. Dū em̄ in pre
ſentiaꝝ nō vlciſcit᷑ ꝛ patienter pati᷑ p
ſecutores ſanctoꝝ graſſari quodam
modo obliuiſcit᷑. Idcirco recordare
exhortat᷑. Sicuti ille q lachrimabilit᷑
ꝓclamabat. vſqꝫquo dn̄e obliuiſceris
me in finē. Atqꝫ iteꝝ obliuiſceris in
opie noſtre ꝛ tribulatiōis nr̄e. Cū au
tem recordatus fuerit: nos quoqꝫ a
preſſuris pſequētiū liberabit qꝛ ſolū
modo indulgentie ei⁹ liberatio erit.
Liberatio vo nr̄a vtriqꝫ vltio pſequē
tium. Sequitur

Hereditas noſtra cō
uerſa eſt ad alienos do
mus nr̄e ad extraneos

Cōnumerat mala p ptes q̄ acciderāt
quando populus tranſportantis in
captiuitatem alieni poſſiderāt terraꝫ
ꝛ q̄ fuerat hereditas populi dei facta
eſt poſſeſſio p̄datoris ac vaſtatoris.
Tangit etiā p̄rogatiuā patrū ꝛ aucto
ritatem diuine largitatis: cui⁹ obten
tu deletis gentib9 facta eſt hereditas
eoꝝ idemqꝫ popul⁹ pars ꝛ poſſeſſio
dei: quoꝝ auctoritas grauiſſima ꝛ de
fenſio hereditatis ſemp ſub cura ꝛ p
tectione dei fuit. Deinde qꝺ atrociſſi
mū eſt doloris hereditas tante pero
gatiue: non ad ſuperiores: non ad eq̄
les: neqꝫ ad qualeſcunqꝫ ſed ad alie
nos a deo atqꝫ extraneos culpis exi

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

gentibus qōqō indigniſſimum:⁊ ini/
quiſſimū eſt peruenit: ad inferiores
videlicet atꝫ ſupbiſſimos. ¶ Interea
aduerſus hereticos hec concluſio cur
rit: qui hereditatē eccīe xp̄i: aut demo
nibus aut prauis tradidere inſtitutꝫ
Unde alia interpretatio ſignanter ait.
Hereditas noſtra cōuerſa eſt alienis
⁊ domus noſtre extraneis: qꝛ q̄cquid
cōuertitur: erat q̄dem: ſed poſtea in ali/
ud cōmutatur. Ita ⁊ de ſcripturis ſa/
cris recte intelligi poteſt. q̄ ſit heredi/
tas fideliū. de qua vt dixi hec tranſla/
tio nō ait cōuerſa eſt ad alienos ſꝫ cō
uerſa eſt alienis. Illis videlicet qui a
deo facti ſunt alieni. eo ꝙ ſcriptura ſa/
cra aliīs eſt odor vite in vitam. Aliīs
odor mortis in mortem. Idcirco alie
nis conuertitur ad perfidiā. cum fideli/
bus catholice intelligentibꝫ maneat
ad ſalutē: ⁊ domꝰ noſtre extraneis vl'
peregrinis. Ex quo patet ſenſus: quic
quid exterius interiuſq; idem habuit
populus ad liquidū qd̄ ab extraneis
totum ſit poſſeſſum vl' tranſmutatū.
¶ Sed ⁊ tropologice domꝰ ſcriptura
rum: intelligentie cognoſcuntur diuine
in quibꝫ habitaculū noſtre mentis ſe/
pe firmamꝰ. Aliter enim in eiſdem ha
bitare nō poſſumꝰ: niſi ſenſibus tan/
quā ianuis patefactis: intelligentiaꝝ
latitudinem teneamus. Quas dū he
retici male ſm̄ ſue prauitatis inuen/
tionem conuertunt domus noſtre ali
enis: incolis transferuntur. Sed ⁊ ſpiri/
tales neq̄tie extranei poſſunt cōgruē/
ter intelligi. qui peruerſis cogitatio/
nibus: diuinarum ſcripturarū ſermo
nibus falſas inferūt prauitates. Nec
non domus noſtre: mentes videlicet
humane conuertuntur ad extraneos ⁊
immundos ſpiritus: cum preuarica/
tione peccati ad vicia aīas inclinat.

Quarum ſcilicet hereditas ad extra/
neos conuertitur dum per vicia im/
mundi ſpiritꝰ corda noſtra poſſident
Aliter eīm ad nos ingredi nō poſſent
qꝛ non ex natura originem poſſiden/
di ſed ex culpa ſumunt. Quā ꝓpheta
referens coram ſummo iudice miſeri
am: nō minꝰ eā contra hoſtes q̄cetiā
nr̄i ad clemētiā inuitat. Un̄ ſequitur.

P Upilli facti ſumꝰ abſq; patre ma/ tres quaſi vidue

Ubi alius interpres. orphani facti ſu
mus inquit velud nō habentes prēm
Ex quo liquet ꝙ propheta ad deum
patrem oculum intendit qui plebem
iudaicam ſibi adoptauerat in filios.
ex quo ait. Filius meus primogenitꝰ
iſrael. At vero hi facti ſunt velut non
habentes patrem: qui ſuis ex culpis:
q̄uis eum haberent per inuocatōnē
adoptionis: tamen quē irritauerant
eum malis ſuis iam non habebant
propicium per affectum pietatis. Et
ideo ſignanter ait. Sicut non habe/
mus patrem vt flectat per lamēta ob
ſecrationis paterna viſcera ad miſeri
cordiam pie recordationis.

Et matres noſtre in/ quit ſicut vidue

Matres vero ſynagoge intelligun/
tur ſeptem que principaliter in mon
tem oliueti conſtituti fuiſſe noſcuntur.
de quibus lac doctrinarū flueret vel
a quibus lex nunciaretur: ſed obſidio
nis tempore vel caldaice vaſtitatis
ſublatis filiīs deſtitute ſunt: et igni/
bus concremate: qua bene quaſi ma
tres deflet viduas et deploret. que
videlꝫ ſolebant in lege filios educare

⁊ nutrire populos. ¶ Porro ſ̄m ana gogen q̄ꝛ ſepe vox iſta xp̄i eccl'ie ꝯgruit q̄ dicit̃. facti ſum⁹ ſicut non habentes patrē quotiens in anguſtijs ⁊ tribulationibus min⁹ ei⁹ paterna pietatꝭ viſcera p̱ affectū ſentimur digne cōſolationis. Qḋ illi patenter dicere queūt qui ſui cauſa peccati patrē amiſere deum. Unde orphani ꝓculdubio facti debite plangunt q̄ꝛ propriū p̱didere genitorē. Ex quo vnus interpretū. nō habentes patrem dixit. Alter ꝟo velut nō habentes q꞉ interdū ſepe ꝓ culpis totus amittit̃: ſepe ꝟo ⁊ ſi nos ad modicū deſerit: in terris vḋ patrē nō habere videam⁹ inter p̄ſſuras p̱ſeq̄ntiū. tn̄ eū habere in celo minime dubitam⁹. Propterea velut nō habentes interdū ſum⁹. Un̄ nō abſolute dixit. nō habentes patrē: ſed velut nō habētes. Quotiens varijs vexam⁹ tribulationibꝫ vt ⁊ habeam⁹ p̱ affectū pie recordatiōis. q̄ꝛ ⁊ habere nō videamus p̱ auxiliū ſue defenſionis. Sꝫ ⁊ eccl'ie xp̄i q̄ iure matres nominant̃ ſepe p̱ſecutiōis tp̄e ſicut vidue fiūt: qn̄ a ſuis viris ſacerdotibꝫ fugientibꝫ relinquunt̃. velud etiā qn̄ in tp̄e pacꝭ ob eccleſiā ⁊ vecordiā nullā deo ꝓlē per officiū ſue p̄dicatiōis gignunt. Dum eīm aut lucra ſectātur ſeculi: aut ſuis implicant̃ flagitijs vl' ignauia ſue paſcunt̃ impericie xp̄i eccl'ie que vere matres ſunt xp̄ianorū ſicut vidue fiunt. Propterea q̄dē nō vidue q꞉ viri earū viuere vident̃: ſed q̄ſi vidue q꞉ ex ipis nullū fructū prolis deo ferunt. Quas bn̄ eoꝝ vox in eccl'ia deplorat: qui adhuc per intentionem cordis ⁊ dilectionis amorē ad deum ſuſpirant. Sed hereticorū plangit ſterilitatē q̄ꝛ iure eccl'ie q̄ſi vidue dicunt̃: q꞉ ⁊ ſi dn̄o ieſu xp̄o viro fortiſſimo ex parte iungūtur in eo quodāmō ꝯfitent̃ baptiſmū ſequunt̃ ſacras litteras legunt eccleſiaſtica ſectant̃ officia. tamen digne q̄ſi vidue deplorant̃. q꞉ nullū ex ſuis doctoribꝫ deo fructum pariūt. Qḋ bene cōcubine ille dauid deſignant ad q̄s verus dauid nr̄ in initio ingreſſus: ſꝫ nō eas ſibi pleno ⁊ maritali copulauit cōiugio ad q̄s abſalon: crudelior natus: ſub ſpecie ſathane ingreſſus adulterio eas fedauit ſue prauitatis. Unde dauid eterna damnatiōe illas infra ſuas tenebras recluſit. Qua bn̄ q̄ſi vidue planguut̃ que matres eē debuerant electoꝝ dei: ſi rectaꝝ xp̄o fidei cōſeruaſſent federa ⁊ caſta cōiugij ſacramenta. ¶ Ceterū moraliter matres noſtras. id ē matres oīm ꝟtutū recte fidem ⁊ ſpem ⁊ charitatē accipimus ex q̄b⁹ nō ſolū nos renaſcimur deo verūetiā oīs relique ꝟtutes animi generant̃. Sed cū ceperint in nobis vanitatibꝫ ſeculi viciari xp̄i q̄ꝫ charitas per quā verū ſeruat̃ connubiū ⁊ ſubſtantia (que deus eſt) in nobis. demutarit: tres iſte virtutes ſicut vidue potius q̄ꝫ vere vidue plorantur: quia ⁊ ſi videntur forinſecus verbotenus virum completi chriſtum. p̱ conſuetudinem chriſtiane religionis. iāꝫ intrinſecus amiſere virtutē boni operis generandi: ⁊ fecunditatem caſte procreationis in Chriſto: quia quicquid non eſt in fide peccatū eſt ⁊ que ſine charitate aguntur prodeſſe non poſſunt. Sequitur.

a **Quam noſtrā pecunia bibimus: ligna noſtra precio comparauimus.**

Immanitatē ꝓpheta deſcribit crudeli

tatis ⁊ afflictionez gentis ſue. inopiā
ſiquidē coꝝ atqꝫ priuationē boni in-
tantū vt aquā que gratis omnibꝫ pre-
ſtatur. etiā ſuā precio vnde cōparaue
rit. vnde mouere cū lachꝛymis indul-
gentiā pij iudicis per ſingula feſtinat
dum ea coram clemētiſſimo deploꝛat
patre. que nec vllis accidiſſe gentibus
nunqꝫ legitur ¶ Congruit aūt iſte ſen-
ſus aduerſus cupidos ſacerdotes tē-
ploꝝ dei. qui domū dei faciūt. domū
negociationis. qui ꝓpter baptiſmata
⁊ doctrinā predicationis ſue ſeū ꝓpter
criſmata donoꝝ dei lucra ſectantur ⁊
impēſiones querūt ſui queſtus. Con-
tra q̄s plebs xp̄i iure deploꝛat ⁊ plan-
git. Aquas noſtras doctrinā ſcꝫ ſcri-
pturarū ⁊ dona ſancti ſpūs in pecuni-
as accipimꝰ premioꝝ. de quibꝫ nobis
olim eſaias ꝓpheta ꝓmiſerat. ⁊ ad q̄s
nos gratis inuitauerat. Oēs ſitiētes
inquit venite ad aquas. ⁊ q̄ non habe
tis argentum ꝓperate emite. ⁊ bibite
vinum ⁊ lac abſqꝫ vlla cōmutatione.
Quas cū profecto cupidi ſacerdotes
p̄cio diſtrahūt recte plebs luget eo ꝙ
ligna ſcripturarū ſcꝫ ⁊ domoꝝ xp̄i ele
menta. q̄bus ignis cottidie ſancti ſpi-
ritus enutritur in altare dn̄i. p̄cio cō-
paranꝫ pecuniarū ⁊ oīa que nobis in
cōmune gratis data ſunt in ꝓprietatē
noſtre ſalutis crudeliter venali fiūt.
¶ Ceterū moraliter aquas ꝓprias pe
cunia bibunt qui lachꝛymarū ſuaꝝ li-
quoꝛibꝫ gemendo ſaturanꝫ. Pecunia
ſcꝫ ſcripturarū dum p̄mia eterne vite
in eiſdē ꝑpendēt ac ſupplicia. Quarū
ꝓfecto meditatione charitatez intus
nutriunt ac timorē: fitqꝫ tanto ꝓnioꝛ
animus ad dolendū. quāto amplioꝛi
fuerint inflāmatus dilectionis amo-
re: aut aculeo ob imanitate ſcelerum
confixus timoꝛis. Sicqꝫ fit vt pecu-
nia ſcripturaꝝ aquas bibamꝰ lachꝛy-
marū noſtrarū. Hinc ꝗꝫ dauid. ciba
bis nos inq̄t pane lachꝛymarū. ⁊ po-
tum dabis nobis in lachꝛymis in mē
ſura. Ligna ꝗꝫ in baculū dn̄ici ignis
p̄cio emimur. quotiēs terrenaꝝ cadu
ca ꝓſperitatibꝫ cōmutamur. Et hoc ē
aquas nr̄as pecunia bibere ſapientiā
atqꝫ ſcientiā rerū ſecularium ꝓſperitati
bus dare. Certe aut ecōtrario v̄tutes
animi interꝰ vicijs excreſcentibꝫ quaſi ꝑ
cōmutatione amittere. Sed ne vtrū
coꝝ ſine p̄cio laboris cōmutatur aut
doloꝛis. quia nullū iniuſtū lucrū ſine
iuſto dāno. neqꝫ lucrū ſanctū ſine la-
bentiū rerū diſpendio comparatur.

Ceruicibus inquit mi-nabamur laſſis non da-batur requies.

Contēptū itaqꝫ captiuoꝝ ⁊ vexatio-
nem inſinuat corā eq̄ſſimo iudice qui
ſuꝑbos diſꝑdit ⁊ exaltat hūiles. Enu
merāt aūt quō manu ſuꝑboꝝ ad deie
ctionē in ceruicibꝫ ꝑcuſſi ꝓpellabanꝫ.
vt etiā laſſi ac feſſi crudelitate hoſtili
nolentes currerēt ⁊ ſine requie laboꝛē
opis p̄ferrent. Sed ⁊ ſpiritalr̄ eccleſia
xp̄i gemit in martiribus ſuis qn̄ cola
phis ꝑcuſſi ⁊ manibꝫ ꝑſecutoꝝ in cer-
uicibꝫ vexati. multis obpꝛobꝛijs ⁊ cru
ciatibꝫ afflicti. de alia in aliā ciuitatē
paſſim fugere ſine requie cōpellaban-
tur. Vn̄ dr̄ qꝺ requies nudabanꝫ nob.
Poꝛro ꝑ minas in ceruicibꝫ oīs affli-
ctio inſinuanꝫ ⁊ diſpectio humilitatis
quā vir iuxta euāgeliū ꝑcuſſi in vnam
maxillā ⁊ ipſi vltronei alterā p̄berent
Ergo moralr̄ ꝑ ceruices ſuꝑbia nr̄a
deſignanꝫ ſicut iob ait. Poſuere ceruī-
cem ſuā ſicut ſcutū ſuperbiā ſcꝫ ſuaz in
ꝓtectionis auxiliū. ꝑ hanc quippe ſu-

perblā tanq̄ȝ in ceruicib⁹ nr̄is ferim⁹
ad laborē. vt fugamus a requie qn̄ ex
cōſciētia reat⁹ nr̄i int⁹ ꝑcutimur. qđ
deus excelſus humilia reſpicit ⁊ alta
alonge cognoſcit. Cognoſcit quidem
nō vt adprobet ſed vt feriat ⁊ cōdēnet
Et hocē dicere ceruicib⁹ minabamur
⁊ laſſis nō dabat̄ reqes quia pctis ⁊
vicijs poſt finez laboris nulla manet
requies. Ois eīm ſicut quieta ſpirita/
lis eſt vita. ſita inquieta carnalis ⁊ la
borioſa. ⁊ hinc eſt; qđ dicit̄ quia laſſis
non dabatur requies.

**E Gypto inquit de/
dim⁹ manū ⁊ aſſy/
rijs vt ſaturaremur pane**

Ubi alia interp̄tatio longe aliter ait.
Egyptus inqt dedit man⁹ aſſyrijs in
ſacietate ipſis. ¶ Hiſtorice aūt plan/
git q̄ tanta nobilitas generis p̄roga/
tiuā patrū habēs ex genere ꝓphetarū
ac patriarcharum q̄ egypto cui ante
ſeruierāt manus dederint in ſeruitu/
tem. vt ſaturarent̄ panibus ſicut alibi
ſcriptū eſt. Repleti p̄us pro panib⁹ ſe
locauerūt. Et nō ſolū egypto ſe tradi
dere verūetiā ⁊ aſſyrijs obiri ediam
panis. qbus deus olim manna de ce
lo pluerat ⁊ miraculis choruſcantib⁹
in regnū coram cunctis gentib⁹ ſubli
marat ¶ Ceteꝝ qđ dicit egypt⁹ dedit
manus aſſyrijs in ſacietatē ipſis. ſi/
gnificat egyptios aſſyrioſq̄ȝ milites
vnanimiter ad captiuitatē iſraelitice
plebis cōueniſſe. vt ſpolia diſtraherēt
eoꝝ ſuaſq̄ȝ cupiditates diuitijs ſacia
rent. ¶ Iuxta allegoriā vo ꝯtra eccle/
ſiam xpus egyptus ſimul cū aſſirijs
cōſpirat. nō charitatis gr̄a ſed vt eccle
ſie firmitatē obpugnent de qbus vn⁹
ſanctoꝝ nō timebo inqt milia populi
circūdantis me. Siquidē egyptus te
nebre interpretatur. aſſirij dirigētes.
In qbus erec poteſtates intelligunt̄
qui ſe aſſirijs hominib⁹ videlicet po/
tentiorib⁹ adiungūt. vt ꝑ eos pſecuti
ones ingerant dei electis. de qb⁹ dn̄s
in euāgelio. Ueniet hora inqt vt ois
q̄ vos occiderit arbitrat̄ ſe obſequiū
p̄ſtare deo. Et hoc quidē faciūt quati/
nus ſue ſeuicie feritatē ſacient impie/
tate penarū. ¶ Ergo tropologice egy
ptus dat manus aſſirijs in ſacietatē
ipſis. qn̄ heretici iungunt̄ hereticis.
Donat iſtis ſcȝ maximianiſte ⁊ valen
tinianis martioniſte vel manichei. in
ſatietatē adq̄ſitiōis populi iā ſeducti.
Sed ⁊ iuxta hebraicā veritatē plorat
eccleſia ſuos. qn̄ membra xp̄i ⁊ mini/
ſtri altaris ꝓ terrenis ⁊ vanis rebus
dant man⁹ potentiorib⁹ et ſecularib⁹
viris. qui ſuis obfuſcant̄ diuitiarum
vel delictoꝝ tenebris. necnō ⁊ aſſirijs
qui dirigentes interp̄tant̄ vt ſatura/
rentur pane. Qui ſe ad oia que mun
di ſunt dirigunt vt diuitijs affluant ⁊
extollantur honorib⁹. Quib⁹ cū mini
ſtri xp̄i manus ꝓ caducis ⁊ vanis re/
bus dederint vt ſeruiāt eoꝝ imperijs
qđ aliud q̄ȝ mundi lumina etiā ⁊ ipſi
tenebre fiunt. qbus ꝓfecto verbis mo
nemur poti⁹ leuare man⁹ ad ſancta
⁊ cū moyſi ad celū eas ſemꝑ extende/
re ne graues fiant. de qbus ꝓpheta da
uid. Qui ſtatis inqt in domo dn̄i in
atrijs dom⁹ dei noſtri. In noctibus
extollite man⁹ veſtras in ſancta ⁊ be/
nedicite dn̄m. In noctib⁹ inqt. niſi re/
miſſe fuerint in tenebris hui⁹ ſeculi et
egypto dedite obligatiores fiant ⁊ ſer
uituti obnixe. Idcirco ait. In noctib⁹
extollite manus veſtras in ſancta vt
ſemꝑ q̄ ſctā ſunt. iuxta ap̄lm meditan
tes iugit̄ in laude dei viuam⁹. Seq̄t.

P Atres noſtri pec
cauerūt ⁊ nō ſunt
⁊ nos iniquitates eorū
portauimus.

Ubi alius interpres ait. ⁊ nos iniqui
tates eoꝝ exoluim⁹. Que nimirū ſen
tentia vehemēs eſt ⁊ obſtruſa: multis
inuoluta caliginibꝫ lꝫ ſupꝫ iudeos ſa/
tis abſoluta ⁊ aperta videatur. qui ve
tuſtatē littere ſequentes: omnia male
dicta legis ſupꝫ ſe traxere. grauiſſimū
legis iugū portantes: qđ nec ipſi nec
patres eorū ferre potuere. nolentes
xp̄m recipere qui eos a maledicto le/
gis exolueret. Uñ dñs in euangelio
vt veniat inquit ſupꝫ vos omnis ſan/
guis iuſtus q̄ effuſus eſt ſuper terram
a ſanguine abel iuſti vſqꝫ ad ſanguinē
zacharie: ⁊ omnia hec inq̄t a genera/
tione iſta requirentur. atqꝫ alibi: com
plete menſurā patrū veſtroꝝ. Quibꝫ
ꝓfecto verbis oſtenditur: qđ imitato/
res patrū etiā precedentia patrū deli/
cta trahant ſi eoꝝ ad malū fuerint ſe/
ctatores. qđ ſatis grauiſſimū eſt no/
bis. qui noſtra nō ſufficimus delicta
portare: ſi p̄cedentiū parentū noſtro/
rum oneribus p̄grauemur. Quā ſane
ſententiā ezechiel abſoluere videtur q̄
ait. Filius nō portabit iniquitatē pa/
tris. neqꝫ pater iniq̄tatē filij: ſed vnuſ/
quiſqꝫ in peccato ſuo quo peccauerit
in ipſo morief. Que ꝓfecto ſententia
ſoluta eſſe videref. niſi p moyſen dñs
in exodo loqueref. Ego ſum dñs de⁹
tuus. deus emulator qui reddo pec/
cata patrum in filios vſqꝫ in terciā et
quartā generatōnē his qui odere me
⁊ facio miſericordiā in milia his qui
diligūt me ⁊ cuſtodiunt p̄cepta mea.
Que nō minus hic q̄ꝫ ⁊ alibi in para/
bolis eſſe dicuntur. ⁊ prouerbio. ita vt
aliud p̄tendat verbis. aliud in ſenſi/
bus ſonare videatur: non q̄ dei iuſti/
cia. alium peccare impune ꝑmittat. et
aliū nō penas luere ꝓ delictis aliorū
Sed ex hoc qđ ſequif. his qui odere
me cōminationis ſententia ſiue prece
pti ſcandalū ſoluitur. Potius em̄ pa
tres qui fuere ⁊ non ſunt: quaſi pecca
tores punire debuerat. Sed quia pa
trum extitere emulatores ⁊ odere deū
hereditario malo et iure impietatis.
in ramos de radice creſcentibꝫ culpis
iuſte vindicta ꝑuenit. ⁊ hoc q̄ppe eſt di
cere nos iniquitates eoꝝ portauim⁹
corā eq̄ſſimo iudice etiā ſic. vt finē im
ponat malis: implorare ſententiā ab
ſolutōnis. Quo nullo mō filij ideo pu
niunf: q2 patres peccauere. ſed iugū
traxere iniq̄tatis eoꝝ magis coauge/
ſcit. ⁊ coaceruaf cumulus ⁊ menſura
iniquitatis. Que nimirū ſcabies ſepe
viguiſſe in eccl'ia xp̄i iure plangif. q̄ ſa
cerdotibꝫ ⁊ p̄ncipibꝫ terre delinquen/
tibus q2 ſepe ꝑpl's q̄ſi pro eoꝝ delictis
flagellaf: quoꝝ vox eſt p̄res nr̄i pecca
uere ⁊ nō ſūt ⁊ nos iniq̄tates eoꝝ por
tauim⁹. acſi patenf dicaf. Nō ſunt qđ
eſſe debuerāt ⁊ nos culpis exigentibꝫ
vnacū ipſis vindictā iniq̄tatū eoꝝ por
tam⁹. Uñ q̄s vtriqꝫ q̄ꝫ terribilr̄ ꝓpha
lugeat audiāt. cūr p̄res ꝓ ſuis ꝑcellar
culpis. et auditores ne ſe vanis delu/
dant blandimētis. Qm̄ ⁊ doctores ꝓ
merito eligunf plebis. et plebs detri/
menta patitur ex negligētia doctoris
Neqꝫ em̄ ſuccedentibꝫ culpis minuif
pena ſed augef. Unde de cain ſepties
pena daf. de lamech vo ſeptuagieſſe/
pties. Quia etſi homicidarū vlla eſt
diſtātia: nec adſectator p⁹ p̄ceptū ex
emplū: minor ē iure: cū trahit penā q̄ꝫ
inuētor ⁊ auctor mali. ¶ Poteſt ⁊ ad

originalia pctã ex ſentẽtia deferri. cuꝫ
vno peccante etiã iram in oẽs deſeuit
niſi fuerint ꝑ grãm liberati. In quo ſa
ne cõfinio. neqꝫ pater iniquitatẽ filij.
neqꝫ filiꝰ iniquitatẽ patris trahit. ſed
vnuſquiſqꝫ eorum aut in iuſticia ſua
liberatur aut in peccato proprio mo/
rietur. Qꝛ autẽ ait. patres nr̃i peccaue
runt ꝛ nõ ſunt. Nõ vacat ab intellectu
quomõ nõ ſint. q̃ omnino etiã ꝛ poſt
mortẽ eſſe nõ credunt. Omnis quippe
pctõꝛ ex eo ꝙ delinq̃t ꝛ peccat ad nibi
lum redigit̃ ꝛ nõ eſt. Et ideo nõ eſt qꝛ
ab eo q̃ ſemꝑ idẽ eſt corruit ꝛ nõ ſit et
dilabit̃. Neqꝫ dixit qꝛ patres peccaue
runt ꝛ nõ eſt pctm̃ eoꝝ. ſꝫ nõ ſunt ipſi
quia peccatore defuncto. peccati om/
nino cauſa manet. Quã filij ſentẽtiaꝫ
duplici modo ſemꝑ ꝑſoluunt. dũ aut
paternis iniquitatibꝫ afflictionibꝫ de
primunt̃ varijs. vt exoluãt pctã patrũ
in p̃ſentiarũ aut in finẽ nõ imponen/
do malis ſupplicijs deputant̃ eternis
Qꝛ ſi filij melioribꝫ fuerint inſtitutis
vel grã liberati. nullo p̃muntur iugo
iniq̃tatis ſed ꝑ baptiſmuꝫ diſruptis
vinculis delictoꝝ: vnuſquiſqꝫ eorum
ſuis aut punit̃ malis aut abſoluitur.

Erui inquit domi/ nati ſunt noſtri. nõ fuit q̃ redimeret de ma/ nu eorum.

Epylogũ retexit miſericordiarũ et ꝑ
ſingula nouos infert cruciatꝰ ſui do/
loris: q̃tinus multis modis beniuo
lentiã pij iudicis inflectat ad miſeri/
cordiã. Serui inq̃t dñati ſunt noſtri.
Acſi patent̃ inſinuet glorioſam liber/
tatẽ eoꝝ ꝛ dicat. Tu redemiſti ꝛ libe/
raſti nos in brachio ṽtutis tue. tu ex/
altaſti ꝛ ſublimaſti in regnũ tu virtu
tibus ꝛ ſignis glorificaſti: ꝛ nunc non
cq̃leſcunqꝫ ſed ſerui dñati ſunt noſtri
nec fuit q̃ redimeret nos de manu eo
rum. hec idcirco replicat vt ad benefi/
cia clemẽtiſſime dei ↄſuetã lachrymiſ
ꝓuocãdo clemẽtiã inuitet: vt toto mẽ
tis affectu ſua in eis potiꝰ bñficia q̃ꝫ
eoꝝ errata cõſideret. ¶ Ceterũ typice
luget chorus ſctõꝝ. gens ſancta ꝑp̃ls
adq̃ſitionis regale ſacerdotiũ. quoti
ens ſpiritales neq̃tie q̃ celeſtẽ ꝑdide/
re libertatẽ dñant̃ nr̃i. ꝛ affligũt nos
ſeruitute peccati. vel qñ carnales q̃qꝫ
aut criminoſi p̃ncipant̃ in eccl̃ia et in
eis q̃s redẽptoꝛ dñs ad modicũ i ma
nu eoꝝ deſeruire videt̃. Lucꝰ iſte er/
go recte penitẽtiũ eſt q̃ ſathane laq̃os
euadere cupiẽtes cuius dñio fuerant
ſubiugati ꝛ addicti: ad deuꝫ reſpirare
ſeu p̃ces intẽdere p̃ſumunt. Sed ꝛ he
reticos ſeruos eſſe cognoſce pcti. qui
dñant̃ eoꝝ q̃s ſuis peſſimis inſtruxe
rint moribꝫ q̃ ſerui facti ſunt vicioꝝ: ꝛ
dũ neſciunt moderari iugũ doctrine
nemo ẽ q̃ abſoluat interdũ eos q̃s ipi
ſuis intererint diſciplinis.

P manibꝰ noſtris afferebamus panẽ nobis a facie gladij in deſerto.

Ubi alius interpres ait. in animabꝫ
nr̃is adq̃ſiuimꝰ panẽ nr̃m. Et q̃ imẽſi
laboris vexatio deſcribit̃. qñ non mi/
nus mens q̃ꝫ ꝛ corpꝰ laboribꝫ fatigat̃
Erat ſiquidẽ exteriꝰ labor in adq̃ren/
do victũ cottidianũ: intus ṽo timoꝛ
imẽſus a facie gladij. Et hoc ẽ dicere
in manibꝫ nr̃is: qꝛ panis in ꝑiculo vi/
te q̃rebat̃. ¶ Sed typicꝰ oprabilis eſt
ſenſus: qꝛ felix ↄſcia ẽ ꝛ mens btã que
in aio ſꝑ ſibi manibꝫ panẽ vite adq̃rit

vel cibum ſcripturarū ſanctaꝝ: variarū qꝫ virtutum adfert ſibi ſine tedio. Quos profecto panes dn̄m in euangelio legis elegim⁹ tā triticeos ⁊ hordeaceoſ vt anim⁹ copioſiſſimā ſibi noui ac veteris teſtamenti frugē adgreget: vn̄ panē ſuis ſenſib⁹ ⁊ labore adquiret a facie gladij ſolitudinis. Gladius quippe ſolitudinis inſidie dyaboli recte accipiunt̄. Contra cui⁹ faciem ſemꝑ clipe⁹ prouide opponit̄ fidei q̄tin⁹ tuta ſaluet̄ mens ab impugnatione ⁊ facie ꝑcuſſoris de quo dictuꝫ eſt ante faciem ei⁹ paradiſus ⁊ p⁹ euꝫ ſolitudo deſerti. Quia priuſqꝫ inuaſerit fidelē animā virtutib⁹ floridā iure paradiſus accipit̄: inuaſaꝫ vo ſolitudinē reddit. Deſolat̄ enī ⁊ relinquit̄ a deo q̄ ſubplantant̄ ab hoſte: et vicijs ſubuertit̄. ¶ Moraliter aūt anima ſuis laborib⁹ panē adquirit vtutū: duꝫ bonis operibus int⁹ foriſve exercet̄ corpus. Verbi grā: dū ad beniuolentiā ſeu charitatē ⁊ pacē pietatēqꝫ intēdit quib⁹ cū viuificat̄ virtutibus celeſteꝫ eternūqꝫ adquirit panē a facie gladij in deſerto. Quia deuictis hoſtiū inſidijs ⁊ tentationib⁹ varijs ſemꝑ in deum quaſi in deſerto ſolitudinis laborantes verſamur.

Pellis noſtra quaſi cliban⁹ exuſta ē a facie tēpeſtatū famis:

Aut alit̄ a facie plagarū famis. vbi ꝑ exuſtionē pellis magnitudo ⁊ immēſitas famis: ſeu ꝑ liuidā carnē vt ali⁹ interp̄tat̄: exprimit̄. Quā ſane fameꝫ ſi quis velit ſcire ioſephū legat: q̄ filios deuoraſſe parentes ait. Et deuorantiū fauces latrunculos prefocaſſe vt iā deglutitos cibos: pene de ipſis viſcerib⁹ euellerēt: ſicqꝫ raptores abſqꝫ horrore: eaſdem carnes ſumerent. ¶ Allegorice aūt vox ſanctoꝝ eſt quaꝫ plāgit̄ pellis noſtra q̄ſi cliban⁹ vnda facta eſt. Pellis vtiqꝫ q̄ primi ſunt parentes nr̄i induti: finibuſqꝫ paradiſi mirabiliter ꝓpulſi. Vn̄ ſignant̄ non ait pelles noſtre: ſꝫ pellis noſtra qꝛ ex ipſis vnam om̄es cōtraxim⁹ mortalitatis pellē. Mortalitas q̄ppe noſtra liuore peccati fedata q̄ſi clyban⁹ id eſt q̄ſi diabol⁹ q̄ eſt fornax vicioꝝ, cottidie nouis cōcupiſcentiarū exuſtionib⁹: ipſo inflammante peccati auctore adurit̄. Vn̄ ſequentes auctoreꝫ gehennā damnatiōis incurrim⁹. per quē tempeſtate famis affligimur: ne vllis eterne vite epulis: a facie plagarū famis ſatiemur. Nō ei ſuccēſa alia interp̄tatō a facie plagaꝝ: aut noſtra tempeſtatū pluralit̄ dixit: cū corporaliter vna ſit plaga vel tēpeſtas famis Vn̄ magiſ ꝓpter interna doluit famē q̄ multis coauget̄ tempeſtatib⁹ ⁊ diuerſis afficit̄ plagis. Cū enī cibū vite ania amiſerit, ꝑ oēs ſenſus corporis ⁊ ꝑ oēs affect⁹ animi: diuerſis plagarū patit̄ vulnerib⁹: dū interno cecatur lumine: neqꝫ aurib⁹ int⁹ verbū poteſt audire ſaluti. Vn̄ dn̄s. Mittā in eis: nō famē panis neqꝫ ſitim aq̄: ſꝫ audiendi vbi dei. Qua nimirū fame duꝫ mens affligit̄: durt⁹ vberib⁹ plagaꝝ cruciat̄ ⁊ tempeſtatum iactatur procellis. Unde ſequit̄.

Mulieres ī ſyon humiliauere ⁊ virgines ī ciuitatib⁹ iude.

Qđ ad litteraꝫ iudeis accidiſſe nulli dubiū eſt. ¶ Multas autē xpi eccleſias ob inediā famis ⁊ ſitim: audiendi ver

bum ſepe hereticoꝝ prauitate corru/
ptas ⁊ humiliatas in fide fuiſſe nemo
qui dubitet: quibꝫ aiebat paulus. Ti
meo em̄ ſicut ſerpens euā aſtutia ſua
decepit: ita corrumpunt ſenſus veſtri
a caſtitate q̄ eſt i xp̄o ieſu: ⁊ infra. De/
ſpondi inquit vos vni viro. virginem
caſtā exhibere xp̄o. Quas ꝓfecto vir
gines ſepe humiliatas q̄ xp̄o fuerant
in fide deſpōſate. merito ſermo ꝓphe/
ticus luget: q̄ niſi mulieres eſſent ⁊ ſe
ctarent muliebria: nō eſſent heretico/
rum fraudibꝰ decepte. neqꝫ adulteri/
no humiliate cōnubio. ¶ Tropologi
ce aūt quotiēs peccōꝝ feditate grauā
mur ⁊ de alto id eſt de ſyon ad humi
lia miſerabiliter prouuentes cōſtamꝰ
mulieres anime videlicet nr̄e in ſyon
id eſt in culmine eccleſiaſtico colloca/
te humiliant. Aliud quippe eſt in ſyon
aliud vero extra humiliari. Quia et ſi
peccōres q̄dē ſumꝰ infra eccleſiam xp̄i
anguſtijs ſcelerū nr̄oꝝ in domo dn̄i
cōfitentes ⁊ gementes pandimꝰ: non
deſperantes boni paſtoris veniā ſub/
rogari: ⁊ ſi in ſyon lugentes humilia
mur: huiuſcemodi mlieribꝫ: alibi idē
ꝓpheta clamans dicit. Audite mulie/
res vbū dn̄i: ⁊ adſumat auris veſtra
ſermonē auris eiꝰ. Docete inq̄t filias
vr̄as lamentū ⁊ vnaqueqꝫ primā ſuā
planctū. Hinc quoqꝫ liquet: q̄ mone/
amus oēs affectiones animarū nr̄a
rum lachrimis abluere ⁊ q̄ſi filias vt
doleant: ⁊ puniant planctu cōſueſcere
propriaſqꝫ corporis nr̄i operationes
lamentionibꝫ quaſi ꝓrimas emūda/
ri: vt qui ſumꝰ humiliati noſtri ex cul
pis caſtificemꝰ ꝑ eum qui amator eſt
penitentiū ⁊ caſtitatis: iuuentes inte
gritatē depoſuere. Ciuitates ergo iu
de in quibꝫ ſunt humiliate diuerſe ſūt
ꝓfeſſiones infra eccleſiam dei. Sicq/
dem q: alia eſt ꝓfeſſio ſacerdotū. alia
leuitarū. alia vero monachoꝝ. alia di/
uerſoꝝ graduū: alia virginū. alia vi/
duarū: ⁊ celibatoꝝ: alia cōiugatorū:
⁊ in his ſingulis gradibꝫ alique vir/
gines: ſcilicet ⁊ intelligibiles anie cla
rificant virtutibꝫ dum ꝓficiunt ad in
teriora tendentes ꝑ intentiōꝫ bone vo
luntatis. Nōnulle vero vicijs humiliā
tur. dū ſm ꝓpoſitum ſuū xp̄m ſequū/
tur: vel qđ ē grauiꝰ deflēdū alique in/
terius cōſtuprate ꝯſternunt. Has p̄
terea virgines, idē hieremias in eiſdē
threnis longe ſupra deflet dicens.

a **Udite obſecro vniuerſe populi ⁊ videte inquit dolorē meum Virgines mee ⁊ iuuenes mei abierūt in captiuitatem.**

Virgines ſcilicet que mentis in cor/
ruptionē ſuſcepe: et iuuenes q̄ nouita
tem vite induentes: deinceps hoſtiū
inſidijs: ⁊ ſcelerū flagitijs corrumpū
tur. Quos bene plangit ꝓpheticꝰ affe
ctus q: ad fedā ⁊ humilia delictoꝝ in
quinamenta rapiuntur.

Principes manu ſu/ſpenſi ſunt: facies ſenū non erubuere

Ex ipſi iudei crudelitate hoſtium ſu/
ſpenſi manibus ſint eculeo: aut cete/
ris tormentorum ſupplicijs. manife/
ſtum eſt. ex alijs atrocioribuſqꝫ pena
rum generibus. Certe aut ipſi hoſtiū
ſunt ſuſpenſi. certe aut ꝓprijs manibꝫ
eculeo conſtricti In quibus profecto
ſupplicijs vt parcerent eis; facies ſenū

non erubuere. ¶ Myſtice autem pꝛin/
cipes vel rectoꝛes plebium. tunc hoſti
um manibus ſuſpenduntur ad alia: quã
intentionem boni operis. ſeu nutum
animi recte deſerentes: ad voluntatẽ
hoſtis iam ꝓpter penã peccati quaſi
tota intentiõe ſuſpenſi: que ꝯceperint
adimplent immo ſuis deuincti ma/
nuũ operibus q̃ſi in eculeo: que pati/
untur miſerabiliter tolerãt. Sequitur.

Facies ſenioꝛum nõ gloꝛificauere

In quibus ꝓfecto lamentis oſtendit
temptationũ ꝓcellam in omnibꝫ per/
tranſire. Nec enim nouit calidiſſimꝰ
ille draco pueris parcere ſeu iuueni/
bus ad peccandũ: neqꝫ cum adoleſcẽ
tulos ſuis inlecebꝛis inretiuerit: ſeni
bus preſtat requiẽ: immo omnẽ eta/
tem omnem qꝫ eccleſiaſtici oꝛdinis di
gnitatẽ. vno cõuoluit tempeſtate et ꝓ/
ſternit fraude: ſerũ conditionẽ ꝓfeſſi/
onis gratiã q̃m voluntas impia: ne/
ſcit miſeroꝛũ lapſibꝫ ſatiari. ſed tanto
magis vnumquẽqꝫ feſtinat decipere
quanto ꝓcliuius eos viderit et infeli/
cius ſuis ſuggeſtiõibꝫ obedire. ¶ Sz
et a ꝑſecutoꝛibus talia ſepe ſuſtinuit
eccl'ia xpi. quãdo pꝛincipes ſenioꝛeſqꝫ
ppl'i moꝛte cõtumelijs et toꝛmentis ve/
xatos ſuſpẽdere et ꝓiecere ad ignomi/
niam. Q̃ vtinam meremur adſequi
vt ꝓ domino talia pati digni eſſemꝰ.
quatinus vel ſic eius ſanguinis pre/
cio noſtrum emundaretur coꝛpꝰ: et ſan/
ctificaretur anima pꝛopꝛij cruoꝛis vn/
da reſperſa: que tantis ſuis fedatur cri/
minibus inretita. Sequitur.

a **Doleſcentibꝰ impudice abuſi ſunt**

et pueri i ligno coꝛruere

Alia vero interpꝛetatio longe aliter ha
bet. Potẽtes inquit moles molebãt
et iuuenes ligno confixi ſunt. vbi ſede
chiam ſecundum hyſtoꝛiam regem poten/
tem plangit. Cuius oculos rex baby/
lonis in reblatha euulſit: eumqꝫ ad
molam molere fecit: ſed et alios pꝛin
cipes vel iuuenes quos ligno crucifi/
xit. ¶ Ceterũ q' noſtra editio ait. ado
leſcentibꝰ impudice abuſi ſunt roma
noꝛum tangit flagitiũ: qui maſculis
coitu femineo coutabantur ad laſci/
uiam. Ad quos et de quibus paulus
ap'l'us ait. Qui cum cognouiſſent de
um: non ſicut deum glorificauere: aut
gratias egere: ſed euanuere cogitati/
onibꝰ ſuis: putantes ſe ſapientes eſſe
ſtulti facti ſũt: et paulo poſt. Pꝛopter
quod inquit tradidit eos deus in re/
pꝛobum ſenſum: vt faciant ea que nõ
cõueniunt. Nam femine coꝛum muta
uere naturalem vſum in eum vſum
qui eſt contra naturam. Similiter et
maſculi in maſculos turpitudinẽ ope
rantes. Q̃ et eoſdem in eiſdem quos
ceperant ex iudeis iuuenibus talia ꝑ
petraſſe planctus pꝛodit pꝛophete cũ
dicit adoleſcentibus impudice abuſi
ſunt. Q̃ crucifixerint eos i ligno: eti
am manifeſtum eſt ob immanitatem
crudelitatis ſue. Sed quomodo iu/
xta noſtram interpꝛetationem pueri
in ligno ceciderint nõ alius patet ſen/
ſus. niſi quia in chꝛiſtum pendentem
in ligno credere noluere. Unde quidẽ
apoſtolus. Crux inquit gentibꝰ ſtul/
ticia eſt: et iudeis ſcandalum. Ergo
ideo in ligno coꝛruerunt quia pen/
dentẽ vitam in eo vt moꝛtem deſtrue
ret ſuſcipe noluerunt. Qui ꝓfecto po

tentes q: ſcandalizati ſunt in ligno q̃ ſi pueri dimiſit eos inanes. Vñ mo, lis molebant: dũ legem ad lrãz eiſdez ſuis veſtigijs vertentes cecitatẽ ꝑpe, tua impegere. Ad quã cũ ſamſon ille fortiſſim⁹ deveniſſet eum allofili mo lere fecere. quatin⁹ ꝑ hoc nullis ſe ex, plicaret greſſib⁹ ſed eãdem vertendo in ſuis ſemꝑ veſtigia vt iudei recollo caret erroꝛib⁹ ¶ Porro myſtici infra eccl'iaz potentiũ genera duo ſt. Unũ coꝝ q̃ coꝛporalib⁹ ſunt potentes diui tiarũ facultatib⁹ z potentiã obtinent tpaliũ vanitatũ. Aliud vo coꝝ q̃ ſpi, ritalib⁹ pollent honoꝛib⁹ in his quip pe cupiditatũ cõcupiſcentiaꝝ q: mali cia ꝑtinaciaq: voluunt. Qui aũt ſpi, rita'es fiunt potentes legis molã ver tunt dũ eandẽ relegũt terũt repetunt z frequẽtant. (Si que fit) vt quedã ſit ſpiritalis mola: qua molent ſimilagi, nem tricei grani: polentãq: intellectu um ſvne deo poſſit ſacrificiũ offerri cõ ficiant. Qui ꝑfecto iuuenes ligno cõ fixi etiã martires efficiunt. De q̃ nimi rũ ligno paulus apl's. Abſit mihi in, quit gl'iari niſi in cruce dñi noſtri ihu xpi ꝑ quem mihi mund⁹ crucifix⁹ eſt z ego mundo. Quia pueri tranſpoſi, ti in domino mundo moꝛtui ſt. z ad, fixi ligno dominice crucis. Sequitur

S Enes de poꝛtis defecere iuuenes de choꝛo pſallentium

Quia veterani z longo confecti ſenio ita in eis fame conſumpti ſunt: vt cũ per poꝛtas egredi vellent ad herbas vel quelibet ad alia victualia conqui renda. in ipſis eidem poꝛtis ideſt ſe, minecs inventi quaſi moꝛtui: z hoc ſit dicere de poꝛtis defecere. vel certe

cum ab hoſtibus huc illucq: diſtenti perimunt. merito quaſi cõſiliarij ciui tatis z legiſdatoꝛes de poꝛtis defeciſ, ſe. vti z iuuenes de plateis: a ſuis per territi officijs vel capti deploꝛantur. ¶ Typice aũt ſenes ſunt: qui caniciez ſenſuum remiſſionis grã cõſequunt ac in manſuetudine quietudinis op⁹ ꝑficiunt. Qui ſi deũ offenderint i poꝛ tis deficiunt: que dicunt eſſe iuſticie. De quib⁹ dauid. Aperite mihi poꝛtaſ iuſticie ingreſſus in eas cõfitebor do mino. In his q̃ deficiũt ſenes dũ cre, ſcentib⁹ ſcandalis fatigant z a recto itineris curſu deſtituunt: vt interciſo penitendi ac lugendi tramite: q̃dam negligentia cõſternant. Juuenes co, rũ de choꝛo pſallentiũ deficiunt: quã do decantatio ſpiritalis conquieſcit. ¶ Sz moꝛaliter incontinens anim⁹ dei memoꝛiã dum a ſe repellit dicere nõ poteſt pſallã ſpiritu pſallã z men, te. Unde deb; ſine ceſſatõe pia mens in conſcientia ꝓclamare: ne quando deo cantare deſiſtat. immo choꝛo ſan (ctoꝛũ ſꝑ laudãs deũ aſſiſtit

D Efecit inquit gau diũ coꝛdis noſtri verſus eſt in luctũ cho, rus noſter

Paret ſenſus de iudeis q: deũ ad ira cundiam ꝓuocauere q̃ ceciderit om ne gaudium coꝛdis: z diſſoluta ſunt omnia coꝛum leticie viſcera in meroꝛ, rem z triſticiam atq: in diuerſas mi, ſeriarum erumnas ſicuti a principio luctus prophetalis ↄnumerant. Nec non a choꝛi quos in diuerſis ſolebãt ſolennitatibus ducere: recte in luctuz verſi erant: quando inter hoſtes tot cruciamentoꝛum generibus toꝛque,

bantur.¶ Aliter autē in eccleſia peni/
tentum eſt iſta vox. qui contritionem
cordis ſui deo offerre in ſacrificio. vti
dauid dicēs. Cor contritū ⁊ humilia
tum deus non ſpernis. Quorū igitur
cōſcientia ſcelerum ⁊ delictorū ſautia
tur vulneribꝫ iure dicunt. diſſolutum
eſt gaudiū cordis noſtri. Quod ſane
gaudiū rurſus dauid ſibi dari depoſ/
ſcit. Auditui meo inqͣt dabis gaudiū
⁊ leticiā reddeſqꝫ leticiā ſalutaris tui.
Qui ſpiritali cōtritione ⁊ corde coan
guſtato ſpūs quieſcit. quotiēs anima
miſeriarū ſuarū cōpuncta vulneratur
cruciatibꝫ. Cuius itaqꝫ medelā cōtri/
tionis. eſaias ſuo vaticinio repromit
tit dicēs. In die qua alligauerit dñs
vulnus populi ſui ⁊ pcuſſuraꝫ plage
eius ſanauerit. Eo ꝙ eſſet in eis vul/
nus ⁊ liuor. ac plaga tumens ¶ Mo
raliter autem quotiens anima liuore
peccati vulnerat᷑: tumet plagata ſuo
rum ſcelerūꝫ ſpiculis. Cuiꝰ gaudium
mox diſſoluit᷑ cū mens ad conſciētiā
reducitur. ⁊ chorus virtutū in luctum
cōmutatur. Qd bene aſabel cōtigiſſe
legit᷑ qui curſor erat velociſſimꝰ tanqꝫ
vnus ex capreis que morant᷑ in ſiluis
neſciens veloces animi motus patien
tie grauitate temperare. Unde dum
velociꝰ inſequitur hoſtem victus vul
nere deperijt vbi fornicationis ſeui/
tia dominat᷑ in inguine ⁊ laſciuie mo
ribus deſeuit. Sed achab in corde
ſagitta percuſſus occubuit inter pul/
mones ⁊ ſcapulas eos deſignās qui
bus ſapientie vigor falſitati inuulne
ratur iaculis. ⁊ merito inter pulmo/
nes. vbi talia vigent flabra. vbi ſalus
vite temperat᷑. ⁊ ſcapulas vbi xpi one
ra portant᷑ leuia. Cuiꝰ nimirū nō diſ/
ſolutū cordis gaudiū eſt. ſed pemptū
quia defecit ipſe. ⁊ preſentis vite gau

dium. Qd autē cōuerſus eſt in luctū ⁊
chorus noſter pfecte penitentie luctꝰ
deſignatur. quādo virtutū chorus ar/
moniam tenet lugēdi qd amiſimus.
et cōcentū ſeruat penitēdi quatinus
idē chorus poſt merores et lacrimas
ad gaudia poſſet pringere manſura.

C Ecidit corona in/
quit capitis nr̄i.
ve nobis qꝛ peccauimꝰ.

Humiliationē atqꝫ deiectionē iudeo
rum a regno deſignat. quādo honor
regni et gloria deperijt vnde idē ꝓphe
ta longe ſupra. Dic regi inqͣt et domi/
natrici humiliamini et ſedere quomo
do cecidit de capite veſtro corona glo
rie veſtre. vbi alius interpres deſcen/
det ait. Sed multū intereſt qñ cadat
corona capitis vl' qñ deſcendat quia
leuior deſcēſio eſt qꝫ ruina. Paulatim
ergo dū deſidioſe viuitur. p neglectū
gloriam amittere deſcēdere eſt. qꝛ dū
quiſqꝫ ad altiora non currit. ad infe/
riora deſcendit. Sic et regnum iude/
orum per ſingulos reges vſqꝫ ad io/
achim de excelſo ad ima deſcēdit. De
inceps vero per ſedechiā: ⁊ eos qui reſi
dui fuere de populo ad integrum ceci
dit. hincqꝫ ſequitur: vox omnium ca/
ptiuorum lugentium.

Ue nobis qꝛ peccauimꝰ

Ex quo patet ꝙ ruentibꝫ ve imineat
peccantibꝫ per deſidiā lamentū reſtat
¶ Quod bene eccleſie congruit. quan
do ſacerdotes in ea ⁊ virgines ruunt
qui videntur ornamēta eius eſſe ⁊ qͣſi
corona dicens. Sed ⁊ fidei gratiā in/
terdum amittit gloria eius de capite
ruit: quia dominū decoris in perfidiā
cōmutat falſitatiſ. Qꝫ autē dominus
corona ſit eccleſie eſaias teſtat᷑ dicens:

In die illa erit dñs exercituũ corona
glorie. ⁊ diadema exultatõnis reſidui
populi ſui. Quã nimirũ coronã capi-
tis tũc eccleſia perdit. quãdo ſanctio-
res in eã perfidiã ruunt. Que nimirũ
corona dũ cadit. ſolis poteſt lamẽta-
tionibus reparari. atq; integritate fi-
dei remediari. Alioqn xp̄i eccleſia ſpe
cioſa eſſe non poteſt niſi coronet xp̄o
veniens de libano vti in canticis ca-
nitur. Ueni de libano ſponſa mea ve-
ni de libano veni. coronaberis de ca-
pite amana de vertice ſanir ⁊ hermon
de cubilibus leonum, de montib᷒ par
dorum. Sed ⁊ ipſi corona xp̄i credit.
de qua in canticis pulchre ait. Egredi
mini ⁊ videte filie ſyon regẽ ſalomo-
nem in diademate quo coronauit eũ
mater ſua in die deſponſionis illius ⁊
in die leticie cordis eius. Quã ſane co
ronam eccleſia que vere ſpõſa chriſti
eſt tunc perdit quãdo decorem fidei ⁊
integritatem operum eius amittit in
his qui ſummi videntur in membris
chriſti. Aut certe corona capitis noſtri
tunc ruit qñ hi qui videbant ad deco
rem ⁊ gloriaz inſigniri ꝓ diademate
in xp̄o: quia caput eſt totius eccleſie in
perfidiaz vel in ſcelera aut flagitia ca
dunt. Cadit q̃ppe corona capitis nr̄i
cũ hi defluunt q̃ in xp̄o ornamentum
videbant eſſe decoris. Sed tũc ve im
minet cũ ⁊ hi per diuerſa corruũt qui
vident ſummi. deinde vulgus laſciui
ens in peccata ⁊ flagitia venit. Hinc
eſt q̄ꝺ ꝓpheta ſimul cum populo im-
mo ꝓ eo plangit. Ue nobis q: pecca
uimus. Eiulant ergo peccatores ⁊ ve-
ſibi imputant quõ deũ offendere pec
cando. Unde dolor orit in corde aut
delinquẽdo ſuffixus aut penitẽdo cõ-
motus. ¶ Ceteruz moraliter corona
capitis noſtri tũc perit cũ bona volun
tas amittitur. De qua ſane recte pro-
pheta gratulabundus canit. ſcuto bo
ne voluntatis tue coronaſti nos dñe.
Tunc ergo mens nr̄a corona virtutũ
decoratur. cũ ſcuto bone voluntatis
in omnib᷒ nõ ſolũ ornatur verũetiaz
in ꝓtectione dei defendit. Sed cũ bo
na voluntas in mentẽ cadit q̄ꝺ aliud
q̃z corona virtutũ ⁊ decor noſtre ſalu-
tis amittitur. Hinc quoq; eſt q̄ꝺ re-
cte plangitur. Ue nobis quia pecca-
uimus quia omne q̄ꝺ agim᷒. niſi co-
ronemus ſcuto bone voluntatis pec-
catum eſt. ⁊ tũc ve imminet. quia pec-
cauimus amiſſa bona voluntate. iam
nõ per exceſſum. ſed praua deſideria
cum intentione peſſime voluntatis
delinquimus.

PRopterea inquit meſtũ ẽ in dolore cor noſtrũ ideo cõtenebrati ſunt oculi noſtri.

Porro cor iudeoꝝ in vtraq; captiui
tate cũ varijs vexant cruciatib᷒ quã
meſtũ fuerit nec eſt qui ſentiat. ⁊ quã
tenebrati oculi p̄ lacrimis ⁊ dolorib᷒
nemo qui a ꝓprehendat. Eſt tamẽ eiu
latus omniũ delinquentiũ qui ſibi im
putant peccaſſe in deum. ſed duplex
meſticie ac doloris ſpecies eſtimatur
De qua ſane eſaias. dolor meus ſuꝑ
dolorẽ in me cor meuz merens. Hoc
quippe dicto ſignificat dolori peccato
rum dolorem compunctionis adiun
ctum. vt ſit dolor ſuꝑ dolorem. Eſt igi
tur malus dolor vt eſt illud. In dolo-
re paries filios. Eſt ⁊ bonus vt eſt. Et
dolor meus renouatus eſt nimirum
penitendo. Q̄ꝺ ergo poſt peccatum
ſalubriter luget in meſticia cor humi-
liat vt medicinali dolore. dolor infir-

ımitatis abſcedat. Propterea dauid inquit. Coꝛ contritū ⁊ humiliatū deꝰ non ſpernit. Propterea ſit in animo omniū delinquentiū. humilitas ⁊ pudoꝛ de perpetrati operis facinoꝛe. doloꝛ vero ex penitudine infixi vulneris

Ideo inquit cōtenebrati ſunt oculi noſtri. propter montez ſyon quia diſperijt.

Quoꝝ ergo oculos malicia infecerit delinquendi iure plangunᷣ. contenebrati quia excecauit eos malicia eoꝝ vt chriſtum qui eſt lapis abſciſus de monte ſine manibꝫ ⁊ creuit in montē magnū videre nō poſſint. quia diſperijt. Id eſt cuz eſſet equalis deo patri ſemetipſum exinaniens. ita vt qui videbant ꝑus iam nō videant ⁊ qui cōtēplanᷣ legē ceci fiāt. Ita vt neqꝫ xp̄m neqꝫ eiꝰ eccleſiā montē videlicet ſpiritalem toto oꝛbe terrarū creſcentē proſpicere queant. Quia cōtenebrati ſūt oculi omniū perfidoꝛū. propter montem ſyon quia diſperijt.

Vulpes inquit ambulauerunt in eo.

Perſecutoꝛes videlicet vel heretici q̄ male de incarnatione chriſti ſenſerūt dilacerauere omnez eccleſiam chriſti ⁊ omnē catholicam intelligentiaz de ea fraude et dolo coꝛrupere. Idcirco ⁊ ipſi partes vulpium erūt. Fuit nāqꝫ herodes perſecutoꝛ chriſti ⁊ ꝑemptoꝛ iohannis vulpes de quo dominꝰ. dicite inquit vulpi illi. Sūt ⁊ omnes heretici vulpes inſidiantes de q̄bꝫ ſponſa in canticis. Capite nobis vulpes q̄ demoliuntur vineas. Demoliunᷣ ergo heretici vineam domini ſabaoth quā plantauit ipſe vineam ſoꝛech. Idcirco plangendum eſt cunctis catholicis. quia propter inſidias eoꝝ ⁊ fraudes contenebrati ſunt. Hi etiā qui videbantur oculi eſſe in eccleſia chriſti. vt lumen ſcientie reliquis p̄ſtare mēbris in coꝛpoꝛe dedicatis. vnde dicamus ſinguli. dicamꝰ omnes. inlumina domine coꝛdis noſtri obtutus et digna fidei claritate nos inluſtra vt q̄ digna ſunt videamus. que autem indigna vitemus. Sequitur.

t Tu autem domine ineternū permanebis. ſoliū tuum in generatōne ⁊ generatōez.

Ubi alius interpꝛes ait. Ineternum habitas. Quia recte inhabitans ineternuz ꝑmanere dicitur. eterna q̄ppe eſt manſio illi. Idipſum eſſe qd ꝑmanet. ⁊ eſſe patrē in filio filiumqꝫ in patre. vt ſit eis vna eternitas. vnaqꝫ ſubſtantialis ſempiternitas. nō habitatio localis. neqꝫ manſio tempoꝛalis. ſed in ſeipſum vna ⁊ indiuidua ꝑmanendi eſſentia. Quāuis em̄ filius ſemetipſum exinanierit foꝛmā ſerui accipiens. tamē ineternum vnus idēqꝫ recte incōmutabiliter ꝑmanere creditur. licet nō incontinenter ſedes eius ſᷣm humanitatē in ſeculum ſeculi parata predicatur. Que ꝑpter moꝛtalitatem adſumptā cognoſcitur. Idcirco ieternū vtraqꝫ natura ꝑmanere dr̄.

Et ſoliū tuū inq̄t in generatōnē ⁊ generatōez.

Ut dum ſoliū regnātis in x̄ris iudicē ſūme ptātis. expaueſcas. Et ſi hūana moꝛtalitas ſm̄ꝰris attrita coꝛruptōibꝫ

vt veſtimentū veteraſcit. eius eſſentia
⁊ maieſtas. indeficiens ⁊ incōmutabi
lis credatur. Conuertit autē ſe ꝓphe/
ta totū ad eū cuncta deſpiciens laben
tia qui ſemper idem eſt vt ex hoc inter
varia vite diſcrimina conſolationē ac
cipiat. Unde querulo ſis ꝓcibus auxi
lium implorat.

Quare inquit imꝑpetuū obliuiſceris noſtri. derelinquēs nos ī longitudine dieꝝ

Non q̄r deꝰ theſauros memorie ami/
ſerit aut ſcientie ſed quia differt occul
to quodā iudicio auxiliū preſtare ſta
tim dū quaſi deſpicit obſecrantes. et
corda nō conſolat̄ in anguſtia depꝛeſſo
rum. Immo ad modicū cū deſerit vt
ꝑ patientiā probet. ⁊ ꝑ victoriā remu/
neret quos ꝓbauerit ex humana fra/
gilitate mens quibuſcꝫ preſſa mole/
ſtijs. deum exiſtimat obliuiſci. Nam
obliuio fontē ceperit charitatis miſe
rendi cito ſubtrahit facultatē obrun/
dit. Aciem preſtandi gratie. nec ſinit
auxiliū ꝓſtare mox in miſeria conſti/
tutis. Qḋ bñ ꝓpha cognoſcēs deflet.

Quare inquit imperpetuū obliuiſceris noſtri.

Qui ſi admodū quaſi oblitis gratiā
ꝓſtare diſtuleris multis depꝛeſſi ruine
caſibus vicijs ſubiacebimꝰ. Idcirco
ſemper exorandū eſt. ne derelinquas
nos ī longitudinē dierū. vnde neceſſe
eſt ſemper eius memores ſimus. vt ⁊
ipſe noſtri memor miſereat̄. Nec eīm
obliuiſcētes ſe recordabit̄ niſi ad hoc
tantū vt ei per gratiā inſinuet requi/
rendum qḋ prius mens mala neſcia
inquirere neſciebat. Ergo dum ea que
memorie inſeruerit dilabunt̄. niſi rur
ſus per occultā gratiam idem inſpi/
rauerit paſſione obliuionis ī animo
obliterantur. Preſidet eīm deus the
ſauros memorie noſtre qui ſunt abyſ
ſus multa. ⁊ aculta quadā diſpenſa
tione ſua que illic ſunt recondita quo
dāmodo temperat medetur ⁊ diſpo/
nit. Unde dictū eſt reminiſcent̄ ⁊ con
uertentur ad dominū vniuerſi fines
terre. Reminiſcentur quidē prius ne
⁊ ipſi mandatorum dei obliuiſcantur
Deinde rurſus conuertuntur ad do/
minū vt que memorie inſpirata ſunt
per occulte inſpirationis gratiam vo
tis omnibꝫ complecant̄. Quid eīm re/
miniſcitur. niſi eius qḋ memorie cō/
miſſum fuit. aut quo obliuiſcitur. ni/
ſi qḋ ſine dubio inſitum fuit animo.
Unde dominus. Populus meus in
quit. oblitus eſt mei diebꝫ inumeris
Ac ꝓpterea totū rogat ꝓpheta ne no/
ſtri obliuiſcatur dominꝰ. nō dico ad
modicū ne tēptemus ſed imperpetuū
ne abſorbeamꝰ. ac deinde reminiſcen
tes rogat ne derelinquat nos paſſio/
nibus ſubiacere ſed confirmet vt con
uertamur ad eū. quē toto corde dili/
gere iubemꝰ. Hinc ē qḋ ſeq̄t

Conuerte nos domine ad te et conuertemur. innoua dies noſtros ſicut a ꝓncipio

Nouit igitur ꝓpheta auerſiones no/
ſtras multas eſſe. Idcirco rogat poſt
multa naufragia ⁊ tēpeſtates contra
ctis viribꝫ conuerte nos domine ⁊ cō
uertemur. Quibꝫ profecto verbis pie
tatis primū implorat gratiam. repro
mittit arbitriū vt effectus capiat ſalu
tis. Alioquin niſi ꝑ gratiā nullus eſt

qui conuertatur auerſus quia noſtꝝ
eſt qđ cecidimus. dei autem q̄ reſur/
gimus. vt ſit ſm apoſtolū. Neqꝫ vo/
lentis neqꝫ currentis ſed miſerantis
dei. Et notandū qđ ad te inquit. vt in
telligas quicquid eſt qđ alibi intendi
mus qui aduerſio eſt. Neqꝫ eñ ſuffi/
cit vt conuertat nos deus. niſi nos ad
eum per gratiā noſtra conuertamur
voluntate. Eſt autē quoddā velamen
infirmitatis ſenſibꝰ noſtris obiectū.
qđ niſi fuerit inluminatione xp̄i ſub/
motū cōuerti ad deum nulla ratione
valemus. Vnde fit vt ⁊ libertas red/
datur per gratiā. ⁊ gratia libertatꝭ co/
operetur arbitrio bone volūtatis. Et
ideo exorandus eſt deus. vt nos ad ſe
poſt aſiam noſtre auerſionis cōuerte
re dignet͛. Quis eñ ſeptus tenebris
poteſt ſolis contueri claritatem. Aut
quo in loco requiretur quē ſcimus in
terris inueniri nō poſſe. Reſtat igitur
q̄uis tenebris obſeſſi ſimus. fulgen/
tibus radijs per gratiā vt ſol iuſticie
oriatur in nobis qui nullis obtinetur
voluntatibꝫ per libertatis arbitrium
ſed ex infuſione ſancti ſp̄us charitas ra
diatur. Unde ꝓpheta cōuerſus. ⁊ nūc
inquit ſequimur in toto corde ⁊ time/
mus te. ⁊ querimus faciē tuam ne cō
fundas nos. Qui ergo ex toto corde
ſequit͛. ꝯuerſus poſt tergū dei ſui iure
non retardat. Ac propterea ſequitur.

Innoua dies noſtros ſicut a principio.

Ut ad brauium quādoqꝫ cōuerſus ſu
perne vocationis ꝑtingat. quia cōuer
ſio iniciū eſt reparationis antique vi/
te. Porro innouatio dieꝝ. perceptio
eſt eternitatis. De qua ſane dieꝝ eter/
nitate. in perſona chriſti ꝓpheta canit
Et egreſſus eius inquit ſicut a princi/
pio dierum eternitatꝭ. Ad quod ſane
principiū innouationis reuocamur
cōuertimur. Cum autē peruentū fue/
rit ad id innouabimur. Renouat͛ au/
tem qđ inueteratū eſt ⁊ corrumpitur.
quia dies noſtri in paradiſo quos ha
buit primus homo immortales erāt
in mandatis dei ſi ꝑmanſiſſet. poſtqꝫ
auerteremur ab eo. vnde quia ꝑ auer
ſionem cecidimus in vetuſtatē. ⁊ ꝑdi/
dimus dies eternitatis. Nouit ꝓphe
ta per conuerſionē eos poſſe reſtau/
rari. Idcirco etiam alibi orat. cōuerte
me domine ⁊ conuertar ad te. ſeu ce/
tera que ſequuntur.

Sed proiciens inquit repuliſti nos iratus es cōtra nos vehementer.

Ob immanitatē ſcelerū iram deplo/
rat pij iudicis quādo tēpore furoris
vltio deſeuit peccatoꝝ. Quos iratus
etiā expuliſſe plangitur. a ſe qui vbiqꝫ
totus eſſe creditur. ¶ Nam repulſio/
nis differentias duas eſſe intelligimꝰ
Prima qua tradimꝰ tēptatori pecca
tores. ſecunda qua ſuccubimꝰ tēpta/
mentis. Unde cū ad tēptandū expo/
nimus. vtiqꝫ ſine ira dei repellimur.
Cum vo vincimꝰ ne peniteret repulſio
ne repellimur. Qua ſane repulſione
ſicut dauid ait. Quā p̄ſciuit ⁊ p̄deſti/
nauit. nunqꝫ repellit deus plebē ſuā.
Interdū autē donec peniteat quādo
ſic expellimus vt vincamus vehemē
ter contra nos iratus eſſe oſtenditur.
Et quo dauid. Quis nouit inqꝫt po/
teſtatem ire tue ⁊ pre timore tuo iram
tuam dinumerare: quoniā aliquādo
vt pater. aliquādo vt dn̄s. aliquando
vo indignatur vt iudex. vt pater qui/

dem iraſcitur quando verbis aut correptionibꝰ increpat delinquentē. ⁊ tamen penitentie non ſubtrahit medicinam. vti longe ſupra idē ꝓpheta ſaltē amodo inquit voca me pater meus dux virginitatis mee es tu. Nunquid iraſceris imperpetuū ꝑſeuerabis ī finē Ex quo liquet patrē iraſci merito nō in finē ſed vſqꝫ ad tempꝰ cōuerſionis Ergo quando paulo durius percutimur vt dn̄s iraſcitur. ⁊ ſtatim de peccato ſumit vindictam. Qđ bene moyſes cū ſenſiſſet. domine inquit ne iraſcatur furor tuus contra populū tuū Porro vt iudex tunc iratus oſtenditur. quando dicturus eſt impijs ⁊ peccatoribus. Ite maledicti in ignē eternum cuius poſt ſententiaꝫ iam venie locus non datur. Sed hic interdum cōtra nos vehemēter iratus eſſe oſtenditur. quando nec finis malis imponitur neqꝫ per penitentiā excreſcentibus culpis flagella ceſſant

Expliciunt in lamentationibus lamentationū Jeremie ꝓphete: longe clariſſimi atqꝫ doctiſſimi viri Reuerendiqꝫ patris domini Paſcaſij Ratberti abbatis Corbieñs ordinis ſancti Benedicti libri quinqꝫ. Impſſi opere ⁊ expenſis ꝓuidi viri mgr̄i Jacobi pforzhemij Ciuis Baſilien. Anno dn̄i. M.ccccij.